

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK X. 97

SUNNHETSTILSTANDEN
OG
MEDISINALFORHOLDENE
1941

89. ÅRGANG

Rapport sur l'état sanitaire et médical pour l'année 1941

89IÈME ANNÉE

UTGITT AV
STATISTISK SENTRALBYRÅ

OSLO
I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1946

Pris kr. 2.00

Norges Offisielle Statistikk, rekke X.
(Statistique Officielle de la Norvège, série X.)

Rekke X.

Trykt 1943.

- Nr. 53. Sinnssykeasylenes virksomhet 1940. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
— 54. De spedalske i Norge 1936—40. (*Les lépreux en Norvège.*)
— 55. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1940. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 56. Veterinærvesenet 1941. (*Service vétérinaire.*)
— 57. Meieribruket i Norge 1941. (*L'industrie laitière de la Norvège.*)
— 58. Folkemengdens bevegelse 1940. (*Mouvement de la population.*)
— 59. Norges fiskerier 1941. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 60. Norges kommunale finanser 1939—40. (*Finances des communes.*)
— 61. Telegrafverket 1941—42. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
— 62. Arbeidslønninger i industrien 1940 og 1941. (*Salaires des ouvriers industriels.*)
— 63. Norges Postverk 1942. (*Statistique postale.*)
— 64. Skolestatistikk 1940—41. (*Instruction publique.*)
— 65. Syketrygden 1941. (*Assurance-maladie nationale.*)
— 66. Skattestatistikk 1942—43. (*Répartition d'impôts.*)
— 67. Norges industri 1941. (*Statistique industrielle.*)
— 68. Norges bergverksdrift 1942. (*Mines et usines.*)
— 69. Trafikkulykker 1939 og 1940. (*Accidents de circulation.*)

Rekke X.

Trykt 1944.

- Nr. 70. Forsikringselskaper 1942. (*Sociétés d'assurances.*)
— 71. Norges handel 1942. (*Commerce.*)
— 72. Kommunenes gjeld m. v. 1943. (*Dette etc. des communes.*)
— 73. Veterinærvesenet 1942. (*Service vétérinaire.*)
— 74. Telegrafverket 1942—43. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
— 75. Norges Postverk 1943. (*Statistique postale.*)
— 76. Syketrygden 1942. (*Assurance-maladie nationale.*)
— 77. Skattestatistikk 1943—44. (*Répartition d'impôts.*)
— 78. Norges industri 1942. (*Statistique industrielle.*)
— 79. Arbeidslønninger i industrien 1942. (*Salaires des ouvriers industriels.*)
— 80. Norges kommunale finanser 1940—41. (*Finances des communes.*)
— 81. Skolestatistikk 1941—42. (*Instruction publique.*)
— 82. Meieribruket 1942. (*Industrie laitière.*)
— 83. Norges elektrisitetsverker 1937 og 1938. (*Usines d'électricité.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK X. 97

SUNNHETSTILSTANDEN
OG
MEDISINALFORHOLDENE
1941

89. ÅRGANG

Rapport sur l'état sanitaire et médical pour l'année 1941

89IÈME ANNÉE

UTGITT AV
STATISTISK SENTRALBYRÅ

OSLO
I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1946

For årene 1882—1897	se Norges Offisielle Statistikk, rekke III.		
—»—	1898—1903	—»—	— IV.
—»—	1904—1911	—»—	— V.
—»—	1912—1916	—»—	— VI.
For året	1917	—»—	— VII, nr. 3.
—»—	1918	—»—	— VII, » 58.
—»—	1919	—»—	— VII, » 108.
—»—	1920	—»—	— VII, » 138.
—»—	1921	—»—	— VII, » 152.
—»—	1922	—»—	— VII, » 188.
—»—	1923	—»—	— VIII, » 13.
—»—	1924	—»—	— VIII, » 29.
—»—	1925	—»—	— VIII, » 59.
—»—	1926	—»—	— VIII, » 81.
—»—	1927	—»—	— VIII, » 116.
—»—	1928	—»—	— VIII, » 142.
—»—	1929	—»—	— VIII, » 174.
—»—	1930	—»—	— IX, » 2.
—»—	1931	—»—	— IX, » 20.
—»—	1932	—»—	— IX, » 49.
—»—	1933	—»—	— IX, » 78.
—»—	1934	—»—	— IX, » 101.
—»—	1935	—»—	— IX, » 125.
—»—	1936	—»—	— IX, » 153.
—»—	1937	—»—	— IX, » 178.
—»—	1938	—»—	— IX, » 194.
—»—	1939	—»—	— X, » 21.
—»—	1940	—»—	— X, » 55.

Forord.

I Medisinalberetningen for 1941 er sykkeligheten av en rekke sykdommer behandlet mer utførlig, og det er på grunnlag av de offentlige lægers innberetninger gitt en oversikt over de hygieniske forhold og kostholdet.

Under utarbeidelsen av dødsårsaksstatistikken har en fra 1941 brukt en ny dødsårsaksnomenklatur som temmelig nøye svarer til den internasjonale nomenklatur av 1938. Hvilke forandringer som er foretatt i grupperingen av dødsårsakene er det gjort rede for i oversikten på side 56. Som det vil fremgå av denne er det vesentlig sykdomsrubrikkenes rekkefølge som er forandret. Ellers er det praktisk talt full overensstemmelse mellom de enkelte rubrikker i den nye nomenklatur og den interskandinaviske dødsårsaksnomenklatur av 1926, som er blitt brukt i dødsårsaksstatistikken i Norge i tiden 1927—1940.

De andre oppgavene i statistikken er utarbeidd på samme måte som i de foregående år.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo 1. desember 1944.

Gunnar Jahn.

Julie E. Backer.

Innhold.

Innledning.

	Side
1. Lægedistrikter og medisinalpersonale	1
2. Sykehus, sanatorier, tuberkulosehjem og andre anstalter under medisinalvesenet .	2
3. Gamlehjem, barnehjem m. v.	9
4. Oversikt over renslighetsforholdene og de offentlige varmbad.	10
5. Ernæringsforholdene	12
6. Vaksinasjon	13
7. Rettsmedisinske forretninger	14
8. Den samlede dødelighet i 1941.	14
9. Oversikt over de viktigste dødsårsaker	17
10. Dødeligheten av tuberkulose	19
11. Dødeligheten av kreft	22
12. Voldsom og unaturlig død.	24
13. Meldte tilfelle av epidemiske sykdommer.	28
14. Meldte tilfelle av tuberkulose	46
15. Meldte tilfelle av veneriske sykdommer	47
16. Spedalskhet	48
17. Fødsler, dødsfall på barselseng, obstetriske operasjoner m. m.	49
Den nye dødsårsaksnomenklatur	56
Résumé en français	72

Tabeller.

Tabell 1. Lægedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1941	75
» 2. Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1941.	79
» 3. Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier og tuberkulosehjem og kysthospitaler i 1941.	84
» 4. Dødsfall med kjent dødsårsak fordelt etter fylker i 1941	88
» 5. Dødsfall med kjent dødsårsak fordelt etter de dodes alder og kjønn 1941.	118
» 6. Dødsfall av tuberkulose i de forskjellige aldersgrupper i 1941. Bygder og byer i hvert fylke	148
» 7. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av lægene i 1941. Bygder og byer i hvert fylke	150
» 8. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av lægene i bygdene etter måned i 1941	152
» 9. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av lægene i byene etter måned i 1941	153
» 10. Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1941 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn fra byer og herreder.	154
» 11. Fødsler meldt av jordmødre og læger i 1941	162

Table des matières.

Texte.

	Pages
1. Sections et personnels médicaux.....	1
2. Établissements médicaux.....	2
3. Établissements des vieillards et des enfants.....	9
4. Conditions d'hygiène et des bains chaud publics.....	10
5. Situation de nutrition.....	12
6. Vaccination.....	13
7. Examens médico-légaux.....	14
8. Mortalité générale en 1941.....	14
9. Les causes de décès les plus importantes.....	17
10. Mortalité de tuberculose.....	19
11. Mortalité de cancer.....	22
12. Morts violentes ou accidentelles.....	24
13. Cas déclarés de maladies épidémiques.....	28
14. Cas déclarés de tuberculose.....	46
15. Cas déclarés de maladies vénériennes.....	47
16. Lèpre.....	48
17. Nombre de naissances, mortalité puerpérale, opérations obstétricales etc.....	49
La nouvelle nomenclature des causes de décès.....	56
Résumé en français.....	72

Tableaux.

Tableau 1. Sections et personnels médicaux à la fin de 1941.....	75
— 2. Nombre des lits et des malades soignés aux hôpitaux en 1941.....	79
— 3. Nombre des lits et des malades souffrant de tuberculose soignés aux sanatoriums, aux hôpitaux maritimes et aux maisons de tuberculeux en 1941.....	84
— 4. Causes de décès par préfecture 1941.....	88
— 5. Causes de décès par âge et sexe 1941.....	118
— 6. Décès de tuberculose par âge et préfecture 1941.....	148
— 7. Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins, répartis par préfecture en 1941.....	150
— 8. Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les districts ruraux par mois en 1941.....	152
— 9. Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les villes par mois en 1941.....	153
— 10. Cas des maladies tuberculeuses déclarés d'après les registres des commissions de santé publique 1941.....	154
— 11. Naissances déclarées par les sages-femmes et les médecins en 1941.....	162

1. Lægedistrikter og medisinalpersonale.

Sections et personnels médicaux.

I tabell I i tabellavdelingen er gitt en oversikt over landets inndeling i lægedistrikter og over tallet på læger, tannlæger, jordmødre, sykepleiersker utenfor anstalter, apotek og eksaminert apotekpersonale.

Riket var ved utgangen av 1941 delt i 374 lægedistrikter, herav 33 bylægedistrikter. I løpet av året er det ikke foretatt noen forandringer i lægedistriktene.

I medisinalberetningen for 1929 finner en oppgave over arealet og folketallet pr. 1. desember 1930 i de enkelte lægedistrikter. I «Norges inndeling 1. juli 1941» er senere forandringer i inndelingen kommet med.

Foruten de 374 lægedistrikter var det 1 distriktslægestilling uten fast distrikt i Finnmark. Ved utgangen av 1941 var det ansatt fylkeslæge i alle fylker. Alle fylkeslægene var samtidig distriktslæger. I alle lægedistrikter var den offentlige læge ordfører i helserådet unntatt i Fåberg distrikt, hvor distriktlægen er helserådsordfører i Fåberg herred, mens det er ansatt særskilte ordførere for Østre og Vestre Gausdal.

Det ble i 1941 uteksaminert 95 nye læger, hvorav 13 kvinner, 35 læger døde i 1941, så nettotilgangen i året var 60. Tallet på autoriserte læger ved utgangen av 1941 etter den offisielle fortegnelse over læger, tannlæger og veterinærer var 2528, hvorav 189 kvinner. 2384 læger hadde kjent bopel i i Norge.

Av tannlæger ble det i 1941 uteksaminert 21, hvorav 4 kvinner. Tallet på tannlæger ved utgangen av 1941 var 1566, hvorav 335 kvinner. Av disse hadde 1479 kjent bopel her i landet.

Etter de offentlige lægers oppgaver var det ved utgangen av 1941 i alt 1515 praktiserende jordmødre i landet. Det ble i årets løp uteksaminert 54 nye jordmødre, 18 ved jordmorskolen i Oslo og 36 ved jordmorskolen i Bergen.

Etter de oppgaver som er kommet inn, var det ved utgangen av 1941 1441 utdannede sykepleiersker beskjeftiget utenfor sykehusene.

Ved utgangen av 1941 var 273 apotek og filialapotek i virksomhet. I løpet av året er åpnet et nytt apotek, Storfjord apotek, i Stranda i Møre og Romsdal.

Det eksaminerte personale ved apotekene var etter de offentlige lægers oppgaver 811. 27 kandidater underkastet seg apotekereksamen i 1941, hvorav 16 kvinner.

2. Sykehus, sanatorier, tuberkulosehjem og andre anstalter under medisinalvesenet.

Etablissements médicaux.

Etter de offentlige lægers medisinalberetninger fantes det ved utgangen av 1941 følgende anstalter til pleie av legenlig og åndelig syke innen den norske befolkning. Sykeplasser som disponertes av de tyske myndigheter, er ikke tatt med i tabellene.

Anstalter	I alt		Herav drives av:									
			Staten		Fylket		Kom-munen		Fylket og kom-munen		Private	
	Antall	Antall senger	Antall	Antall senger	Antall	Antall senger	Antall	Antall senger	Antall	Antall senger	Antall	Antall senger
Alm. sykehus, klinikker og sykestuer	204	13 431	4	902	23	2 059	77	6 289	6	957	94	3 224
Anstalter til kur og pleie av tuberkuløse												
{ Sanatorier	15	1 503	5	690	—	—	1	246	—	—	9	567
{ Tub.hjem for lungetub.	117	3 345	1	33	31	962	32	841	—	—	53	1 509
{ Kysthospitaller ..	5	481	4	457	—	—	—	—	—	—	1	24
{ Sykehus for hud- og kirurgisk tub.	1	110	—	—	—	—	—	—	—	—	1	110
Fødselsklinikker og fødehjem	19	503	2	234	—	—	4	94	—	—	13	175
Hospitaller for spedalske....	2	113	1	65	—	—	—	—	—	—	1	48
Kuranstalter for alkoholikere	7	222	2	130	—	—	—	—	—	—	5	92
Sinnssykeasyler	23	6 354	6	1 618	7	1 911	4	1 306	3	1 233	3	286
Pleiehjem for sinnssyke	8	382	—	—	3	209	5	173	—	—	—	—
» epileptikere ..	1	68	1	68	—	—	—	—	—	—	—	—
» åndssvake ...	2	490	2	490	—	—	—	—	—	—	—	—

Oppgavene i tabellen på neste side over tallet på senger ved de forskjellige anstalter i de senere år gir et bilde av utviklingen.

Under alminnelige sykehus er tatt med alle offentlige og private sykehus, klinikker og sykestuer som for den overveiende del er bestemt for medisinske og kirurgiske pasienter og til isolasjon av epidemiske og veneriske sykdommer. 24 av de alminnelige sykehus var kombinert med tuberkulosehjem. Disse teller derfor også med under antallet av tuberkuloseanstalter.

Av tuberkuloseanstalter var det 15 sanatorier med 1503 senger og 117 tuberkulosehjem med 3345 senger, tilsammen 4848 senger, vesentlig til forpleining av lungetuberkuløse pasienter. Dessuten var det 5 kysthospitaller med 481 plasser og 1 sykehus med 110 plasser til behandling av skrofulose og kirurgisk tuberkulose. Foruten sykeplassene på disse rene tuberkuloseanstalter var 562 senger på 17 alminnelige sykehus reservert tuberkuløse pasienter. Ved utgangen av 1941 rådde landet altså over 6001 plasser for tuberkuløse. Det er også tatt imot tuberkuløse pasienter på mange av de alminnelige sykehus, uten at disse sykehusene har oppgitt å ha noen spesiell avdeling eller reserverte sengeplasser for den slags pasienter.

Ved utgangen av året	Alm. sykehus, klinikker og sykestuer	Anstalter til kur og pleie av tubberkulose	Fødselsklinikker og fødehem	Hospitaler for spedalske	Kuranstalter for alkoholkere	Sinnsykeasyll	Pleiehjem for		
							Sinns- syke	Epilep- tikere	And- svake
Antall senger.									
1927	10 742	4 376	305	138	120	5 368	106	60	323
1928	10 986	4 611	306	138	115	5 368	101	60	320
1929	11 195	4 740	308	138	119	5 663	104	60	315
1930	11 352	4 876	383	138	128	5 625	165	60	315
1931	11 462	5 006	415	138	162	5 707	184	60	315
1932	11 929	5 098	427	138	174	5 726	183	60	380
1933	11 973	5 115	427	113	160	5 726	190	60	380
1934	12 178	5 223	423	113	167	5 832	201	60	380
1935	12 355	5 432	416	113	157	5 862	296	60	440
1936	12 676	5 640	403	113	161	5 952	289	60	440
1937	12 905	5 728	416	113	164	5 946	314	60	440
1938	13 378	5 781	442	113	166	6 153	302	60	440
1939	13 770	5 708	469	113	206	6 155	349	60	470
1940	12 780	5 494	526	113	206	6 279	382	60	440
1941	13 431	5 439	503	113	222	6 354	382	68	490
Antall senger pr. 100 000 innbyggere.									
1927	386.6	157.5	11.0	5.0	4.3	193.2	3.8	2.2	11.6
1928	393.7	165.2	11.0	4.9	4.1	192.4	3.6	2.2	11.5
1929	399.9	169.3	11.0	4.9	4.3	202.3	3.7	2.1	11.3
1930	403.2	173.2	13.6	4.9	4.5	199.8	5.9	2.1	11.2
1931	405.1	176.9	14.7	4.9	5.7	201.7	6.5	2.1	11.1
1932	419.4	179.2	15.0	4.9	6.1	201.3	6.4	2.1	13.4
1933	419.0	179.0	14.9	4.0	5.6	200.4	6.6	2.1	13.3
1934	424.3	182.0	14.7	3.9	5.8	203.2	7.0	2.1	13.2
1935	428.8	188.5	14.4	3.9	5.4	203.4	10.3	2.1	15.3
1936	438.1	194.9	13.9	3.9	5.6	205.7	10.0	2.1	15.2
1937	444.7	197.3	14.3	3.9	5.6	204.6	10.5	2.1	15.1
1938	457.9	197.9	15.1	3.9	5.7	210.6	10.3	2.1	15.1
1939	470.1	194.9	16.0	3.9	7.0	210.1	11.9	2.0	16.0
1940	433.9	186.5	17.9	3.8	7.0	213.2	13.0	2.0	14.9
1941	453.8	183.8	17.0	3.8	7.5	214.7	12.9	2.3	16.6

I 1941 var 19 fødselsklinikker og fødehem i virksomhet: Kvinneklippene i Oslo og Bergen, som begge tilhører staten og er forbundet med jordmorskoler, Oslo kommunale kvinneklipp i Oslo, E. C. Dahls Stiftelse i Trondheim, og 15 mindre fødehem og fødeklipp. Dessuten fantes ved en del av de større sykehus spesielle fødselsavdelinger, som er regnet med i sengeantallet på de alminnelige sykehus. Ved de 2 kvinneklippene i Oslo og ved kvinneklippen i Bergen, var det spesielle avdelinger for kvinnesykdommer.

De forandringer som har funnet sted ved de forskjellige sykehus i 1941 var følgende:

Østfold fylke: Fredrikstad epidemilasrett var fra 17. juni til 9. oktober rekvirert av den tyske Wehrmacht. Fra Moss blir det opplyst at når det er få epidemiske pasienter ved Moss epidemilasrett, blir også pasi-

enter med andre sykdommer lagt inn, særlig pleiepasienter, på grunn av plassmangel ved Moss kommunale sykehus. Askim sykehus er utvidet med 5 sengeplasser, som en har fått ved at flere av betjeningen er flyttet fra sykehuset.

Akershus fylke: Akers sykehus holder likesom i 1940 til i Berg skole. Stensby sykehus, Eidsvoll, er utvidet med 28 plasser, da nybygget ble tatt i bruk den 1. januar. Ved Lillestrøm kommunale sykehus er den gamle pleieavdelingen på 8 plasser midlertidig tatt i bruk til sykerom. I Sanitetsforeningens hus, Granly ved Høvik, ble det i oktober åpnet et provisorisk epidemilasarett på 60 senger. Grunnen var at det var vanskelig å skaffe sykeplass for epidemiske pasienter, særlig difteripasienter. Oslo hadde bruk for alle sine sykeplasser på grunn av difteriepidemien som begynte om sommeren og spredte seg i distriktene omkring utover høsten.

Hedmark fylke: Kontrakten med det tyske sanitet om at dette skulle kunne belegge 35 plasser ved Hamar kommunale sykehus sto også ved makt i 1941, men det tyske belegg har vært minimalt, slik at det f. eks. ved årsskiftet ikke lå en eneste tysk pasient på sykehuset. Ved Sør-Odal sykehus er sengetallet økt med 5 plasser etter ominnredningen.

Opland fylke: Øvre Toft kursted i Follebu har måttet innstille driften fra 1. desember 1941 på grunn av økonomiske vanskeligheter.

Buskerud fylke: Ved Kongsberg kommunale sykehus er epidemiavdelingen i 1ste etasje innredet til midlertidig kirurgisk avdeling, og epidemiavdelingen er foreløpig flyttet til Vestsiden skole. Kongsberg tuberkulosehjem som evakuerte da krigen brøt ut, ble åpnet igjen den 1. august 1941.

Telemark fylke: Porsgrunn lasarett med tomt ble solgt til en industriell bedrift, og lasarettet skal rives.

Vest-Agder fylke: Ved St. Josefs hospital i Kristiansand hadde en inntil 16. mai bare 25 plasser for norske pasienter, men resten av året har hele sykehuset vært frigitt. Solvang lysinstitutt som tilhører Norske Kvinners Sanitetsforening, er fra 17. juli omdannet til kirurgisk og medisinsk klinikk med 34 plasser.

Rogaland fylke: St. Franciscus hospital i Stavanger er i løpet av året modernisert og utvidet og har fått 4 nye sengeplasser. Ved Hauge-sund kommunale sykehus hadde den tyske Wehrmacht ved kontrakt 10 senger til bruk for militære.

Hordaland fylke: På Fana Høyere almenkskole drives fremdeles Storetveit hospital på 65 senger. Det ble opprettet som et provisorisk sykehus og drives av Bergen og omegns krets av Det Sivile Luftvern. Da det tyske sanitet den 1. august 1941 la beslag på Bergens diakonissehjems nye sykehus på Haralds plass, måtte sykehuset flytte tilbake til det gamle sykehus i Nedre Fosswinkelsgate. Plassene ble derved redusert med 25.

Sogn og Fjordane: I Luster ble i løpet av året åpnet en ny sykestue på 4 plasser, som drives av Luster sykepleieforening.

Møre og Romsdal: Molde kurbads klinikk er påbygd og utvidet med 6 plasser.

Sør-Trøndelag fylke: Ved Trondheim kommunale sykehus disponerte tyskerne i 1941 ca. 100 plasser, og da Tilfredshets sykehus også i 1941 var helt beslagnlagt av de tyske myndigheter, disponerte Trondheim kommune ikke over mere enn vel halvparten av det ordinære antall sengeplasser. I Fredly reservesykehus mottas mest rekonvalesenter og pleiepasi-
enter som for størstedelen blir overført fra Trondheim sykehus. Ved St. Elisabeths hospital er ca. 75 sengeplasser rekvirert av den tyske Wehrmacht, og ved Røde Kors klinikk ca. $\frac{2}{3}$ av plassene.

I september måned ble det opprettet en ny avdeling for veneriske sykdommer ved Trondheim sykehus med egen overlæge. Dr. Bødals privatklinik i Trondheim på 5 plasser ble godkjent i desember 1940 og har vært i drift i 1941.

Nord-Trøndelag: Ved Innherred sykehus er 1ste og 2den etasje i nybygget med tilsammen 54 plasser tatt i bruk i løpet av året. Ved Namdal sykehus ble nybygget på 104 senger tatt i bruk fra slutten av august. Det er innredet forvalterkontor og ekspedisjon i det gamle sykehus, hvor det også er skaffet plass til en stor del av betjeningen. Sengetallet er økt med 28 plasser.

Nordland fylke: Reparasjonen av Bodø sykehus etter bombingene i 1940 ble ferdig i 1941, og sykehuset har fått 24 nye plasser. Ved Narvik sykehus disponerte tyskerne 4de etasje til tysk ortslazaret med egen læge. Svolveværsykestue er ominnredet og modernisert, og sengetallet er økt med 10. Det er anskaffet nytt kirurgisk utstyr, transportabelt røntgenapparat, laboratoriestyr m. m. Læge med kirurgisk utdannelse er ansatt fra 1. juli 1941. Mosjøen og Vefsn sykestue, som har vært rekvirert av tyskerne siden medio mai 1940, ble frigitt igjen senhøsten 1941. Sykehuset som hadde måttet drives i 3 små leide rom, flyttet da tilbake igjen.

Troms fylke: Likesom i 1940 disponerte de tyske militære også i 1941 30 plasser ved Troms og Tromsø sykehus. Ombyggingen av epidemiavdelingen til bakteriologisk stasjon og mottagelsesavdeling for epidemiske pasienter ble iverksatt i 1941, men ikke fullført. Sengetallet er økt med 19. Ved Harstad og Troms sykehus er sengetallet økt med 25 ved å benytte feltsenger. Den tyske Wehrmacht disponerte også i 1941 20 senger, men når disse ikke ble brukt av tyskerne, kunne de belegges med sykehusets egne pasienter. Ved St. Elisabeths hospital i Tromsø disponerte tyskerne hele året 1ste etasje med 40 sengeplasser.

Finmark fylke: Ved Vadsø fylkessykehus disponerte den tyske Wehrmacht også i 1941 epidemibygningen på 10—12 plasser. Ved Hammerfest sykehus disponerte den fremdeles en post på 25 senger. Alta sykestue var rekvirert. Tanagård tuberkulosehjems bygning med alt utstyret var også i 1941 rekvirert av den tyske Wehrmacht. Driften begynte igjen i leid

lokale med delvis lånt og delvis nyanskaffet utstyr i juni 1941. Tuberkulosehjemmet Anne Sofie Brodtkorbs Minne i Vardø evakuerte i juli 1941 på grunn av bombing, men utpå høsten da det ble roligere, ble det tatt inn igjen 3 pasienter. Ved kysthospitalet i Vadsø er fremdeles hele 1ste etasje rekvirert.

Den overveiende del, eller 78 pst. av det samlede sengetall på de ordinære sykehus og pleiehjem, faller på anstalter som tilhører det offentlige, og ca. 22 pst. på anstalter drevet for privat regning. Av de private sykehus og pleiehjem var det 5 diakonisseanstalter med 472 senger. 18 sykehus med 1067 senger ble drevet av katolske organisasjoner. Norske Kvinners Sanitetsforening drev 41 sykehus med 1347 plasser, og Røde Kors 19 sykehus med 510 senger. De religiøse organisasjoner og Røde Kors driver fortrinnsvis større klinikker i byene, vesentlig beregnet på kirurgiske pasienter. Røde Kors har dessuten opprettet en del mindre sykestuer i fiskeridistriktene nordpå. Norske Kvinners Sanitetsforening driver særlig anstalter til kur og pleie av tuberkuløse. Den har 1 sanatorium med 140 senger og 26 tuberkulosehjem med 735 senger. 9 tuberkulosehjem med 308 senger drives av lokale tuberkuloseforeninger.

Det samlede antall sykeplasser på de alminnelige sykehus og på tuberkulosehjemmene fordelt seg slik på de forskjellige fylker ved utgangen av 1941:

Fylker	Antall sykeplasser		Fylker	Antall sykeplasser	
	På alm. sykehus	På tub.-hjem		På alm. sykehus	På tub.-hjem
Østfold	589	144	Hordaland	139	172
Akershus	980	219	Bergen	719	—
Oslo	3 685	—	Sogn og Fjordane ...	220	125
Hedmark	531	228	Møre og Romsdal ...	462	181
Opland	415	136	Sør-Trøndelag	837	265
Buskerud	476	190	Nord-Trøndelag	520	218
Vestfold	531	201	Nordland	744	322
Telemark	529	183	Troms	362	244
Aust-Agder	302	95	Finmark	242	162
Vest-Agder	401	102			
Rogaland	747	158	Riket i alt	13 431	3 345

Etter forskriftene skal alle sykehus, sanatorier og tuberkulosehjem sende inn årsberetning om sin virksomhet. Oppgavene i tabell 2 og 3 i tabellavdelingen er hentet fra disse beretninger. For de sykehus som er kombinert med tuberkulosehjem, gjelder oppgavene i tabell 2 hele virksomheten, mens det i tabell 3 er gitt særskilte oppgaver for tuberkulosehjem.

Tabellen på neste side viser tilgangen og avgangen av pasienter på sykehus og tuberkuloseanstalter i 1941:

Anstalter	Innlagt i året	Til- sammen beh.	Utgått	
			levende	døde
Alminnelige sykehus, klinikker og sykestuer ¹⁾	187 578	196 506	179 091	6 890
Anstalter for behandling av lungetuberkulose.				
Sanatorier.....	3 166	4 539	3 024	109
Tuberkulosehjem.....	2 986	5 898	2 184	825
Tilsammen	²⁾ 6 152	10 437	5 208	934
Anstalter for behandling av kirurgisk tub. og skrofulose.				
Kysthospitaller	474	862	431	17
Sykehus for hud- og kirurgisk tuberkulose...	225	335	209	9
Tilsammen	³⁾ 699	1 197	640	26
Tuberkuloseanstalter i alt	6 851	11 634	5 848	960

Følgende oversikt viser hvor mange tilfelle av epidemiske og andre sykdommer det er innlagt i 1941 på de sykehusene som er tatt med i tabell 2.

Eksantematisk tyfus	-	Laryngitt og bronkitt, akutt....	644
Tyfoidefeber og paratyfus	105	Bronchopneumoni.....	850
Cerebrospinalmeningitt, epidemisk	408	Lungebetennelse, krupøs	1 504
Encephalitt, epidemisk	20	Erythema nodosum	184
Poliomyelitt, akutt	944	Pleuritt	930
Skarlagensfeber	1 785	Giktfeber	237
Meslinger	422	Malaria	5
Difteri	1 827	Febris undulans	1
Dysenteri	67	Weils sykdom, Icterus hæmorrh.	9
Septico-pyæmi.....	146	Gastroenteritt, akutt	465
Septico-pyæmi etter fødsel	21	Skabb	664
Septico-pyæmi etter abort.....	18	Tuberkulose	3 441
Pemfigus hos nyfødte	130	Ulcus molle	2
Rosen	289	Syfilis, ervervet (nye tilf.)	120
Kusma	71	Syfilis, medfødt	53
Kikhoste	85	Gonorré, uretritt.....	809
Influenza	257	Lymfgranuloma inguinale	4

Som det vil ses av tabellen, er i alt 3441 tilfelle av tuberkulose innlagt i de alminnelige sykehus.

Legger en sammen tallene for sykehusene og tuberkuloseanstaltene, finner en at det i 1941 i alt ble innlagt 9 959 tilfelle av tuberkulose og 184 470 tilfelle av andre sykdommer. De tilsvarende tall for 1940 var 10 016 og 162 848.

I tiden 1923—1941 er følgende antall lungetuberkulose pasienter innlagt i sanatorier og tuberkulosehjem pr. år.

¹⁾ Pasienter på tuberkulosehjem som er kombinert med sykehus, er ikke regnet med her, men under tuberkulosehjem.

²⁾ Herav 248 for annen sykdom enn tuberkulose.

³⁾ » 85 » » » »

År	Sanatorier	Tuberkulose- hjem	Tilsammen
1923—25	2 366	1 889	4 255
1926—30	3 094	2 348	5 442
1931—35	3 276	2 661	5 937
1936—40	3 504	2 985	6 489
1931	3 322	2 716	6 038
1932	3 313	2 745	6 058
1933	3 216	2 383	5 599
1934	3 075	2 720	5 795
1935	3 457	2 739	6 196
1936	3 615	2 974	6 589
1937	3 659	3 015	6 674
1938	3 630	2 925	6 555
1939	3 612	3 022	6 634
1940	3 004	2 989	5 993
1941	3 147	2 757	5 904

Det vilde være av interesse å ha oversikt over hvor stor del av alle tuberkulosedødsfall som finner sted på anstalter og hvor mange i de sykes hjem, men dessverre gis det bare særskilte oppgaver over dødsfall av tuberkulose på sanatorier og tuberkulosehjem. For årene 1923—1941 har en disse tall:

År	Antall dødsfall i		Tilsammen	Pst. av alle dødsfall av lungetub.
	sanatorier	tuberkulose- hjem		
1923—25	32	658	690	16.6
1926—30	42	756	798	22.9
1931—35	63	886	949	32.8
1936—40	96	859	955	44.5
1931	47	894	941	27.6
1932	71	938	1 009	32.1
1933	79	878	957	34.0
1934	62	827	889	33.5
1935	57	892	949	38.3
1936	93	893	986	41.9
1937	88	910	998	44.1
1938	100	834	934	43.9
1939	92	857	949	46.5
1940	106	801	907	46.6
1941	109	825	934	47.1

Tabellen nedenfor viser belegget på fødselstiftelsene i 1941:

	Innlagt i året	Til- sammen beh.	Utgått		Antall fødende kvinner på klinikken	Antall barn født på klinikken
			levende	døde		
Kvinneklinikken, Oslo ...	3 024	3 089	3 008	7	2 034	2 071
—»— Bergen .	2 366	2 430	2 358	12	1 472	1 493
Oslo komm. kvinneklinikk	1 657	1 690	1 647	2	977	991
E. C. Dahls Stiftelse, Trondheim	910	932	908	3	901	908
Fødselstiftelser i alt	7 957	8 141	7 921	24	5 384	5 463

3. Gamlehjem, barnehjem m. v.

Etablissements des vieillards et des enfants etc.

Oversikten nedenfor viser tallet på gamlehjem og barnehjem i de enkelte fylker. Ved utgangen av 1941 var det i alt i landet 498 gamlehjem med 14 125 plasser og 167 barnehjem med 4348 plasser. 23 av barnehjemmene med 862 plasser var for tuberkulosestruede barn; dessuten ble det tatt imot en del tuberkulosestruede barn på flere av de alminnelige barnehjem nordpå. For barn med medfødt syfilis hadde en 1 hjem med 42 plasser. Ved siden av de egentlige barnehjem var det 3 friluftsskoler med plass for 133 svake og tuberkulosestruede barn. Det ble åpnet 1 nytt barnehjem i august måned, Årnes barnehjem, med plass for 15 barn.

Gamlehjem og barnehjem i riket ved utgangen av 1941.

Fylker	Gamlehjem		Barnehjem			
			I alt		Herav for tuberkulosestruede	
	Antall	Antall plasser	Antall	Antall plasser	Antall	Antall plasser
Østfold	28	851	12	283	1	30
Akershus	34	1 230	31	863	2	105
Oslo	47	1 610	13	406	1	66
Hedmark	33	1 153	14	263	2	53
Opland	34	801	3	55	—	—
Buskerud	26	784	6	178	1	37
Vestfold	24	656	8	151	1	30
Telemark	24	676	7	192	1	50
Aust-Agder	22	463	7	169	2	82
Vest-Agder	17	377	7	138	—	—
Rogaland	34	848	11	369	2	75
Hordaland	16	334	11	381	3	120
Bergen	22 ¹⁾	1 064	4	113	—	—
Sogn og Fjordane	14	287	1	15	—	—
Møre og Romsdal	39	821	7	162	2	57
Sør-Trøndelag	25	742	6	116	1	24
Nord-Trøndelag	26	578	4	118	1	34
Nordland	19	562	3	78	—	—
Troms	5	95	4	73	1	26
Finnmark	9	193	8	225	2	73
Riket i alt	498	14 125	167	4 348	23	862

¹⁾ Hertil kommer 4 gamlehjem med uoppg. antall plasser.

I 1941 har en fått melding om 9 mødre hjem med tilsammen 191 plasser. I de fleste byer og i mange landdistrikter fantes kontrollstasjoner for mødre og spebarn.

Videre var det 1 offentlig barneskole og 2 offentlige og 1 privat arbeidsskole for blinde med plass for i alt 182 og 1 hjem for blinde med i alt 12 plasser, 2 skoler for døve med 138 plasser, 4 skoler for utviklings-

dyktige åndssvake med 496 plasser og 6 skoler og hjem for vanføre med i alt 237 plasser.

Ved årets utgang var følgende anstalter rekvirert av de tyske myndigheter: Statens internatskole for blinde i Strinda med 94 plasser og 1 gamlehjem i Kristiansand, Kvinesdal, Florø og Verdal. Videre var følgende hjem ikke i drift ved utgangen av året: Trudvang hjem for tuberkulosetruede barn i Brunlanes, Trondheim sanitetsforenings friluftsskole på Saltøya i Stjørdal, Lappeskolen i Havika ved Namsos og 3 alminnelige barnehjem, 1 i Kvinesdal, 1 i Saltdal og 1 i Hammerfest.

4. Oversikt over renslighetsforholdene og de offentlige varmbad.

Conditions d'hygiène et des bains chaud publics.

Det fremgår av distriktslægenes beretninger at sansen for den personlige renslighet svinger sterkt fra sted til sted. De opplysninger som finnes, er imidlertid ikke tilstrekkelige til at en kan danne seg et fullstendig bilde av forholdene. Renslighetssansen er dog sikkert i bedring på mange steder. Men utover landsbygda er det ofte ikke nok at sansen for renslighet blir bedre. Badesaken står ennå mange steder i sitt begynnende stadium, og mangelen på offentlige varmbad er i mange distrikter en alvorlig hemsko for rensligheten. Det samme kan sies om vannforsyningen, som er et stort problem i mange bygder.

Krigen og avsperringen har ikke gjort forholdene bedre. Fra alle deler av landet klages det over at de ekstraordinære forhold har fått uheldige virkninger på rensligheten. Rasjoneringen av såpe nevnes i første rekke. Mangelen på klær, særlig undertøy, skaper også vansker for gjennomført renslighet. Det samme gjelder boligforholdene som fra før av var mindre tilfredsstillende, og nå mange steder har utviklet seg til ren bolignød. Praktisk talt all boligbygging er stoppet opp, og okkupasjonsmaktens rekvisisjoner rundt om i landet har ført til at mange mennesker må bo stuet sammen under uhygieniske forhold.

Vanskene gjenspeiler seg i den kraftige stigning i tallet på meldte tilfelle av skabb i alle deler av landet. Se side 43 om dette. Det blir også meldt om stigning i impetiginøse sykdommer og sårinfeksjoner, som settes i forbindelse med urenslighet.

Utøylagen er igjen tatt til i enkelte distrikter, men stort sett er utøy dog ennå forholdsvis sjelden.

Etter de innkomne opplysninger fantes det ved utgangen av 1941 386 varmbad som var åpne for almenheten, 89 i byene og 297 på landsbygda. 203 av badene ble drevet for offentlig regning og 183 for privat regning. Av disse badene var 18 selvstendige bad, 9 kombinerte skole- og folkebad og 2 kombinerte sykehusbad og folkebad ikke i drift ved utgangen av 1941, enten på grunn av brenselsvansker eller at de var rekvirert av de tyske myndigheter. Dessuten var 39 skolebad bare for elevene foruten at alle skolebadene i Trondheim undtatt Singsaker, ute av drift av samme grunner.

I løpet av året er det åpnet følgende nye bad: 1 ny badstue, Holsæter badstue i Eidskog, 1 nytt dusjbad ved Toverud nye skole i Hof, 2 nye badstubad i Åmot, 1 skolebad ved den nye skole i Tydalen i Tynset og 1 nytt bad ved Os skole i Tolga. I Eivindvik i Sogn er innredet nytt bad med styrt, karbad og badstue i ungdomslaget's lokale, og i Steinkjer badstue og karbad i det nye meieris kjeller. Ved Loverud skole i Lurøy ble åpnet skolebad med adgang for almenheten, men ved utgangen av året var badet ikke i drift.

I byene er de fleste bad selvstendige anlegg. Ved utgangen av 1941 var det, ved siden av de selvstendige anlegg, bare 2 bedriftsbad, 16 skolebad, 3 sykehusbad og 2 bad ved gamlehjem som også var åpne for almenheten. På landsbygda derimot er badene for det meste ikke selvstendige anlegg; de blir drevet i tilknytning til en bedrift eller en eller annen institusjon. Ved utgangen av 1941 var 27 av badene på landsbygda bedriftsbad, 83 skolebad, 15 sykehusbad og 9 bad på gamlehjem, som ved siden av sin egentlige bestemmelse også blir brukt som folkebad.

Skolebad var innredet ved de fleste skoler i alle de større byer. De fleste var bare beregnet på skolens elever. Bare 16 av skolebadene i byene var også åpne for almenheten. Etter de opplysninger en har, fantes det skolebad ved 297 skoler på landsbygda. Herav var 214 bare for elevene, mens 83 også ble brukt som folkebad.

Oversikten nedenfor viser hvorledes badene er fordelt på bygder og byer i de enkelte fylker:

Bad som er åpne for almenheten.

Fylke	Antall bad i alt		Av badene var:									
			Selvstendige anlegg		Kombinert off. bad og bad for							
					anlegg, bedrift etc.		skole		sykehus, tub.-hjem etc.		gamle-hjem, barnehjem og likn.	
	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.
Østfold	6	6	5	4	-	1	-	1	-	-	1	-
Akershus.....	2	25	1	12	-	1	1	12	-	-	-	-
Oslo	8	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hedmark	2	19	2	12	-	1	-	5	-	1	-	-
Opland	3	25	2	8	1	2	-	15	-	-	-	-
Buskerud	3	11	3	7	-	2	-	2	-	-	-	-
Vestfold	7	2	5	2	-	-	2	-	-	-	-	-
Telemark	7	12	7	8	-	-	-	3	-	-	-	1
Aust-Agder.....	6	2	4	2	-	-	1	-	-	-	1	-
Vest-Agder	4	4	4	3	-	-	-	1	-	-	-	-
Rogaland	12	14	6	6	1	4	5	4	-	-	-	-
Hordaland	-	35	-	19	-	5	-	10	-	1	-	-
Bergen	6	-	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Sogn og Fjordane	1	15	-	8	-	2	-	3	1	1	-	1
Møre og Romsdal	3	29	2	15	-	1	1	7	-	2	-	4
Sør-Trøndelag ..	3	15	3	5	-	3	-	6	-	1	-	-
Nord-Trøndelag	3	14	2	5	-	4	1	4	-	-	-	1
Nordland	5	10	3	4	-	-	2	2	-	4	-	-
Troms	2	22	2	18	-	-	-	4	-	-	-	-
Finnmark	6	37	4	25	-	1	-	4	2	5	-	2
Riket i alt	89	297	66	163	2	27	16	83	3	15	2	9

5. Ernæringsforholdene.

Situation de nutrition.

Fra alle deler av landet blir det meldt om vansker med ernæringen, særlig i byene, og omleggingen av kostholdet har ført med seg en sterk øking av fordøyelsessykdommene (se tabellen side 28—29).

De offentlige lægers uttalelser går ut på at jordbruksbefolkningen står i en gunstigere stilling ernæringsmessig sett enn de andre befolkningsgrupper, da produsentenes rasjoner av de viktigste matvarer er forholdsvis store. Særlig gjelder dette et så viktig næringsmiddel som melken. Enkelte distriktslæger mener endog at bøndene lever bedre enn før, da mange tidligere ikke hadde råd til å konsumere sine produkter selv, men levde på skummet melk, kaffe og margarin etc.

For de andre befolkningsgrupper klages over at rasjonene er for små. Som rimelig er, har tungarbeiderne vanskeligst for å klare seg, og nedsatt arbeidsevne er ingen sjeldenhet. Spesielle forhold gjør seg gjeldende for skogsarbeiderne, som må nistes ut for en hel uke ad gangen. Det blir meldt at disse flere steder ofte må dra hjem etter 4—5 dager, da de har sloppet opp for mat. Det samme gjelder også til en viss grad for fiskerne.

Det er særlig fettbehovet som er vanskelig å tilfredsstille. Rasjonen av smør kan ikke på langt nær dekke dette. Fra hele landet blir det meldt at bruken av tran er blitt mer utbredt, særlig blant skolebarn som får utdeling på skolene.

Savnet av melken er hårdt for mange, kanskje verst for eldre mennesker som er avhengig av den på grunn av dårlig fordøyelse eller andre skrøpeligheter. Fra Troms og Finnmark blir det fra flere steder meldt at endog barn og gravide har måttet unnvære melken.

Mange klager over brødmelet både på grunn av kvantiteten og kvaliteten. Foruten at det er vanskelig å få rasjonen til å strekke til, er brødet tungt fordøyelig, og tallet på fordøyelsessykdommer er av den grunn steget sterkt.

Kjøtt er blitt en sjeldenhet hos den ikke-produserende del av befolkningen. Langs kysten på Vestlandet og særlig i Nord-Norge er tilgangen på fisk så stor at kjøttet ikke savnes noe større. Men utenom de typiske fiskeridistrikter er tilførselen av fisk dårlig. Fiskebilene som før kjørte i fast rute innover i landet, har i stor utstrekning vært nødt til å innstille. Fersk fisk er nesten ikke å se mange steder.

Det blir også meldt om vansker med forsyningen av grønnsaker, frukt og poteter. Den strenge vinteren gjorde at lagrene mange steder frøs slik at det ble atskillig knapphet. Okkupasjonsmaktens rekvisisjoner har også bidradd til denne. Befolkningen på Vestlandet og i Nord-Norge har vært kjent for å leve på ensidig kost, og det har ofte vært vanskelig å få folk til å forstå nytten av grønnsaker og frukt. Krisetiden har imidlertid hatt gunstig virkning i så måte, idet interessen for grønnsakdyrking er steget.

Mangelsykdommer har ikke opptrådt i nevneverdig grad i 1941. Men det er observert atskillig vekttap, særlig hos folk i 40—50 års alderen. Det er dog i alminnelighet de tidligere overvektige som har gått sterkest ned i i vekt. Skolebarna synes ennå ikke å være påvirket av ernæringskrisen. Dette kan vel først og fremst tilskrives ekstrarasjonene for barn og ungdom, foruten utdelingen av tran, vitaminpiller etc. på skolene. Skolefrokosten som stadig vinner terreng, har nok også spilt en rolle.

Trass i alle vansker later det til etter distriktslægenes uttalelser, at befolkningen har greid seg noenlunde bra. Mange har hatt et kriselager å tære på. Dertil kommer at interessen for sjølberging har fått et kraftig oppsving. Slagordet «matauk» er blitt en realitet gjennom utnyttelsen av hver lille dyrkbar jordflekk. Men en viss pessimisme med hensyn til den tiden som kommer gjør seg gjeldende.

6. Vaksinasjon.

Vaccination.

Fra den Animale Vaksineavdeling ved Statens institutt for folkehelsen er det i alt blitt levert 946.5 g råvaksine i 1941.

I alt er det kommet beretning til Vaksineavdelingen om 20 364 første gangs vaksinasjoner med 95 pst. anslag. Av revaksinasjoner er meldt 6 907.

Etter de offentlige lægers beretninger ble det i 1941 foretatt 29 819 første gangs vaksinasjoner og 56 492 revaksinasjoner, mot henholdsvis 162 063 og 206 007 i 1940. Tallene for de enkelte fylker ses av tabellen nedenfor.

Fylker	Første- gangs- vaksina- sjoner	Revaksi- nasjoner	Fylker	Første- gangs- vaksina- sjoner	Revaksi- nasjoner
Østfold	1 802	192	Hordaland	1 319	35
Akershus	1 856	467	Bergen	156	146
Oslo	699	12	Sogn og Fjordane ..	774	43
Hedmark	1 413	67	Møre og Romsdal....	1 650	150
Opland	137	23	Sør-Trøndelag	1 308	65
Buskerud	1 465	255	Nord-Trøndelag	1 081	977
Vestfold	981	64	Nordland	3 580	10 395
Telemark	1 011	11	Troms	8 529	43 325
Aust-Agder	260	36	Finnmark	137	19
Vest-Agder	252	31			
Rogaland	1 409	179	Tilsammen	29 819	56 492

De to sett oppgaver stemmer som det vil ses ikke overens. Det er sannsynlig at både oppgavene til Byrået og til Folkehelseinstituttet er ufullstendige.

Til Folkehelseinstituttet er ikke meldt om noe tilfelle av postvaccinal encephalitt. I de offentlige lægers årsberetninger er heller ikke nevnt om noen tilfelle av sykdom i tilknytning til vaksinasjonen unntagen fra Nordland og Troms fylker. I Mosjøen hvor det var tvungen vaksinasjon fra $23/11$ til $2/12$ og

hvor 2100 personer ble vaksinert, kom det 3 tilfelle av encephalitt hos ellers friske folk. Alle tre døde. Disse tilfellene mener bylægen må antas å skyldes vaksinasjonen. Fra Trondenes meldes om 2 tilfelle med lette cerebrospinale symptomer. I 2 tilfelle i Salangen brøt det ut generell ko-kopper hos barn, og i Lenvik 1 tilfelle av meningismus. I Målselv fikk en kvinne 5 dager etter vaksinasjonen encephalitiske symptomer, men det var rask bedring ved sulfapyridin.

7. Rettsmedisinske forretninger.

Examens médico-légaux.

Det ble i 1941 i alt innsendt 422 saker til den Rettsmedisinske Kommissjon. Av disse saker ansås 6 som kommissjonen uvedkommende. De andre 416 fordelte seg slik på de forskjellige fylker:

Østfold	18	Telemark	12	Møre og Romsdal ..	13
Akershus	72	Aust-Agder.....	5	Sør-Trøndelag	23
Oslo	96	Vest-Agder	8	Nord-Trøndelag ...	6
Hedmark	13	Rogaland	24	Nordland	10
Opland	14	Hordaland	16	Troms	6
Buskerud	19	Bergen	27	Finnmark	2
Vestfold	26	Sogn og Fjordane ..	6		

Av alle sakene var 237 alminnelige rettsmedisinske forretninger, 167 rettspsykiatriske og 12 rettskjemiske. Av de alminnelige rettsmedisinske forretninger var 173 legale obduksjoner (15 av nyfødte barn og 158 av andre), 53 synsforretninger over lik og likrester, 4 undersøkelser av kvinner til avgjørelse av spørsmål om stedfunnet samleie, og 7 andre rettsmedisinske undersøkelser. 399 saker ble henlagt uten å foranledige noen forføyning fra kommissjonens side, mens 17 ga foranledning til at kommissjonen fant å måtte henlede vedkommende retts- eller påtalemyndighets oppmerksomhet på spesielle forhold ved saken.

8. Den samlede dødelighet i 1941.

Mortalité générale en 1941.

Det inntraff i 1941 31 907 dødsfall, herav 16 512 blant menn og 15 395 blant kvinner. I disse tall er tatt med alle dødsfall her i landet og i utlandet, som Byrået har fått rede på gjennom de ordinære dødsmeldinger eller fra annen offisiell kilde. I forhold til folkemengden døde i 1941 10.8 pr. 1000 — blant menn 11.4 og blant kvinner 10.2. Dødeligheten i bygdene var 10.7 pr. 1000 og i byene 11.0. Disse tall er sannsynligvis litt for lave, da en ikke har fått melding om alle dødsfall som har funnet sted i utlandet. De fleste av disse må en gå ut fra er blandt menn mellom 20 og 50 år. For menn i de

andre aldersklasser og for kvinnene skulle derimot dødelighetsstatistikken være temmelig fullstendig.

Følgende oversikt viser dødeligheten i 1941 sammenliknet med tidligere år:

Døde pr. 1000 levende.

Décès par mille habitants.

	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941
Menn ..	11.0	10.6	10.3	10.0	10.4	10.5	10.6	10.3	10.4	11.5	11.4
Kvinner	10.8	10.6	10.0	9.8	10.3	10.3	10.3	9.8	10.1	10.3	10.2
Riket i alt	10.9	10.6	10.2	9.9	10.3	10.4	10.4	10.0	10.2	10.9	10.8
Bygder .	10.8	10.5	10.1	9.8	10.2	10.3	10.3	9.9	10.1	10.7	10.7
Byer ...	10.9	10.9	10.3	10.2	10.6	10.7	10.8	10.4	10.5	11.4	11.0

Tallene nederfor viser hvor stor dødeligheten har vært blant menn og kvinner i de enkelte aldersklasser.

Dødeligheten etter kjønn og alder i årene 1926—1941.

Mortalité par sexe et groupes d'âge 1926—1941.

Alder ¹⁾	Dødsfall					Dødsfall pr. 10 000 av middel-folkemengden				
	1926 -30	1931 -35	1936 -40	1940	1941	1926 -30	1931 -35	1936 -40	1940	1941
M e n n.										
0—11 mndr. ...	7 141	5 637	5 145	1 060	1 100	571.3	517.6	466.3	451.2	471.4
1—2 år	—	1 054	891	167	238	—	47.2	42.5	37.8	52.3
3—4 »	—	528	450	88	121	—	22.6	21.8	21.4	28.5
0—4 år	9 244	7 128	6 384	1 299	1 441	139.7	126.0	121.2	119.4	129.4
5—9 »	1 419	964	820	154	206	19.2	14.8	14.7	14.6	20.0
10—14 »	1 110	993	749	142	166	15.6	13.6	11.6	11.8	14.2
15—19 »	2 233	1 696	1 629	330	456	32.8	24.3	22.5	23.2	33.3
20—24 »	3 436	2 709	2 629	813	725	56.8	41.9	38.3	58.3	50.8
25—29 »	3 229	2 557	2 625	792	622	58.5	44.9	41.5	60.3	47.1
30—39 »	4 973	4 708	4 716	1 241	1 133	54.0	46.4	43.9	56.2	50.6
40—49 »	4 701	4 563	5 202	1 241	1 245	69.4	60.4	59.8	67.8	66.7
50—59 »	6 459	6 415	6 824	1 504	1 476	119.5	109.8	109.9	117.5	112.4
60—69 »	10 183	10 319	11 282	2 408	2 319	259.7	250.9	248.7	253.6	241.1
70—79 »	14 771	15 549	16 177	3 249	3 243	619.4	627.6	626.2	623.2	614.1
80 år og over ..	14 083	15 196	16 920	3 417	3 480	1 763.5	1 743.3	1 822.4	1 828.8	1 869.2
Tils.	75 841	72 797	75 957	16 590	16 512	111.8	104.6	106.3	114.8	113.7

¹⁾ Differansen mellom dødsår og fødselsår. For de 5 første leveår også fordeling etter fylte aldersår.

Alder ¹⁾	Dødsfall					Dødsfall pr. 10 000 av middel-folkemengden				
	1926-30	1931-35	1936-40	1940	1941	1926-30	1931-35	1936-40	1940	1941
Kvinner.										
0—11 mndr. . .	5 274	4 096	3 751	795	866	441.3	395.8	356.2	354.9	391.6
1—2 år	—	940	724	146	171	—	44.2	36.1	34.5	39.2
3—4 »	—	408	289	49	103	—	18.2	14.7	12.5	25.4
0—4 år	7 048	5 358	4 707	979	1 118	111.3	99.1	93.6	94.0	105.1
5—9 »	1 091	743	521	89	159	15.3	11.9	9.7	8.8	16.1
10—14 »	1 022	815	588	119	135	14.9	11.6	9.5	10.3	12.0
15—19 »	2 084	1 571	1 164	224	249	31.6	23.3	16.6	16.3	18.8
20—24 »	2 703	2 072	1 662	307	307	43.6	32.4	25.0	22.7	22.2
25—29 »	2 868	2 243	1 753	303	328	48.8	37.7	27.9	23.6	25.4
30—39 »	4 616	4 226	3 613	672	612	47.0	39.1	31.7	29.0	26.1
40—49 »	4 669	4 392	4 123	831	821	60.9	52.8	44.2	42.4	41.0
50—59 »	6 176	6 269	6 240	1 282	1 261	100.8	94.5	87.9	87.9	84.7
60—69 »	10 236	10 039	10 425	2 201	2 139	214.5	204.0	196.7	199.3	190.6
70—79 »	16 507	17 403	18 583	3 871	3 679	547.8	546.5	555.9	574.5	542.9
80 år og over . .	18 153	19 878	22 107	4 577	4 587	1 631.2	1 629.4	1 690.5	1 728.9	1 731.0
Tils.	77 173	75 009	75 486	15 455	15 395	108.0	102.9	101.6	103.0	102.1

Av de døde i 1941 var 1966 barn under 1 år. I alminnelighet uttrykkes spebarndødeligheten ved forholdet mellom antallet av døde under 1 år og antallet av levendefødte i samme år. Beregnet på denne måten blir spebarndødeligheten i 1941 43.0 pro mille i hele Riket, 44.2 pro mille i bygdene og 38.5 pro mille i byene. Som det vil ses av tallene er det en ganske betydelig stigning i barnedødeligheten fra 1940 til 1941, især i bygdene.

Døde i alderen 0—11 mndr. pr. 1000 levendefødte i hvert år.

Décès d'enfants de moins d'un an par 1000 nés-vivants.

	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941
Gutter	53.6	51.9	54.0	42.7	50.0	46.7	46.4	43.3	42.5	42.8	46.8
Piker	38.6	41.4	40.6	35.7	38.2	37.1	37.3	31.0	31.7	34.3	38.9
Riket i alt	46.3	46.8	47.6	39.3	44.2	42.0	42.0	37.3	37.2	38.7	43.0
Bygder	44.7	45.2	47.8	37.4	44.4	41.4	42.6	37.4	37.0	39.7	44.2
Byer	52.5	53.0	46.6	46.6	43.7	44.4	39.7	37.2	38.0	35.0	38.5

Mer inngående oppgaver over dødelighetsforholdene i Norge finnes i de årlige oversikter over folkemengdens bevegelse, og i de fem- og ti-årige sammendrag av disse. En viser også til «Dødelighetstabeller for det norske folk», utarbeidd av Statistisk Sentralbyrå for hvert ti-år fra 1871 til 1930. Der vil en finne oversikter over dødelighetsforholdenes utvikling gjennom et lengre tidsrom.

¹ Differansen mellom dødsår og fødselsår. For de 5 første leveår også fordeling etter fylte aldersår.

9. Oversikt over de viktigste dødsårsaker.

Les causes de décès les plus importantes.

I tabell 4, side 88 finner en oppgave over alle dødsfall som er inntruffet i de forskjellige fylker, fordelt etter dødsårsak, og i tabell 5, side 118 oppgaver over de samme dødsfall fordelt etter dødsårsak, kjønn og alder. I begge tabellene er oppgavene utarbeidd særskilt for bygder og byer. Dødsårsakene er gruppert etter den nye dødsårsaksnomenklatur, som det er gjort rede for på side 56.

Tallet på alle dødsfall med kjent dødsårsak var i 1941 31 907, herav var 26 984 dødsfall med kjent sykdomsårsak, 2815 dødsfall ved ulykker, mord og selvmord og 2108 var dødsfall med uoppgitt eller ubestemt angitt dødsårsak. De tilsvarende tall for 1940 var henholdsvis 32 045, 26 762, 3 504 og 1 779.

Dødeligheten av de viktigste årsaker 1936—1941.

Mortalité des causes de décès les plus importantes 1936—1941.

Dødsårsak <i>Cause de décès</i>	Døde pr. 100 000 levende <i>Décès par 100 000 habitants</i>	
	1936-40	1941
Tuberkulose. <i>Tuberculose</i>	91.0	80.2
Andre infeksjonssykdommer. <i>Autres maladies infectieuses</i>	30.9	50.8
Karcinom og sarkom. <i>Cancer et sarcome</i>	132.9	135.0
Andre svulster. <i>Autres tumeurs</i>	10.0	15.4
Sukkersyke. <i>Diabète sucré</i>	11.3	13.3
Andre ernærings- og indresekresjonssykdommer, reumatiske sykdommer, avitaminoser. <i>Autres maladies de la nutrition des glandes endocrines, avitaminoses</i>	5.3	7.8
Blodsykdommer. <i>Maladies du sang</i>	7.2	8.2
Apopleksi. <i>Hémorrhagie cérébrale</i>	98.1	93.9
Hjerneemboli og andre intrakranielle skader. <i>Embolie et autres lésions intra-craniennes</i>	—	3.4
Andre nervesykdommer, sinnssykdommer og sanseorganssykdommer. <i>Autres maladies du système nerveux, maladies mentales et des organes des sens</i>	20.1	18.9
Endokarditt. <i>Endocardite</i>	52.7	36.3
Myocarditt. <i>Myocardite</i>	47.3	53.1
Arteriosclerose. <i>Arteriosclérose</i>	54.9	45.6
Andre sykdommer i sirkulasjonsorganene. <i>Autres maladies de l'appareil circulatoire</i>	20.6	21.9
Bronkitt. <i>Bronchite</i>	11.9	11.1
Lungebetennelse. <i>Pneumonie</i>	95.5	96.2
Andre sykdommer i åndedretsorganene. <i>Autres maladies de l'appareil respiratoire</i>	10.3	9.9
Sykdommer i fordøyelsesorganene. <i>Maladies de l'appareil digestif</i> ..	44.8	52.6
Nefritt. <i>Néphrite</i>	26.3	24.5
Andre sykdommer i urin- og kjønnsorganene. <i>Autres maladies de l'appareil urinaire et génital</i>	19.6	24.7
Andre sykdommer. <i>Autres maladies</i>	34.7	35.3
Ulykker, drap og selvmord. <i>Morts violentes</i>	61.5	95.1
Alderdomssvakhet. <i>Sénilité</i>	100.8	73.6
Uoppgitt eller ubestemt angitt dødsårsak. <i>Causes de décès inconnues ou mal définies</i>	51.3	71.2
Døde i alt. <i>Décès totaux</i>	1039.0	1078.0

I tabellen på side 17 er dødeligheten av de viktigste årsaker i 1941 beregnet pr. 100 000 av folkekemengden og sammenliknet med de tilsvarende oppgaver for 5-året 1936—1940.

Den totale dødelighet i forhold til folkekemengden er steget, men som det vil ses av tabellen på side 17, skyldes dette vesentlig de overordentlig mange voldsomme dødsfall som følge av krigen. Dødeligheten av sykdom derimot har som helhet ennå forandret seg lite sammenliknet med førkrigs-nivået. En vil legge merke til en stigning i dødeligheten av andre infeksjonssykdommer enn tuberkulose og i dødeligheten av fordøyelsessykdommer, som henger sammen med krigssituasjonen. Dødeligheten av tuberkulose har fortsatt å synke i 1941. Dødeligheten av kreft og andre svulster viser litt stigning, det samme gjelder dødeligheten av myocarditt. Dødeligheten av sirkulasjonssykdommer ellers er gått ned, og dødeligheten av apopleksi og sykdommer i nervesystemet viser praktisk talt uforandrede forhold. Det var relativt færre dødsfall av alderdomssvakhet i 1941, men på den annen side er dødsfall av ubestemt og uopp-gitt dødsårsak økt.

Tabellen nederfor viser dødeligheten av de viktigste årsaker i 1ste leveår. Bortsett fra fødselstrauma er dødeligheten i den første tid etter fødselen litt lavere i 1941 enn i perioden 1936—1940, mens dødeligheten av sykdommer som vanligvis opptrer senere i 1ste leveår, for en stor del viser stigning. Dette gjelder dødeligheten av bronkitt og lungebetendelse, infeksjøs gastroenteritt og andre infeksjonssykdommer enn tuberkulose.

Dødeligheten av de viktigste årsaker i alderen
under 1 år 1936—1941.

Mortalité des causes de décès les plus importantes de l'âge 0—11 mois 1936—1941.

Dødsårsak <i>Cause de décès</i>	Døde pr. 1000 levendefødte <i>Décès par 1000 nés-vivants</i>	
	1936—40	1941
Misdannelser og medfødt svakhet. <i>Vices de conformation et débilité congénitale</i>	8.6	7.8
For tidlig fødsel. <i>Naissance prématurée</i>	7.4	7.0
Fødselstrauma. <i>Lésion d'accouchement</i>	0.8	1.4
Andre sykdommer hos nyfødte. <i>Autres maladies particulière à la première année de vie</i>	2.6	1.7
Tuberkulose. <i>Tuberculose</i>	0.7	0.4
Andre infeksjonssykdommer. <i>Autres maladies infectieuses</i>	2.2	2.9
Rakitt, engelsk syke. <i>Rachitisme</i>	0.1	0.1
Kramper hos småbarn. <i>Convulsiones</i>	1.1	1.0
Bronkitt og lungebetennelse. <i>Bronchite et pneumonie</i>	6.8	9.6
Infeksjøs gastroenteritt, kolerine. <i>Entérite infectieuse</i>	1.7	2.2
Andre sykdommer. <i>Autres maladies</i>	2.9	2.7
Ulykker og mord. <i>Morts violentes</i>	0.3	0.4
Uopp-gitt eller ubestemt angitt dødsårsak. <i>Causes de décès inconnues ou mal définies</i>	4.2	5.8
Alle årsaker. <i>Toutes les causes</i>	39.4	43.0

Som i tidligere årsberetninger skal en i det følgende gi en oversikt over dødeligheten av tuberkulose og kreft i de forskjellige aldre. En mere inngående analyse av dødeligheten etter alder av bronkitt og lungebetennelse, apopleksi, hjertesykdommer, diabetes og pernisiøs anæmi er tatt inn i årsberetningen for 1940, hvortil en viser.

10. Dødeligheten av tuberkulose.

Mortalité de tuberculose.

Oppgaver over dødsfall av de forskjellige former av tuberkulose i de enkelte fylker finnes i tabell 4, og tilsvarende oppgaver for de enkelte aldersklasser i tabell 5. I tabell 6 er alle dødsfall av tuberkulose fordelt samtidig etter de dødes alder og hjemsted.

Etter den nye nomenklatur er dødsfall av pleuritt ført opp under de tuberkuløse sykdommer, når det er angitt på dødsmeldingen at sykdommen har vært av tuberkuløs natur. Det samme gjelder Addisons sykdom.

Følgende oversikt viser tuberkulosedødeligheten i riket, bygdene og byene og i de enkelte fylker siden 1911—1915:

Dødeligheten av tuberkulose i alt og av lunge- tuberkulose i de enkelte fylker 1906—1940.

Mortalité de la tuberculose totale et de la tuberculose des poumons, par préfecture 1906—1940.

Fylker	Døde pr. 10 000 levende											
	Tuberkulose i alt						Lungetuberkulose					
	1911- 15	1916- 20	1921- 25	1926- 30	1931- 35	1936- 40	1911- 15	1916- 20	1921- 25	1926- 30	1931- 35	1936- 40
Østfold	19.1	16.6	15.0	12.2	10.8	8.1	14.9	13.4	11.6	9.5	8.8	6.9
Akershus.....	18.3	15.5	15.1	11.0	8.3	6.0	15.1	13.2	12.6	8.8	6.9	4.9
Oslo	22.5	20.1	17.9	15.8	12.5	8.5	17.9	16.3	14.3	13.4	10.6	7.2
Hedmark	21.9	23.2	17.9	14.4	10.5	7.6	17.3	18.1	14.2	10.9	8.7	6.2
Opland	17.1	17.4	15.1	11.0	9.7	5.6	13.1	13.3	11.6	8.3	7.8	4.5
Buskerud	19.9	17.5	16.6	13.4	10.3	6.8	15.4	13.5	13.1	10.8	8.5	5.7
Vestfold	18.8	17.9	15.3	12.4	10.7	7.4	15.3	14.1	12.1	10.1	8.8	6.0
Telemark	24.7	23.5	20.3	15.7	11.4	8.0	18.4	17.9	15.6	11.8	9.4	6.6
Aust-Agder.....	23.8	21.4	19.1	16.3	12.0	8.7	19.2	17.5	15.9	13.4	9.8	7.6
Vest-Agder	25.9	23.2	20.2	15.7	12.6	9.7	21.0	18.9	16.8	12.6	10.7	8.0
Rogaland	23.5	22.9	19.8	16.8	13.5	9.2	17.6	17.2	15.0	13.0	10.6	7.4
Hordaland	20.8	21.2	20.7	16.4	12.3	8.7	16.2	16.3	15.7	12.9	9.7	6.8
Bergen	24.9	25.8	21.2	15.4	11.2	8.4	20.3	19.9	16.7	12.2	9.8	6.9
Sogn og Fjordane	26.6	25.2	22.9	18.4	13.7	9.0	20.3	19.8	18.0	14.3	11.6	7.1
Møre og Romsdal	26.8	26.2	22.9	18.2	14.2	10.4	21.6	20.8	17.8	14.1	11.3	8.7
Sør-Trøndelag ..	35.6	31.4	29.1	20.8	16.0	12.9	29.2	26.3	23.7	17.0	13.4	10.5
Nord-Trøndelag ..	28.8	26.7	25.4	18.8	13.6	10.5	23.3	20.7	20.2	14.8	10.7	8.3
Nordland	29.3	30.3	27.6	21.6	15.4	12.3	23.0	24.1	22.0	16.7	12.4	9.4
Troms	29.5	32.3	30.3	24.0	17.0	15.1	22.5	25.1	23.2	18.5	13.8	11.6
Finmark	49.0	44.2	42.5	29.3	20.0	15.1	35.3	34.0	31.8	22.4	15.5	11.1
Riket	23.6	22.6	20.4	16.1	12.4	9.1	18.5	17.8	16.0	12.8	10.2	7.4
Bygder	23.0	22.0	20.4	16.2	12.3	9.1	18.1	17.5	16.0	12.7	10.0	7.3
Byer	25.1	23.9	20.3	16.0	12.7	9.2	19.4	18.7	16.0	13.0	10.6	7.6

Det er i 1941 meldt 2373 dødsfall av tuberkulose, mot 2415 i 1940 og 2508 i 1939. Av de døde i 1941 var 1309 menn og 1064 kvinner. 82.4 pst. av dødsfallene falt på lungetuberkulose og 17.6 pst. på annen tuberkulose. Av det samlede antall dødsfall av tuberkulose i 1941 sto 1861 i tuberkuloseprotokollene. (Se tabell 7 i tabellavdelingen.) Tabellen nedenfor viser dødeligheten i de senere år.

Dødeligheten av alle former av tuberkulose tilsammen har sunket ytterligere, og var i 1941 8.0 pr. 10 000 levende mot 8.2 i 1940, 8.6 i 1939 og 9.1 gjennomsnittlig i femåret 1936—1940.

Dødeligheten av tuberkulose i alt og av lunge-
tuberkulose 1921—1941.

Mortalité de la tuberculose totale et de la tuberculose des poumons 1921—1941.

År	Døde pr. 10 000 levende									
	Tuberkulose i alt					Lungetuberkulose				
	Riket			Byg- der	Byer	Riket			Byg- der	Byer
	M.	K.	Tils.			M.	K.	Tils.		
1921.....	20.1	21.5	20.8	21.1	20.2	15.4	17.4	16.5	16.9	15.4
1922.....	20.4	21.8	21.1	21.0	21.3	15.6	17.7	16.7	16.6	16.9
1923.....	19.3	20.0	19.6	19.5	20.1	14.7	15.8	15.3	15.1	15.7
1924.....	20.0	21.4	20.7	20.8	20.6	15.3	17.4	16.4	16.4	16.3
1925.....	19.1	19.9	19.5	19.5	19.6	14.1	16.0	15.1	15.0	15.5
1921-25.....	19.8	20.9	20.4	20.4	20.3	15.0	16.9	16.0	16.0	16.0
1926.....	17.0	17.1	17.1	17.3	16.6	12.9	13.4	13.2	13.2	13.1
1927.....	16.8	17.5	17.1	17.1	17.2	12.7	14.1	13.4	13.2	13.8
1928.....	15.4	16.1	15.8	15.6	16.1	11.8	13.2	12.5	12.3	13.0
1929.....	15.6	16.0	15.8	16.0	15.4	12.1	12.9	12.5	12.5	12.5
1930.....	14.8	15.0	14.9	15.0	14.9	11.7	12.5	12.1	11.9	12.6
1926-30.....	15.9	16.3	16.1	16.2	16.0	12.3	13.2	12.7	12.6	13.0
1931.....	14.5	15.0	14.8	14.4	15.6	11.6	12.6	12.1	11.7	13.0
1932.....	13.7	13.5	13.6	13.4	14.2	10.9	11.2	11.1	10.8	11.9
1933.....	11.8	12.3	12.0	11.9	12.3	9.4	10.3	9.9	9.7	10.2
1934.....	11.7	10.8	11.3	11.4	10.9	9.5	9.1	9.3	9.2	9.3
1935.....	10.9	10.2	10.6	10.6	10.6	8.8	8.4	8.6	8.5	8.9
1931-35.....	12.5	12.4	12.4	12.3	12.7	10.0	10.3	10.2	10.0	10.6
1936.....	10.5	9.8	10.2	10.2	10.0	8.2	8.1	8.2	8.2	8.2
1937.....	10.3	9.3	9.8	9.7	10.1	8.0	7.6	7.8	7.7	8.1
1938.....	9.4	8.2	8.8	8.5	9.7	7.7	6.9	7.3	7.0	8.1
1939.....	8.9	8.2	8.6	8.7	8.2	7.3	6.7	7.0	7.0	6.9
1940.....	9.0	7.5	8.2	8.2	8.2	7.2	6.1	6.6	6.5	6.8
1936-40.....	9.6	8.6	9.1	9.1	9.2	7.7	7.1	7.4	7.3	7.6
1941.....	9.0	7.1	8.0	8.1	7.7	7.4	5.9	6.6	6.7	6.5

Tabellen nedenfor viser dødeligheten av tuberkulose i de enkelte aldersklasser:

Dødeligheten av tuberkulose etter kjønn og alder
i Riket 1896—1941.

Mortalité de tuberculose par sexe et âge 1896—1941.

Alder	Døde pr. 10 000 levende											
	1896- 1900	1901- 05	1906- 10	1911- 15	1916- 20	1921- 25	1926- 30	1931- 35	1936- 40	1939	1940	1941
Menn <i>Hommes</i>												
0—4 år ans	34.5	26.5	21.9	18.0	14.0	11.8	9.4	5.6	3.8	3.1	3.4	3.3
5—9 » »	15.0	11.9	10.3	8.6	7.7	5.9	4.5	2.0	1.8	1.5	1.8	1.4
10—14 » »	14.5	13.0	11.6	8.7	8.6	7.3	4.7	3.0	2.0	2.0	2.2	1.8
15—19 » »	31.9	30.9	28.9	27.2	26.6	23.2	15.0	10.1	7.2	5.9	6.3	6.6
20—24 » » } 25—29 » » }	50.4	49.5	45.8	{ 48.8 43.6	{ 49.3 41.2	{ 43.6 36.7	{ 32.1 31.8	{ 21.5 23.3	{ 13.7 16.0	{ 11.3 14.6	{ 11.4 15.0	{ 11.7 13.0
30—39 » »	36.0	32.4	31.2	29.0	28.4	25.4	22.1	19.1	14.7	13.7	13.3	12.7
40—49 » »	27.0	26.0	23.2	22.0	21.1	17.9	15.6	13.5	11.6	10.9	10.4	11.0
50—59 » »	28.1	23.7	23.4	21.9	18.6	15.9	13.7	11.6	9.4	9.4	8.7	10.0
60—69 » »	29.6	26.4	24.0	21.7	19.6	18.5	15.0	13.9	10.5	10.1	9.3	10.7
70—79 » »	22.8	17.4	19.0	18.1	15.4	14.6	13.3	13.4	10.2	11.5	12.5	11.6
80 + » »	10.2	9.1	7.5	8.4	5.8	6.3	10.5	8.3	7.0	5.9	10.7	11.8
I alt. Total	29.9	26.8	24.4	23.0	22.2	19.8	15.9	12.5	9.6	8.9	9.6	9.0
Kvinner <i>Femmes</i>												
0—4 år ans	33.9	25.6	18.8	15.6	13.8	10.5	8.8	5.9	3.7	3.8	2.4	2.4
5—9 » »	19.2	14.3	12.9	10.4	8.5	7.1	4.5	2.3	2.0	2.3	1.3	1.7
10—14 » »	22.3	20.8	19.1	15.4	13.3	12.0	6.8	4.1	2.7	2.0	2.8	1.2
15—19 » »	37.5	39.0	35.5	33.3	32.8	32.2	21.6	14.6	8.1	7.5	6.7	6.2
20—24 » » } 25—29 » » }	41.9	43.8	43.9	{ 40.6 39.5	{ 40.7 37.5	{ 42.2 36.8	{ 30.7 31.4	{ 21.6 23.4	{ 14.6 15.4	{ 14.1 12.9	{ 12.6 11.7	{ 10.3 12.2
30—39 » »	41.1	40.4	38.5	33.6	31.8	25.8	21.6	17.7	12.5	11.3	11.0	9.4
40—49 » »	31.8	30.4	27.9	25.4	22.9	18.2	14.5	11.6	7.6	7.7	7.0	7.2
50—59 » »	28.9	25.3	23.8	19.3	18.9	15.7	12.6	9.6	6.8	7.6	6.2	6.2
60—69 » »	29.3	24.4	22.4	19.5	16.9	15.3	13.5	10.5	7.6	8.0	6.8	7.4
70—79 » »	24.8	18.3	19.9	16.7	14.4	14.5	13.4	11.3	8.7	8.6	8.2	8.1
80 + » »	9.2	8.1	8.1	9.2	6.8	8.2	9.4	9.8	8.1	8.4	7.9	12.1
I alt. Total	31.9	29.5	27.4	24.2	22.9	20.9	16.3	12.4	8.6	8.2	7.5	7.1

Den gjennomsnittlige tuberkulosedødelighet for menn er uforandret, mens den for kvinner ligger 5 pst. lavere enn i 1940. Sammenliknet med 5-året 1936—1940 er dødeligheten sunket i alle aldre både for menn og kvinner unntagen for menn over 50 år, hvor det kan noteres en mindre stigning.

En sammenlikning mellom dødeligheten av tuberkulose og dødeligheten av andre årsaker og den nedgang som har funnet sted i de senere årene, finnes i medisinalberetningen for 1940, hvortil en viser.

II. Dødeligheten av kreft.

Mortalité de cancer.

Oppgaver over dødsfall av svulster finner en i de alminnelige tabeller over alle dødsårsaker side 92 og side 122.

Som nevnt under kommentarene til den nye dødsårsaksnomenklatur side 56, er nå gjennomført en ensartet gruppering etter lokalisasjon for alle ondartede svulster, og innenfor hver organgruppe er det skilt mellom dødsfall av karsinom, sarkom og andre ondartede svulster. I tabellen nedenfor er gitt fordelingen av kreftdødsfallene i 1941 på en del hovedgrupper som svarer til spesifikasjonen i den intermediære internasjonale liste:

Dødsfall av ondartede svulster i 1941.

Nombre de décès des tumeurs malignes.

Lokalisasjon	Antall dødsfall av								Antall dødsfall av ondartede svulster pr. 10000 levende	
	Karcinom		Sarkom		Andre ondartede svulster		Ondartede svulster i alt			
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
Munnhulen og svelget....	67	37	3	4	1	—	71	41	0.49	0.27
Fordøyelsesorganene og bukinnen	1393	1304	5	5	2	3	1400	1312	9.64	8.71
Åndedretsorganene.....	70	54	2	1	2	1	74	56	0.51	0.37
De kvinnelige kjønnsorg....	—	289	—	5	—	—	—	294	—	1.95
Brystkjertlen.....	3	287	—	—	—	—	3	287	0.02	1.90
De mannlige kjønnsorganer	166	—	4	—	2	—	172	—	1.18	—
Urinorganene.....	48	42	—	2	10	10	58	54	0.40	0.36
Huden (uten scrotum) ...	20	25	1	1	6	7	27	33	0.19	0.22
Hjernen og andre organer i hjernen	4	3	—	—	4	2	8	5	0.05	0.03
Andre organer og uten sikker angivelse av organ.	33	40	48	24	54	46	135	110	0.93	0.73
I alt	1804	2081	63	42	81	69	1948	2192	13.41	14.54

I 1941 døde i alt 4 140 personer av ondartede svulster, herav 3891 av karsinom, 105 av sarkom og 144 av andre ondartede svulster. I forhold til folkemengden var dødeligheten av kreft og sarkom sammenliknet med tidligere år:

Dødeligheten av kreft og sarkom i alt og av kreft i
fordøyelsesorganene 1921—1941.

Mortalité de cancer 1921—1941.

År	Døde pr. 10 000 levende					
	Kreft og sarkom i alt <i>Cancer, toutes formes</i>			Kreft i fordøyelsesorganene <i>Cancer des organes digestifs</i>		
	Riket	Bygder	Byer	Riket	Bygder	Byer
1921.....	10.9	10.3	12.2	7.5	7.2	7.9
1922.....	11.3	10.6	13.0	7.6	7.3	8.2
1923.....	11.0	10.3	12.7	7.2	7.0	7.8
1924.....	11.2	10.9	12.0	7.5	7.6	7.6
1925.....	11.9	11.3	13.2	7.8	7.7	7.7
1926.....	11.9	11.3	13.6	8.1	8.0	8.7
1927.....	11.2	10.6	12.7	7.3	7.0	7.8
1928.....	12.4	12.0	13.4	8.1	8.1	8.2
1929.....	11.9	11.4	13.4	7.8	7.7	8.2
1930.....	12.1	11.6	13.5	8.1	7.9	8.5
1931.....	12.7	12.4	13.3	8.2	8.2	8.2
1932.....	12.9	12.2	14.6	8.4	8.3	8.8
1933.....	12.8	12.3	14.1	8.3	8.1	9.0
1934.....	13.1	12.6	14.4	8.4	8.3	8.6
1935.....	12.7	12.3	13.1	8.3	8.2	8.8
1936.....	13.0	12.2	14.9	8.5	8.1	9.6
1937.....	13.1	12.1	15.6	8.3	7.9	9.4
1938.....	13.1	12.1	15.1	8.3	8.0	8.9
1939.....	13.7	13.0	15.4	8.7	8.6	9.1
1940.....	13.6	12.9	15.4	8.5	8.3	8.9
1941.....	13.5	12.9	15.0	9.5	9.4	9.9

Den hyppigst forekommende lokalisasjon for kreft og sarkom er fordøyelsesorganene. I 1941 skyldtes 78.5 pst. av alle kreftdødsfall hos menn og 63.5 pst. hos kvinner kreft i disse organer. Etter fordøyelsesorganene er det kjønnsorganene som oftest blir angrepet. Denne lokalisasjon spiller dog langt større rolle blant kvinner enn blandt menn.

Dødeligheten av kreft etter kjønn og alder i Riket
1921—1941.

Mortalité de cancer par sexe et âge 1921—1941.

Alder	Døde pr. 10 000 levende											
	1921-25		1926-30		1931-35		1936-40		1940		1941	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Under 30 år..	0.42	0.38	0.34	0.35	0.37	0.36	0.37	0.33	0.31	0.29	0.36	0.31
30—39 år ...	2.16	3.17	2.00	3.16	1.74	3.01	1.67	2.75	1.59	2.41	1.79	2.82
40—49 » ...	7.87	12.07	7.12	12.19	7.16	11.28	6.43	10.39	6.39	10.21	6.86	10.05
50—59 » ...	25.18	26.32	23.03	25.56	23.72	25.74	21.54	24.46	20.79	26.34	20.19	23.43
60—69 » ...	60.81	49.09	59.21	48.91	58.29	49.10	56.06	45.56	56.77	46.99	53.65	47.85
70—79 » ...	97.38	73.84	104.54	83.47	110.42	85.33	116.44	90.10	126.03	90.23	118.35	88.83
80 år og over .	95.86	74.30	116.09	92.07	142.52	118.62	157.04	121.21	154.68	111.81	144.48	131.33
Tilsammen	10.93	11.25	11.46	12.34	12.39	13.29	12.92	13.66	13.33	13.89	12.88	14.10

Som det vil ses av tabellen foregående side har dødeligheten av kreft og sarkom i alt holdt seg temmelig uforandret i de 3 siste årene, mens kreft i fordøvelsesorganene viser noen stigning, særlig fra 1940 til 1941.

Dødeligheten blant menn og kvinner innenfor de enkelte aldersklasser ses av tabellen s. 23.

I forhold til perioden 1936—1940 er dødeligheten for menn i alderen 30—50 år gått litt opp. Det samme er også tilfelle for menn mellom 70 og 80 år, men i alle de andre aldersgrupper er det nedgang. For kvinnene har det vært en svak stigning i kreftdødeligheten mellom 30 og 40 år, mellom 60 og 70 år og over 80 år, men i de andre aldersklasser ligger dødeligheten i 1941 på et lavere nivå enn i perioden 1936—1940.

Kvinnene har større kreftdødelighet enn mennene i aldersklassene mellom 30 og 60 år, men etter 60-års alderen og under 30-års alderen dør det forholdsvis flere menn enn kvinner av denne sykdom.

12. Voldsom og unaturlig død.

Morts violentes ou accidentelles.

I tabell 4 og 5 side 110 og side 140 finnes oppgave over dødsfall ved selvmord, mord og ulykker. Selvmordene er som før gruppert etter døds måten,

Dødsfall ved ulykker, drap og selvmord blandt den hjemmehørende befolkning.

Nombre de décès par accidents, homicides et suicides parmi la population de droit.

Fem-år og år Périodes et années	Ulykker Accidents			Drap Homicides			Selvmord Suicides			Voldsomme dødsfall i alt Morts violentes total		
	Menn Hommes	Kvinner Femmes	Tils. Total	M. H.	K. F.	Tils. Total	M. H.	K. F.	Tils. Total	M. H.	K. F.	Tils. Total
1921—1925	4 417	791	5 208	63	34	97	679	164	843	5 159	989	6 148
1926—1930	4 625	918	5 543	84	40	124	746	160	906	5 455	1 118	6 573
1931—1935	4 043	960	5 003	63	43	106	748	192	940	4 854	1 195	6 049
1936.....	809	249	1 058	7	9	16	137	45	182	953	303	1 256
1937.....	855	184	1 039	5	8	13	148	51	199	1 008	243	1 251
1938.....	949	261	1 210	17	5	22	154	50	204	1 120	316	1 436
1939.....	934	381	1 315	3	2	5	161	37	198	1 098	420	1 518
1940.....	2 723	561	3 284	9	7	16	166	38	204	2 898	606	3 504
1941.....	2 128	530	2 658	19	1	30	102	25	127	2 249	566	2 815
	Dødsfall pr. million innbyggere. <i>Nombre de décès par million hab.</i>											
1921—1925	669.1	113.8	384.3	9.5	4.9	7.2	102.9	23.6	62.2	781.5	142.3	453.7
1926—1930	681.9	128.5	398.1	12.4	5.6	8.9	110.0	22.4	65.0	804.3	156.5	472.0
1931—1935	580.8	131.7	351.1	9.0	5.9	7.4	107.5	26.3	66.0	697.3	163.9	424.5
1936.....	572.3	169.0	366.5	5.0	6.1	5.5	96.9	30.5	63.0	674.2	205.6	435.0
1937.....	602.0	124.4	358.3	3.5	5.4	4.5	104.2	34.5	68.6	709.7	164.3	431.4
1938.....	664.5	175.7	415.3	11.9	3.4	7.5	107.8	33.6	70.0	784.2	212.7	492.8
1939.....	670.1	255.3	448.9	2.1	1.3	1.7	112.0	24.8	67.6	764.2	281.4	518.2
1940.....	1 884.3	344.0	1 118.0	6.2	4.7	5.4	114	2.3	9.3	2 005.4	404.0	1 899.7
1941.....	1 465.0	351.6	898.0	13.1	7.3	10.1	7	2	6.6	1 548.3	75.5	951.0

men ulykkene er nå for en stor del gruppert ikke etter skadens art, men etter de ytre omstendighetene ved ulykken. Dette gjelder alle trafikkulykker og en rekke bedriftsulykker. Spesifikasjonen i den nye dødsårsaksnomenklatur i medisinalstatistikken svarer her temmelig nøye til den som har vært brukt i ulykkesstatistikken i Folkemengdens Bevegelse, og som en viser til for sammenlikning med tidligere år.

Som nevnt foran har krigssituasjonen ført med seg at voldsom og uanturlig død kommer til å spille en langt større rolle blant dødsårsakene enn i normale tider. Særlig gjelder dette den mannlige del av befolkningen. Men også blant kvinnene er det atskillig flere ulykker enn før. I 1940 skyldtes 18 pst. av alle dødsfall blant menn ulykker, mord eller selvmord, og i 1941 14 pst. mot bare 7 pst. i 1939. For kvinnene var prosenten av voldsomme dødsfall i forhold til alle dødsfall steget fra 3 pst. i 1939 til 4 pst. i 1940 og 1941.

I 1941 ble 30 personer myrdet, herav 3 barn under 1 år. 127 begikk selvmord og 2658 omkom ved ulykker av forskjellig art. En vil legge merke til at selvmordshyppigheten var forholdsvis lavere i 1941 sammenliknet med tidligere år. Det er imidlertid mulig at dette til en viss grad henger sammen med at opplysningene på dødsmeldingene ikke har vært så fullstendige som tidligere.

Følgende oversikt viser selvmordene delt etter døds måten:

S e l v m o r d e t t e r d ø d s m å t e .

Suicides répartis par le mode de mort.

Døds måte <i>Le mode de mort.</i>	1939		1940		1941	
	M. H.	K. F.	M. H.	K. F.	M. H.	K. F.
Ved hengning. <i>Suspension</i>	67	11	77	18	50	13
» skyting. <i>Armes à feu</i>	41	1	32	1	32	1
» drukning. <i>Submersion</i>	19	14	20	12	9	6
» fall. <i>Chute</i>	3	2	3	1	3	1
» skjærende eller stikkende instrumenter. <i>Instruments tranchants ou piquants</i>	11	2	7	2	2	1
» gift. <i>Poison</i>	9	7	15	1	2	3
Andre og uoppgitte måter. <i>Autres moyens et inconnu</i>	11	—	12	3	4	—
Tilsammen. <i>Total</i>	161	37	166	38	102	25

Av selvmordene var den hyppigste døds måte både for menn og kvinner hengning, dernest kommer for mennene skytning og for kvinnene drukning.

Dødsfall ved ulykker i årene 1939—1941.
Décédés par accidents 1939—1941.

Ulykke ved: Accidents dûs à:	1939		1940		1941	
	M. H.	K. F.	M. H.	K. F.	M. H.	K. F.
Transport tilsjøs. <i>Transport par mer</i>						
Herav ved krigsforlis. <i>Dont par naufrages de guerre</i>	223	6	779	42	973	83
Landtransport. <i>Transport par terre</i>	89	1	663	36	807	82
Luftfart. <i>Navigation aérienne</i>	116	33	148	45	171	53
Arbeid i gruver, steinbrudd, sprengningsarb. <i>Mines carrières</i>	1	—	—	—	2	—
Maskiner. <i>Machines</i>	17	—	21	8	57	—
Gassforgiftning. <i>Absorption acc. de gaz toxiques</i>	8	—	7	—	15	2
Alkoholforgiftning. <i>Intoxication alcoolique</i> ...	6	1	13	—	6	4
Forgiftning ved narkotiske stoffer. <i>Intoxication par des stupéfiants</i>	16	1	37	—	70	7
Andre forgiftninger. <i>Autres intoxications</i>	2	2	4	5	5	7
Ildebrann. <i>Suite d'incendie</i>	14	4	14	6	23	9
Forbrenning (unntatt ved ildebrann). <i>Brûlure accidentelle (autre que par incendie)</i>	5	4	9	8	10	7
Kvelning. <i>Suffocation</i>	17	21	23	15	20	24
Drukning (utenom ved transport tilsjøs). <i>Submersion (autre que par transp. par mer)</i>	7	3	14	3	13	10
Vådeskudd. <i>Traumatisme acc. par armes à feu</i>	184	41	169	40	227	46
Kvestelse ved fall o. l., benbrudd. <i>Traumatisme par chute etc., fracture</i>	23	—	14	—	6	—
Skred og andre naturkatastrofer. <i>Cataclysmes</i>	121	224	159	242	189	246
Sult og utmattelse. <i>Faim ou soif</i>	6	3	8	4	16	6
Forfrysning. <i>Froid excessif</i>	1	—	4	2	5	2
Hetslag. <i>Chaleur excessive</i>	10	1	8	2	5	3
Lynnedslag. <i>Foudre</i>	1	—	—	—	1	—
Elektrisk strøm. <i>Courants électriques</i>	5	—	3	—	4	1
Andre ulykker. <i>Autres accidents</i>	10	—	3	—	3	—
Herav dødsf. under krigsoperasjoner utenom ved krigsforlis. <i>Dont décès du fait d'opér. de guerre (autres que naufrages de guerre)</i>	140	37	1286	138	307	20
I alt. <i>Total</i>	—	—	1121	105	134	4
	933	381	2723	560	2128	530

Den overveiende del av ulykkene i 1940 og 1941 var en direkte følge av krigsoperasjonene, nemlig 59 pst. av alle meldte ulykker i 1940 og 39 pst. i 1941. Krigsdødsfallene fordelte seg slik i disse 2 årene:

Krigsdødsfall Décès au cours d'opération de guerre	1940			1941		
	Menn	Kvinner	Tils.	Menn	Kvinner	Tils.
Krigsforlis (handelsmarinen). <i>Naufrages de guerre (la marine march.)</i>	663	35	699	807	82	889
Dødsfall under krigsoperasjonene i Norge: <i>Décès pendant les opérations de guerre en Norvège:</i>						
Militære. <i>de militaires</i>	845	—	845	2	—	2
Sivile. <i>de civils</i>	276	105	381	25	4	29
Dødsfall under krigsoperasjonene i utlandet: <i>Décès pendant les opérations de guerre à l'étranger:</i>						
Militære ¹⁾ . <i>de militaires</i> ¹⁾	—	—	—	96	—	96
Sivile (unntatt ved krigsforlis) <i>de civils (exception faite pour les naufrages de guerre)</i>	—	—	—	11	—	11
Krigsdødsfall i alt. <i>Décès au cours d'opérations de guerre, total</i>	1784	141	1925	941	86	1027

¹⁾ Herav 66 i alliert og 30 i tysk tjeneste. *Dont 66 au service des Alliés et 30 au service des Allemands.*

I 1939 omkom det 90 personer ved krigsforlis. I alt er det kommet melding om 1678 dødsfall som følge av krigsforlis i tiden fra 1. september 1939 til 31. desember 1941, men dette tall vil sannsynligvis måtte forhøyes betraktelig når de fullstendige opplysninger foreligger. Det samme gjelder de andre oppgavene over krigsdødsfall i utlandet som er gjengitt ovenfor. Tallene må betraktes som helt foreløpige, da Byrået av lett forklarlige grunner bare har fått rede på en meget liten del av de dødsfall som har funnet sted i utlandet under krigen.

En annen kategori voldsomme dødsfall som står i direkte forbindelse med krigssituasjonen her i landet er henrettelsene av norske sivile. I 1940—1941 ble 37 nordmenn henrettet av okkupasjonsmakten ifølge dom. Det var 1 i 1940 og 36 i 1941.

Ser en på de andre grupper av ulykkeshendelser som vanligvis forekommer også i fredstid, vil en legge merke til at tallet på omkomne er øket under krigen. Forhold som mørklegging, overbelastning av alle kommunikasjonsmidler, mangelfullt vedlikehold og fornyelse av alt teknisk materiell osv. har øket risikoen for ulykker både på arbeidsplassen og i det daglige liv ellers.

Dødsfall ved ulykke under transport til sjøs og ved
drukning ellers.

Morts accidentelles de transport par eau et submersion autrément.

Pr. år	Omkommet under			Druknings-ulykker (unnt. under fiske og skipsfart)	Til- sammen	Pr. 100 000 av den hjemme- hørende befolkn.
	Fiske	Skipsfart (også i havn)				
		I alt	Herav krigsforlis			
1931—19 5	97	93	—	262	457	16.0
1936	81	104	—	235	420	14.5
1937	97	72	—	280	449	15.5
1938	137	115	—	227	479	16.4
1939	74	155	90	225	454	15.5
1940	55	766	699	209	1030	35.0
1941	79	977	889	273	2218	74.9

Dødsfall ved ulykker under landtransport.

Morts accidentelles de transport par terre.

Pr. år	Ulykker ved				Trafikkulykker i alt
	Jernbane	Automobil og motorsykel	Sporvogn	Kjørsel ellers	
1931—1935	12	82	5	21	120
1936	17	93	4	17	131
1937	21	92	3	17	133
1938	23	142	7	28	200
1939	15	111	2	21	149
1940	55	96	5	37	193
1941	34	144	9	37	224

Ulykker under sjø- og landtransport krevet som vanlig de fleste ofre. Dernest kommer drukning og benbrudd og andre kvestelser ved fall o. l.

Under denne siste gruppen er registrert et stort antall dødsfall blant gamle mennesker som har fått lårbensbrudd ved å falle på gulvet eller liknende.

I 1941 døde 77 personer av alkoholforgiftning, mot 37 i 1940 og 17 i 1939. Av de 77 dødsfall i 1941 skyldtes 67 metanolforgiftning.

Meldingspliktige sykdommer.

Maladies déclarées par les médecins.

13. Meldte tilfelle av epidemiske sykdommer.

Cas déclarés de maladies épidémiques.

I tabell 7 på side 150 finnes en oppgave over meldte tilfelle av epidemiske sykdommer i landdistriktene og byene i hvert fylke. Tabell 8 og 9 side 152 og 153 viser hvor mange tilfelle det er meldt i de enkelte måneder på landet og i byene. Tabellene er satt opp på grunnlag av de offentlige lægers årslister over epidemiske sykdommer.

Helsetilstanden i landet i 1941 karakteriseres av de offentlige læger i de aller fleste deler av landet som mindre god enn i de foregående år. I det

Epidemiske og andre sykdommer

Cas des maladies

År	Tyfoidefeber	Paratyfus	Cerebrospinal- meningitt, epidem.	Encephalitt, epidemisk	Poliomylitt, akutt	Skarlagensfeber	Meslinger	Difteri	Dysenteri	Septico-pyæmi	Septico-pyæmi etter fødsel	Septico-pyæmi etter abort	Pemfigus hos nyfødte	Rosen
1926—35 ²⁾	²⁾ 103	²⁾ 142	28	²⁾ 18	162	4 017	10 070	1 079	91	232	171		58	2 172
19.6—40 ³⁾	⁶⁾ 59	79	41	17	264	4 457	9 541	2 7	187	193	131		225	2 772
1926	345		45		195	1 177	1 637	1 042	82	256	218		41	2 078
1927	824		32		178	1 313	15 138	1 028	43	365	178		52	1 934
1928	121	294	33	20	118	3 807	13 316	1 100	25	280	228		45	2 452
1929	115	219	38	19	214	6 258	7 374	1 053	71	267	215		47	2 873
1930	119	116	24	15	34	8 823	5 506	1 429	220	237	190		49	2 397
1931	153	122	23	12	58	5 194	8 163	1 367	59	177	160		45	1 973
1932	88	99	21	21	111	4 162	14 064	98	22	180	159		55	1 866
1933	56	109	15	21	236	2 817	8 063	837	247	174	114		82	1 997
1934	58	66	25	24	359	2 951	9 470	1 324	78	217	153		76	2 128
1935	110	111	22	9	112	3 672	17 967	625	61	169	106		83	2 026
1936	105	178	31	18	9 7	4 26	10 765	361	64	203	133		103	2 520
1937	49	69	24	11	175	4 964	6 188	417	715	213	133		174	2 480
1938	34	34	21	26	105	3 691	21 263	187	25	221	151		262	2 990
1939	50	46	29	9	55	5 082	6 442	72	32	181	129	7	289	3 139
1940	⁶⁾ 59	69	99	23	60	3 824	3 046	149	100	148	86	16	296	2 733
1941	75	52	495	54	1 793	6 162	21 396	2 605	279	176	84	19	405	3 744

Eksantematisk tyfus: 2 tilfelle i 1929. Kopper: 2 tilfelle i 1927.

¹⁾ For enkelte av de sykdommer som er tatt med har det ikke vært meldeplikt de første ²⁾ Årene 1929—1935. ³⁾ Gjennomsnitt ikke beregnet. ⁴⁾ Årlig gjennomsnitt. ⁵⁾ Tallet er korri-

første krigsår var helsetilstanden relativt god, og tallene på meldte tilfelle av mange sykdommer i 1940 var da det laveste som var registrert i siste 10-år, og av tuberkulose og veneriske sykdommer ble det meldt færre tilfelle enn i noe tidligere år. En del sykdommer var visstnok mere utbredt enn vanlig, men tallet på meldte tilfelle lå dog ikke over maksimumstallet for perioden 1931—1940.

I 1941 derimot forverredes stillingen betydelig. Av tabellen nedenfor vil ses at en rekke sykdommer har hatt en usedvanlig stor utbredelse regnet etter norske forhold. En vil legge merke til de mange tilfelle av cerebros spinalmeningitt, poliomyelitt, skarlagensfeber, meslinger, difteri, kikhoste, influensa, bronkitt og lungebetennelse. Som nevnt foran førte omleggingen av kostholdet til en stor stigning i tallet på fordøyelsessykdommer, og mangel på såpe og varmt vann og derav følgende utilstrekkelig renhold av kropp og klær, har gjort at hudsykdommer har spredd seg som aldri før.

Fra de distrikter hvor det i løpet av året har vært en opphoping av fremmede arbeidere, som for størstedelen lever under meget dårlige hygieniske forhold, klages det over at det er mange tilfelle av smittsomme sykdommer,

meldt av lægene i årene 1926—1941.¹⁾

épidémiques 1926—1941.

Kusma	Kikhoste	Influenza	Laryngitt og bronkitt, akutt	Bronchopneumoni	Lungebetennelse, krupes	Erythema nodosum	Pleuritt	Giktfeber	Malaria	Febris undulans	Weils sykdom Icterus hæmorrhagica	Gastroenteritt, akutt	Skabb
6 098	10 321	54 687	99 093	2) 6 004	2) 5 523	4)	5 200	2 674	43	2) 12	-	18 763	2) 5 843
2 950	11 439	60 790	106 794	8 156	5 423	1 874	3 464	2 205	48	6	4)	26 984	10 372
2 660	12 921	38 994	134 275	7 317			5 888	3 172	29	.	-	18 998	.
9 150	11 969	81 990	116 501	7 367			5 650	2 775	50	.	-	17 833	.
9 194	12 803	42 936	103 305	5 828	7 117		6 056	2 891	46	.	-	13 509	4 948
1 606	9 263	88 835	93 543	6 601	7 490		5 766	3 066	35	12	-	15 014	5 304
791	4 735	24 573	87 230	4 833	5 671		5 534	2 970	61	4	-	23 980	5 450
663	10 355	69 365	98 066	6 696	5 567		5 427	2 581	60	6	-	14 602	5 787
2 156	16 458	51 556	88 899	6 479	5 883		5 106	2 268	18	17	-	18 628	6 159
15 313	10 097	57 468	84 956	5 810	4 198	402	4 287	2 439	49	11	-	25 410	6 362
18 028	6 367	24 875	86 892	5 040	3 556	1 487	4 231	2 351	20	27	-	20 260	6 514
1 416	8 238	66 275	97 266	6 746	4 700	1 824	4 057	2 225	59	5	-	19 310	6 218
552	14 729	66 804	108 362	7 406	5 239	2 181	4 147	2 527	53	9	-	29 871	7 121
263	10 755	69 428	105 150	8 221	4 703	1 972	3 888	2 210	59	10	-	27 827	8 523
2 265	9 190	34 810	107 774	8 702	4 949	1 684	3 461	2 252	70	7	-	23 672	9 605
4 850	9 208	93 783	107 925	8 542	5 886	1 850	3 001	2 150	40	5	6	24 335	11 048
6 822	13 313	39 126	104 758	7 821	6 340	1 681	2 825	1 887	17	-	42	29 216	15 564
7 977	20 557	69 345	115 168	9 718	8 566	1 374	2 989	1 815	7	-	30	77 083	24 500

årene. Dette er betegnet med en prikk . i vedkommende rubrikk. 2) Årene 1928—1935. gert etter oppgave fra dr. Gades laboratorium i Bergen.

og at det har vært vanskelig å begrense eventuelle epidemier av mangel på isolasjonsplass.

En skal i det følgende gi en summarisk oversikt over utbredelsen av de enkelte sykdommer fra de beretninger de offentlige læger har sendt inn.

Kopper og flekkfeber har ikke forekommet i 1941.

Av tyfoidfeber ble det meldt 75 tilfelle i 1941 mot 59 i 1940 og 50 i 1939. Tallet for 1941 ligger en del under gjennomsnittet for årene 1928—1935 som var 103, mens det ligger over gjennomsnittet for 1936—1940 som var 59.

Av de 75 tilfelle som var meldt i 1941, ble 28 meldt fra Troms fylke. På Grøtavær i Trondenes opptrådte 6 tilfelle av tyfoidfeber i en familie som hadde evakuert fra Harstad, som man sikkert mener skyldes smitte fra en gammel smittekilde på Grøtavær. 2 tilfelle i Bjarkøy antas smittet ved en tilreisende fra Narvik. I Berg opptrådte 2 nye tilfelle i tilslutning til en poliomyelittepidemi på Medby, hvor det nesten hvert år har forekommet tyfoidfeber. Et barn fikk først tyfoidfeber og 2 dager etter poliomyelitt. Distriktslægen mener at smitten må skrive seg fra en bestemt smittebærer på stedet. I Balsfjord lægedistrikt fikk 8 personer på en fjellgård i Malangen tyfoidfeber i november—desember, men smitekilden er ikke funnet. I Burfjord i Kvænangen i Skjervøy lægedistrikt ble en hel familie på 7 personer angrepet. Senere ble oversøster på Skjervøy sykehus smittet under pleie. Befolkningen i Burfjord og omegn ble vaksinert (ca. 150 mennesker). Smittekilden ble ikke funnet. For 2 tilfelle i Tromsø mangler opplysning om smitekilden.

Fra Akershus er meldt om 10 tilfelle. Herav ble meldt 5 fra Aker. Det var spredte tilfelle uten nærmere sammenheng. Fra Nes er meldt 4 tilfelle i oktober, men smitekilden er ikke funnet.

Fra Nordland er meldt 8 tilfelle. I Bodø var det 4 tilfelle utpå høsten, som sannsynligvis er smittet gjennom melk fra en gård i Bodin, hvor det var 2 basillebærere. Disse ble internert. I Narvik opptrådte 1 tilfelle av tyfoidfeber. Ellers var det et tilfelle i hver av herredene Hamarøy, Hadsel og Øksnes, det siste endte dødelig.

Fra Finnmark er meldt 4 tilfelle i Loppa lægedistrikt i en familie som bodde avsides. Konen er antakelig smittekilde, da hun i barneårene gjennomgikk en sykdom av tyfoid-liknende art.

I Buskerud opptrådte 5 tilfelle. Herav var 4 tilfelle i Drammen lægedistrikt. Smitten skrev seg fra en eldre kone som var basillebærer. I Holmestrand var det 1 tilfelle.

I Oslo var det 4 tilfelle.

I Vest-Agder opptrådte 4 tilfelle, hvorav 3 i Søgne lægedistrikt og 1 i Flekkefjord. I Søgne var tyfoidfeber epidemien begynt i 1940 og sluttet med de tre tilfellene våren 1941. En mann var fremdeles basilleutskiller i mars 1942.

I Sør-Trøndelag er meldt 3 tilfelle blant innflyttede arbeidere i en barakke i Melhus lægedistrikt. Alle tilfellene var i august måned, og sykdommen ble begrenset.

Fra Rogaland er meldt 2 tilfelle, 1 i Stavanger og 1 i Egersund lægedistrikt. 2 tilfelle er også meldt fra Nord-Trøndelag, herav 1 fra Namsos by hvor smittekilden ikke ble påvist, og 1 fra Snåsa. Dette siste tilfelle forekom hos en løsarbeider som ble syk under vedhogst i fjellet. Patienten døde. Smittekilden var ukjent.

Ellers er meldt 1 enkelt tilfelle av tyfoidfieber fra fylkene Østfold, Hedmark, Vestfold, Aust-Agder og Møre og Romsdal.

Av paratyfus ble det i 1941 meldt 52 tilfelle mot 69 i 1940. Gjennomsnittlig ble det i årene 1928—1935 meldt 142 tilfelle, mens gjennomsnittet i femåret 1936—1940 var 79 tilfelle pr. år.

De fleste tilfelle i 1941 forekom i Aust-Agder, hvorfra det er meldt 15 tilfelle. Fra Evje lægedistrikt ble meldt 9 tilfelle i månedene juli—septbr. Disse tilfellene ble oppdaget da Statens epidemiløge kom til Evje for å drive undersøkelser i anledning av en ondartet gastroenteritt-epidemi som herjet i Evje og Hornnes. Det ble konstatert at det i distriktet gikk en dysenteri-epidemi, samtidig som det opptrådte spredte tilfelle av paratyfus, ofte samtidig og innen samme familiekrets.

I Evje ble det foretatt miljøundersøkelser. Det ble funnet en basillebærer som må anses som smittkilde for 6 tilfelle. For de andre ble smittkilden ikke funnet.

Fra Bygland ble det meldt 5 tilfelle i juli—septbr. måned. Midt under en temmelig utbredt dysenteri-epidemi i Byglandsfjord opptrådte 1 tilfelle av paratyfus B. i begynnelsen av juli hos en mann som hadde vært på arbeid på Evjemoen og Moisund. Henimot slutten av måneden ble to brødre av den første syke. Samtidig ble en liten pike som bodde like ved syk og en veninne av henne. Distriktslægen mener at fluer kan ha brakt smitten over fra det første sted til det annet. Ingen smittkilde ble oppdaget. Vaksinasjon mot tyfus og paratyfus ble foretatt av hele Byglandsfjords befolkning.

I Tromøy opptrådte 1 tilfelle av paratyfus hos en person som var flyttet inn fra Evje.

Fra Hordaland er meldt 7 tilfelle. Av disse var 5 tilfelle meldt fra Sund-Austevoll og opptrådte alle i samme hus, mens de andre er meldt med 1 tilfelle fra hvert av distriktene Fana og Laksevåg. Det siste er smittet i Fana.

I fylkene Vest-Agder og Møre og Romsdal opptrådte 6 tilfelle i hvert fylke. Tilfellene i Vest-Agder er meldt med 3 tilfelle fra Oddernes og 3 i Audnedal. Fra Møre og Romsdal er meldt 5 tilfelle i Gjemnes og 1 i Aure.

Fra Østfold er meldt 3 tilfelle av paratyfus i Rolvsøy i august måned. Smittkilden ble funnet.

I Nord-Trøndelag opptrådte også 3 tilfelle. Av disse var 1 tilfelle i Flatanger paratyfus B. De andre 2 ble meldt med 1 fra hvert av distriktene Stjørdal og Meråker. Ikke for noen av tilfellene ble smittkilden funnet.

2 tilfelle av denne sykdommen er meldt fra hvert av fylkene Buskerud, Sogn og Fjordane og Troms og fra Bergen. I Buskerud var det 1 tilfelle i Gol og 1 i Drammen lægedistrikt. I Sogn og Fjordane var det 1 tilfelle i Lærdal og 1 i Gulen, det siste hos en kvinne som var tyfusvaksinert i 1940. Smittekilden var i begge tilfelle uoppklart. De to tilfellene i Troms er meldt fra Tromsøysund.

1 tilfelle er meldt fra fylkene Hedmark, Telemark, Sør-Trøndelag og Nordland.

Epidemisk cerebrospospinalmeningitt ble meldt med i alt 495 tilfelle, herav 310 i landdistriktene og 185 i byene. Dette er det høyeste tall som noensinne er meldt i et år. I 1940 ble det meldt 99 tilfelle og gjennomsnittlig pr. år i 1936—1940 41 og i 1926—1935 28 tilfelle årlig. Størst utbredelse hadde sykdommen fra Vest-Agder og nordover, men det er også meldt fra alle Østlandsfylkene, og var her mest utbredt i Buskerud som hadde 26 tilfelle av denne sykdom.

Fra Rogaland er meldt 108 tilfelle spredt over fylket fra våren av og utover. Herav 47 i Stavanger. Sykdommen forekom vanligvis bare med et enkelt tilfelle innen de ramte familier.

Fra Møre og Romsdal er meldt 79 tilfelle. Fra Sundal hvor det opptrådte 8 tilfelle, skriver distriktslægen: Her er 800—900 fremmede arbeidere i distriktet beskjeftiget med bygging av militære barakker. Det er dårlig med plass for alle disse, og de lever stuet sammen på rom hos private eller i barakker under slette hygieniske forhold. I en slik barakke opptrådte i slutten av januar det første tilfelle av cerebrospospinalmeningitt, og da det var vanskelig å få isolert pasienten, måtte både den syke og hans kamerater sendes den ca. 10 mils vei til sykehuset i Molde. Men i løpet av noen uker kom det slag i slag 7 tilfelle til av sykdommen.

Fra Troms er meldt 36 tilfelle. Fra flere distrikter er det opplyst at smitten antas å ha kommet fra Bardufoss flyplass. I Lenvik distrikt var det 8 tilfelle, og en rekke av disse opptrådte i strøket omkring Rossfjord, men var spredt over et større område og tidsrom.

Fra Nordland er det meldt om 32 tilfelle av sykdommen. De fleste tilfelle var spredt utover i distriktene med et par tilfelle i hvert. Fra Hattfjelldal ble det meldt 6 tilfelle. Distriktslægen skriver at i en familie ble en 4-års gutt og et spebarn syke, gutten på vanlig vis, mens spebarnet sutret litt, syknet til utover kvelden og var død om morgenen. Samme familie mistet et barn av denne sykdommen i fjor.

I Hordaland opptrådte 38 spredte tilfelle av sykdommen. De fleste på ett sted er meldt fra Stord, hvor det opptrådte 9 tilfelle, uten nærmere sammenheng. Disse tilfellene av cerebrospospinalmeningitt opptrådte samtidig med influensaen, idet det enten nettopp hadde vært eller var influensatilfelle i de hjem hvor meningitten opptrådte. Alle ble innlagt i Haukeland sykehus' epidemiavdeling, og det ble foretatt isolasjon og desinfeksjon på vanlig måte. Alle tilfellene ble helbredet uten mén.

Fra Vest-Agder ble det meldt 32 tilfelle, spredt utover en rekke distrikter. Ellers fordelte tilfellene seg på fylkene slik: Østfold 5, Akershus 12, Oslo 12, Hedmark 7, Oppland 5, Vestfold 11, Telemark 6, Aust-Agder 4 og Finnmark 12.

Av epidemisk encephalitt ble det meldt 54 tilfelle i 1941 mot 23 i 1940 og gjennomsnittlig i perioden 1928—35 18 pr. år og i 1936—40 17 pr. år.

Polio myelitt som har vært i stadig tilbakegang siden den store epidemien i 1936, da det ble meldt 927 tilfelle, har i 1941 igjen opptrådt epidemisk i store deler av landet. I alt er det meldt 1 793 tilfelle. Dette er det største tall siden 1911, da det ifølge meldingene ble meldt hele 1 820 tilfelle. I 1940 ble det bare meldt 60 tilfelle, i perioden 1926—35 gjennomsnittlig 162 i året og i femåret 1936—40 264 tilfelle om året. De fylkene som har sluppet lettest fra poliomyelitten i 1941 var Vestfold med bare 5 anmeldte tilfelle og Finnmark med 9. I Oslo opptrådte 18 tilfelle. Verst har sykdommen herjet i Møre og Romsdal (348 tilfelle), Hordaland (228 tilfelle), Sør-Trøndelag (166), Bergen (142) og Hedmark og Troms med 115 tilfelle i hvert fylke.

De enkelte læger har i sine beretninger gitt omtalen av poliomyelittepidemien en meget bred plass, men en kan her bare ta med enkelte korte utdrag.

Østfold (19 tilfelle). De fleste tilfelle i et distrikt er meldt fra Aremark, hvor det opptrådte 6 tilfelle, hvorav 2 med dødelig utgang. Ellers er meldt 2 tilfelle i hvert av distriktene Rakkestad, Eidsberg, Idd, Rygge, 3 tilfelle i Råde og 1 tilfelle i byene Halden og Moss.

Akershus (42 tilfelle). Herav var 17 tilfelle med 3 dødsfall i Aker herred i høstmånedene. I Bærum var det 7 tilfelle i juli, august og september. I Enebakk opptrådte i august—oktober 4 tilfelle av poliomyelitt, herav 2 med ganske alvorlige lammelser. Men begge kom seg med små resterende pareser. Distriktslægen skriver at det ble brukt B-vitamin. Ellers var det spredte tilfelle i alle distrikter unntatt Aurskog, Høland, Lillestrøm, Nes og Hurdal, som ikke hadde noe tilfelle av sykdommen.

Hedmark: Av de 115 tilfelle som er meldt fra Hedmark ble 101 meldt i månedene juni—september. Verst gikk sykdommen ut over befolkningen i Åsnes og Hof lægedistrikt, hvor det ble meldt 51 tilfelle blant norske og 1 blant tyske. Av disse døde 16 og 15 fikk varig sværere invaliditet. I Grue var det 37 tilfelle, herav var de 2 først meldt som cerebrosposalmeningitt. I Elverum var det meldt 10 tilfelle og 3 dødsfall i månedene august—september. Ellers var det spredte tilfelle i Våler, Trysil, Åmot, Vang, Romedal, Sør-Odal og Brandval.

Oppland: Det er meldt 30 tilfelle fra landdistriktene og 1 fra Lillehammer. Av disse er meldt 7 tilfelle fra Land lægedistrikt, herav 6 i september og 1 i november. Av de 6 tilfellene i september forekom alle i Søndre Land, 3 i en skolekrets og de andre tre mer spredt. Tilfellet i november forekom over 1 mil fra de tidligere og uten tenkelig forbindelse med disse. Av de angrepne var 1 voksen. Et par var temmelig medtatt i det akutte stadium, hadde encephalitt-liknende

symptomer og måtte bl. a. daglig kateteriseres. Alle ble sendt til fysikalsk etterbehandling hos massør, og med to unntakelser er de kommet fra det uten invaliditet. I Lesja opptrådte også 7 tilfelle i månedene mars—mai, alle i Dovre herred. Mellom flere av de angrepne var kontakt sikker. En døde. Av de 2 tilfellene i Sel og Heidal døde den ene, de var sannsynligvis smittet fra Dovre. Om tilfellene i Etnedal skriver distriktslægen: Et lettere tilfelle ble først oppdaget etter ca. 3 uker på grunn av lettere pareser. En 15 års gammel gutt fikk generelle lammelser og døde etter 3 døgns sykdom av respirasjonslammelse. Den tredje var en 10 års pike som fikk generelle lammelser og ble innlagt i Rikshospitalet. De 3 tilfellene i Vestre Toten inntraff på Raufoss i løpet av en ukes tid. 1 døde, 1 fikk parese i venstre fot og 1 ble helbredet uten men. Ellers var det noen spredte tilfelle i V. Slidre, Gran, Jevnaker, Lunner, Fåberg og Gausdal.

Fra Buskerud er meldt 85 tilfelle, hvorav 69 i Sandsvær herred fra slutten av juni til oktober. 22 pasienter fikk forskjellige pareser, og av disse ble 4 innlagt på Rikshospitalet til etterbehandling, og 2 av disse får antagelig varig mén. Det inntraff 1 dødsfall av sykdommen. Distriktslægen skriver at det er sannsynlig at smitten skriver seg fra drikkevannet. De fleste tilfellene var på gårder med brønnvann, mens det i flere grender hvor en bruker vann fra bekker ikke opptrådte noe tilfelle. Ellers var det spredte tilfelle i Norderhov (3), Nes (6), Hol (1), Sigdal (2), Modum (4).

I Vestfold har det bare opptrådt 5 spredte tilfelle av poliomyelitt, 3 i land-distriktene og 2 i byene.

I Telemark ble det meldt 35 tilfelle, hvorav 19 ble meldt fra Hjartdal lægedistrikt. Om tilfellene i Hjartdal skriver distriktslægen at det første opptrådte i mars, og i løpet av en halv måned var det 5 sikre tilfelle i et begrenset område i Heddal, knapt 1 km fjernt fra hverandre. Smittekilde eller smittemåte ble ikke funnet. I august kom så 9 tilfelle fordelt på Heddal og Hjartdal. I september kom 3 tilfelle i de øvrige bygder (Sauland og Tuddal) og i november 2 tilfelle i en avsides grend, Bondal i Tuddal. Det var i alt 4 dødsfall, og 6 tilfelle vil sannsynligvis ende med varig invaliditet. De andre tilfellene er meldt fra Skien (3), Kragerø (1), Skåtøy (5), Gjerpen og Siljan (5) og Holla (2).

Fra Aust-Agder er meldt 29 tilfelle av sykdommen, herav 6 fra Lillesand og 12 i Evje. I Lillesand var det ingen dødsfall og bare 4 av pasientene får lettere mén av sykdommen. Distriktslægen skriver at med hensyn til smittens årsak fester en seg ved at 5 av tilfellene inntraff i Lillesands nærmeste omgivelser, hvor det er slett og forurenset drikkevann fra dårlige brønner, mens det ikke inntraff et eneste tilfelle i selve byen som har trygt og godt drikkevann. Også de andre av de 8 pasientene som bodde langt fra byen, hadde drikket vann fra brønner som i hygienisk henseende var mindre gode. Av de 12 tilfellene i Evje døde 4. I 8 tilfelle er smittemåten konstatert. De andre tilfellene var spredt i distriktene Holt, Sønedeled, Tromøy og Bygland.

I Vest-Agder var det 86 tilfelle av poliomyelitt, herav 41 i Audnedal i mai—oktober med 7 dødsfall. Det var mange betydelige pareser. Ellers fordelte tilfellene seg slik: Kristiansand 16, Oddernes 9, Søgne 11 tilfelle med 4 dødsfall,

Laudal 2, Bjelland 2, Lista 1 med dødelig utgang, og Flekkefjord 3 (herav 1 i landdistriktet og 2 i byen).

Fra Rogaland er meldt 31 tilfelle med 5 dødsfall. Herav var det 6 tilfelle i Haugesund og Skåre, 5 i Kopervik landdistrikt, 3 i Egersund, 2 i Sokndal og Lund lægedistrikt og 1 tilfelle i Egersund, Stavanger, Kopervik by, Høgsfjord, Hjelmeland, Nedstrand, Hetland, Time og Sand distrikter.

I Hordaland fylke og Bergen gikk det en utbredt og ondartet poliomyelitt-epidemi fra februar til årets utgang. Det ble meldt 228 tilfelle fra Hordaland og 142 fra Bergen. Fra Hordaland meldes at det var mange dødsfall og ondartede lammelser. De fleste tilfelle forekom i distriktene omkring Bergen. Således forekom det i Askøy 28 tilfelle som gikk som en epidemi fra juni—september, i Haus 28 tilfelle fra mars—oktober, i Laksevåg 31 tilfelle, i Sund—Austvoll 14 tilfelle alle i Sund herred fra august—september, og i Manger 23 tilfelle. Ellers er det meldt forholdsvis mange tilfelle fra Fana (16), Finnås (6), Fusa (13), Bruvik (11) og Voss (13). De andre tilfellene var spredt utover i fylket. Bare lægedistriktene Jondal, Os og Røddal gikk helt fri.

Fra Bergen skriver stadsfysikus at epidemien i 1941 var den største som har vært i Bergen. De tidligere epidemier har vært om sommeren og høsten, hvor varme og tørke har vært fremtredende. En har derfor tenkt at smitteoverførsel foregikk ved vann, frukt og insekter. Annerledes var det med denne epidemien som forekom på forsommeren. Det kan ikke være tale om at frukt eller insekter kan ha spilt noen rolle da det var en meget kald vinter under epidemiens begynnelse og utvikling. Vannet kan heller ikke ses å ha spilt noen rolle for epidemiens spredning. Det kom ikke til større eksplosjonsaktige utbrudd.

Bergen har to nedslagsdistrikter for sitt drikkevann med særskilte reservoarer og ledninger. Sykdommen var likelig fordelt i begge områder.

Smitte ved kontakt har vært fremtredende. Det har vært eksempler på at smitten foruten fra syke, kan komme fra friske personer som har vært i berøring med poliomyelittpasienter, enn videre fra syke i inkubasjonstiden.

Fra Sogn og Fjordane er meldt 98 tilfelle av poliomyelitt med 20 dødsfall, og det er meldt om minst 20 tilfelle av betydeligere lammelser. Det forekom 49 tilfelle i 4 kystherreder (Bremanger 16, Vågsøy 8, Selje 17 og Davik 8) og 79 tilfelle er meldt fra kysten i det hele. Fra flere distrikter meldes at det sikkert har vært atskillige lettere tilfelle som ikke er kommet med i oppgavene. Bare fra lægedistriktene Aurland, Vik, Balestrand og Innvik er det ikke meldt noe tilfelle av sykdommen. Fylkeslægen skriver at i de over 40 år han har arbeidd i fylket har poliomyelitt opptrådt epidemiologisk. Stadig vekk ser man, og det er også nevnt i år, at det samtidig opptrer isolerte tilfelle rundt om i distriktene på steder som ikke har hatt noen innbyrdes forbindelse. Selv om en av og til ser, flere tilfelle i en familie, er dog kontaktsmitte fra den syke visstnok temmelig sjelden.

I Møre og Romsdal forekom det 348 tilfelle av poliomyelitt, herav 305 i landdistriktene og 43 i byene, hvorav 40 i Ålesund. De fleste tilfellene er meldt fra

Grytten, hvorfra det er meldt 36 tilfelle. Epidemien herjet særlig i Hen herred hvor det var syke på nesten hver gård, men de fleste slapp med feber, hodepine og brekninger. 36 fikk pareser. Epidemien begynte i august etter en sterk varmeperiode med 3 tilfelle på samme dag, men på forskjellige steder med over 1 mils avstand, og uten at de syke hadde hatt noen som helst forbindelse med hverandre. I Eid var det 31 tilfelle fra juli—november. Foruten de anmeldte tilfelle med pareser, var det flere abortive tilfelle. Det døde 5 i løpet av et par dager og 2 senere i rekonvalesensen av bronchopneumoni. I Ulstein var det 13 tilfelle. Det forekom ingen dødsfall, men mange ble til dels meget vanføre. I Borgund var det 33 tilfelle, i Herøy 23, i Haram 21, i Ørsta 17, i Volda 15, i Molde landdistrikt 13, i Sande, Stranda og Bud 12. Ellers var sykdommen spredt over hele fylket med unntagelse av Surnadal og Rindal som gikk helt fri.

I Sør-Trøndelag forekom det i alt 166 tilfelle av poliomyelitt, herav 8 i Trondheim by, og 24 dødsfall. Det har ikke vært nevneverdige tilfelle av denne sykdommen siden epidemien i 1934, da det forekom 118 tilfelle. Særlig i Rennebu var sykdommen ondartet. Det ble meldt 38 tilfelle med 6 dødsfall. Det ble notert opptil 6 tilfelle samtidig i samme husstand. Distriktslægen skriver at det foruten de meldte tilfelle sikkerlig har forekommet atskillige abortive tilfelle. I Frøya hadde sykdommen epidemisk tendens i juli—desember. Det ble meldt 26 tilfelle med 3 dødsfall. 9 pasienter fikk temmelig utbredte pareser. De andre tilfellene fordelte seg slik: Trondheim 8, Strinda 11, Malvik 11, Leinstrand 3, Børsa 3, Røros 1, Singsås 2, Støren 9, Melhus 2, Opdal 3, Orkdal 13, Meldal 2, Hemne 20, Hitra 1, Bjugn 1, Rissa 11 og Bjørnør 1. I Selbu, Ørland og Åfjord var det ingen tilfelle av sykdommen.

Fra Nord-Trøndelag er det meldt 102 tilfelle, herav 94 i siste halvår. Det forekom 1 tilfelle i Steinkjer, resten i landdistriktene. Sykdommen var mest utbredt i Inderøy hvor det kom 31 tilfelle under behandling. Dette var bare lettere tilfelle uten dødsfall, mens det ellers i fylket inntraff 18 dødsfall av denne sykdom. De andre tilfellene er spredt utover hele fylket, idet bare 6 lægedistrikter gikk fri, nemlig Leksvik, Frosta, Grong, Lierne, Namsos og Leka.

I Nordland opptrådte 89 tilfelle i alt, herav 47 i månedene september—oktober. De fleste tilfellene er meldt fra Herøy, hvor det var 21 tilfelle med 4 dødsfall og fra Vefsn, hvor det var en poliomyelittepidemi i september—november. Herfra er meldt 14 tilfelle og 2 dødsfall. Ellers er tilfellene spredt over omtrent halvparten av lægedistriktene i Nordland.

I Troms opptrådte poliomyelitt i de fleste av fylkets lægedistrikter med i alt 115 tilfelle. Bare i Kvæfjord, Sørreisa og Balsfjord var det ingen tilfelle. Flest tilfelle er meldt fra Berg lægedistrikt hvor det opptrådte 34 tilfelle med 5 dødsfall. Tilfellene var gjennomgående alvorlige, og distriktslægen skriver at det nok vil bli atskillige vanføre etter sykdommen.

Fra Bjarkøy er meldt 18 tilfelle, herav 14 på vårparten og 4 i september måned. Av de 18 døde 4 i det akutte stadium av respirasjonsparalyse, og av dem som overstod det akutte stadium var 4 så dårlige at en måtte frykte for at de

aldri kunne komme til å bevege seg ved egen hjelp. Av disse er senere 2 døde. Fra Tranøy er meldt 13 tilfelle og fra Harstad 12.

Fra Finnmark er bare meldt 9 tilfelle av poliomyelitt, herav 2 i Hammerfest länddistrikt og 7 i Lebesby. Av disse siste døde 1. De andre kom fra det med bare lette lammelser.

I 1941 ble det meldt i alt 6 162 tilfelle av skarlagensfeber, mot 3 824 tilfelle i 1940 og 5 082 i 1939. I femåret 1936—40 ble det gjennomsnittlig meldt 4 457 tilfelle pr. år. Sykdommen gikk som epidemi i alle fylkene, men for den overveiende del var tilfellene lette og det var få komplikasjoner. Bare fra enkelte steder er det meldt om otitter og nefritter som komplikasjon til sykdommen. Skarlagensfeber hadde stor utbredelse i Oslo og Akershus, hvorfra det er meldt henholdsvis 944 og 638 tilfelle. Sykdommen hadde nesten overalt størst utbredelse i årets 3 siste måneder, da det tilsammen ble meldt 3 149 tilfelle.

Av meslinger er meldt 21 396 tilfelle i 1941 mot 3 046 tilfelle i 1940 og 6 442 i 1939. I femåret 1936—40 ble det meldt gjennomsnittlig 9 541 tilfelle pr. år. Sykdommen gikk som epidemi i alle fylkene unntatt Hedmark, Opland, Aust-Agder, Vest-Agder, Troms og Finnmark. Fra disse fylkene er det bare meldt spredte tilfelle utover hele året. Men fra hele landet ellers er meldt om svære epidemier, særlig i årets siste 3 måneder. I siste kvartal er det således meldt over 16 000 tilfelle, og den måned som viser det høyeste tall er desember, da det ble meldt over 7 200 tilfelle. I Nordland var epidemien en fortsettelse av epidemien året før, og i Rogaland ble det meldt flest tilfelle på vårparten, fra april til juni. De fleste steder gikk sykdommen lett, og mange steder var det atskillig større utbredelse av sykdommen enn det anmeldte antall tilfelle viser.

Av difteri er det meldt 2 605 tilfelle i 1941, mot bare 149 i 1940 og 72 i 1939. I 10-året 1926—35 var det gjennomsnittlige antall anmeldte tilfelle pr. år 1 079. I fylkene på Østlandet ser det ut til at smitten er kommet fra Oslo, hvorfra det i løpet av året er meldt 797 tilfelle, herav i siste halvår 758. I alt inntraff 20 dødsfall i Oslo. Om sommeren var det forekommet atskillig difteri delvis av alvorlig art i feriekoloniene. Ved Tørhaug kom det således 50 tilfelle. Ved Barnevern ved Bunnefjorden 27 tilfelle og ved Trygg i Skedsmo 20 tilfelle. Men da det så kom flere tilfelle i Oslo utover høsten, uten at en kunne sette disse i forbindelse med feriekoloniene, ble det innført tvungen vaksinasjon i byen av alle barn i folkeskolen, barnehjem og daghjem. I alt ble 15 565 barn vaksinert. Allerede ved årets utgang mente en å ha et foreløbig bevis for at epidemien var kupert, idet en var kommet ned i 11 tilfelle om uken etter å ha vært oppe i 74 i midten av oktober.

I Østfold opptrådte i alt 191 tilfelle av difteri. I Moss begynte i september en difteriepidemi som fortsatte utover vinteren, i alt ble det meldt 92 tilfelle med 1 dødsfall. Smitten skrev seg fra epidemien i Oslo. I Sarpsborg ble det satt i gang vaksinasjon av barn mellom 1—7 år. Det kom ingen tilfelle i Sarpsborg.

Fra Akershus meldes at difteriepidemien i Oslo etter hvert spredte seg til

Aker og andre forstadskommuner til Oslo. I Aker ble det således meldt i alt 265 tilfelle, hvorav 236 i årets 3 siste måneder. Det inntraff 2 dødsfall, hvorav 1 av krupp. I Skedsmo opptrådte en epidemi på 17 tilfelle i juli—august på feriekolonien Lillebos barnehjem i Skedsmo. Senere i året kom det i alt 13 tilfelle i private hjem. Alle tilfellene hadde mildt forløp, og det inntraff bare 1 dødsfall.

I Opland var det en lokal epidemi på 26 tilfelle i en skolekrets i Jevnaker. I alt i fylket er meldt 32 tilfelle. I Hedmark opptrådte sykdommen i den søndre delen av fylket, Nord-Odal (51 tilfelle), Sør-Odal (5), Eidskog (20) og Vinger (3), i hele fylket 107 tilfelle. Fra Buskerud meldes at det i årets siste måneder opptrådte en temmelig ondartet difteriepidemi i Hønefoss og omegn. Egentlig var det to epidemier som var helt uavhengige av hverandre og som begge kunne føres tilbake til Rikshospitalet. I alt opptrådte i Norderhov 126 tilfelle, i Hønefoss by 7, og i Ådal 17 tilfelle. Hønefoss lasarett ble utvidet og dessuten ble det opprettet et provisorisk lasarett i Hønefoss bedehus. Tvungen vaksinasjon ble foretatt i Hønefoss og de tettbygde industristrøk rundt byen. Litt senere måtte det også opprettes et provisorisk lasarett i Ådal. Noe før var det opptrådt en difteriepidemi i en feriekoloni på Modum med 49 tilfelle i juli—august. Difterien holdt seg med spredte tilfelle i distriktet utover hele høsten. I alt ble det meldt 63 tilfelle på Modum. Det ble straks igangsatt tvangsvaksinasjon. I løpet av høsten opptrådte det 42 tilfelle på Eiker. Det ble opprettet et provisorisk lasarett i Mjøndalen. Omkring nyttår opptrådte en mindre difteriepidemi i Slemmestad i Røyken, som heldigvis straks ble stoppet ved opprettelse av et provisorisk lasarett. Fra Telemark meldes om spredte småepidemier, som regel importert fra den større epidemien i Oslodistriktet. Fra Kristiansand meldes at det i september—oktober opptrådte en difteriepidemi på 31 tilfelle. Senere i året opptrådte spredte tilfelle, i alt 58. I Lista var det en epidemi på 53 tilfelle som begynte med 1 tilfelle i september, økte til 10 i oktober, nådde maksimum med 36 tilfelle i november for så å dabbe av i desember med 6 tilfelle. I fylket ble det i alt meldt 198 tilfelle, alle i årets 4 siste måneder.

I Rogaland opptrådte difterien fra oktober måned og utover og bredte seg raskt. Det var især Stavanger og omliggende distrikter som ble angrepet. I fylket i alt ble det meldt 386 tilfelle med 12 dødsfall. Sykdommen var ledsaget av en del catarrhalia. Dette forklarer visstnok den raske utbredelse som tallmessig blir ruvende for de første 2 måneder av 1942. I Stavanger ble det meldt 323 tilfelle, hvorav de 200 ble meldt i desember måned. I Hetland var det 41 tilfelle i årets tre siste måneder. Her ble det konstatert at et stort antall familiedlemmer omkring de syke var basillebærere.

Av dysenteri ble det i 1941 meldt 279 tilfelle. I 1940 ble det meldt 100 tilfelle, i 1939 bare 32 og gjennomsnittlig pr. år i perioden 1936—40 187. I Aust-Agder opptrådte ikke mindre enn 154 tilfelle av sykdommen, herav 90 tilfelle i Evje og 55 i Bygland. Distriktslægen i Evje skriver at en gastro-enteritt-epidemi herjet i distriktet like etter nyttår. Smitten kom fra Setesdal. Til å begynne med opptrådte sykdommen mildt, men utpå sommeren ble sykdommen

så utbredt og symptomene så alvorlige at Statens epidemilåge måtte komme oppover og tok i september en systematisk undersøkelse av befolkningen i Evje og Hornes. Det var tidligere på sommeren konstatert et par tilfelle av paratyfus og flere av dysenteri. Undersøkelsen viste at det gikk en dysenteriepidemi i distriktet samtidig som det enkelte steder opptrådte spredte tilfelle av paratyfus, ofte samtidig og innen samme familiekrets. I Bygland brøt det i juli ut en epidemi av dysenteri. Den begynte eksplosjonsaktig i Byglandsfjord og bredte seg oppover hele dalen. Det var bare få som gikk fri. Sammen med denne epidemien fikk en også en del gastroenteritter, men det tør vel ikke være tvil om at en mengde av disse var dysenteri, skriver distriktslægen. Enkelte ganger fikk en på grunnlag fra folkehelseinstituttet diagnosen dysenteri av blodprøven, i andre tilfelle var resultatet negativt. En del av dysenteriene var ledsaget av blodig diarré, men langt fra alle. Alle avføringsprøvene som ble sendt inn viste ingen ting. Det var blodprøvene som i alle tilfelle avsløret sykdommen. De fleste tilfelle var gr. 3, bare et og annet tilfelle var gr. 2. Det var ingen dødsfall av sykdommen. Distriktslægen skriver at sykdommens eksplosjonsaktige utbrudd, uten at en fant noen andre smittemåter, ganske sikkert skyldes fluier, som det vrimlet av på den tiden. Noen melke- eller annen næringsmiddelepidemi kan det ikke være tale om.

I Valle var det en dysenteriepidemi i mars—oktober på 8 tilfelle. Det begynte med et tilfelle i Trydal grend hvor et barn ble syk. Klinisk var sykdommen dysenteri, og barnet døde. Det var da 10—12 syke i bygden og den ble isolert og alle forholdsregler tatt, og det kom ingen flere tilfelle før i juli. I juni ble det store veganlegget Flateland—Skafså i Telemark satt i gang, og flere hundre arbeidere ble innlosjert på gårdene eller bodde i barakker. I slutten av juni ble 4 arbeidere syke med akutt blodig diarré. Flere andre var også angrepet. Det ble opprettet provisorisk lasarett i en barakke, og det ble tatt alle forholdsregler, bl. a. forbud for arbeiderne mot å forlate anlegget. Dette ble ikke overholdt, og epidemien bredte seg med eksplosjonsaktig fart. Ytterst få i Valle herred unngikk sykdommen. I juni, juli og august ble det meldt 86 tilfelle av akutt blodig diarré, sannsynligvis alle dysenteri, men basiller i fæces ble bare konstatert hos de 8 pasienter som er tatt med under dysenteri. Mange søkte heller ikke læge, men bare dem som ble hardest angrepet. Det inntraff 6 dødsfall.

Fra Akershus er meldt 35 tilfelle av dysenteri, men da det har vært de mange gastroenteritter som sammen med hepatitis epidemica har satt sitt preg på helsestilstanden i fylket, mener fylkeslægen at det sikkert har vært en del dysenteritilfelle blant gastroenterittfellene. Bare de tilfelle hvor dysenteribasillen er påvist er imidlertid tatt med under denne sykdommen. 15 av tilfellene er meldt fra Aker, 11 fra Nes og 7 fra Høland.

Fra Hedmark er meldt 28 tilfelle av sykdommen, hvorav de 23 var i Sør-Odal. Distriktslægen skriver at i januar ble plutselig 2 personer på Opstad gård meget syke med gastrointestinale symptomer. Etter hvert ble hele husstanden

syk, og en gutt døde etter kort sykeleie. En assistent fra epidemilågen kom opp og tok en rekke prøver, og dysenteribasiller av typen II ble konstatert. De andre pasientene kom seg. I løpet av februar opptrådte mange tilfelle av gastroenteritt omkring Sander, og her ble dysenteribasiller av type III påvist. Gastroenterittepipedemien varte til ut i mai, og dysenteribasiller av type III ble også påvist på Disenå. Smittekilden er ukjent. I august og september ble det også meldt 1 tilfelle av type III.

Av b a r s e l f e b e r 103 tilfelle eller omtrent det samme tall som i 1940, da det ble meldt 102 tilfelle. I 1939 ble det meldt 136 og i femåret 1936—40 gjennomsnittlig 131 pr. år.

Av tilfellene var 84 barselfeber etter fødsel og 19 barselfeber etter abort. De tilsvarende tall for 1940 var henholdsvis 86 og 16.

P e m f i g u s h o s n y f ø d t e har fortsatt å stige og opptrådte i 1941 med hele 405 tilfelle mot 296 i 1940 og 289 i 1939. I tiårsperioden 1926—35 ble det bare meldt gjennomsnittlig 58 tilfelle pr. år og i femåret 1936—40 gjennomsnittlig 225 tilfelle pr. år. Tilfellene er temmelig jevnt fordelt utover hele landet. Bare i Oslo (5 tilfelle), Opland fylke (5 tilfelle) og Finnmark (2 tilfelle) var sykdommen forholdsvis lite utbredt.

Av r o s e n ble det meldt 3 744 tilfelle i 1941 mot 2 733 i 1940 og 3 139 i 1939. Gjennomsnittlig pr. år i femåret 1936—40 ble det meldt 2 772 tilfelle. Tilfellene er fordelt over hele landet.

K u s m a opptrådte med 7 977 tilfelle i 1941, mot 6 822 i 1940 og 4 850 i 1939. Gjennomsnittlig pr. år i femåret 1936—40 ble det meldt 2 950 tilfelle. Størst utbredelse hadde sykdommen i Vestfold (1 732 tilfelle), Buskerud (1 524 tilfelle), Rogaland (975 tilfelle), Sør-Trøndelag (736 tilfelle) og Akershus (464 tilfelle). Fra Rogaland meldes at kusmaepidemien fra 1940 fortsatte utover vinter- og vårmånedene i 1941. Hos mange pasienter opptrådte de vanlige komplikasjoner. I Vestfold var det særlig i vårmånedene april—juni at sykdommen var mest utbredt. Det ble meldt over 460 tilfelle av kusma bare i disse måneder. I Sør-Trøndelag var det over 200 tilfelle i månedene november—desember.

Av k i k h o s t e ble det meldt over dobbelt så mange tilfelle i 1941 som det gjennomsnittlig ble meldt i årene 1926—35 og 1936—40, nemlig 20 557 tilfelle mot henholdsvis 10 321 og 11 439 pr. år i de nevnte perioder. I 1940 var tallet 13 313, og det er for storparten epidemiene fra 1940 som fortsatte utover i 1941. Dette var f. eks. tilfelle i Akershus hvorfra det i alt ble meldt 2 401 tilfelle og herav omkring 300 tilfelle i januar og februar og deretter en jevn nedgang i tallet på tilfellene fra måned til måned, slik at desember bare viser 53 tilfelle. Også i Oslo hvor det ble meldt 937 tilfelle i alt med 5 dødsfall, og Hedmark med 1 479 meldte tilfelle, ebber epidemien fra 1940 ut utover i 1941. Fra Opland (1 749 tilfelle) skriver fylkeslågen at det høyeste tall i fylket er meldt fra Vestre Toten (314 tilfelle). Herfra blir meldt at sykdommen ofte var hard med flere bronchopneumonier. I Biri ble sykdommen sikkert konstatert hos

en 60-års mann og en 80-års kvinne. I Troms (953 tilfelle) var det flest tilfelle i Skjervøy (381). Her raste sykdommen over hele distriktet fra mai til desember da den stilnet av, sannsynligvis fordi de fleste barn da hadde hatt sykdommen. Den gikk relativt lett, bare 2 spebarn døde. I Tromsøysund var det meget kikhoste og bronchopneumoni hos småbarn med etterfølgende tuberkuløs infeksjon, særlig hilusadenitt.

Det har vært forholdsvis meget i n f l u e n s a i 1941, nemlig 69 345 tilfelle mot 39 126 i 1940. I 1939 var det meldt 93 783 tilfelle og gjennomsnittlig pr. år i femåret 1936—40 60 790. Sykdommen var særlig utbredt i januar og februar måned med henholdsvis 25 133 og 20 931 meldte tilfelle. I alle fylkene ser det ut til å ha vært til dels meget utbredte epidemier i disse to måneder. Bylægen i Risør skriver at epidemien var voldsom. I mange hus var hele familien sengeliggende. Sykdommen gikk lett. Fra Namsos blir det meddelt at så å si hele byen lå i januar måned, og sykdommen minnet ikke så lite om spanskesyken. I Bergen forekom i 1941 1 331 tilfelle med 17 dødsfall mot i 1940 2 192 tilfelle med bare 4 dødsfall. I Opland blir det fra Jevnaker meldt om en alvorlig influensaepidemi med flere dødsfall i årets 2 første måneder. Også fra Biri omtales at influensaen førte med seg sterk avkreftelse og lang rekonvalesens. I Luster i Sogn var influensaen ganske streng. I Kinn var det mange komplikasjoner, en del gamle døde. For Hordaland fylke skriver fylkeslægen at influensaepidemien i de første 2—3 måneder av året var meget utbredt og ondartet. Den ble fulgt av mange ettersykdommer.

Det ble meldt forholdsvis mange tilfelle av l a r y n g i t t og b r o n c h i t t i 1941, nemlig 115 168, mot 104 758 i 1940 og 107 925 i 1939, gjennomsnittlig pr. år i perioden 1936—40 ble det meldt 106 794 tilfelle. Sykdommen var spredt over hele året, men mest utbredt i årets første 3—4 måneder. Fra Troms skriver fylkeslægen at det har vært meget av sykdom i åndedretsorganene, spesielt i distrikter hvor de store anleggsarbeidene har pågått. Distriktslegen i Bardu nevner at mange av arbeiderne ikke hadde hensiktsmessige klær, særlig sengeklær og skotøy, for den sterke kulden i årets første måneder.

Både b r o n c h o p n e u m o n i og k r u p ø s l u n g e b e t e n n e l s e har det vært en del mer av i 1941 enn i 1940, nemlig henholdsvis 9 718 og 8 566 meldte tilfelle mot 7 821 og 6 340 i 1940. Disse sykdommer har vært fordelt utover hele landet, og har vært mest utbredt i årets første måneder.

Av E r y t h e m a n o d o s u m er det meldt atskillig færre tilfelle i 1941 enn i de senere årene, nemlig 1 374 tilfelle mot 1 681 i 1940, 1 850 i 1939 og 1 874 gjennomsnittlig pr. år i femårsperioden 1936—40.

Tallet på meldte tilfelle av p l e v r i t t er steget ganske ubetydelig fra året før, nemlig fra 2 825 i 1940 til 2 989 i 1941. I 1939 var tallet på pleuritilfelle 3061 mot 3 464 gjennomsnittlig pr. år i perioden 1936—40 og 5 200 gjennomsnittlig i årene 1926—35.

Meldte tilfelle av g i k t f e b e r har fortsatt å synke. Mens antallet av meldte tilfelle i de siste årene har holdt seg på litt over 2 000, sank det i 1940 til 1 887 og i 1941 ytterligere til 1 815.

Av m a l a r i a ble det meldt bare 7 tilfelle i 1941, mot 17 i 1940 og 40 i 1939. I tiåret 1926—35 var det årlige gjennomsnitt 43.

F e b r i s u n d u l a n s har ikke forekommet i 1941. Heller ikke i 1940 ble det meldt noen tilfelle av denne sykdommen.

Av W e i l s s y k d o m ble det meldt 30 tilfelle i 1941 mot 42 i 1940 og 6 i 1939. Av disse tilfelle er 11 meldt fra Oslo, 9 fra Akershus fylke og 5 fra Østfold fylke.

G a s t r o e n t e r i t t preger mer enn noen annen sykdom sykdomsbildet i 1941. Det ble meldt mange ganger så mange tilfelle som i noe år tidligere, nemlig 77 083 tilfelle mot 29 216 i 1940 og 24 335 i 1939. I perioden 1936—40 var det gjennomsnittlige tall 26 984 pr. år og i perioden 1926—35 18 763 årlig. Gastroenteritt gikk særlig som epidemier på de stedene hvor det samtidig var epidemier av dysenteri eller poliomyelitt. Flere fylkeslæger uttaler også at det under de meldte tilfelle av gastroenteritt sikkert skjuler seg en del dysenterier. Mest utbredt var sykdommen i Akershus, hvorfra det er meldt hele 11 373 tilfelle.

I Oslo ble det meldt 6 364 tilfelle med 13 dødsfall mot 2 415 tilfelle i 1940. Fra beretningen fra Oslo Helseråd gjengir en følgende: Økingen av de akutte gastroenteritter de to siste, men særlig det siste året, har vært påfallende. Sykdommen har forekommet jevnt over hele byen, og opptrer hele året, men hyppigst i sommermånedene. Sykdommen synes å bre seg ved kontaktsmitte og kjøkkeninfeksjoner så vel i hjem som i pensjonater, internater o. l. Det kliniske bilde er varierende ettersom gastriten eller enteriten er mest fremtredende. Tilfellene er som regel lette, men ikke sjelden langvarige og residiverende. Fæces sendes sjelden til bakteriologisk undersøkelse fordi tilstanden ofte bedres før pasienten får samlet seg til å sende prøve. I en hel del tilfelle har det både her i byen og i landdistriktene, hvor sykdommen også har forekommet i rikelig antall, vært påvist dysenteribasiller av gruppe III, Sonne. For øvrig inkluderer gastroenterittdiagnosen som vanlig sikkert sykdommer med forskjellig etiologisk faktor.

Fra Hedmark melder distriktslægen i Alvdal at det på høstparten var en ondartet gastroenterittepidemi som antagelig var lett dysenteri.

Fra Opland (3 390 tilfelle) skriver fylkeslægen at sykdommen flere steder til dels har hatt et alvorlig preg, og at en vel heller ikke helt kan stole på det negative utfall av de bakteriologiske prøver. Således anføres fra Lom: Gastroenterittene var til dels av meget alvorlig art, så livet ved flere anledninger hang i en tråd. Avføringen så ut som om den bare bestod av blod og slim, og i flere tilfelle var den akkurat som den pleier å være ved dysenteri. Men til tross for at flere prøver ble sendt til Statens Institutt for Folkehelsen, ble det ikke påvist hverken tyfus-, paratyfus- eller dysenteribasiller.

Fylkeslægen i Buskerud skriver at gastroenteritten har opptrådt iherdig over hele fylket og den tilskrives delvis utilstrekkelig og uhensiktsmessig kosthold og delvis dårlig drikkevann. Stadsfysikus i Drammen skriver at det har vært 2 181 meldte tilfelle i byen, jevnt fordelt over hele året, og at drikkevannet

har skyld i et stort antall av disse. På grunn av vannmangel de tre siste årene har en vært nødt til å pumpe elvevann i vannledningene etter å ha kloret det.

Fylkeslægen i Sogn og Fjordane skriver at det har vært atskillig mer gastroenteritt enn vanlig, nemlig 1 422 tilfelle mot 515 i 1940. I Vik døde flere gamle. I Balestrand opptrådte sykdommen eksplosjonsmessig i juli—august med høy feber og til dels blodige avføringer. Det var 1 tilfelle av tarmperforasjon og død til følge. Det forelå ikke tyfus, og det er ikke opplyst om det ble undersøkt på dysenteri.

Fra Opdal i Sør-Trøndelag meldes om mange tilfelle av dysenterilignende gastroenteritt, særlig i sommermånedene.

Fylkeslægen i Troms skriver at gastroenteritt opptrådte hyppigere enn vanlig, det er meldt 1 674 tilfelle fra fylket. I Bardu opptrådte den som en far-sott, og mange flere var angrepet enn tallet på meldte tilfelle viser. I Målselv var det flere ganger små epidemier i arbeidsleiren. De fleste forløp lett, enkelte mer hardnakket med feber og langvarige, til dels blodige diaréer. Prøver ble sendt inn, men først på slutten av året ble det påvist 2 tilfelle av dysenteri, type II, som begge ble isolert i sykehus. Disse gastroenteritter oppfattes av distriktslægen dels som matforgiftning, dels som infeksjøs. Distriktslægen i Ibestad skriver i forbindelse med denne sykdommen at antallet av magesår er steget sterkt, hvorav 5 med svære blødninger, og at det neppe er tvil om at den ensidige, dårlige kost, særlig grovmelet, er årsaken.

Fylkeslægen i Finnmark skriver at det antall tilfelle av dysenteri som er meldt for Finnmark, 7, sannsynligvis er for lavt, idet en må anta at mange av gastroenterittene (hvorav bare et fåtall er meldt, da de fleste ikke søkte læge), i virkeligheten har vært ekte dysenteri. Således melder distriktslægen i Talvik at hos mange ytret sykdommen seg klinisk som dysenteri. En voksen mann og et lite barn døde. Mange prøver ble sendt til Tromsø, men hverken tyfus-, paratyfus- eller dysenteribasiller ble påvist.

Antall meldte tilfelle av skabb er steget sterkt. Det er i 1941 meldt 24 500 tilfelle av skabb, mot 15 564 i 1940 og 11 048 i 1939. For perioden 1928—35 er det årlige gjennomsnitt bare 5 843 tilfelle og for femåret 10 372. Det har vært stigning i skabbtilfellene i alle fylkene unntatt Bergen by, hvor tallet så å si er det samme som i 1940. Mange av fylkeslægene skriver at de meldte tilfelle ikke gir noe riktig bilde av sykdommens utbredelse, da mange ikke søker læge. I de tre siste årene har Opland hatt de fleste tilfelle av denne lidelsen. I 1941 ble det meldt hele 2 803 tilfelle fra Opland, mot 2 048 i 1940. Fra Oslo er meldt 2 303 tilfelle, fra Møre og Romsdal 1 631 tilfelle og fra Hedmark 1 641. De færreste tilfellene hadde Aust-Agder med 406 og Finnmark med 444. I en rekke fylker er tallet nesten fordoblet bare siden 1940, og enkelte steder til og med over dobbelt så høyt. Fra Rogaland skriver fylkeslægen at det store antall tilfelle i 1941 (1 459) formentlig tør ha sammenheng med det store innrykk av fremmede arbeidsfolk og overbefolkning, som følge av dette. Det faller ikke lett å skaffe egen seng for alle. Fra Troms (785 tilfelle) skrives at smitten sprer

seg utover bygdene fra arbeidsplassene, og forholdet forverres ved de stadig vanskeligere boligforhold og den slette hygiene på grunn av såperasjoneringen. I flere distrikter kommer luseplagen til.

Hepatitis epidemica og *impetigo contagiosa* ble først gjort anmeldelsespliktige fra 1. januar 1942. Men i de fleste fylkene har de offentlige læger allerede begynt å omtale disse sykdommene i 1941. Av disse uttalelser fremgår det at Hepatitis har herjet store deler av Østlandet. Det er således meldt om 4 220 tilfelle fra Akershus, 4 108 tilfelle fra Hedmark, 2 770 fra Opland 1 566 fra Østfold. Fylkeslægen i Akershus skriver at hepatitis epidemica opptrådte mer eller mindre epidemisk i flere av fylkets bygder. Fra Hedmark skrives at sykdommen i alle årets måneder opptrådte så å si over hele fylket. Den har sikkert vært mer utbredt enn tallet på anmeldte tilfelle viser, da den som regel forløper så mildt at læge ikke søkes. Gulsotten har fremkalt stor sykkelighet, men dødeligheten har vært liten. Sykdommens vesen synes ennå noe usikker. Det synes å bero på et levende virus som overføres vesentlig ved personlig kontakt. Det går gjerne fra 24 til 40 dager fra sykdommens overføring til den opptrer hos den smittede. Fra Opland skriver fylkeslægen at hepatitis var spredt over hele fylket unntatt Torpa, Etnedal, Vågå og Lom, hvor det ikke var noen tilfelle. Den spredte seg fra strøkene på Toten og omkring Lillehammer, hvor den alt var i full gang i juni måned, men kommer først til full utvikling noe senere, oppover Gudbrandsdalen i august—september og i de nordlige Valdresdistrikter først i september. Sykdommen opptrådte med meget store variasjoner, en rekke tilfelle ganske lette, med som det synes, gradvis overgang til gastroenteritter uten icterus, i andre tilfelle med et svært sykdomsbilde og langvarig rekonvalesens. En ung pike i Gran og en ung pike i Fåberg døde av sykdommen.

Fylkeslægen i Troms skriver at sykdommen opptrådte epidemisk i store deler av fylket, men bare få søkte læge. Smitten sis å være spredt fra arbeidsleirene.

Av *Tetanus* er det meldt 1 tilfelle med dødelig utgang i Fåberg.

I Eiker har det i 1941 forekommet 1 tilfelle av miltbrand.

I Lenvik i Troms forekom 1 tilfelle av *tricinose* i januar. Pasienten hadde spist ustekt spekeflesk på Bardufoss flyplass. Han skulle innlegges i sykehus, men kom ikke avsted på grunn av snøstorm, og døde dagen etter. Diagnosen er bare stillet klinisk, men fylkeslægen mener den skulle være sikker nok.

Tabellen side 45 viser dødeligheten i forhold til tallet på angrepne pasienter av en del av de viktigere epidemiske og smittsomme sykdommer i 1941 sammenliknet med de senere år før krigen.

Ved bedømmelsen av disse tallene er å merke at særlig for sykdommer med meget stor utbredelse, hvor de lettere tilfelle ikke kommer under lægebehandling, må en regne med at morbiditetsstatistikkens tall sannsynligvis er noe ufullstendige, mens alle dødsfall av disse sykdommer er blitt registrert.

Gjennomsnittlig antall meldte tilfelle og dødsfall pr. år og letaliteten pr. 100 tilfelle av epidemiske sykdommer 1891—1941.

Nombre annuel des cas et des décès et la létalité des maladies épidémiques 1891—1941.

		Tyfoideber Paratyfus	Cerebrospinal- meningitt	Akutt poliomyelitt	Skarlagensfeber	Meslinger	Kikhoste	Difteri (krupp)	Dysenteri	Barselseber	Influenta	Krupøs lunge- betennelse
1931—1935	Tilf.	194	21	175	3759	11545	10303	1028	93	137	53908	4781
	Dødsf.	25	16	30	24	45	77	34	4	53	176	1064
	Pst.	12.9	76.4	17.1	0.6	0.4	0.7	3.3	3.9	38.8	0.3	22.3
1936—1940	Tilf.	142	41	264	4457	9541	11439	237	187	131	60790	5423
	Dødsf.	11	19	30	30	24	51	9	5	45	175	1002
	Pst.	8.0	47.1	11.4	0.7	0.2	0.4	4.0	2.5	34.5	0.3	18.5
1939	Tilf.	96	29	55	5082	6442	9208	72	32	136	93783	5886
	Dødsf.	4	10	6	20	18	45	2	2	40	402	655
	Pst.	4.2	34.5	10.9	0.4	0.3	0.5	2.8	6.3	29.4	0.4	11.1
1940	Tilf.	¹⁾ 123	99	60	3824	3046	13313	149	100	102	39126	6340
	Dødsf.	9	27	15	23	18	64	6	10	33	126	725
	Pst.	¹⁾ 7.0	27.3	25.0	0.6	0.6	0.5	4.0	10.0	32.4	0.3	11.4
1941	Tilf.	127	495	1793	6162	21396	20557	2605	279	103	69345	8563
	Dødsf.	13	79	315	38	35	87	68	10	35	411	674
	Pst.	10.2	16.0	17.6	0.6	0.2	0.4	2.6	3.6	29.4	0.6	7.9

¹⁾ Tallene er korrigeret etter oppgave fra dr. Gades laboratorium i Bergen.

Letaliteten kan derfor tenkes å være litt for høy, men tallene skulde dog kunne gi et riktig bilde av utviklingen.

Av tyfoideber og paratyfus døde i 1941 10 pst. av de angrepne, hvilket svarer omtrent til gjennomsnittsdødeligheten i de senere årene. Cerebrospinalmeningitt opptrådte som nevnt med langt flere tilfelle enn vanlig hos oss, men det var forholdsvis færre dødsfall. Av poliomyelitt døde mellom 17 og 18 pr. 100 angrepne, hvilket svarer til den gjennomsnittlige letalitet i årene 1931—1935. I 5-året 1936—1940 var derimot letaliteten av denne sykdom atskillig lavere. Skarlagensfeber, meslinger, kikhoste hadde, som det vil ses, en voldsom stor utbredelse i 1941, men dødeligheten synes å ha vært noenlunde den samme som før. Av difteri var letaliteten forholdsvis lavere i 1941 enn før krigen. Av influensa døde dobbelt så mange av de angrepne som gjennomsnittlig i 1931—40. Dødsrisikoen for krupøs lungebetennelse har fortsatt å synke. I 1941 døde 8 pr. 100 angrepne, mens vel 5teparten av de syke døde før sulfatiasol-preparatene ble tatt i bruk.

14. Meldte tilfelle av tuberkulose.

Cas déclarés de tuberculose.

I tabellene 7, 8 og 9 finnes oppgave over meldte tilfelle av lungetuberkulose og tuberkulose i andre organer, utarbeidd på grunnlag av lægenes månedlige og årlige oppgaver over epidemiske og andre sykdommer som er kommet under lægebehandling.

Et bedre grunnlag for bedømmelsen av tuberkulosemorbiditeten har en imidlertid i de utdrag av tuberkuloseprotokollene som sendes inn fra de offentlige læger, selv om disse som regel bare omfatter tilfelle av smittefarlig tuberkulose, som det skal sendes særskilt melding om til helserådets ordfører etter tuberkuloseloven av 8. mai 1900. Disse oppgaver finnes trykt for hvert lægedistrikt i tabell 10 i tabellavdelingen.

Etter utdragene av tuberkuloseprotokollene ble det i 1941 meldt 4172 nye tilfelle av tuberkulose, herav 4003 av lungetuberkulose og 169 av tuberkulose i andre organer. Det gikk ut av protokollene i alt 4564, herav 1861 ved død. Innleggelse i sykehus eller tuberkulosehjem etter tuberkuloselovens § 6 fant sted i 1571 tilfelle, herav 1132 i bygdene og 439 i byene.

Tallet på meldte tilfelle av smitteførende tuberkulose siden 1925 har vært:

År	Meldte nye tilfelle av			
	tuberkulose i alt	lunge- tuberkulose	tuberkulose i alt	lunge- tuberkulose
	Absolutte tall		Pr. 10 000 levende	
1925	7 827	7 487	28.5	27.3
1926	7 186	6 854	26.0	24.8
1927	7 154	6 841	25.8	24.7
1928	7 120	6 782	25.6	24.4
1929	7 430	7 030	26.6	25.2
1930	7 120	6 737	25.4	24.0
1931	6 582	6 325	23.3	22.4
1932	6 418	6 212	22.6	21.9
1933	5 752	5 562	20.2	19.5
1934	5 521	5 356	19.3	18.7
1935	5 261	5 072	18.3	17.6
1936	5 187	5 013	18.0	17.4
1937	4 938	4 782	17.0	16.5
1938	4 991	4 825	17.1	16.6
1939	4 536	4 408	15.5	15.0
1940	3 877	3 728	13.2	12.7
1941	4 172	4 003	14.1	13.5

Til tross for at arbeidet med oppsporing av nye tuberkulosestilfelle i de senere år er drevet stadig mer energisk, er tallet på meldte nye tilfelle gått jevnt nedover. I 1941 er tallet igjen steget litt, idet det ble meldt 14 nye tilfelle av tuberkulose i smittefarlig form pr. 10 000 av befolkningen mot 13 i 1940. For 10—15 år siden ble det imidlertid meldt nesten det dobbelte antall pr. år.

Ved siden av de nevnte utdrag av tuberkuloseprotokollene, får Byrået fra de offentlige læger oppgaver over nye tilfelle av tuberkulose fordelt etter pasientenes alder. Følgende tabell er satt opp på grunnlag av disse oppgaver.

Meldte nye tilfelle av smitteførende tuberkulose
i 1931—1941 delt etter pasientenes alder.

Cas de tuberculose déclarés répartis par âge.

Alder	Meldte nye tilfelle									
	Absolutte tall					Pr. 10 000 levende				
	1931 -35	1936 -40	1939	1940	1941	1931 -35	1936 -40	1939	1940	1941
0—1 år....	67	49	5	7	5	3.2	2.3	1.1	1.5	1.1
1—4 »....	248	208	36	39	44	2.8	2.6	2.2	2.3	2.6
5—9 »....	539	417	86	65	67	4.2	3.8	4.1	3.1	3.3
10—14 »....	1 130	867	154	118	123	7.9	6.8	6.3	5.0	5.4
15—19 »....	3 935	2 936	558	436	527	28.7	20.6	19.5	15.6	19.6
20—24 »....	6 025	4 397	853	663	780	46.9	32.6	31.5	24.1	27.8
25—29 »....	4 890	3 879	738	629	649	42.0	30.7	28.7	24.2	24.9
30—39 »....	5 884	4 660	910	786	839	28.1	21.0	20.3	17.4	18.3
40—49 »....	2 572	2 379	461	446	474	16.2	13.2	12.5	11.8	12.3
50—59 »....	1 575	1 287	254	241	236	12.6	9.7	9.4	8.8	8.4
60—69 »....	1 195	1 540	290	261	272	13.2	8.6	7.9	7.1	7.3
70 år og over	733					9.5				
Tilsammen	28 793	22 619	4 345	3 691	4 016	20.2	15.5	14.8	12.5	13.6

6 prosent av de anmeldte var under 15 år, 49 pst. mellom 15 og 30 år, 33 pst. mellom 30 og 50 år og 12 pst. over denne alder. Beregnet i forhold til antall levende i de enkelte aldersklasser er morbiditeten av tuberkulose liten før 15 års alderen, mellom 15 og 20 år øker den sterkt og når sitt maksimum i 20-års alderen. Senere synker den med stigende alder.

Utdragene av tuberkuloseprotokollene gir også opplysning om hvor mange tuberkulosepasienter det var under behandling ved utgangen av hvert år. Etter disse opplysninger var tallet på tuberkulosepasienter under behandling pr. 31. desember 1941 21 079 eller 7.1 pr. 1000 av folkemengden. I 1940 var det tilsvarende tall 21 701 og i 1939 22 768.

15. Meldte tilfelle av veneriske sykdommer.

Cas déclarés de maladies vénériennes.

Oppgave over meldte tilfelle av veneriske sykdommer i rikets bygder og byer og i de forskjellige fylker i 1941 er gitt i tabell 7, side 150.

Det ble i årets løp i alt meldt 5561 tilfelle, mot 4631 i 1940 og 6067 i 1939. Tabellen nedenfor viser hvor mange tilfelle det er meldt av de forskjellige veneriske sykdommer og hyppigheten av disse sykdommer i forhold til folkemengden.

Meldte tilfelle av venerisk sykdom 1926—1941.

Nombre de cas déclarés des maladies vénériennes.

År	Ulcus molle		Syfilis ervervet		Syfilis medfødt		Gonorré, uretritt	
	Meldte tilf.	Pr. 10 000 innb.	Meldte tilf.	Pr. 10 000 innb.	Meldte tilf.	Pr. 10 000 innb.	Meldte tilf.	Pr. 10 000 innb.
1926-30.....	735	0.5	7 276	5.2	278	0.2	33 372	24.0
1931-35.....	438	0.3	2 158	1.5	290	0.2	27 662	19.4
1936-40.....	371	0.3	1 802	1.2	221	0.2	26 778	18.4
1936.....	91	0.3	440	1.5	47	0.2	5 359	18.6
1937.....	70	0.2	364	1.3	49	0.2	5 568	19.2
1938.....	67	0.2	375	1.3	39	0.1	6 005	20.6
1939.....	77	0.3	317	1.1	57	0.2	5 616	19.2
1940.....	66	0.2	306	1.0	29	0.1	4 230	14.4
1941.....	38	0.1	506	1.7	41	0.1	4 976	16.8

Som det vil ses av tabellen var antall tilfelle av veneriske sykdommer til og med 1940 gått sterkt tilbake både absolutt og relativt sett. Av syfilis forekom det i 1940 ikke mer enn femteparten så mange tilfelle pr. år som i 1926—1930, og hyppigheten av gonorré var samtidig sunket 40 pst. Men i 1941 er antall tilfelle av syfilis og gonorré steget henholdsvis 63 og 18 pst. sammenliknet med foregående år.

Tilfelle av venerisk sykdom innlagt på sykehusene i 1941.

Cas des maladies vénériennes reçus dans les hôpitaux.

Fylker	Ulcus molle	Ervervet syfilis	Medfødt syfilis	Gonorré, uretritt	Fylker	Ulcus molle	Ervervet syfilis	Medfødt syfilis	Gonorré, uretritt
Østfold	-	9	1	32	Rogaland	-	2	5	97
Akershus.....	-	7	-	20	Hordaland	-	-	1	1
Oslo	1	49	31	262	Bergen	-	5	4	5)
Hedmark	-	2	-	20	Sogn og Fjordane ...	-	-	-	2
Opland	-	-	-	13	Møre og Romsdal....	-	8	4	35
Buskerud	-	-	-	6	Sør-Trøndelag	-	3	1	19
Vestfold	-	-	-	39	Nord-Trøndelag	-	-	2	8
Telemark	1	8	-	8	Nordland	-	9	1	54
Aust-Agder.....	-	2	1	29	Troms	-	7	1	41
Vest-Agder	-	3	1	24	Finnmark	-	6	-	4)
					Riket i alt	2	120	53	809

16. Spedalskhet.

Lèpre.

Ved utgangen av 1941 fantes det i alt 24 spedalske i Norge, herav 9 menn og 15 kvinner. Av disse ble 18 forpleid på anstalt eller i sykehus og 6 utenfor.

Følgende oversikt viser tilgangen og avgangen av spedalske i anstaltene i året:

Spedalske forpleid i anstaltene.

Lépreux soignés dans les hospices.

Anstalt	Tilbake- liggende fra 1940			Inn- kommet i 1941			I alt behandlet i 1941			Døde i 1941			Tilbake- liggende ved utgangen av 1941			Spedalsk- hetens form hos de tilbake- liggende			Antall for- plei- nings- dager	Dag- lig mid- delbe- legg
	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Knutet	Glatt	Blandet		
Pleiestiftel- sen nr. 1 St. Jørgens hospital ¹⁾	18	7	11	-	-	-	18	7	11	2	-	2	16	7	9	7	9	-	6 200	16.986
	3	-	3	-	-	-	3	-	3	1	-	1	2	-	2	-	1	1	978	2.679
Tilsammen	21	7	14	-	-	-	21	7	14	3	-	3	18	7	11	7	10	1	7 178	19.635

Den spedalske kvinne som ble behandlet på Rikshospitalet i Oslo, døde i 1941.

De spedalske utenfor anstalter og sykehus er i tabellen nedenfor fordelt etter oppholdssted.

Spedalske utenfor anstaltene og sykehusene
fylkesvis ved utgangen av 1941.

Lépreux hors des hospices.

Fylker	Til- sammen	Menn	Kvinner	Sykdomsform:	
				Knutet	Glatt
Hordaland	1	-	1	-	1
Sogn og Fjordane	3	2	1	-	3
Møre og Romsdal	1	-	1	-	1
Nord-Trøndelag	1	-	1	1	-
Tilsammen	6	2	4	1	5

Ellers vises til publikasjonen «De spedalske i Norge 1936—1940» (N. O. S. X, 54) utarbeidd av Overlægen for den spedalske sykdom.

17. Fødsler, dødsfall på barselseng, obstetriske operasjoner m. m.

Nombre de naissances, mortalité puerpérale, opérations obstétricales etc.

Etter de offisielle fødselsregistre fødte i 1941 46 133 kvinner i alt 46 738 barn. Av disse var 45 773 levendefødte og 965 dødfødte (født uten liv etter 28 ukers svangerskap). Barn født uten liv før i 8. svangerskapsmåned blir ikke ført inn i fødselsregistrene som føres av sokneprestene. Av alle fødslene i 1941

¹⁾ Det opptas ingen nye pasienter.

var 591 tvillingfødsler og 7 trillingfødsler. Tallet på levendefødte pr. 1000 innbyggere var 15.5 mot 16.3 i 1940 og 15.9 i 1939.

Etter de offentlige lægers oppgaver utarbeidd på grunnlag av jordmødrenes og lægenes fødselsmeldinger, har 44 946 barselkvinner benyttet jordmor eller læge, og det er av disse født i alt 45 513 barn. Av disse var 44 418 levendefødte, 872 dødfødte og 223 aborter (født uten liv i 5.—7. svangerskapsmåned). Forholdet mellom stedfunne fødsler etter fødselsregistrene og fødsler meldt av læger og jordmødre i de enkelte fylker ses av tabellen nedenfor.

Fylker	Fødte barn etter prestenes fødselsregistre		Fødte barn meldt av jordmødre og læger		Fylker	Fødte barn etter prestenes fødselsregistre		Fødte barn meldt av jordmødre og læger	
	Le-vende	Død-fødte	Le-vende	Død-fødte		Le-vende	Død-fødte	Le-vende	Død-fødte
Østfold	2 230	51	2 185	46	Hordaland	3 077	55	2 452	32
Akershus	3 758	69	2 115	17	Bergen	1 412	21	2 010	38
Oslo	2 778	51	4 383	99	Sogn og Fjordane	1 460	30	1 436	26
Hedmark	2 450	55	2 440	61	Møre og Romsdal	2 945	68	2 937	55
Opland	2 399	63	2 238	61	Sør-Trøndelag . .	3 035	58	3 093	51
Buskerud	1 843	35	1 885	36	Nord-Trøndelag .	1 921	26	1 690	26
Vestfold	1 671	34	1 546	28	Nordland	3 884	93	3 523	72
Telemark	1 587	32	1 510	27	Troms	2 270	70	2 098	66
Aust-Agder	1 631	19	1 013	14	Finnmark	1 428	41	1 312	30
Vest-Agder	1 430	25	1 421	21					
Rogaland	3 164	69	3 191	66	Tilsammen	45 773	965	44 418	872

I den fullstendige fødselsstatistikk som bygger på fødselsregistrene, er barna delt etter foreldrenes (morens) bosted. I de offentlige lægers statistikk — som bare omfatter de fødsler hvor jordmor eller læge har vært til stede — er fødslene derimot registrert etter barnets fødested.

En sammenlikning mellom lægenes og prestenes oppgaver viser at det har vært brukt jordmor eller læge ved 97 pst. av alle fødsler.

I sammendraget av jordmødrenes og lægenes fødselsmeldinger er det gitt oppgaver over hvor mange av barselkvinnene var førstefødende og hvor mange var flergangsfødende og hvor mange var gifte og ugifte. Dessuten finnes oppgaver over fostrenes leie og tallet på operasjoner utført av jordmødrene. Det gis videre opplysning om barnas utviklingsgrad og tallet på levendefødte og dødfødte. For de levendefødte er oppgitt tallet på dem som døde innen 24 timer.

Av 45 513 fødte barn i 1941 ble 443 eller 1.0 pst. født i 5.—7. svangerskapsmåned, 947 eller 2.1 pst i 8. måned og 44 123 eller 96.9 pst. etter 8. måned. I årene 1926—1940 fordelte fødslene seg etter svangerskapets varighet, som vist i tabellen på neste side:

Av alle fødte barn meldt av jordmødre og læger i 1941 var 44 418 eller 97.6 pst. levendefødte og 1095 eller 2.4 pst. født uten liv. Av de barn som var født uten liv var 223 aborter (født i 5.—7. måned) og 872 dødfødte. Av disse siste var 197 født i 8. måned og 675 etter 8. måned. 420 eller 38 pst. av alle barn født uten liv fantes altså blant de for tidlig fødte.

Fødte barn fordelt etter svangerskapsmåned
1926—1940.

Nombre d'enfants répartis par mois de gestation.

Årlig gjennomsnitt <i>Moyenne annuelle</i>	Barn født: <i>Enfants nés:</i>						Fødte barn i alt <i>Total</i>	
	i 5.-7. måned <i>en 5.-7. mois</i>		i 8. måned <i>en 8. mois</i>		etter 8. måned <i>après 8. mois</i>		Antall	Pst.
	Antall	Pst.	Antall	Pst.	Antall	Pst.		
1926-30.								
Gutter. <i>Garçons</i>	297	1.2	608	2.4	23 930	96.4	24 835	100.0
Piker. <i>Filles</i>	233	1.0	530	2.3	22 478	96.7	23 241	100.0
Tilsammen. <i>Total</i>	530	1.1	1 138	2.4	46 408	96.5	48 076	100.0
Gutter pr. 100 piker <i>Garçons par 100 filles</i>	127.5	-	114.7	-	106.5	-	106.9	-
1931-35.								
Gutter	221	1.0	487	2.2	21 315	96.8	22 023	100.0
Piker	189	0.9	426	2.1	20 045	97.0	20 660	100.0
Tilsammen	410	1.0	913	2.1	41 360	96.9	42 683	100.0
Gutter pr. 100 piker .	117.0	-	114.5	-	106.3	-	106.6	-
1936-40.								
Gutter	263	1.1	519	2.2	22 560	96.7	23 342	100.0
Piker	213	1.0	504	2.3	21 200	96.7	21 917	100.0
Tilsammen	476	1.0	1 023	2.3	43 760	96.7	45 259	100.0
Gutter pr. 100 piker .	123.9	-	102.9	-	106.4	-	106.5	-

I 1941 ble 50.1 pst. født uten liv av de barn som var født i 5.—7. måned, av barn født i 8. måned 20.7 pst. og av barn født etter 8. måned 1.5 pst. De tilsvarende hyppighetstall for disse grupper var i årene 1931—1940:

	Barn født uten liv pr. 100 fødte <i>Mortinatalité en p. c. par mois de gestation</i>			
	i 5.-7. mnd. <i>en 5.-7. mois</i>	i 8. mnd. <i>en 8. mois</i>	etter 8. mnd. <i>après 8. mois</i>	I alt <i>Total</i>
1931-35.				
Gutter. <i>Garçons</i>	52.6	24.0	2.0	3.0
Piker. <i>Filles</i>	52.3	23.7	1.7	2.6
Tilsammen. <i>Total</i>	52.5	23.8	1.8	2.8
1936-40.				
Gutter	49.4	22.1	1.9	2.9
Piker	48.4	22.2	1.5	2.4
Tilsammen	49.0	22.2	1.7	2.6

Det har vært en tydelig nedgang i dødfødselshyppigheten i alle gruppene fra 1931—1935 til 1936—1940. Sterkest har nedgangen vært blant barn født i 5.—7. svangerskapsmåned, idet dødfødselshyppigheten er gått ned fra 52.5 til 49 eller 6.7 pst.

Bortsett fra barn født i 5.—7. måned har dødfødselshyppigheten fortsatt å synke i 1941.

Blant fullbårne barn har guttene en større dødfødselshyppighet enn pikene. Men blant de for tidlig fødte ser det ut som om dødfødselshyppigheten er omtrent den samme for de to kjønn.

Som dødfødte regnes i alminnelighet i statistikken bare barn født uten liv etter 7. svangerskapsmåned, mens barn født uten liv før denne tid betraktes som aborter. I 1941 ble etter jordmødrenes oppgaver 1.9 pst. av alle barn født etter 7. måned, født uten liv.

Av levendefødte barn i 1941 døde 330 innen 24 timer. Av disse var 38.5 pst. født i 5.—7. måned, 26.4 pst. i 8. måned og 35.1 pst. etter 8. måned. I alt var altså ca. 65 pst. av alle barn som døde i første døgn, født for tidlig. Av de levendefødte i 1941 døde i første døgn 57.7 pst. av dem som var født i 5.—7. måned, 11.6 pst. av dem som var født i 8. måned og bare 0.3 pst. av dem som var født etter 8. måned. Dødeligheten i første døgn var i årene 1931—1940:

	Barn døde innen 24 timer pr. 100 levendefødte <i>Nombre d'enfants morts pendant les premières 24 heures par 100 enfants nés vivants</i>			
	i 5.-7. mnd. <i>en 5.-7. mois</i>	i 8. mnd. <i>en 8. mois</i>	etter 8. mnd. <i>après 8. mois</i>	I alt <i>Total</i>
1931-35.				
Gutter. <i>Garçons</i>	62.9	15.7	0.3	0.9
Piker. <i>Filles</i>	50.6	12.5	0.3	0.7
Tilsammen. <i>Total</i>	57.2	14.2	0.3	0.8
1936-40.				
Gutter	60.5	13.8	0.3	0.9
Piker	54.0	10.6	0.2	0.7
Tilsammen	57.6	12.3	0.3	0.8

Sammenlikner en levedyktigheten for barn født før 8. måned i de siste 10 år med tallene for 1920-årene, finner en en meget sterk bedring. I årene 1924—1927 overlevde 25 pst. fødte barn i denne gruppen første døgn, mens det tilsvarende tall for 1936—1940 var ca. 42 pst.

Dødsfall av svangerskaps- og barselsykdommer i dødsårsakstabellen side 68 er ordnet på en mer systematisk måte enn før i 1) dødsfall som følge av abort, 2) dødsfall som følge av sykdom under svangerskapet og 3) dødsfall under fødselen og i barselsengen. Som puerperale sykdommer skal etter de nye internasjonale regler regnes slike som oppstår i de kvinnelige genitalorganer i et tidsrom av 6 uker etter fødselen. Den eneste forandring av betydning i denne sykdomsgruppe er ellers at emboli og thrombose i forbindelse med svangerskap og fødsel fra nå av blir ført her istedenfor som før under sykdommer i sirkulasjonsorganene.

I 1941 er det meldt 96 dødsfall av svangerskaps- og barselsykdommer eller 2.0 pr. 1000 barselkvinner. Av barselfeber ble det i 1941 meldt 103 tilfelle (derav 84 etter fødsel og 19 etter abort). Av alle tilfellene hadde 35 dødelig utgang.

Antall dødsfall på barselseng i det hele og antall meldte tilfelle og dødsfall av barselfeber i de forskjellige fylker i 1941 ses av tabellen nedenfor. Barselkvinnene er i denne tabellen ført opp etter hjemsted, det samme gjelder de døde. Derimot er de meldte tilfelle av barselfeber, i mangel av andre opplysninger, ført opp under det fylke hvor de er meldt fra.

Dødsfall på barselseng, fylkesvis.

Décès pendant les couches, par préfecture.

	Barsel- kvin- ner	Død på barselseng	Barselfeber			Barsel- kvin- ner	Død på barselseng	Barselfeber	
			Meldte tilfelle	Dødsfall				Meldte tilfelle	Dødsfall
Riket	46 133	96	103	35	Aust-Agder.....	1 028	1	3	—
Bygder	35 884	63	87	17	Vest-Agder	1 438	2	3	1
Byer	10 249	33	16	18	Rogaland	3 206	5	3	2
Fylker:					Hordaland	3 084	6	4	—
Østfold	2 257	7	4	3	Bergen	1 419	6	1	2
Akershus	3 769	9	1	2	Sogn og Fjordane .	1 463	2	9	—
Oslo	2 784	9	1	5	Møre og Romsdal .	2 971	4	9	3
Hedmark	2 476	4	11	2	Sør-Trøndelag ...	3 061	6	7	2
Opland	2 424	7	5	3	Nord-Trøndelag ..	1 921	3	2	—
Buskerud	1 850	4	7	1	Nordland	3 931	7	17	4
Vestfold	1 684	6	3	1	Troms	2 311	3	10	2
Telemark	1 597	1	—	—	Finmark	1 459	4	3	2

I de senere år har det inntruffet følgende antall dødsfall på barselseng:

Dødeligheten blant barselkvin-
ner.

Mortalité puerpérale.

År	Antall barselkvin- ner			Død på barselseng			Døde pr. 1000 barselkvin- ner		
	Riket	Bygder	Byer	Riket	Bygder	Byer	Riket	Bygder	Byer
1924.....	58 280	44 571	13 709	170	120	50	2.9	2.7	3.6
1925.....	54 403	42 195	12 208	145	110	35	2.7	2.6	2.9
1926.....	54 121	42 383	11 738	172	121	51	3.2	2.9	4.3
1927.....	50 260	39 627	10 633	123	90	33	2.4	2.3	3.1
1928.....	50 147	39 364	10 783	151	100	51	3.0	2.5	4.7
1929.....	48 744	38 318	10 426	175	137	38	3.6	3.6	3.6
1930.....	48 370	38 118	10 252	145	105	40	3.0	2.8	3.9
1931.....	46 560	36 789	9 771	124	99	25	2.7	2.7	2.6
1932.....	45 951	36 431	9 520	120	83	37	2.6	2.3	3.9
1933.....	42 605	33 759	8 846	116	82	34	2.7	2.4	3.8
1934.....	42 265	33 485	8 780	122	89	33	2.9	2.7	3.8
1935.....	41 781	32 944	8 837	116	80	36	2.8	2.4	4.1
1936.....	42 713	33 523	9 190	109	83	26	2.6	2.5	2.8
1937.....	44 209	34 409	9 800	130	96	34	2.9	2.8	3.5
1938.....	45 713	35 665	10 048	113	80	33	2.5	2.2	3.3
1939.....	46 993	36 597	10 396	84	66	18	1.7	1.8	1.7
1940.....	48 347	37 742	10 605	97	74	23	2.0	2.0	2.2
1941.....	46 133	35 884	10 249	¹⁾ 96	63	33	2.1	1.8	3.2

¹⁾ Herav 7 tilfelle av emboli som i tidligere år er ført sammen med andre dødsfall av emboli under sykdommer i sirkulasjonsorganene.

Tabellen nedenfor viser hvor mange obstetrisiske operasjoner det er utført av lægene i de forskjellige fylker:

Obstetrisiske operasjoner utført av læger i de forskjellige fylker i 1941.

Opérations obstétricales effectuées par les médecins en 1941.

	Operasjoner			Herav									
	I alt	Herav på sykehus	I alt pr. 100 bar-selkvinner ¹⁾	Tangforløsning	Vending	Uttrekning	Partus præmaturus artificialis	Keisersnitt	Perforasjon	Embryotomi	Abortus provocatus Andre	operasjoner	Etterbyrdsoperasjoner
Riket	3 750	2 424	8.3	2 150	74 ²⁾	328	70	278	31	5	267	275	272
Fylker:													
Østfold	246	153	11.1	144	2	29	5	16	1	1	9	17	22
Akershus	110	40	5.2	60	2	16	—	4	1	—	4	7	16
Oslo	803	803	18.1	605	—	48	—	64	6	—	—	49	31
Hedmark	204	128	8.2	86	2	3	—	8	1	—	71	23	10
Opland	97	35	4.2	54	6	12	—	—	—	1	—	14	10
Buskerud	185	124	9.7	69	5	32	—	10	1	—	—	54	14
Vestfold	70	23	4.5	53	1	8	—	—	—	—	4	—	4
Telemark	185	134	12.1	123	5	13	8	5	1	—	19	3	8
Aust-Agder	100	46	9.9	61	2	6	2	5	1	—	16	4	3
Vest-Agder	123 ³⁾	50	8.5	74	3	8	—	12	1	—	—	6	19
Rogaland	264	119	8.1	148	6	25	—	30	2	—	16	22	15
Hordaland	167	11	4.4	67	2	15	—	—	1	—	2	6	14
Bergen	276	257	13.6	151	9	35	49	25	3	—	—	—	4
Sogn og Fjordane	117	67	8.1	50	4	6	—	7	1	—	27	12	10
Møre og Romsdal	219	104	7.4	113	8	32	—	21	2	1	14	13	14
Sør-Trøndelag ...	209	100	6.9	87	5	7	—	21	2	—	65	4	18
Nord-Trøndelag .	83	26	4.9	43	2	5	1	8	1	1	—	5	17
Nordland	184	99	5.2	79	6	14	5	10	2	—	20	26	22
Troms	132	6	6.1	64	4	12	—	20	2	1	—	3	16
Finnmark	36	14	2.7	19	—	2	—	2	1	—	—	7	5

Denne oppgaven som bygger på beretninger fra læger og sykehus til de offentlige læger, er visstnok ikke på langt nær fullstendig.

¹⁾ Etter jordmødrenes og lægenes oppgaver (fødestedene).

²⁾ Herav 7 i forbindelse med vending.

³⁾ Fra Flekkefjord er det for 32 operasjoner ikke oppgitt om de er foretatt på sykehus.

Følgende oversikt viser utfallet av de obstetriske operasjoner for mødre og barn:

Obstetriske operasjoners utfall for mødre og barn.

Résultats des opérations obstétricales pour les mères et les enfants.

Operasjon	Opera- sjoner i alt	Herav på syke- hus	Operasjonenes utfall for							
			mødre:			barn:				
			levde	døde	uopp- gitt utfall	fødtes le- vende	født uten liv			uopp- gitt utfall
			før 28 ukers svangerskap	etter 28 ukers svangerskap	med uoppgitt utviklings- grad					
Tangforløsning.....	2 150	1 276	2 130	8	1) 12	2 024	9	116	-	1) 13
Vending	74	39	73	1	-	49	8	19	-	-
Uttrekning	2) 328	212	327	1	-	284	7	39	1	-
Partus præmaturus ar- tificialis	70	65	69	1	-	59	-	11	-	-
Keisersnitt	278	271	266	12	-	247	4	29	-	-
Perforasjon	31	22	31	-	-	-	2	29	-	-
Embryotomi	5	2	5	-	-	-	-	5	-	-
Abortus provocatus ..	267	248	267	-	-	-	-	-	-	-
Andre operasjoner ...	275	190	275	-	-	-	-	-	-	-
Etterbyrdsoperasjoner 3)	272	99	260	2	3	-	-	-	-	-

For operasjoner utført av jordmødrene vises til utdraget av jordmødrenes bøker tabell 11, side 162.

1) Herav for 11 mødre med 11 barn i Halse uoppgitt utfall.

2) Herav 7 kombinert vending og uttrekning.

3) Herav 6 operasjoner etter en annen operasjon. Resultatet for mor og barn er oppført under den andre operasjonen.

Den nye dødsårsaksnomenklatur.

La nouvelle nomenclature des causes de décès.

Den nye dødsårsaksnomenklatur som første gang er benyttet i medisinalstatistikken for 1941 er bygd opp etter de samme prinsipper som den internasjonale nomenklatur av 1938. En viser til publikasjonen: «Nomenclatures Internationales de Causes de Décès 1938, cinquième Révision Décennale, effectuée par la Conférence Internationale de Paris du 3—7 oct. 1938», side 78—181.

Siden 1927 har en i den norske dødsårsaksstatistikk brukt den dødsårsaksnomenklatur som kom i stand ved samarbeid med Sverige og Danmark i 1926. Denne skilte seg den gang en del fra den internasjonale liste som var i bruk i de fleste andre land utenfor Skandinavia. Men etter at den internasjonale liste ble revidert i 1938, stemmer denne prinsipielt sett meget godt overens med den medisinske oppfatning i Norge og de andre nordiske land. Byrået mener derfor at det nå ikke skulle være noe til hinder for å innføre den internasjonale liste også hos oss, og derved gjøre vår statistikk lettere sammenliknbar med medisinalstatistikken fra andre land.

Den nye dødsårsaksnomenklatur er gjengitt nedenfor, og ved hver rubrikk er ført på diagnosenummeret i den internasjonale liste og det tilsvarende nummer i den gamle nomenklatur.

For å få full overensstemmelse med den internasjonale nomenklatur og samtidig kunne foreta sammenlikninger med oppgaver for tidligere år, har en måttet dele opp en del av de tidligere diagnoserubrikker i nye nummer. Den nye listen er dog på enkelte områder ikke så spesifisert som den internasjonale, idet en rekke sykdommer som ikke, eller ytterst sjelden, forekommer som dødsårsak i de nordiske land ikke er gitt særskilt nummer, men er overført til samlergruppene under de forskjellige hovedgrupper. Hvor flere enkeltnumre som forekommer i den internasjonale detaljerte liste er slått sammen eller overført til en samlergruppe, er alltid tatt hensyn til oppbyggingen av den intermediære internasjonale liste, slik at en kan foreta sammendrag av de norske oppgavene etter denne listen. Dette er nemlig ofte aktuelt ved internasjonale sammenlikninger.

Den internasjonale nomenklatures inndeling i hovedgrupper svarer som det vil ses i det vesentlige til den som er brukt før i de skandinaviske lands statistikk. Kapitlenes rekkefølge er dog litt annerledes enn i den interskandinaviske nomenklatur.

Av andre forandringer er å merke at gruppe III som etter sitt innhold ellers svarer til den tidligere gruppe V, Ernærings- og indresekresjonssykdommer i den interskandinaviske nomenklatur, nå omfatter også de akutte og kroniske revmatiske sykdommer. Gruppe X, Sykdommer i urinorganene og gruppe XI, Sykdommer i kjønnsorganene er i den nye nomenklatur slått sammen til én gruppe, X, Dødsårsaker blant nyfødte er fordelt på to hovedgrupper: XIV, Misdannelser og XV, Sykdommer hos nyfødte.

Hva hovedgruppene innhold angår er det stort sett full overensstemmelse mellom den internasjonale nomenklatur og den skandinaviske. Enkelte diagnoser er dog som det vil ses, registrert under en annen hovedgruppe enn tidligere. Men dette spiller statistisk sett liten rolle, da det er de enkelte diagnoser og ikke hovedgruppene som lar seg sammenlikne frå år til år og landene imellom.

Vi skal i det følgende se på de forskjellige hovedgrupper og peke på de forandringer som er foretatt.

I. *I n f e k s j o n s s y k d o m m e r*. Sykdommene i denne gruppen er gitt en mer logisk rekkefølge på etiologisk basis etter som sykdommens oppståen skyldes bakterier, spirochetes, filtrabelt virus, rickettsia, protozoer, ormer eller sop. En unntagelse er dog gjort for de forskjellige former av dysenteri, som av praktiske grunner er plasert samlet mellom bakteriesykdommene og sykdommer forårsaket av protozoer. På grunn av sin dobbelte etiologi skulle ellers dysenteritilfellene vært delt på flere grupper. Alle infeksjonssykdommer som hos oss spiller mindre rolle som dødsårsak er samlet under ett samlernummer uansett deres etiologi.

Følgende sykdommer er flyttet fra andre hovedgrupper til gr. I: *Tabes dorsalis*, *paralysis generalis* og *aorta aneurisme*. Disse sykdommer er i overveiende grad av syfilitisk opprinnelse, og er derfor satt sammen med de andre former for syfilis. Sykdommer har før vært ført henholdsvis under nervesykdommer og sykdommer i sirkulasjonsorganene.

Dødsfall av plevritt som av legen oppgis å ha vært av tuberkuløs natur, er etter de internasjonale regler ført under lungetuberkulose. Tidligere ble all plevritt ført under nr. 3540 blant sykdommer i respirasjonsorganene. Dødsfall av Addisons sykdom skal på samme måte føres under tuberkulose når det er opplyst at sykdommen er av tuberkuløs natur.

Følgende diagnoser som hittil har vært ført under infeksjonssykdommer er overensstemmende med de internasjonale regler overført til andre hovedgrupper: *Gastro-enteritis acuta infectiosa* (1150) er oppført som eget nummer under sykdommer i fordøyelsesorganene. *Febris rheumatica* (1200) er overført sammen med de andre revmatiske sykdommer til samme gruppe som ernærings- og indresekresjonssykdommer og avitaminoser. *Pemphigus neonatorum* (1260) er flyttet sammen med de andre spesifikke sykdommer blant nyfødte.

Under rubrikken *Infectionis purulentae et septicharmia non puerperal* skal overensstemmende med de nye internasjonale regler bare klassifiseres dødsfall av blodforgiftning av ukjent årsak eller som følge av en ubetydelig

skade. Ellers skal dødsfall av Sepsis registreres under den primære sykdom eller ulykkeshendelse som har vært årsak til tilstanden. Under det tilsvarende nr. 1220 i den gamle interskandinaviske nomenklatur ble ført nesten alle dødsfall av blodforgiftning unntagen i forbindelse med svangerskap og fødsel, som flegmone, abscess, furunculose, lymfangitt, adenitt, betennelse i ben og ledd, septisk angina osv. Etter de internasjonale klassifikasjonsregler skal nå furunculose og flegmone føres under et spesielt nummer i hovedgruppe XII, Sykdommer i hud og bindevev, hvor også abscess uten nærmere angivelse skal føres. Lyphangitt og adenitt er tatt med under et særskilt nummer, Sykdommer i lymfekjertlene, under hovedgruppe VII, Cirkulasjonsorganenes sykdommer. Septisk angina skal føres sammen med andre sykdommer i svelget i et eget nytt nummer under sykdommene i fordøyelsesorganene, gr. IX, og betennelse i ben og ledd under Bensystemets sykdommer, gr. XIII.

For erysipelas og tetanus gjelder samme regel som for septichaemi, nemlig at under disse numre i gruppe I skal bare registreres dødsfall av disse sykdommer når den nærmere årsak er ukjent eller når tilstanden er en følge av en ubetydelig skade. Ellers registreres tilfellene alltid under den primære sykdom eller ulykkeshendelse.

Følgende numre i den interskandinaviske nomenklatur er sløyfet: 1051 Malariakachexi, 1550 echinokokksykdommer, 1270 Snive, 1030 Febris recurrens, 1180 Gul feber og 1290 Hundegalskap.

Malariakachexi er slått sammen med malaria, Echinokokksykdom sammen med andre ormesykdommer i et nummer «helminthiaser», snive, tilbakefallsfeber, gul feber og hundegalskap er tatt inn i samlegruppen «andre infeksjonssykdommer».

II. Svulster. Innenfor denne hovedgruppen skjelnes mellom: 1) Ondartede svulster, 2) Godartede svulster og 3) Svulster ikke oppgitt om godartet eller ondartet. Alle tilfelle som faller inn under 2 og 3 er hittil blitt ført sammen under nr. 7700, Andre svulster. Her er også tidligere blitt ført andre ondartede svulster enn kreft og sarkom.

De ondartede svulster er delt opp i de samme undergrupper etter svulstens primære sete som i den interskandinaviske nomenklatur, samtidig som skille mellom cancer, sarkom og andre ondartede svulster er bibeholdt. For å få full overensstemmelse med den internasjonale nomenklatur er ikke som før all sarcom satt i en gruppe for seg, men ordnet inn under samme organgruppe som cancer. Spesifikasjon av de ondartede svulster eller organlokalisasjon er ellers gjennomført slik at numrene lett lar seg trekke sammen til de diagnosegrupper som svarer til numrene i den forkortede internasjonale nomenklatur.

III. Revmatiske sykdommer, ernærings- og indre sekresjonssykdommer og avitaminoser. Ved siste revisjon av den internasjonale nomenklatur ble en enig om å samle alle de revmatiske sykdommer uten hensyn til etiologi i hovedgruppe III sammen med ernærings-

og indresekresjonssykdommer, og dette er også gjort i den nye norske listen. Det bemerkes at tidligere har bare arthritis urica vært ført i denne hovedgruppen, mens giktfeber har vært ført under infeksjonssykdommer og de forskjellige former av kronisk revmatisme under sykdommer i ben og ledd. Da imidlertid disse diagnoser er spesifisert under særskilte nummer, betyr denne forandring ikke noe for eventuelle sammenlikninger med tidligere år.

Som nevnt under omtalen av infeksjonssykdommer, skal dødsfall av Addisons sykdom som opplyses på dødsmeldingen å være av tuberkuløs natur, heretter oppføres under tuberkulose.

Den eneste forandring som ellers er foretatt innenfor gruppe III er at alle avitaminosene er stilt sammen i en avdeling for seg.

IV. **B l o d s y k d o m m e r.** Leukaemi og aleukaemi er nå slått sammen til et diagnosenummer. Pseudoleukaemi er sløytet som eget nummer overensstemmende med de internasjonale regler, og den infantile pseudoleukaemi ført under «Annen anæmi» og pseudoleukaemi hos voksne under malign lymfogrammatose (Hodkins sykdom). Videre er opprettet et nytt nummer for Agranulocytose, hvorunder skal føres diagnoser som granulocytopeni, angina agranulocytotica, og leucopeni.

V. **K r o n i s k e f o r g i f t n i n g e r.** Prinsipielt skal dette kapitel bare omfatte kroniske forgiftninger. En unntagelse er dog gjort for akutt alkoholisme. Når det ikke fremgår av opplysningene på dødsmeldingen at tilfellet skyldes en ulykkeshendelse, skal det klassifiseres her og ikke under ulykker. Dødsfall av delirium tremens kommer således vanligvis til å bli ført i gruppe V, mens f. eks. tresprittforgiftninger som før vil være å finne under ulykkeshendelser. Dødsfall av alkoholisme uten opplysning om kronisk eller akutt, skal også føres under kroniske forgiftninger.

VI. **N e r v e s y k d o m m e r , s i n n s s y k d o m m e r o g s a n s e o r g a n e n e s s y k d o m m e r.** Under denne gruppe er dannet nye særskilte nummer for hjerneabscess og andre former for encephalitt og purulent meningitt. Dødsfall av hjerneabscess og andre former for encephalitt klassifiseres visstnok under samme nummer i den internasjonale nomenklatur, men må av hensyn til sammenlikninger med tidligere år klassifiseres hver for seg i vår statistikk. Hjerneabscess har nemlig hittil overensstemmende med den skandinaviske nomenklatur vært ført sammen med purulent meningitt og encephalitt i samlgruppen «andre nervesykdommer». Videre er det i den nye nomenklatur opprettet egne nummer for ryggmargsykdommer, hjerneemboli og «andre lesjoner i hjernen».

Etter de regler som hittil har gjeldt hos oss har hjerneemboli vært ført sammen med embolier i andre organer og embolier uspesifisert uten angivelse av organ i et felles samlernummer, 3050, under hovedgruppe VII, Sykdommer i sirkulasjonsorganene.

Dødsfall av emboli hvor den primære sykdom eller skade er kjent skal etter de internasjonale regler alltid klassifiseres under vedkommende sykdom eller skade.

Under epilepsi skal også klassifiseres dødsfall som følge av ulykke under epileptisk anfall.

VII. Sirkulasjonsorganenes sykdommer. Under kronisk endokarditt skal i overensstemmelse med den internasjonale nomenklatur klassifiseres dødsfall av klappfeil etter giktfeber og endocarditt uten annen angivelse.

Hjerteemboli og thrombose og aneurisme i koronararteriene foreslås som i den internasjonale nomenklatur ført sammen med koronarsklerose og angina pectoris. Aortaaneurisme er som før nevnt flyttet over til infeksjonssykdommer sammen med andre former av syfilis. Under rubrikken «aneurisme» i hovedgruppe VII, er bare tilbake annen aneurisme unntatt aortaaneurisme.

Det er blitt foreslått opprettet et eget nummer for gangren, som også skulle omfatte alderdomsgangren for de tilfelle hvor det ikke foreligger noen opplysning om den primære årsak. Er den primære sykdom kjent, skal derimot dødsfallet klassifiseres under denne. Endelig har en fått et eget nummer for «sykdommer i lymfesystemet» som omfatter diagnoser som adenitt, lymfangitt o. likn. Disse diagnoser har som nevnt hittil vært klassifisert under 1220, «Septichaemi, blodforgiftning».

VIII. Sykdommer i respirasjonsorganene. I denne gruppe skal for fremtiden bare føres lungelidelser av ikke tuberkuløs natur. Det er opprettet et særskilt nummer for pneumoni uspesifisert og for lungeemboli, silicose og andre bedriftssykdommer i lungene.

IX. Fordøyelsesorganenes sykdommer. Det er opprettet et særskilt nummer for alle sykdommer i svelg og tonsiller. Hittil er de forskjellige former for angina blitt ført dels under generell sepsis, dels under andre infeksjonssykdommer.

Videre er den infeksjøsø akutte gastro-enteritt, som tidligere nevnt, flyttet over fra gr. I, Infeksjonssykdommer til denne gruppen. For å kunne foreta sammenlikninger med tidligere år er denne diagnosen gitt et eget nummer og blir ikke, som i den internasjonale nomenklatur, slått sammen med de andre former av enteritt.

X. Sykdommer i urin- og kjønnsorganene. Sykdommer i de kvinnelige genitalorganer er fordelt etter lokalisasjon. Ellers svarer de nye nummer i sitt innhold til de tidligere brukte.

XI. Sykdommer i svangerskap og barselseng. Dødsfallene under denne hovedgruppen er ordnet i tre avdelinger: 1) dødsfall som følge av abort, 2) aom følge av sykdomstilstander under svangerskapet og 3) under fødselen og i barselsengen. Følgende definisjon er gitt av hva som skal forstås ved abort, nemlig enhver fødsel av ikke levedyktig foster før utløpet av 28. svangerskapsuke. Videre regnes som puerperale sykdommer slike sykdommer som oppstår i de kvinnelige genitalorganer i et tidsrom av 6 uker etter fødselen. Av den nevnte systematiske tredeling følger at en har måttet dele opp en del av de tidligere nummer. Det er opprettet et særskilt nummer for dødsfall etter abort uten angivelse av infeksjon. Disse tilfelle har hittil vært registrert

sammen med andre blødninger i svangerskapet og barselsengen, eller hvis blødninger ikke har vært nevnt, under samlergruppen «andre svangerskaps- og barselsykdommer». For å kunne danne de samme grupper av diagnoser som i den internasjonale nomenklatur, er det sondret mellom blødninger i svangerskapet og blødninger under fødselen og i barselsengen. Den samme sontring er også gjort for eclampsi, albuminuri og nefritt og andre forgiftningstilstander. Endelig er bestemt at dødsfall av emboli og thrombose i forbindelse med svangerskap og fødsel skal føres her i særskilt nummer og ikke som før under sykdommer i sirkulasjonsorganene.

XII. Sykdommer i hud- og bindevev. Overensstemmende med de internasjonale regler blir nå dødsfall av abscess uten opplysning om organ, flegmone og furunculose registrert her og ikke som tidligere i samlernummeret 1220 i gruppe I, Infeksjonssykdommer. Er abscessens lokalisasjon oppgitt, skal dog tilfellet tas med under vedkommende organgruppe, lungeabscess under sykdommer i respirasjonsorganene, hjerneabscess under nervesystemets sykdommer osv. Under septikaemi skal som nevnt foran bare klassifiseres tilfelle av generell blodforgiftning uten kjent årsak eller som følge av en ubetydelig skade.

XIII. Sykdommer i ben og ledd. Den deformerende leddgikt og den kroniske revmatisme er flyttet over til gruppe III sammen med de andre revmatiske sykdommer. Ellers skal likesom i den internasjonale nomenklatur, alle sykdommer i ben og ledd som ikke er av revmatisk eller tuberkuløs art, føres i denne hovedgruppe, også betennelsestilstander som arthrititis, bursitis, coxitis, gonitis purulenta. Disse siste har hittil vært ført i rubrikk 1220 under infeksjonssykdommer.

XV. Sykdommer hos nyfødte (0—1 år). I denne hovedgruppe klassifiseres bare dødsfall som følge av sykelige tilstander eller skader oppstått i svangerskaper eller under fødselen og sykdommer som er spesifikke for barn i det første leveår. Dødsfall i 1. leveår av sykdommer som også kan forekomme i andre aldre enn spebarnsalderen, skal føres under de respektive nummer i de andre hovedgrupper.

Som nytt nummer i denne hovedgruppen er opprettet en ny rubrikk for fødselstrauma, hjerneblødning og andre lesjoner under fødselen. Pemphigus neonatorum som hittil har hatt sin plass blant infeksjonssykdommene, er flyttet til denne gruppen.

XVI. Alderdomssvakhet. Hittil har også alderdomsgangren vært ført her, men skal etter den nye nomenklatur klassifiseres sammen med annen gangren i et særskilt nummer under sykdommer i sirkulasjonsorganene.

XVII. Voldsom og unaturlig død. Grupperingen av selvmord og mord er uforandret. Ulykkene er før blitt registrert i medisinalstatistikken utelukkende etter de patologiske forhold. Men i den norske statistikk over folkemengdens bevegelse er ulykkeshendelsene til dels blitt registrert etter de ytre omstendigheter for å få tallet på trafikkulykker, bedriftsulykker, ulykker

som følge av naturkatastrofer osv. Dette sistnevnte klassifikasjonsprinsipp ble i 1938 opptatt i den nye internasjonale dødsårsaksnomenklatur. Alle ulykkeshendelsene under sjø-, land- og lufttransport, i gruver og steinbrudd, under jordbruk og skogsarbeid og i arbeid med maskiner, skal for fremtiden registreres samlet, henholdsvis som transport- eller bedriftsulykke, uten hensyn til om vedkommende er druknet, kvalt, knust osv. Ulykker som ikke kan henregnes til noen av de ovenfor nevnte kategorier, grupperes derimot som før etter skadens art, under henholdsvis forbrenning, kvelning, drukning, stikk og hoggsår osv. I den nye norske nomenklatur til bruk for dødsårsaksstatistikken, har en fulgt spesifikasjonen i den internasjonale nomenklatur av 1938.

Det bemerkes at plutselige dødsfall under narkose eller som følge av andre komplikasjoner ved operasjon eller annen medisinsk behandling for en bestemt sykdom, skal klassifiseres i statistikken under vedkommende sykdom, hvis denne var av den art at den kunne ha ført til døden.

XVIII. Uoppgitt og ubestemt oppgitt dødsårsak. Under «pludselig død» i denne gruppen skal bare tas med tilfelle hvor det ikke foreligger noen opplysning om sykdom. Å merke er at hjertelammelse etter de internasjonale regler skal føres under «andre tilfelle» og ikke som i den skandinaviske nomenklatur under mors subita. Det samme gjelder diagnoser som kollaps, kirurgisk sjokk og når det bare er oppgitt operasjon uten angivelse av sykdom eller operert organ, f.eks. laparotomi, trepanasjon. Ellers skal dette nummer omfatte alle ubestemte og utilstrekkelig oppgitte diagnoser som f.eks. atrofi, coma, feber, marasme.

Dødsårsaksnomenklatur.

Nomenclature des causes de décès.

Sykdommens art <i>maladies</i>	Interskandinaviske nomenklatur 1926 ¹	Internasjonal nomenklatur 1938
I. Infeksjonssykdommer.		
<i>I. Morbi infectionis</i>		
Tyfoidfeber. <i>Febris typhoidea</i>	1 000	1
Paratyfus. <i>Febris paratyphoidea</i>	1 010	2
Pest. <i>Pestis</i>	1 170	3
Kolera. <i>Cholera asiatica</i>	1 140	4
Maltafeber. <i>Febris undulans</i>	1 040	5
Epidem. cerebrospinal meningitt. <i>Meningitis cerebrospinalis epidem.</i> ...	1 250	6
Miltbrann. <i>Pustula maligna, anthrax</i>	1 280	7
Skarlagensfeber. <i>Scarlatina</i>	1 090	8
Kikhoste. <i>Pertussis</i>	1 100	9
Difteri. <i>Diphtheria</i>	1 110	10
Rosen. <i>Erysipelas</i>	1 210	11
Stivkrampe. <i>Tetanus</i>	1 300	12
Lunge- og strupetuberkulose. <i>Tuberculosis pulmonis et laryngis</i>	1 400	13
Tuberkuløs plevritt. <i>Tuberculosis pleurae</i>	3 540	13
Tuberkulose i andre åndedrettsorganer. <i>Tuberculosis aliorum org. resp.</i> ..	1 400	13
Tuberkuløs meningitt og tub. i nervesyst. <i>Tuberculosis meningum et systematis nervosi</i>	1 410	14
Tarm- og bukhinnetuberkulose. <i>Tuberculosis intestini, peritonei</i>	1 420	15
Ben- og leddtuberkulose. <i>Tuberculosis ossium, articularum</i>	1 440	16, 17
Hud- og bindevevstuberkulose. <i>Tuberculosis cutis et subcutis</i>	1 461	18
Tuberkulose i lymfekjertlene. <i>Tuberculosis gland. lymphaticae</i>	1 460	19
Urogenitaltuberkulose. <i>Tuberculosis urogenitalis</i>	1 430	20
Tuberkulose i binyrene, Addisons sykd. (tub.). <i>Tuberculosis gland. suprarenalis. Morbus Addisonii (tub.)</i>	2 410	21 a
Tuberkulose i andre organer. <i>Tuberculosis aliorum organorum</i>	1 470	21 b
Militærtuberkulose, akutt og kronisk. <i>Tuberculosis generalis, acuta (militaris) et chronica</i>	1 450	22
Spedalskhet. <i>Lepra</i>	1 510	23
Septikæmi og blodforgiftning — (utenom svangerskap og barselseng). <i>Infectio purulenta et septico-pyæmia (non puerperal)</i>	1 220	24 a, b, d
Gassgangren. <i>Gangraena aerogenis</i>	1 220	24 c
Bacillærdysenteri. <i>Dysenteria epidemica (bacillaris)</i>	1 160	27 a, d
Amøbedysenteri. <i>Dysenteria amoebica</i>	1 161	27 b, c
Malaria. <i>Malaria</i>	1 050-1 051	28
Medfødt syfilis. <i>Syphilis congenita</i>	1 520	30 da
Ervervet syfilis. <i>Syphilis acquisita post partum</i>	1 521	30 db-dd
Ryggmargstæring. <i>Tabes dorsalis</i>	2 620	30 a
Paralysis generalis. <i>Paralysis generalis</i>	2 700	30 b
Aorta-anevrisme. <i>Aneurysma aortae</i>	3 041	30 c
Weils sykdom. <i>Icterus haemorrhagica Spirochaetosis ictero-haemorrhagica, morbus Weili</i>	1 190	32 a
Influenza med lungekomplikasjoner. <i>Influenza cum aegrotatione pulm.</i> ..	1 120	33 a
Influenza uten lungekomplikasjoner. <i>Influenza sine aegrotatione pulm.</i> ...	1 121	33 b
Kopper. <i>Variolae</i>	1 060	34
Meslinger. <i>Morbilli</i>	1 080	35
Akutt poliomyelitt. <i>Poliomyelitis anterior acuta</i>	1 230	36
Akutt encefalitt (epidem. og letargisk). <i>Encephalitis acuta (lethargica et epidemica)</i>	1 240	37
Vannkopper. <i>Varicellae</i>	1 070	38 e
Kusma. <i>Parotitis epidemica</i>	1 130	44 c
Flekkfeber. <i>Typhus exanthematicus</i>	1 020	39 a
Trikinose. <i>Trichinosis</i>	1 560	42
Andre ormsykdommer. <i>Aliae helminthiasis</i>	1 540-1 550, 1 570	40, 41, 42

¹ Hvor det står p etter nummeret betyr det at diagnosen går inn som en del av dette nummer.
Un numéro suivi de la lettre p désigne une partie seulement de la rubrique ce numéro.

Sykdommens art	Interskandinaviske nomenklatur 1926 ¹	Internasjonal nomenklatur 1938
Aktinomykose. <i>Actinomycosis</i>	1 310	43
Andre soppsykdommer. <i>Aliae mycoses</i>	1 600	43
Malign lymfgranulomatose. <i>Lymphogranulomatosis maligna</i>	1 500, 2 020 p	44 b
Andre infeksjonssykdommer. <i>Aliae infectiones</i>	1 270, 1 030, 1 180, 1 290, 1 600	25, 26, 29, 31, 32 b, 38 a-d og f, 39b-c 44 a, d
II. Svulster.		
Karcinom og andre maligne svulster i munnhulen og svelget.		
<i>II. Tumores.</i>		
<i>Carcinoma et alii tumores maligni cavi oris et pharyngis.</i>		
Karcinom i lepen. <i>Carcinoma labii</i>	7 001	45 a
» i tungen. <i>Carcinoma linguae</i>	7 002	45 b
» i munnslimhinnen. <i>Carcinoma mucosae cavi oris</i>	7 003	45 c
» i nesehulen m/ bihuler og overkjeven. <i>Carcinoma cavi et sinuum nasi, maxillae sup.</i>	7 004	45 c
» i mandlene. <i>Carcinoma tonsillae</i>	7 005	45 c
» i svelget. <i>Carcinoma pharyngis</i>	7 005	45 c
» i andre lokalisasjoner. <i>Carcinoma aliae localisationes</i>	7 060 p	45 c
Sarkom. <i>Sarcoma</i>	7 520 p	45 c
Andre Svulster. <i>Alii tumores</i>	7 700	45 c
Karcinom og andre maligne svulster i fordøyelsesorganene og bukhinnen.		
<i>Carcinoma et alii tumores maligni tracti digestionis et peritonei.</i>		
Karcinom i spiserøret. <i>Carcinoma oesophagi</i>	7 006	46 a
» i magesekken. <i>Carcinoma ventriculi</i>	7 010	46 b
» i tarmene (ikke endetarmen). <i>Carcinoma intestini (sine recto)</i>	7 021-7 022	46 c, b
» i endetarmen. <i>Carcinoma recti</i>	7 023	46 d
» i leveren og galleveiene. <i>Carcinoma hepatis et viarum biliarum</i>	7 024	46 e
» i bukspyttkjertelen. <i>Carcinoma pancreatis</i>	7 025	46 f
» i bukhinnen. <i>Carcinoma peritonei</i>	7 055 p	46 g
Andre lokalisasjoner, eller uten angivelse av organ. <i>Aliae localisationes et local. n. i.</i>	7 055 p, 7 060 p	46 h
Sarkom. <i>Sarcoma</i>	7 520 p	46
Andre svulster. <i>Alii tumores</i>	7 700 p	46
Karcinom og andre maligne svulster i åndedrettsorganene.		
<i>Carcinoma et alii tumores maligni organorum respirationis.</i>		
Karcinom i strupen. <i>Carcinoma laryngis</i>	7 026	47 a
» i lungene og lungesekken. <i>Carcinoma pulmonis et pleurae</i>	7 027	47 b
Andre lokalisasjoner. <i>Aliae localisationes</i>	7 060 p	47 c
Sarkom. <i>Sarcoma</i>	7 520 p	47
Andre svulster. <i>Alii tumores</i>	7 027 p	47
Karcinom og andre maligne svulster i de kvinnelige kjønnsorganer.		
<i>Carcinoma et alii tumores maligni org. genital. feminarum.</i>		
Karcinom i livmorhalsen og skjeden. <i>Carcinoma cervicis uteri et vaginae</i> ...	7 031	48 a-49
» i livmoren. <i>Carcinoma corporis uteri, carcin. uteri local. n. i.</i> ...	7 031	48 b
» i eggstokkene. <i>Carcinoma ovariorum</i>	7 032	49
» i vulva. <i>Carcinoma vulvae</i>	7 041	49
Andre lokalisasjoner. <i>Aliae localisationes</i>	7 041	49
Sarkom. <i>Sarcoma</i>	7 520 p	48-49
Andre svulster. <i>Alii tumores maligni</i>	7 700 p	48-49

¹ Se noten side 63.

Sykdommens art	Interskandinaviske nomenklatur 1926	Internasjonal nomenklatur 1938
Karcinom og andre maligne svulster i brystkjertlene.		
<i>Carcinoma et alii tumores maligni mammae.</i>		
Karsinom i brystkjertlene. <i>Carcinoma mammae</i>	7 040	50
Sarkom i brystkjertlene. <i>Sarcoma mammae</i>	7 550 p	50
Andre svulster i brystkjertlene. <i>Alii tumores mammae</i>	7 700 p	50
Karcinom og andre maligne svulster i de mannlige kjønnsorganer.		
<i>Carcinoma et alii tumores maligni org. genital. virorum.</i>		
Karcinom i scrotum. <i>Carcinoma scroti</i>	7 050	51 a
» i prostata. <i>Carcinoma prostaticae</i>	7 043	51 b
» i penis. <i>Carcinoma penis</i>	7 041	51 c
» i testikkelen. <i>Carcinoma testis</i>	7 042	51 c
Andre lokalisasjoner. <i>Aliae localisationes</i>	7 060 p	51 c
Sarkom. <i>Sarcoma</i>	7 520-7 550	51
Andre svulster. <i>Alii tumores</i>	7 700 p	51
Karcinom og andre maligne svulster i urinorganene.		
<i>Carcinoma et alii tumores maligni organ. uropoëticorum.</i>		
Karcinom i nyrer og binyrer. <i>Carcinoma renis et gl. suprarenalis</i>	7 028	52
» i blære og urinveier. <i>Carcinoma vesicae et viae urinariae</i>	7 029	52
Sarkom. <i>Sarcoma</i>	7 520 p	52
Andre svulster. <i>Alii tumores</i>	7 700 p	52
Karcinom og andre maligne svulster i huden (uten scrotum).		
<i>Carcinoma et alii tumores maligni cutis (sine scroto).</i>		
Karcinom i huden. <i>Carcinoma cutis</i>	7 050 p	53
Sarkom i huden. <i>Sarcoma cutis</i>	7 500	53
Andre svulster i huden. <i>Alii tumores cutis</i>	7 700	53
Karcinom og andre maligne svulster i hjernen og andre organer i nervesystemet.		
<i>Carcinoma et alii tumores maligni cerebri et aliorum organorum systematis nervosi.</i>		
Gliom. <i>Glioma</i>	7 700 p	54 a
Andre ondartede neoplasmer. <i>Aliae neoplasmae malignae</i>	7 550, 7 700 p	54 b-c
Karcinom og andre maligne svulster i andre org. og uten sikker ang. av organ.		
<i>Carcinoma et alii tumores maligni aliorum organ. et local. incerta.</i>		
Karcinom. <i>Carcinoma</i>	7 044, 7 060 p	55
Sarkom. <i>Sarcoma</i>	7 510, 7 550	55
Andre svulster. <i>Alii tumores</i>	7 700	55
Ikke maligne svulster. <i>Tumores non maligni.</i>		
I de kvinnelige kjønnsorganer. <i>Organorum genitalium feminarum</i>	7 700 p	56 a, b, c
I andre organer og uten ang. av organ. <i>Aliorum org. et local. incerta</i>	7 700 p	56 d, e
Svulster (ondartet eller godartet ikke oppgitt).		
<i>Tumores (malign. or. benign. n. i.).</i>		
I de kvinnelige kjønnsorganer. <i>Organorum genitalium feminarum</i>	7 700 p	57 a-c
I andre org. og uten sikker ang. av organ. <i>Aliorum organorum et loc. incerta</i>	7 700 p	57 d, e

Sykdommens art	Interskandinaviske nomenklatur 1926	Internasjonal nomenklatur 1938
III. Revmatiske sykdommer, ernærings- og indresekresjonssykdommer, avitaminoser.		
<i>III. Morbi rheumatici, morbi nutritionis et secretionis internae, avitaminosos.</i>		
Giktfeber. <i>Febris rheumatica</i>	1 200 I	58
Kronisk revmatisme og andre revm. sykdommer. <i>Rheumatismus chronicus et alii morbi rheumatici</i>	6 010, 6 020	59
Gikt. <i>Arthritis urica</i>	2 300	60
Sukkersyke. <i>Diabetes</i>	2 360	61
Pituitaria (hypofyse) sykdommer. <i>Morbi glandulae pituitariae (hypophysis)</i>	2 370	62
Basedows sykdom, thyreotoksikose. <i>Morbus Basedowii, thyreotoxicosis</i> ..	2 390	63 b
Myksødem. <i>Myxoedema</i>	2 400	63 c
Andre sykdommer i skjoldbruskkjertelen. <i>Alii morbi gland. thyreoidearum et parathyreoidearum</i>	2 420, 2 430, 2 460 p	63 a, d, e
Tymussykdommer. <i>Morbi gland. thymi</i>	2 440, 2 450	64
Addisons sykdom (tub. ikke ang.). <i>Morbus Addisoni (tuberculosis n. i.)</i> ..	2 410	65 a
Andre ernærings- og indresekresjonssykdommer uten avitaminoser. <i>Alii morbi nutritionis et secretionis internae sine avitaminosos</i>	2 380, 2 460, 6 020	65 b, 66
Skjorbuk. <i>Scorbutus</i>	2 310	67 b
Barlows sykdom. <i>Morbus Barlowii</i>	2 320	67 a
Beri-beri. <i>Beri-beri</i>	2 340	68
Pellagra. <i>Pellagra</i>	2 330	69
Rakitt. <i>Rachitis</i>	2 350	70
Andre avitaminoser. <i>Aliae avitaminosos</i>	2 460	71
IV. Blodsykdommer.		
<i>IV. Morbi systematis haemopoëtici et sanguinis.</i>		
Purpura Werlhofs sykdom. <i>Purpura. Morbus maculosus Werlhofi</i>	2 040	72 a
Hæmofili. <i>Haemophilia</i>	2 030	72 b
Pernicios anæmi. <i>Anaemia perniciosa</i>	2 000	73 a
Andre anæmier. <i>Aliae anaemias</i>	2 050, 2 020 p	73 b-d
Levkemi og alevkemi. <i>Leuchaemia et aleuchaemia</i>	2 010, 2 050	74
Agranulocytose. <i>Agranulocytosis</i>	2 050	76 a
Andre blodsykdommer. <i>Alii morbi systematis haemopoëtici et sanguinis</i> ..	2 050	72 c, 75, 76 b-d
V. Kroniske forgiftninger.		
<i>V. Intoxicaciones chronicas.</i>		
Akutt alkoholisme. <i>Alcoholismus acutus, casus mortiferi n. i.</i>	8 600	77 a
Kronisk alkoholisme. <i>Alcoholismus chronicus</i>	8 000	77 b-c
Kronisk blyforgiftning, yrkessykdom. <i>Saturnismus chronicus industrialis</i> ..	8 020	78 a
» » ikke yrkessykdom. <i>Saturnismus chronicus non industrialis</i>	8 020	78 b
Andre kroniske forgiftninger, yrkessykdom. <i>Aliae intoxicaciones chron. industrialis</i>	8 010, 8 100	79 a
Andre kroniske forgiftninger, ikke yrkessykdom. <i>Aliae intoxicaciones chron. non industrialis</i>	8 200	79 b-d
VI. Nervesykdommer, sinnsykdommer og sykdommer i sanseorganene.		
<i>VI. Morbi systematis nervosi, morbi mentis et organorum sensoriorum.</i>		
Hjerneabcess. <i>Abscessus cerebri</i>	2 610	80 a
Encefalitt (ikke epid. og ikke etter vaksin.) <i>Encephalitis alii (non epidem. et non post vaccinia)</i>	2 660	80 b

Sykdommens art	Interskandinaviske nomenklatur 1926	Internasjonal nomenklatur 1938
Meningitt (ikke meningokokker). <i>Meningitis (non meningococcus)</i>	2 610	81
Ryggmargssykdommer. <i>Morbi medullae spinalis</i>	2 660	82
Hjerneblødning, apopleksi. <i>Haemorrhagia cerebri, apoplexia</i>	2 600	83 a
Hjerneemboli og thrombose. <i>Embolia et thrombosis cerebri</i>	3 050	83 b
Andre intrakranielle skader. <i>Aliae laesiones intra cranium</i>	2 660	83 c-e
Sinnssykdommer. <i>Morbi mentis</i>	2 750	84
Epilepsi. <i>Epilepsia</i>	2 630	85
Kramper hos småbarn (0-5 år). <i>Eclampsia infantilis</i>	2 640	86
Andre nervesykdommer. <i>Alii morbi systematis nervosi</i>	2 660	87
Ørebetendelse og mellomørebetendelse. <i>Otitis et mas toiditis</i>	2 800	89
Andre sykdommer i sansorganene. <i>Alii morbi organorum sensoriorum</i> ..	2 810	88
VII. Sykdommer i sirkulasjonsorganene.		
<i>VII. Morbi organorum circulati onis.</i>		
Perikarditt. <i>Pericarditis</i>	3 000	90
Akutt og subakutt endokarditt, (ikke revmat.). <i>Endocarditis acuta et sub-acuta (non rheumatica)</i>	3 010	91
Kronisk endokarditt, klappfeil. <i>Endocarditis chronica (Vitium org. cordis)</i>	3 020	92
Akutt (ikke revmat.) og kronisk hjertemuskelsykdom, hjerteinfarkt. <i>Myocarditis acuta (non rheumatica) et myocarditis chronica, degeneratio myocardii, infarctum cordis</i>	3 030	93
Arteriosklerose, emboli, blodpropp i hjertet, aneurisme i koronararteriene hjertekrampe. <i>Arteriosclerosis cordis, embolia, thrombosis, aneurysma arteriae coronariae, angina pectoris</i>	3 040, 3 050	94
Andre hjertesykdommer. <i>Alii morbi cordis</i>	3 070	95
Aneurisme (ikke aorta). <i>Aneurysma (sine aorta)</i>	3 042	96
Arteriosklerose, universell. <i>Arteriosclerosis universalis</i>	3 040	97
Koldbrann. <i>Gangraena</i>	0 600, 6 520	98
Blodåresykdommer. <i>Morbi venarum</i>	3 060	99, 100
Sykdommer i lymfesystemet. <i>Morbi systematis lymphatici</i>	1 220 p	101
Andre sykdommer i sirkulasjonsorganene. <i>Alii morbi organ. circulationis</i> ..	3 070	102, 103
VIII. Sykdommer i åndedrettsorganene (tub. ikke ang.).		
<i>Morbi organorum respirationis (tuberculosis n. i.).</i>		
Akutt og kronisk bronkitt. <i>Bronchitis acuta et chronica</i>	3 500, 3 510	106
Katarralsk lungebetennelse. <i>Bronchopneumonia</i>	3 520	107
Krupøs (lobær) lungebetennelse. <i>Pneumonia lobaris crouposa</i>	3 530	108
Lungebetennelse u. n. a. <i>Pneumonia</i>	—	109
Plevritt (ikke tub.) Empyem. <i>Pleuritis (non tub.). Empyema</i>	3 540	110
Lungeødem, -emboli, -infarkt, -blodpropp. <i>Congestio pulmonum, oedema, embolia, infarctum, haemorrhagicum, thrombosis pulmonis</i>	3 050, 3 090	111
Bronkial astma. <i>Asthma bronchiale</i>	3 570	112
Lungegangren. <i>Gangraena pulmonum</i>	3 550	114 c
Lungeabscess. <i>Abscessus pulmonis</i>	3 560	114 d
Silikose. <i>Silicosis</i>	3 590	114 a
Andre yrkessykdommer i åndedrettsorg. <i>Alii morbi industriales organ. respirationis</i>	3 590	114 b
Andre sykdommer i åndedrettsorg. <i>Alii morbi organ. respirationis non industriales</i>	3 590	104, 105 113, 114 e
IX. Fordøyelsessykdommer.		
<i>IX. Morbi organorum digestionis.</i>		
Septisk angina, tonsillitt og andre sykdommer i svelget. <i>Angina septica, tonsillitis et alii morbi pharyngis</i>	1 220 p, 1 600	115 b-c
Magesår og sår i tolvfingertarmen. <i>Ulcus ventriculi et duodeni</i>	4 000	117
Akutt magekatarr. <i>Gastroenteritis acuta (gastritis acuta, enteritis acuta)</i> ..	1 150	119, 120

Sykdommens art	Interskandinaviske nomenklatur 1926	Internasjonal nomenklatur 1938
Kronisk magekatarr <i>Enteritis chronica</i>	4 020	119, 120
Blindtarmbetennelse. <i>Appendicitis</i>	4 040	121
Brokk. <i>Hernia</i>	4 050	122, a
Tarmslyng. <i>Ileus</i>	4 060	122 b
Leverkirrose. <i>Cirrhosis hepatis</i>	4 110	124
Akutt gul leveratrofi. <i>Atrophia hepatis acuta (non puerperalis)</i>	4 100	125 a
Akutt hepatitt. <i>Hepatitis acuta</i>	4 140 p	125 b
Andre leversykdommer. <i>Alii morbi hepatis</i>	4 140 p	125 b
Galleveissykd. med gallestein. <i>Morbi viarum biliarium cum calculis</i> ...	4 120	126
» uten gallestein. <i>Morbi viarum biliarium sine calculis</i>	4 130	127
Sykdommer i bukspyttkjertelen. <i>Morbi pancreatis</i>	4 200	128
Peritonitt uten kjent årsak. <i>Peritonitis e causa ignota</i>	4 300	129
Andre sykdommer i fordøyelsesorganene. <i>Alii morbi organorum digestionis</i>	4 070, 4 500	115 a, d, 116 118, 123
X. Sykdommer i urin- og kjønnsorganene (ikke veneriske).		
<i>X. Morbi organorum uropoëticorum et genitalium (non vener.)</i>		
Akutt nefritt. <i>Nephritis acuta</i>	5 000	130
Kronisk nefritt. <i>Nephritis chronica</i>	5 010	131
Nefritt u. n. a. <i>Nephritis acuta or chronica n. i.</i>	—	132
Pyelitt, pyelonefritt, pyelocystitt. <i>Pyelitis, pyelonephritis, pyelocystitis</i> ..	5 030	133 a
Andre nyresykdommer. <i>Alii morbi renum</i>	5 040	133 b
Nyre- og blæresten. <i>Lithiasis renis et vesicae</i>	5 020	134
Blæresykdommer uten svulster. <i>Morbi vesicae sine tumores</i>	5 040	135
Sykdommer i urinrøret, urinveier, abcess etc. <i>Morbi urethrae, abcessus urinaria etc.</i>	5 200, 5 040	136
Prostatahypertrofi. <i>Hypertrophia prostatae</i>	5 210	137 a
Andre sykdommer i prostata. <i>Alii morbi prostatae</i>	5 220	137 b
Andre sykdommer i de mannlige kjønnsorganer. <i>Alii morbi organ. genital. virorum</i>	5 220	138
Sykdommer i eggstokk og eggledere. <i>Morbi ovarium, tubae et parametrium</i>	5 230, 5 240	139 a
Sykdommer i livmoren. <i>Morbi uteri</i>	5 240	139 b
Sykdommer i brystkjertlene. <i>Morbi mammae</i>	5 240	139 c
Andre sykdommer i de kvinnelige kjønnsorganer. <i>Morbi aliorum organ. genital. feminarum</i>	5 240	139 d
XI. Sykdommer i svangerskap og barselseng.		
<i>XI. Morbi gravidarum et puerperarum.</i>		
Septisk abort. <i>Abortus septicus</i>	5 620	140
Abort (sepsis ikke ang.). <i>Abortus (sepsis n. i.)</i>	5 700	141
Svangerskap utenfor livmoren. <i>Graviditas extrauterina</i>	5 630	142
Forliggende morkake. <i>Placenta praevia</i>	5 500	143 a
Andre blødninger i svangerskap (uten abort). <i>Aliae haemorrhagicae e graviditate (sine abortus)</i>	5 510	143 b, c
Svangerskapseklampi. <i>Eclampsia gravidarum</i>	5 600	144 a
Albuminuri og nefritt i svangerskapet. <i>Albuminuria et nephritis gravidarum</i>	5 700	144 b
Andre forgiftninger i svangerskapet. <i>Aliae toxaemiae e graviditate</i>	5 700	144 c, d
Andre svangerskaps sykdommer. <i>Alii morbi gravidarum</i>	5 700	145
Blødninger under og etter fødsel. <i>Haemorrhagiae in partu et puerperio</i> ...	5 510	146
Barsel feber. <i>Septichaemia puerperalis post partum generalis et local</i>	5 610	147 a, b
Blodpropp og årebetennelse etter fødsel, plutselig død. <i>Embolia et thrombophlebitis puerperal. mors subita</i>	3 050	147 c, d
Eklampi under og etter fødsel. <i>Eclampsia in partu et puerperio</i>	5 600	148 a
Albuminuri under og etter fødsel. <i>Albuminuria et nephritis in partu et puerperio</i>	5 700	148 b
Andre forgiftninger i barselseng. <i>Alii toxaemiae puerperalis</i>	5 700	148 c, d
Livmorbristning. <i>Ruptura uteri</i>	5 500	149 a
Andre barselsykdommer. <i>Alii morbi in partu et puerperio</i>	5 560, 5 700	149 b, 150

Sykdommens art	Interskandinaviske nomenklatur 1926	Internasjonal nomenklatur 1938
XII. Sykdommer i hud og bindevev.		
<i>XII. Morbi systematis cutanei et subcutanei.</i>		
Abcess, flegmone, furunkel. <i>Abcessus, phlegmone, furunculosis</i>	1 220 p	151, 152
Akutt dermatitt, eksem. <i>Dermatitis acuta, eczema</i>	6 500	153
Andre sykdommer i hud og bindevev <i>Alii morbi systematis cut. et subcut.</i>	6 510, 6 520	153
XIII. Sykdommer i ben og ledd.		
<i>XIII. Morbi ossium et articularum.</i>		
Osteomyelitt, periostitt. <i>Osteomyelitis, periostitis</i>	6 000	154
Andre sykdommer i ben og ledd. <i>Alii morbi ossium et articularum</i>	6 020, 1 220 p	155, 156
XIV. Misdannelser.		
<i>XIV. Vitia primae conformationis.</i>		
Misdannelser. <i>Vitia primae conformationis</i>	—	157
XV. Sykdommer hos nyfødte (0—1 år).		
<i>XV. Morbi neonatorum (0—1).</i>		
Medfødt svakhet. <i>Debilitas congenita</i>	0 100	158
Før tidlig fødsel. <i>Partus praematurus</i>	0 200	159
Blødninger i kraniet og ryggmargen under fødselen. <i>Haemorrhagia intra cranium et medullam spinalem intra partum</i>	2 600, 0 300	160 a, b
Andre skader under fødselen. <i>Aliae laesiones intra partum</i>	0 300	160 c
Pemfigus hos nyfødte. <i>Pemphigus neonatorum</i>	1 260	161 c
Mageblødning hos nyfødte. <i>Melaena neonatorum</i>	0 300	161 d
Andre dødsårsaker hos nyfødte. <i>Aliae causae mortis neonatorum</i>	0 300	161 a-c, e
XVI. Alderdomssvakhet.		
<i>XVI. Senilitas.</i>		
Alderdomssvakhet. <i>Senilitas. Marasmus senilis</i>	0500	162
XVII. Voldsom og unaturlig død.¹⁾		
<i>XVII. Mors violenta, non naturalis.</i>		
XVIII. Uoppgitt og ubestemt oppgitt dødsårsak.		
<i>XVIII. Causa mortis non indicata vel male definita.</i>		
Plutselig død. <i>Mors subita</i>	9 000	199
Andre tilfelle. <i>Alii casus</i>	9 010	200

¹ Spesifikasjon se side 70.

Voldsom og unaturlig død <i>Morts violentes ou accidentelles</i>	Interskandi- navisk no- menklatur 1926	Internasjonal nomenklatur 1938
Selv mord. Suicides.		
Gift (inkl. gass). <i>Empoisonnement (gaz toxique incl.)</i>	8 750	163
Andre former: <i>Autres formes:</i>		
Hengning og strypling. <i>Pendaison et strangulation</i>	8 710	164 a
Drukning. <i>Submersion</i>	8 700	164 b
Skytevåpen og sprengstoffer. <i>Armes à feu et explosifs</i>	8 740	164 c
Skarpe eller spisse instrumenter. <i>Instruments tranchants ou piquants</i>	8 730	164 d
Fall. <i>Précipitation d'un lieu élevé</i>	8 720	164 e
Kvestelser og knusing ved jernbanetog o. l. <i>Ecrasement du chemin de fer. etc.</i>	8 790	164 f
Annen eller uoppgitt døds måte. <i>Autres et non spécifiés</i>	8 790	164 g
Mord: Homicides:		
Barnemord (barn under 1 år). <i>Infanticides (enfants au-dessous d'un an)</i> .	8 800	165
Andre mord (personer 1 år og over). <i>Homicides autres</i>	8 900	166, 167, 168
Ulykkes hendelser. Morts accidentelles.		
Landtransport: Transport par terre:		
med jernbane og sporvei utenfor alm. gate og vei. <i>Accidents de chemins de fer et tramways (circulant sur voie spéciale en dehors des routes et rues)</i>		169
med motorkjøretøy: <i>Accidents d'automobiles:</i>		
i kollisjon med tog. <i>Collisions avec trains</i>	—	170 a
i kollisjon med sporvogn. <i>Collisions avec voitures de tramways</i>	—	170 b
andre automobilulykker. <i>Autres accidents d'automobiles</i>	—	170 c
med sporvogn som trafikerer gater og veier. <i>Accident dus aux tramways sur route</i>	—	171 a
Andre ferdselsulykker (motorkjøretøyer ekskl.). <i>Autres accidents de transport sur routes et rues (non compris les accidents d'automobiles)</i>	—	171 b
Transport til sjøs: Accidents de transport par eau:		
under fiske. <i>A la pêche</i>	—	172
under skipsfart (også i havn). <i>Navigation</i>	—	172
krigsforlis. <i>Naufrages de guerre</i>	—	172
andre. <i>Autre</i>	—	172
Luftfart. Accidents de transports aériens	—	173
Ulykker: Accidents:		
i gruver og steinbrudd, sprengningsarbeid. <i>Dans les mines et carrières</i>	—	174
ved landbruks- og skogsarbeid. <i>Agricoles et forestiers</i>	—	175
ved maskiner. <i>Causés par des machines</i>	—	176
Bedriftsulykker uten annen ang. <i>Autres d'origine professionnelle</i>	—	—
Næringsmiddelforgiftning. <i>Empoisonnements par aliments</i>	8 600	177
Gassforgiftning. ¹ <i>Absorption accidentelle de gaz toxiques</i> ¹	8 600	178
Akutt forgiftning med alkohol. ¹ (C ₂ H ₅ OH), tresprit (CH ₃ CN). <i>Intoxication alcoolique aiguë accidentelle</i>	8 600	179
Akutt forgiftning med narkotiske stoffer. ¹ <i>Intoxication aiguë par des stupéfiants</i>	8 600	179
Andre akutte forgiftninger. ¹ <i>Autres intoxications aiguës</i> ¹	8 600	179
Ildebrann. ¹ <i>Suites d'incendie</i> ¹	8 520	180

¹ Unntatt dødsfall forårsaket ved krigsoperasjoner (196—197), ulykkeshendelser under transport (169—173), ulykker i gruver og steinbrudd (174), ulykker under jordbruks- og skogsarbeid (175) eller maskinulykker (176). *Sauf décès résultant d'opérations de guerre (196—197), d'accidents de transport (169 à 173), d'accidents dans les mines ou carrières (174), d'accidents agricoles et forestiers (175) ou d'accidents de machines (176).*

Voldsom og unaturlig død <i>Morts violentes ou accidentelles</i>	Interskandinaviske nomenklatur 1926	Internasjonal nomenklatur 1938
Forbrenning (unntatt ildebrann). ¹ <i>Brûlure accidentelle (autres que par incendie)</i> ¹	8 520	181
Kvelning ved mekaniske midler. ¹ <i>Suffocation mécanique accidentelle</i> ¹	8 510	182
Drukning under badning. <i>Submersion accidentelle en se baignant</i>	8 500	183
» ved fall gjennom isen. <i>Submersion accidentelle à cause de brisement de la glace</i>	8 500	183
» andre tilfelle eller drukning uten annen ang. <i>Submersion accidentelle autrement</i>	8 500	183
Vådeskudd. ¹ <i>Traumatisme accidentel par armes à feu</i> ¹	8 590	184
Stikk, snitt og huggsår. ¹ <i>Traumatisme accidentel par instruments tranchants ou piquants</i> ¹	8 580	185
Kvestelser, knusinger ved nedfallende gjenstander, ved fall, nedstyrtnng etc. ¹ <i>Traumatisme accidentel par chute, écrasement, éboulement, etc.</i> ¹ ..	8 570	186
Skred og andre naturkatastrofer. <i>Cataclysmes</i>	—	187
Stikk og bitt av giftige dyr. <i>Attaques d'animaux venimeux</i>	—	194
Skade forvoldt av andre dyr (unnt. under jordbr. og skogsarb.) <i>Violences exercées par autres animaux. (Sauf au cours des travaux agricoles ou forestiers)</i> ¹	—	188
Sult og utmattelse. ¹ <i>Faim ou soif</i> ¹	8 610	189
Forfrysning. ¹ <i>Froid excessif</i> ¹	8 530	190
Hetslag, solstikk. ¹ <i>Chaleur excessive</i> ¹	8 540	191
Lynnedslag. <i>Foudre</i>	8 560	192
Elektrisk strøm. ¹ <i>Autres accidents dus à des courants électriques</i> ¹	8 550	193
Komplikasjoner ved vaksinasjon mot kopper. <i>Accidents de vaccination anti-variologique</i>	—	195 a
Komplikasjoner ved medisinsk og kirurgisk behandling i ikke kurativt el. ikke oppgitt øyemed. <i>Accidents au cours ou à la suite d'interventions médicales ou chirurgicales sans but curatif ou dont l'objet n'est pas précisé</i>	—	195 b
Benbrudd etc. uten annen ang. <i>Fracture accidentelle (sans cause indiquée)</i>	—	195 d
Ulykkeshendelser av annen årsak eller av uoppgitt årsak. ¹ <i>Autres accidents et accidents sans cause indiquée</i>	—	195 c, d
Dødsfall under krigsoperasjoner blant militære. <i>Décès de militaires au cours d'opérations de guerre</i>	—	196
Dødsfall under krigsoperasjoner blant sivile. <i>Décès de civils du fait d'opérations de guerre</i>	—	197
Henrettelse ifølge dom. <i>Exécution judiciaire</i>	—	198

¹ Unntatt dødsfall forårsaket ved krigsoperasjoner (196—197), ulykkeshendelser under transport (169—173), ulykker i gruver og steinbrudd (174), ulykker under jordbruks- og skogsarbeid (175) eller maskinulykker (176). *Sauf décès résultant d'opérations de guerre (196—197), d'accidents de transport (169 à 173), d'accidents dans les mines ou carrières (174), d'accidents agricoles et forestiers (175) ou d'accidents de machines (176).*

Résumé.

A la fin de 1941 le Royaume comptait 374 sections médicales civiles. Le nombre total des médecins autorisés était de 2 528, dont 189 femmes. L'augmentation nette de médecins en 1941 était de 60. Le nombre de dentistes était de 1 566, le nombre de sages-femmes diplômées de 1 515; et le nombre de pharmacies de 273.

Dans le tableau 2 page 79 se trouve un relevé du mouvement des hôpitaux généraux et dans le tableau 3 page 84 un relevé du mouvement des établissements antituberculeux. Les hôpitaux requis par les allemands ne sont pas compris. Le nombre total des hôpitaux généraux, en 1941 était de 204 avec 13 431 lits disponibles. Pour le traitement des tuberculeux il y avait 138 hôpitaux avec 5 439 lits: 15 sanatoriums avec 1 503 lits, 117 maisons de tuberculeux avec 3 345 lits, 5 hôpitaux maritimes avec 481 lits et un établissement avec 110 lits pour le traitement de la tuberculose chirurgicale et la scrofule. En outre plusieurs des hôpitaux généraux reçoivent aussi des tuberculeux. Le nombre total des lits disponibles pour le traitement de cette maladie était à la fin de 1941 6 001.

La vaccination a été pratiquée sur 86 311 personnes, soit par des médecins soit par des aides-vaccinateurs.

Le nombre total des décès enregistrés en 1941 était 31 907 correspondant à une mortalité de 10.8 pour mille habitants. Ces chiffres sont cependant à regarder comme provisoires, car tous les décès survenus à l'étranger pendant la guerre ne sont pas encore rapportés au Bureau.

Dans les tableaux pages 15 et 16 on trouvera le taux de la mortalité générale et celui de la mortalité infantile 1931—41 et la mortalité par sexe et groupes d'âge 1926—41. Pour renseignements détaillés de la mortalité en Norvège voir les publications annuelles sur le mouvement de la population, l'aperçu général pour les années 1921—32 (Norges Offisielle Statistikk IX, 70) et Tables de mortalité selon les expériences 1921/22—1930/31. (Norges Offisielle Statistikk IX, 36.)

La statistique des causes de décès. On demande au médecin certifiant d'indiquer la cause de décès principale et les causes de décès accessoires, mais il n'est pas demandé de désigner parmi les causes ainsi spécifiées celle qui doit servir de base à la statistique. Ce choix est réservé au Bureau Central de Statistique.

Pour la classification des causes de décès on a jusqu'à 1940 employé la nomenclature internationale établie en collaboration avec le Danemark et la Suède et adoptée par l'Administration Médicale de la Norvège en décembre 1927. D'après la révision décennale de la nomenclature internationale des causes de décès en 1938 on a estimé comme désirable autant que possible d'adopter aussi en la statistique norvégienne les principes internationales de classification. A ce but une nomenclature nouvelle fut élaborée et utilisée pour la première fois dans la statistique des causes de décès pour 1941. Au page 56 on trouve des titres des rubriques de cette nomenclature avec leur numéro international et le numéro correspondant dans la nomenclature interscandinave de 1926 sous lequel les maladies furent classifiées en Norvège de 1927 à 1940. Pour assurer la comparabilité avec la statistique norvégienne des années antérieures on a été obligé d'introduire quelques petites modifications au liste international, mais la plupart des rubriques individuelles de la nouvelle nomenclature norvégienne sont identiques à celles de la nomenclature internationale détaillée de 1938. Voir la publication: Nomenclature Internationale de Causes de Décès 1938. Cinquième Révision Décennale effectuée par la Conférence Internationale de Paris 3—7 oct. 1938, page 78—181.

Depuis 1927 la statistique des causes de décès a été élaborée d'après le lieu de résidence du défunt.

Dans les tableaux 4 et 5 sont rendus des renseignements sur les causes de décès par préfecture et par groupes d'âge. La proportion des causes de décès les plus importantes par 100 000 habitants en 1941 comparée à celle de 1936—40 a été calculée dans le tableau page 17 et sur page 18 est rendue la mortalité des causes de décès les plus importantes parmi les enfants de moins d'un an.

Le nombre des morts violentes ou accidentelles s'est élevé beaucoup pendant la guerre. On peut aussi constater une augmentation considérable de la mortalité des

maladies infectueuses sauf de la tuberculose, et de la mortalité des maladies de l'appareil digestif.

Tuberculose: Les décès occasionnés par les différentes formes de la tuberculose répartis par préfectures et par groupes d'âge se trouvent dans les tableaux 4 et 5. Dans le tableau 6 on a groupé tous les décès de tuberculose par districts, sexe et âge. La mortalité de tuberculose totale et la tuberculose pulmonaire en 1921—41 se voit par le tableau page 20. Dans le tableau page 21 on a calculé la mortalité par sexe et âge 1896—1941.

Depuis 1921—25 la mortalité de tuberculose s'est diminuée en moyen de 55 pour cent et on observe une amélioration très prononcée surtout dans la mortalité des enfants et des jeunes adultes.

Cancer: Le nombre de décès par tumeurs malignes se voit par les tableaux 4 et 5. La mortalité de cancer par sexe et groupes d'âge 1921—41 se voit par le tableau page 23.

Pour les groupes d'âge au-dessous de 70 ans le taux de mortalité de cancer a changé très peu pendant les dernières années. Pour les personnes âgées 70 ans et plus, cependant, la mortalité est beaucoup plus élevée qu'en 1921—25. Cette augmentation de la mortalité des vieillards est partiellement due aux renseignements plus exacts reçus sur la cause de décès.

Les tableaux page 24—27 présentent le nombre des cas de morts violentes ou accidentelles. Le nombre enregistré de décès comme suite des opérations de guerre en Norvège et à l'étranger en 1939—1941 était 3042, dont 1678 par naufrages de guerre. 847 officiers et soldats et 410 civils sont morts au cours des opérations de guerre en Norvège à 1940 et 1941. Comme déjà mentionné la plupart de décès parmi les services militaires à l'étranger n'est pas encore enregistrée dans la statistique.

Maladies épidémiques: Des renseignements sur les cas de maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les différentes préfectures et par mois sont rendus dans les tableaux 7, 8 et 9. Pour le mouvement des cas et des décès des maladies épidémiques dans les dernières années voir les tableaux pages 28 et 29.

L'état de santé de la population en 1941 était caractérisé par les médecins comme mauvais, et la plupart des maladies épidémiques était beaucoup plus étendu qu'avant la guerre, comme méningite cérébrospinale, poliomyélite, scarlatine, coqueluche et diphtérie. A cause des conditions de nutrition peu satisfaisantes il y a une forte augmentation des cas de maladies de l'appareil digestif. Les maladies de la peau et des maladies vénériennes ont eu une extension extraordinaire. Pour le nombre des cas de maladies vénériennes déclarés en 1941 voir tableaux 7, 8 et 9 et le tableau page 48.

En tableau 10 on trouvera le nombre de cas de tuberculose ouverte, qui selon la loi (8 mai 1900) doivent être déclarés par les médecins et inscrits dans les registres de tuberculose, et dans le tableau page 47 les cas déclarés par les médecins sont répartis par âge. Le nombre des cas de tuberculose déclarés par les médecins en 1941 était 4172.

Lèpre: Le nombre des lépreux dans les hôpitaux et au dehors de ceux-ci à la fin de 1941 était de 24. Voir les tableaux page 49. Pour des renseignements sur la lèpre en Norvège on est aussi renvoyé à la publication quinquennale «Rapport sur les lépreux en Norvège 1936—40.» (N.O.S. X, 54).

Natalité, mortalité puerpérale, opérations obstétricales: Le nombre d'enfants nés enregistrés en 1941 était de 46 738, dont 45 773 nés-vivants et 965 mort-nés (enfants nés après 28 semaines de gestation sans aucun signe de vie). La natalité par 1000 habitants était de 15.5 en 1941 contre 16.3 en 1940 et 15.9 en 1939. Pour la répartition géographique des naissances voir le tableau au page 50.

Dans le tableau 11 page 162 on trouvera le nombre de naissances déclarées par les sages-femmes et les médecins. Suivant ces rapports 97 % de toutes les femmes en couches ont été assistées par sages-femmes.

Le total des enfants nés-vivants et mort-nés répartis par mois de gestation et le pourcentage nés pendant les différents mois de gestation en 1926—41 se voit page 51. Les taux de mortinatalité et de mortalité pendant les premières 24 heures de vie en 1931—41 sont indiqués dans les tableaux pages 51 et 52.

Le nombre des décès puerpéraux de la grossesse et de l'accouchement se voit par les tableaux 4 et 5. La mortalité puerpérale en 1924—41 se voit par le tableau page 53.

Les opérations obstétricales effectuées par les médecins et leurs résultats pour les mères et les enfants sont indiqués dans les tableaux pages 54 et 55.

Tabell 1. Lægedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1941.

Sections et personnels médicaux à la fin de 1941.

Lægedistrikter <i>Sections médicales</i>	Lægedistrikter <i>Sections médicales</i>						Lægedistrikter <i>Sections médicales</i>	Lægedistrikter <i>Sections médicales</i>					
	Læger <i>Médecins</i>	Tannlæger <i>Dentistes</i>	Jordmødre <i>Sages-femmes</i>	Utd. sykepleiersker <i>Infirmières</i>	Apotek og filialapotek <i>Pharmacies</i>	Eksaminert apotekpers. <i>Pharmaciens</i>		Læger <i>Médecins</i>	Tannlæger <i>Dentistes</i>	Jordmødre <i>Sages-femmes</i>	Utd. sykepleiersker <i>Infirmières</i>	Apotek og filialapotek <i>Pharmacies</i>	Eksaminert apotekpers. <i>Pharmaciens</i>
Østfold fylke . . .	103	71	59	61	23	61	Vinger	5	4	2	3	1	2
Halden stadslægedistr. . .	17	11	3	3	3	8	Eidskog	3	1	3	1	1	2
Sarpsborg stadslægedistr. . .	17	14	3	6	4	9	Brandval	2	1	2	1	—	—
Fredrikstad stadsfysikat. . .	17	17	5	5	4	15	Grue	3	3	4	2	1	3
Moss stadslægedistrikt . . .	11	10	1	3	3	8	Åsnes	6	5	5	2	1	3
Skiptvet	2	1	2	3	—	—	Våler	3	1	3	1	—	—
Rakkestad	4	3	2	6	1	3	Elverum	6	5	5	2	1	3
Eidsberg	12	10	11	6	3	8	Trysil	3	1	6	1	1	3
Aremark	2	—	3	2	1	2	Åmot	2	1	3	2	1	2
Idd	1	1	3	—	—	—	Stor-Elvdal	3	1	3	2	1	1
Hvaler	1	—	2	2	—	—	Rendal	1	1	2	1	—	—
Borge	3	1	4	3	1	2	Alvdal	2	2	1	2	—	—
Tune	5	1	10	7	1	2	Tynset	1	1	4	2	1	3
Glemmen	3	—	1	5	—	—	Tolga	1	1	3	2	—	—
Råde	4	—	4	4	1	2	Engerdal	1	—	3	1	—	—
Rygge	1	—	3	4	—	—	Kvikne	1	—	1	1	—	—
Hobøl	3	2	2	2	1	2							
Akershus fylke . . .	256	134	69	83	24	81	Opland fylke	89	57	63	72	11	34
Kråkstad	8	5	5	2	1	3	Lillehammer stadsl.distr. . .	16	8	2	4	2	9
Frogn	7	5	6	6	2	4	Gjøvik stadsl.distrikt . . .	8	6	3	5	2	6
Oppegård	4	—	1	2	1	2	Lesja	2	1	3	3	—	—
Aker	129	60	16	24	9	33	Lom	2	2	4	3	—	—
Bærum	29	20	3	5	3	12	Vågå	1	1	1	1	—	—
Asker	34	7	2	3	1	3	Sel og Heidal	2	2	2	1	1	4
Aurskog	3	2	2	4	—	—	Nord-Fron	2	1	1	2	—	—
Høland	3	5	5	4	1	2	Sør-Fron	2	1	3	2	—	—
Enebakk	2	—	1	1	—	—	Ringebu	2	1	1	3	1	2
Ullensaker	7	8	5	9	2	7	Øyer	1	1	1	3	—	—
Lillestrøm	10	8	3	3	1	4	Fåberg	6	3	5	8	—	—
Skedsmo	8	4	6	8	1	4	Biri	1	1	1	1	—	—
Nes	3	3	6	3	1	3	Snertingdal	1	1	1	1	—	—
Eidsvoll	8	6	7	8	1	4	Vardal	2	—	—	3	—	—
Hurdal	1	1	1	1	—	—	Østre Toten	5	5	3	4	1	3
							Vestre Toten	6	3	3	6	—	—
Oslo stadsfysikat. . .	650	460	64	350	33	159	Lunner	2	2	1	2	—	—
							Jevnaker	4	3	1	2	1	3
Hedmark fylke . . .	90	54	74	57	16	44	Gran	7	6	8	3	1	2
Hamar stadslægedistr. . .	12	10	2	5	2	9	Land	8	4	5	3	1	2
Ringsaker	10	2	5	7	1	2	Torpa	1	—	1	1	—	—
Nes	2	1	1	2	—	—	Sør-Aurdal	2	1	4	3	—	—
Vang	2	4	5	9	1	2	Nord-Aurdal	3	4	3	3	1	3
Romedal	13	4	7	6	2	5	Etnedal	1	—	1	1	—	—
Sør-Odal	5	3	2	1	1	4	Vestre Slidre	1	—	3	3	—	—
Nord-Odal	3	2	2	1	—	—	Øystre Slidre	1	—	2	1	—	—

Tabell I (forts.). Lægedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1941.

Lægedistrikter	Lægedistrikter						Lægedistrikter	Lægedistrikter					
	Læger	Tannlæger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksaminert apotekpers.		Læger	Tannlæger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksaminert apotekpers.
Buskerud fylke ..	127	77	57	64	17	46	Aust-Agder fylke.	52	31	49	39	8	19
Drammen stadsl.fysikat...	57	36	6	8	5	14	Risør stadslægedistr.	2	2	1	1	1	2
Kongsberg stadsl.distr.	7	7	2	5	2	5	Arendal stadslægedistr.	21	13	6	4	2	8
Norderhov	10	9	8	10	2	7	Holt	4	4	4	6	1	2
Ådal	2	-	3	3	-	-	Sønedeled	1	1	4	3	-	-
Nes	2	1	2	2	1	3	Åmli	1	1	3	1	1	1
Gol	1	2	3	2	-	-	Froland	2	-	3	2	-	-
Ål	2	1	2	2	-	-	Tromøy	3	-	5	4	-	-
Hol	1	1	3	2	-	-	Grimstad	5	5	7	6	1	2
Sigdal	3	1	2	1	-	-	Lillesand	5	3	6	4	1	2
Krødsherad	1	1	1	1	-	-	Vegusdal	1	-	2	1	-	-
Modum	8	4	6	4	2	6	Evje	2	1	6	5	1	2
Eiker	9	6	5	8	2	5	Bygland	4	1	1	1	-	-
Drammens lægedistrikt ..	20	6	6	7	2	4	Valle	1	-	1	1	-	-
Sandsvær	2	1	2	3	1	2							
Rollag	1	-	3	2	-	-	Vest-Agder fylke.	81	48	59	46	7	20
Nore og Uvdal	1	1	3	4	-	-	Kristiansand stadsl.fysikat	48	32	7	11	3	11
							Oddernes	6	2	6	8	1	1
							Søgne	1	1	2	1	-	-
							Halse	7	6	4	3	1	2
Vestfold fylke ...	78	69	52	48	14	38	Laudal	1	-	5	2	-	-
Horten stadslægedistr.	10	10	2	2	2	6	Bjelland	1	-	4	3	-	-
Tønsberg stadsl.distr. ...	18	17	6	3	3	12	Audnedal	3	-	5	4	-	-
Sandefjord stadsl.distr. ...	11	12	8	2	2	6	Lista	2	1	4	2	-	-
Larvik stadslægedistr.	8	9	4	5	3	8	Farsund	2	2	5	3	1	3
Skoger	4	4	6	6	1	1	Lyngdal	2	-	3	2	-	-
Hof	4	1	6	5	-	-	Hægebostad	1	-	2	1	-	-
Holmestrand	7	5	2	3	1	2	Kvinesdal	2	1	4	1	-	-
Stokke	1	3	4	5	1	1	Flekkefjord	4	3	6	4	1	3
Sem	4	1	5	4	-	-	Sirdal	1	-	2	1	-	-
Nøtterøy	5	4	4	4	-	-							
Brunlanes	6	3	5	9	1	2	Rogaland fylke ..	127	87	108	77	17	51
							Stavanger stadsl.fysikat ..	64	43	21	15	6	24
							Egersund stadslægedistr. ...	3	6	2	2	1	3
							Haugesund stadsl.fysikat .	15	13	8	8	3	9
							Sokndal	2	1	2	1	-	-
							Lund	1	1	3	2	-	-
							Eigersund	5	-	6	4	-	-
							Timø	5	3	10	7	1	2
							Sandnes	5	10	7	5	1	4
							Hetland	8	1	9	5	1	1
							Høgstfjord	2	1	6	4	-	-
							Finnøy	1	-	4	3	-	-
							Nedstrand	2	-	3	4	-	-
							Hjelmeland	1	-	6	2	-	-
							Sand	5	4	7	4	2	4
							Kopervik	5	4	8	6	2	4
							Skåre	3	-	6	5	-	-
							Hordaland fylke	63	33	125	77	8	21
							Strandebarm	2	1	3	1	-	-
							Jondal	1	-	1	2	-	-
							Kvinnherad	1	1	6	2	-	-
							Skånevik	4	1	4	4	-	-

Tabell 1 (forts.). Lægedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1941.

Lægedistrikter	Læger	Tannlæger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksaminiert apotekpers.	Lægedistrikter	Læger	Tannlæger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksaminiert apotekpers.
Ølen	2	1	5	4	-	-	Vanylven	2	-	2	2	-	-
Sveio	2	-	3	1	-	-	Sande	1	-	2	1	-	-
Finnås	2	-	6	3	-	-	Herøy	2	-	5	1	-	-
Stord	4	2	7	3	1	3	Ulstein	2	1	3	2	1	1
Tysnes	1	-	4	2	-	-	Volda	4	3	5	2	1	2
Fusa	3	-	5	3	-	-	Ørsta	2	2	2	-	-	-
Fana	1	6	4	7	2	6	Hjørundfjord	1	-	2	-	-	-
Os	4	2	3	1	-	-	Stranda	1	2	5	3	1	2
Sund—Austevoll	1	-	6	2	-	-	Norddal	1	-	3	2	-	-
Aeskøy	3	-	5	4	-	-	Ørskog	2	1	7	3	-	-
Laksevåg	6	1	4	1	1	2	Borgund	3	1	8	7	-	-
Haus	3	2	7	8	1	3	Haram	1	-	3	3	-	-
Bruvik	2	1	3	4	-	-	Vestnes	1	1	4	6	-	-
Hosanger	1	1	5	3	-	-	Eid	1	-	3	1	-	-
Manger	2	1	11	3	-	-	Grytten	2	2	3	3	1	1
Lindås	2	-	8	5	-	-	Neset	1	1	4	1	-	-
Røldal	1	-	1	1	-	-	Molde	15	6	7	5	1	4
Odda	4	4	3	1	1	3	Bud	1	-	6	3	-	-
Ullensvang	1	1	7	4	-	-	Aukra	2	-	3	3	-	-
Ulvik	2	-	3	1	-	-	Kvernes	1	1	6	4	-	-
Kvam	3	2	4	3	1	1	Gjemnes	1	-	5	3	-	-
Voss	5	6	7	4	1	3	Tingvoll	2	2	3	4	-	-
Bergen stadsfysikat	125	103	30	24	12	42	Sunddal	1	-	5	4	-	-
Sogn og Fjordane fylke	46	20	93	44	7	8	Surnadal	3	2	2	3	1	1
Hafslo	1	-	6	1	-	-	Stangvik	1	-	2	1	-	-
Luster	5	1	3	3	-	-	Rindal	1	-	2	1	-	-
Lærdal	4	-	4	3	1	1	Aure	1	-	3	1	-	-
Sogndal	1	1	2	2	-	-	Halsa	1	-	6	6	-	-
Aurland	1	1	2	1	-	-	Edøy	1	-	4	2	-	-
Leikanger	1	-	3	1	-	-	Sør-Trøndelag fylke	116	49	93	100	16	48
Balestrand	2	-	3	1	-	-	Trondheim stadsfysikat	62	37	21	22	10	38
Vik	1	1	3	1	1	1	Bjørnør	1	-	3	2	-	-
Kyrkjebø	5	2	4	2	-	-	Afjord	1	-	3	3	-	-
Lavik	2	-	4	2	-	-	Bjugn	1	-	4	6	-	-
Gulen	1	-	4	2	-	-	Rissa	2	-	5	4	-	-
Solund	1	-	3	1	-	-	Ørland	2	1	3	2	1	1
Askvoll	2	1	7	1	1	1	Frøya	2	-	5	3	-	-
Fjaler	1	-	3	1	-	-	Hitra	1	-	5	4	-	-
Gaular	1	-	3	1	-	-	Hemne	2	1	5	3	1	1
Førde	1	1	5	3	1	1	Orkdal	5	2	7	5	1	2
Gloppen	2	3	4	4	-	-	Meldal	2	2	5	2	-	-
Nausdal	1	-	4	1	-	-	Rennebu	1	-	1	2	-	-
Kinn	4	2	7	2	1	1	Opdal	2	1	2	2	-	-
Bremanger	1	-	3	-	-	-	Rørøs	5	2	3	2	1	2
Selje	1	-	2	1	-	-	Singsås	1	-	3	6	-	-
Vågsøy	2	2	2	2	1	1	Støren	2	1	4	8	1	2
Davik	1	1	3	2	-	-	Melhus	1	-	4	4	-	-
Nordfjordeid	3	2	4	1	1	2	Børsa	1	-	4	4	-	-
Innvik	1	2	5	5	-	-	Leinstrand	5	1	1	4	1	2
Møre og Romsdal fylke	76	49	125	85	11	24	Strinda	14	1	1	4	-	-
Ålesund stadsfysikat	9	17	6	4	3	6	Malvik	1	-	2	4	-	-
Kristiansund stadsfysikat	9	7	4	2	2	7	Selbu	2	-	2	4	-	-

1) I tidligere år er det for Bergen også tatt med sykepleiersker ved anstalter.

Tabell 1 (forts.). Lægedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1941.

Lægedistrikter	Læger	Tannlæger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksaminert apotekpers.	Lægedistrikter	Læger	Tannlæger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksaminert apotekpers.
Nord-Trøndel. fylke	54	22	64	70	7	18	Steigen	1	-	1	-	-	-
Meråker	1	1	1	1	-	-	Hamarøy	1	1	3	1	-	-
Hegra	1	-	1	4	-	-	Tysfjord	1	-	3	-	-	-
Stjørdal	3	2	3	6	1	2	Ankenes	2	-	3	-	-	-
Leksvik	1	1	2	2	-	-	Evenes	2	1	4	2	1	1
Frosta	1	-	1	4	-	-	Lødingen	1	1	5	2	1	1
Skogn	3	-	3	2	-	-	Vågan	2	-	4	1	1	2
Levanger	6	4	3	3	1	3	Gimsøy	1	-	1	-	-	-
Verdal	3	2	3	3	1	3	Borge	1	-	4	-	-	-
Verran	1	-	4	2	-	-	Buksnes	3	1	2	3	1	1
Inderøy	3	2	5	5	-	-	Flakstad	1	-	3	1	-	-
Stod	8	4	3	9	2	6	Værøy	1	-	2	1	-	-
Snåsa	2	-	2	4	-	-	Hadsel	6	2	10	-	2	3
Beitstad	1	-	4	5	-	-	Bø	2	-	2	-	-	-
Grong	2	-	5	4	-	-	Øksnes	1	-	3	1	-	-
Lierne	1	-	3	-	-	-	Sortland	2	2	3	1	1	3
Overhalla	1	1	3	5	-	-	Dverberg	2	-	5	3	-	-
Namsos	10	3	1	2	1	3	Troms fylke	50	15	84	23	7	15
Klinga	1	-	2	2	-	-	Tromsø stadslægedistr.	20	8	7	4	3	8
Fosnes	1	-	2	3	-	-	Harstad stadslægedistr.	8	4	4	1	1	3
Flatanger	1	-	3	-	-	-	Kvæfjord	1	-	4	1	-	-
Vikna	1	1	3	1	1	1	Trondenes	2	1	6	3	-	-
Leka	1	-	2	1	-	-	Bjarkøy	1	-	2	-	-	-
Kolvereid	1	1	5	2	-	-	Ibestad	1	-	7	1	-	-
							Salangen	1	1	3	1	1	2
							Tranøy	1	-	6	-	-	-
Nordland fylke	91	36	137	46	17	32	Sørreisa	1	-	1	1	-	-
Mosjøen stadslægedistr.	2	4	1	2	1	2	Berg	1	-	5	1	-	-
Bodø stadslægedistr. .	10	6	1	2	2	3	Lenvik	2	-	3	-	1	1
Narvik stadslægedistr.	8	5	7	2	2	6	Hillesøy	1	-	2	-	-	-
Svolvær stadslægedistr.	2	3	1	2	1	2	Målselv	1	-	3	2	-	-
Bindal	1	-	2	2	-	-	Bardu	1	-	1	1	-	-
Sømna	1	-	1	1	-	-	Balsfjord	1	1	4	-	-	-
Brønnøy	1	1	2	1	1	2	Tromsøysund	2	-	6	2	-	-
Vega	1	1	1	2	-	-	Lyngen	2	-	5	2	-	-
Velfjord	1	-	1	1	-	-	Karlsøy	1	-	6	-	-	-
Tjøtta	1 ¹⁾	-	6	1	-	-	Skjervøy	1	-	6	2	1	1
Vefsn	1	-	2	1	-	-	Nordreisa	1	-	3	1	-	-
Hattfjellidal	1	-	1	1	-	-							
Alstahaug	6	2	6	1	1	2	Finnmark fylke	24	7	47	18	5	11
Herøy	1	-	4	1	-	-	Alta	2	-	3	2	-	-
Nesna	1	-	3	1	-	-	Talvik	2	-	6	2	-	-
Hemnes	2	1	5	1	-	-	Loppa	1	-	4	-	-	-
Mo	3	2	5	1	1	2	Hammerfest	3	2	6	2	1	3
Lurøy	1	-	4	-	-	-	Måsøy	1	-	2	-	-	-
Rødøy	1	-	3	-	-	-	Kjelvik	1	1	3	2	1	2
Meløy	2	1	3	-	-	-	Kistrand	1	-	3	2	-	-
Gildeskål	1	-	2	1	-	-	Karasjok	1	-	1	1	-	-
Beiarne	1	-	1	1	-	-	Lebesby	1	-	3	-	-	-
Bodin	3	-	5	1	-	-	Tana	1	-	2	-	-	-
Skjerstad	1	-	2	1	-	-	Gamvik	2	-	3	-	-	-
Fauske	3	1	3	1	1	2	Vadsø	2	1	4	3	1	1
Saltdal	4	1	2	1	-	-	Sør-Varanger	4	2	4	4	1	2
Sørfold	1	-	3	-	-	-	Vardø	2	1	3	-	1	3
Nordfold	1	-	2	1	-	-							
							Riket. Royaume	2384	1479	1515	1441	273	811

1) Bestyres av kst. distriktslæge i Alstahaug.

2) Oppgaven gjelder 1940, da medisinalberetning for 1941 ikke er innkommet.

Tabell 2 Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1941.

Nombre des lits et des malades soignés aux hôpitaux en 1941.

Sykehus Hôpitaux	Syke- senger Lits pr. ³¹ / ₁₂ 1941	Belegg				Pr. ³¹ / ₁₂ 1941	Forplei- nings- dager i året ¹⁾	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg ²⁾
		Pr. ¹ / ₁ 1941	Inn- lagt Ad- mis- sions	Utgått Sorties				
				Lev. Viv.	Døde Déc.			
O s l o.								
Rikshospitalet	701	418	8 258	7 913	317	446	215 228	590
Kvinneklubben	128	65	3 024	3 008	7	74	37 704	103
Oslo militære sykehus	65	37	714	685	21	45	20 474	56
Oslo kommunale sykehuser	2 121	1 483	20 016	18 212	1 395	1 892	68 6113	1 880
Oslo kommunale kvinneklinikk	58	33	1 657	1 647	2	41		
Vor Frue hospital	125	42	1 847	1 785	41	63	30 107	83
Røde Kors' klinikk	121	69	2 041	1 933	67	90	38 648	106
Diakonissehusets sykehus	170	111	1 703	1 529	147	138	59 005	162
Oslo sanitetsforenings sykehus	150	110	1 958 ³⁾			94 ³⁾	51 581	141
Wergelandsveiens klinikk	30	6	458	447	8	9	5 337	15
Betanien hospital	69	26	1 344	1 318	16	36	18 368	50
Menighetssøstrenes klinikk	62	31	1 004	947	48	40	19 841	54
Klinikken for vanføre	71	59	440	446	2	51	27 942	77
Ø s t f o l d.								
Østfold fylkessykehus, Fredrikstad	50	13	272	229	22	34	8 841	24
Fredrikstad komm. sykehus	55	21	385	355	24	27	11 567	32
Fredrikstad epidemilasarett ⁴⁾	35	-	14	5	-	9	217	1
St. Josefs hospital, Fredrikstad	100	71	2 321	2 286	31	75	33 925	93
Betesda sykehus, Fredrikstad	25	14	309	282	20	21	7 881	22
Moss kommunale sykehus	32	18	442	414	20	26	10 894	30
Moss epidemilasarett	21	2	70	63	3	6	1 571	4
Halden komm. sykehus	65	37	892	869	33	27	19 880	54
St. Josefs hospital, Halden	60	20	332	300	33	19	12 335	34
Sarpsborg komm. sykehus	95	46	1 527	1 457	62	54	27 104	74
Askim komm. sykehus	24	11	459	438	2	30	6 874	19
Trøgstad sykestue	12	5	110	104	3	8	2 377	7
Mysen sykestue	15	6	178	175	3	6	3 149	9
A k e r s h u s.								
Akers kommunale sykehus ^{5) 6)}	244	103	4 098	3 834	135	232	78 143	214
Diakonhjemmets sykehus	125	74	1 097	989	110	72	36 806	101
Psykiatrisk klinikk	96	93	433	439	1	86	34 366	94
Det Norske Radiumhospital	96	92	1 950	1 886	44	112	36 176	99
Bærum komm. sykehus ⁶⁾	222	134	2 148	2 012	104	166	68 594	188
Stensby sykehus, Eidsvoll	80	32	1 173	1 132	31	42	22 817	63
Lillestrøm komm. sykehus	50	34	777	759	24	28	14 163	39
Røde Kors' sykestue, Ski	25	15	367	353	13	16	7 170	20
Fet Røde Kors sykehjem ⁶⁾	34	30	27	18	7	32	10 613	29
Søndre Holands sykestue	12	3	164	159	4	4	2 372	7
Epidemilasarettet, Drøbak	15	2	142	135	5	4	1 674	5
Akershus fylkes epidemilasarett, Høvik	60	-	92	³⁾	-	³⁾	³⁾	50

1) Journées d'entretien. 2) Moyenne quotidienne.

3) Oppgave mangler.

4) Angående forandringer ved sykehuset p. g. a. krigssituasjonen viser en til teksten under kap. 2 «Sykehus, sanatorier, tuberkulosehjem og andre anstalter under medisinalvesenet.» side 2 og flg.

5) Budsjettåret 1940—41.

6) Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se også tabell 3.)

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1941.

Sykehus	Syke- senger pr. 31/12 1941	Belegg				Pr. 31/12 1941	Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg
		Pr. 1/1 1941	Inn- lagt	Utgått				
				Lev.	Døde			
Hedmark.								
Hedmark fylkessykehus, Elverum	155	109	2 295	2 205	105	94	56 667	155
Hamar komm. sykehus.....	53	73	1 477	1 402	77	71	1)	1)
St. Torfinns klinikk, Hamar	30	2	325	327	-	-	5 349	15
Røde Kors' klinikk, Hamar	35	24	996	1 004	4	12	10 859	30
Trysil sykehus.....	32	21	322	324	11	8	8 179	22
Kongsvinger Røde Kors' sykestue ¹⁾ ...	8							
Eidskog komm. sykehus ²⁾	26	16	193	174	19	16	7 673	21
Stange komm. sykehus ²⁾	40	36	168	146	18	40	13 640	37
Ringsaker komm. sykehus ²⁾	46	18	235	211	20	22	10 298	28
Finsal sykehjem ²⁾	50	48	150	146	10	42	17 576	48
Furnes sykehjem ²⁾	32	30	40	35	3	32	9 808	27
Løten sykehjem ²⁾	32	16	88	70	10	24	7 357	20
Stor-Elvdals sykehus	10	2	90	85	4	3	1 617	4
Tynset sykehus ²⁾	20	17	307	296	15	13	4 570	13
Tolga og Os sykehus ²⁾	24	9	153	137	14	11	6 223	17
Øvre Rendal sykestue.....	8	3	74	70	4	3	1 453	4
Østby sykestue, Trysil	14	5	98	98	-	5	3 133	9
Sør-Odal sykehus	55	47	1 072	1 043	25	51	19 736	54
Alvdal sykestue	8	5	150	144	6	5	2 761	8
Opland.								
Opland fylkessykehus, Lillehammer ...	135	140	1 858	1 788	71	139	45 894	123
Lillehammer Røde Kors' klinikk	27	13	571	544	16	24	7 245	20
Lillehammer epidemilasarett	42	2	22	24	-	-	710	2
Det felles komm. sykehus, Gjøvik	81	74	1 314	1 249	55	84	31 173	85
Epidemilasarettet, Gjøvik.....	14	2	6	7	-	1	235	1
Søndre Lands sykehus	59	46	920	870	40	56	21 116	58
Vestre Slidre sjukeheim ²⁾	32	24	86	65	21	24	9 493	26
Østre Totens sykehus ²⁾	47	17	163	140	18	22	9 453	26
Ottadalens tuberkulosehjem og Lom og Skjåk sykestue ²⁾	26	24	260	246	8	30	4 859	13
Buskerud.								
Drammens komm. sykehus og epidemi- lasarett ³⁾	350	294	6 336	6 046	249	335	120 471	330
«St. Josefs» hospital, Drammen	56	13	1 298	1 270	10	31	15 902	44
Kongsberg sykehus	26	14	277	268	4	19	4 979	14
«St. Franciscus» hospital, Hønefoss	26	23	170	175	9	9	4 038	11
Norderhov gamlehjems sykeavdeling ..	14	15	26	19	8	14	4 565	13
Vestfold.								
Vestfold fylkessykehus, Tønsberg	330	258	5 171	4 917	209	273	121 576	333
St. Olafs klinikk, Tønsberg	30	16	1 031	1 033	2	12	8 889	24
Statens sykehus, Horten	40	25	739	737		27	12 569	34
Holmestrand komm. sykehus	15	12	227	228	2	9	5 134	14
Larvik komm. sykehus	32	25	706	691	19	21	11 165	31
Larvik epidemisykehus	15							

1) Oppgave mangler.

2) Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se også tabell 3.)

3) Budsjettåret 1940—41.

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1941.

Sykehus	Syke- senger pr. ^{31/12} 1941	Belegg				Pr. ^{31/12} 1941	Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg
		Pr. ^{1/1} 1941	Inn- lagt	Utgått				
				Lev.	Døde			
Sandefjord komm. sykehus	61	18	647	613	27	25	10 992	30
Stavern komm. sykehus ¹⁾	8							
Telemark.								
Telemark fylkessykehus, Solum	120	84	1 685	1 565	88	116	46 529	127
Skien lasarett	30	14	188	165	15	22	7 975	22
Dr. Abels klinikk, Skien	12	6	115	103	7	11	1 818	5
Betanien hospital, Skien	80	27	1 871	1 859	16	23	24 295	67
Porsgrunn lutherske sykehus	60	43	1 052	1 002	40	53	22 417	61
«St. Josefs» hospital, Porsgrunn	60	41	806	796	48	3	20 339	56
Brevik sykehus	21	20	345	336	13	16	7 845	21
Langesund sykehus	9	6	77	71	8	4	1 565	4
Kragerø komm. sykehus.....	21	9	280	268	5	16	4 897	13
Notodden sykehus	28	25	635	621	22	17	10 292	28
Notodden lasarett ²⁾	18							
Rjukan sykehus	70	24	612	575	25	36	11 588	32
Aust-Agder.								
Aust-Agder og Arendals sykehus	160	103	2 660	2 531	104	128	60 779	167
«St. Franciskus» hospital, Arendal	55	16	1 208	1 181	9	34	17 540	48
Høgedal lasarett, Ø. Moland	15	2	51	45	1	7	1 775	5
Risør sykehus	23	13	276	258	14	17	³⁾	20
Dr. Fredrik Vogts Minde, Tvedestrand	11	4	228	224	4	4	2 482	7
Grimstad sykehus og lasarett.....	38	13	194	183	12	12	4 772	13
Vest-Agder.								
Vest-Agder fylkessykehus, Flekkefjord..	26	17	387	374	18	12	7 329	20
Kristiansands komm. sykehus	153	137	3 420	3 233	170	154	60 944	167
«St. Josefs» hospital, Kristiansand ...	100	16	174	184	6	-	2 723	20
Mandals komm. sykehus ¹⁾	24							
Farsund sykehus	58	61	1 412	1 363	40	70	28 628	78
Knaben grubers sykestue	6	-	15	15	-	-	141	-
Solvang lysinstitutt, Kristiansand.....	34	-	343	319	3	21	4 181	25
Rogaland.								
Rogaland fylkessykehus, Stavanger ...	140	142	3 485	3 455		172	71 841	197
Stavanger sykehus og lasarett	270	188	2 906	2 585	190	319	87 106	239
«St. Franciskus» hospital, Stavanger ...	54	12	1 011	982	5	36	14 555	40
Sanitetsforeningens klinikk, Stavanger .	54	35	1 686	1 651	16	54	23 573	65
Egersund komm. sykehus	18	17	288	286	10	9	5 812	16
Sandnes komm. sykehus	20	17	332	337	7	5	5 805	16
Haugesund komm. sykehus ³⁾	110	108	1 591	1 553	35	111	48 890	134
«St. Franciskus» hospital, Haugesund ..	20	10	219	222	2	5	4 055	11
Sauda sykehus	38	10	532	500	18	24	7 712	21
Kopervik sykehus	23	7	75	66	5	11	3 134	9
Hordaland.								
Odda komm. sykehus	29	18	481	471	9	19	8 668	24
Odda epidemilasarett.....	6	-	13	12	-	1	319	1
Voss private sykehus	12	10	156	151	7	8	3 795	10

1) Oppgave mangler. 2) Ikke i drift. 3) Se note 4, side 79.

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1941.

Sykehus	Syke- senger pr. 31/12 1941	Belegg				Pr. 31/12 1941	Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg
		Pr. 1/1 1941	Inn- lagt	Utgått				
				Lev.	Døde			
Ålvik sykehus, Kvam	12	5	126	128	—	3	1)	1)
Fredheim sykehus og pleiehjem, Fana ..	15	9	64	57	7	9	3 363	9
Storetveit hospital, Fana ⁵⁾	65	31	633	608	24	32	14 338	39
Bergen.								
Bergens komm. sykehus ²⁾	455	419	5 539	5 163	203	592	189 751	520
«St. Franciskus» hospital og Florida ...	70	28	1 631	1 641	3	65	26 154	72
Hospitalet Betanien	139	98	1 965	1 907	63	93	45 888	131
Bergens diakonissehjems klinikk ⁵⁾	55	41	1 700	1 672	27	42	23 731	65
Røde Kors' klinikk ³⁾								
Kvinneklirikken	106	64	2 366	2 358	12	60	34 000	93
Sogn og Fjordane.								
Fylkessykehuset, Florø	65	43	835	797	18	63	24 002	63
Fylkessykehuset, Lærdal ⁴⁾	42	32	412	391	16	37	13 511	37
Høyanger sykehus	60	41	1 011	1 000	21	31	20 180	55
Førde sykestue	10	4	78	79	—	3	1 689	5
Røde Kors' sykestue, Balestrand	8	3	29	29	—	3	1 114	3
Nordfjord sykehus	40	26	926	909	19	24	13 108	36
Vik sykestue	7	2	51	44	6	3	1 198	3
Luster sykestue	4	—	76	74	2	—	1 098	3
Møre og Romsdal.								
Møre og Romsdal fylkessykehus, Molde ²⁾	80	64	1 266	1 178	53	99	32 674	90
«St. Carolus» hospital, Molde	45	3	818	808	2	11	9 438	26
Ålesunds komm. sykehus	141	102	2 589	2 457	123	111	54 213	149
Kristiansunds komm. sykehus	86	54	1 093	1 013	64	70	31 521	86
Herøy sykehjem ⁴⁾	28	17	168	153	10	22	7 851	22
Olafs Minde sykehus, Borgund	35	14	740	722	12	20	11 994	33
Søre Sunnmøre sjukehus, Volda	42	15	810	785	13	27	13 733	38
Molde Kurbads klinikk	14	—	322	314	—	8	3 969	11
Rindal sykestue	5	—	7	7	—	—	156	—
Sør-Trøndelag.								
Trondheims sykehus ⁵⁾	350	322	5 269	5 288	—	303	339	1
Kalvskindet sykehus, Trondheim	122	118	171	72	94	123	46 147	126
St. Elisabeths hospital, Trondheim ⁵⁾	35	21	1 442	1 424	18	21	13 626	37
Røde Kors' klinikk, Trondheim ⁵⁾	32	85	2 013	2 018	10	70	41 735	114
Tilfredshets sykehus, Trondheim ³⁾								
Dr. Bødals klinikk, Trondheim	5	—	36	36	—	—	431	1
E. C. Dahls Stiftelse, Trondheim	40	22	910	908	3	21	10 981	30
Meldals sykehjem ⁴⁾	33	38	60	49	16	33	12 126	33
Orkdal N.K.S. sjukehus ⁴⁾	110	109	1 274	1 239	44	100	43 221	118
Opdal sykehjem ⁴⁾	21	12	77	63	5	21	5 911	16
Strinda sykehus	68	58	1 162	1 118	61	41	26 921	74
Frøya N.K.S. sykehjem ⁴⁾	16	16	24	19	5	16	6 092	17
Fredly reservesykehus ^{2) 5)}	94	31	276	203	19	85	22 364	61
Røros herredenes sykehus	29	20	388	381	18	9	8 521	23
Løkken Verks sykestue	7	—	42	42	—	—	572	2
Nord-Trøndelag.								
Innherreds sykehus, Levanger ²⁾	228	139	2 255	2 134	60	200	62 332	171
Namdalens sykehus, Namsos	228	193	2 871	2 756	116	192	79 871	219
Steinkjer sanitetsforenings sykestue ...	8	8	118	119	1	6	2 783	8

1) Oppgavø mangler. 2) Budsjettåret 1940—41. 3) Ikke i drift.

4) Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se også tabell 3.)

5) Se note 4, side 79.

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1941.

Sykehus	Syke- senger pr. 31/12 1941	Belegg				Pr. 31/12 1941	Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg
		Pr. 1/1 1941	Inn- lagt	Utgått				
				Lev.	Døde			
Meråker sykehjem ¹⁾	34	22	107	97	5	27	9 734	27
Lierne sykestue.....	10	5	31	32	3	1	1 073	3
Steinkjer isolasjonslokale ²⁾	12	—	—	—	—	—	—	—
Røvik sykestue.....	7	—	6	6	—	—	35	—
Stjørdal sykestue.....	15	4	170	164	4	6	3 914	11
Kopperå sykestue.....	4	—	8	8	—	—	140	—
N o r d l a n d.								
Sandnessjøen sykehus.....	130	78	1 965	1 865	59	119	49 772	136
Gravdal sykehus.....	43	18	601	571	16	32	12 768	35
Bodø sykehus ¹⁾	154	108	3 189	3 123	49	125	64 296	176
Bodø epidemilasarett.....	24	3	17	16	2	2	858	2
Narviks sykehus ¹⁾	92	102	2 231	2 185	51	97	37 631	103
Narvik epidemilasarett.....	29	8	85	77	5	11	3 277	9
Svolvær sykehus.....	30	4	360	343	8	13	4 136	11
Svolvær epidemilasarett.....	20	—	4	3	—	1	177	1
Sulitjelma sykehus og epidemilasarett.....	24	9	313	304	5	13	5 162	14
Brønnøysund sanitetsfs. sykestue.....	10	5	119	112	2	10	3 033	8
Vega sykestue.....	12	11	68	69	4	6	2 613	7
Mosjøen og Vefsn sykehus ¹⁾	18	—	119	109	2	8	¹⁾	¹⁾
Øksnes og Langenes Røde Kors' sykestue.....	11	4	88	82	1	9	3 657	10
Sortland sykestue.....	19	5	138	131	2	10	5 685	16
Andenes sykestue.....	10	4	59	56	3	4	1 785	5
Fauske sykehus.....	13	4	180	173	7	4	2 501	7
Saltdal sykehjem ²⁾	13	8	33	24	6	11	837	2
Nordland Portland Cementfabr. sykestue.....	12	8	100	104	2	2	2 084	6
Beiarn sykestue, Moldjord.....	10	2	16	13	—	5	1 101	3
Bjorkåsen grubers sykestue ²⁾	15	17	84	83	8	10	4 937	14
Lødingen sykestue.....	10	4	113	110	6	1	2 104	6
Kabelvåg sykehus.....	40	—	48	47	1	—	1 073	3
Rødøy sykestue.....	8	6	70	72	1	3	1 032	3
Sørvågen sykestue.....	10	2	10	9	1	2	340	1
T r o m s.								
Troms og Tromsø sykehus ¹⁾	176	147	3 375	3 237	109	176	75 506	207
Harstad og Troms fylkes sykehus ¹⁾	105	75	2 074	2 039	43	67	40 461	111
Tromsø lasarett.....	25	6	85	67	12	12	3 351	9
«St. Elisabeth»s hospital, Tromsø ¹⁾	20	25	789	787	2	25	9 210	25
Harstad lasarett.....	12	1	71	59	6	7	2 226	6
Skjervøy sykehus ²⁾	24	15	98	83	14	16	6 208	17
Sykestuen «Heimly», Borkenes ²⁾	18	17	39	41	2	13	5 811	16
Målselv sykestue.....	6	1	126	124	1	2	1 763	5
F i n n m a r k.								
Finnmark fylkessykehus, Vardø ³⁾	65	—	—	—	—	—	—	—
Finnmark fylkessykehus, Vadsø ¹⁾	35	28	388	387	7	22	11 447	31
Hammerfest sykehus ¹⁾	65	66	961	937	39	51	27 110	74
A/S Sørvaranger sykehus, Kirkenes.....	25	18	382	375	10	15	6 528	18
Røde Kors' sykestue, Berlevåg.....	18	5	178	168	5	10	3 641	10
Honningsvåg sykestue.....	18	16	252	246	11	11	3 282	9
Røde Kors' sykestue, Kjøllefjord.....	12	5	83	77	6	5	2 084	6

1) Se note 4, side 79.

2) Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se også tabell 3.)

3) Oppgave mangler. 4) Ikke i drift.

Tabell 3. Sykeplasser og tuberkulose behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaller i 1941.

Nombre des lits et des malades souffrant de tuberculose soignés aux sanatoriums, aux hôpitaux maritimes et aux maisons de tuberculeux en 1941.

Anstalter for kur og pleie av tuberkulose <i>Etablissements pour le traitement des tuberculeux</i>	Syke- senger <i>Lits</i> pr. ³¹ / ₁₂ 1941	Belegg					Forplei- nings- dager i året ¹⁾	Herav for pa- sienter innl. etter tu- berku- loselov.s § 6 ²⁾	Gjen- nom- snittlig daglig be- legg ³⁾
		Pr. ¹ / ₁ 1941	Inn- lagt <i>Ad- mis- sions</i>	Utgått <i>Sorties</i>		Pr. ³¹ / ₁₂ 1941			
				Lev. <i>Viv.</i>	Døde <i>Déc.</i>				
Statssanatorier.									
Glitre sanatorium, Hakadal	165	151	399	377	10	163	59 425	—	163
Glitre arbeidshjem, Hakadal	20	19	23	23	—	19	6 275	—	17
Landskogen sanatorium, Setesdal ..	132	115	284	267	8	124	45 892	—	125
Reknes sanatorium, Molde	68	52	108	102	1	57	22 265	—	61
Vensmoen sanatorium, Saltdal	130	111	313	318	2	104	42 573	—	117
Ringvål sanatorium, Leinstrand ...	175	175	429	415	14	175	63 776	—	174
Komm. folkesanatorium.									
Vardåsen sanatorium, Asker	248	264	520	535	12	227	95 621	3 218	262
Andre folkesanatorier.									
Oslo san.for. sanatorium, Grefsen ...	140	150	314	312	8	144	54 616	—	150
Lyster sanatorium, Sogn	150	143	231	215	18	141	53 424	—	147
Private sanatorier og kursteder.									
Mesnalien kursted pr. Lillehammer ..	50	26	131	104	7	46	11 880	—	33
Kornhaug sanatorium, Follebu	44	18	68	47	3	36	11 419	485	31
Granheim — — — — —	50	25	98	73	1	49	15 811	—	43
Røde Kors' sanat., Sand i Ryfylke ..	59	60	119	116	4	59	20 890	9 278	57
Gjøsegården kursted, pr. Kongsv. ⁴⁾	(38)	17	26	43	—	—	⁸⁾	⁸⁾	⁸⁾
Skogsborg sanatorium, Lillehammer ..	26	15	29	22	4	18	7 364	3	20
Gardarheim kursted, Fetsund	19	12	22	13	4	17	5 837	4 353	16
Bådshaugen sanatorium, Mesnali ...	29	20	52	42	3	27	8 501	92	23
Øvre Toft kursted ⁴⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt på sanatorier og kursteder ...	1 503	1 373	⁵ 3166	3 024	109	1 406	—	—	—
Tuberkulosehjem:									
Østfold.									
Høgli sykehus for tub., Eidsberg ...	33	33	47	40	8	32	12 088	6 935	33
Brønnerødla — — — — — Glemmen ..	35	32	42	28	13	33	12 113	7 748	33
Åsebråten tub.hjem	40	40	32	21	13	38	13 870	11 206	38
Haldens tub.hjem.....	36	34	27	18	8	35	12 821	9 872	35
Akershus.									
Akers sykehus' tub.avd. ⁶⁾ ?)	16	5	66	59	1	11	⁸⁾	⁸⁾	⁸⁾
Asker tuberkulosehjem	28	24	18	12	3	27	10 062	8 120	28
Marie Plahtes Minde ?)	33	31	29	23	4	33	12 712	6 809	35
Follo tuberkulosehjem	18	19	10	4	6	19	6 367	4 420	17
Jesseim tuberkulosehjem	32	28	27	18	7	30	10 974	8 054	30
Nordstrand tuberkulosehjem	31	32	26	23	4	31	11 225	⁷⁾	31
Fet tuberkulosehjem ⁷⁾	30	29	22	14	5	32	⁷⁾	7 360	⁷⁾
Ullern tuberkulosehjem	31	33	34	27	9	31	11 751	4 981	32

¹⁾ Journées d'entretien. ²⁾ Dont pour patients admis d'après la loi du 8 mai 1900 § 6.

³⁾ Moyenne quotidienne. ⁴⁾ Se note 4, side 79. ⁵⁾ Herav 19 for annen sykdom enn tub. ⁶⁾ Budsjettåret 1940—41. ⁷⁾ Tuberkulosehjemmet. ⁸⁾ Oppgave mangler.

Tabell 3 (forts.). Sykeklasser og behandlede tuberkulose på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaller i 1941.

Anstalter for kur og pleie av tuberkulose	Syke- senger pr. ^{31/12} / ₁₉₄₁	Belegg				Pr. ^{31/12} / ₁₉₄₁	Forplei- nings- dager i året	Herav for pas- sienter innl. etter tu- berku- loselov.s § 6	Gjen- nom- snittlig daglig belegg
		Pr. ^{1/1} / ₁₉₄₁	Inn- lagt	Utgått					
				Lev.	Døde				
Hedmark.									
Elverum tuberkulosehjem.....	18	10	27	15	6	16	4 440	3 349	12
Trysil tuberkulosehjem.....	13	9	11	4	6	10	3 888	3 177	11
Syningom tuberkulosehjem.....	24	19	18	12	6	19	7 011	4 466	19
Vinger tuberkulosehjem.....	18	17	20	13	7	17	6 168	2) -	17
Eidskog komm. sykehus ¹⁾	10	6	19	8	7	10	3 444	3 444	9
Stange komm. sykehus ¹⁾	22	21	13	2	5	27	7 464	6 911	20
Ringsaker komm. sykehus ¹⁾	20	12	17	8	8	13	5 576	4 017	15
Finsal sykehjem ¹⁾	43	40	58	51	9	38	15 875	9 134	43
Furnes sykehjem ¹⁾	26	26	15	13	3	25	9 757	8 279	27
Løten sykehjem ¹⁾	20	9	16	4	5	16	4 931	3 907	14
Tolga og Os sykehus ¹⁾	14	7	11	5	5	8	2 693	2 394	7
Opland.									
Lillehammer sanitetsforenings tuber- kulosehjem.....	28	22	27	17	6	26	9 180	5 902	25
Røde Kors' sykehus for tub., Follebu	25	23	14	6	6	25	8 921	6 129	24
Østre Totens sykehus ¹⁾	16	6	25	7	9	15	5 261	4 295	14
Vestre Slidre sjukeheim ¹⁾	18	18	13	13	4	14	9 493	2 339	26
Ottadalens tuberkulosehjem og Lom og Skjåk sykestue ¹⁾	14	16	8	5	2	17	5 313	3 946	15
Solås tuberkulosehjem, Vardal.....	35	35	64	63	2	34	13 835	4 847	38
Buskerud.									
Lier tuberkulosehjem.....	47	44	37	18	16	47	17 647	13 141	48
Drammens tuberkulosehjem.....	48	44	50	38	17	39	15 462	12 253	42
Modum tuberkulosehjem.....	32	38	25	26	8	29	12 892	11 425	35
Trøgstad tuberkulosehjem.....	45	36	22	10	9	39	14 282	10 407	39
Kongsberg tuberkulosehjem ³⁾	18	-	17	1	4	12	1 640	864	10
Vestfold.									
Horten tuberkulosehjem ²⁾	18	-	-	-	-	-	-	-	-
Larvik sanitetsforenings tuberkulose- hjem, Furubakken.....	30	25	15	14	5	21	8 472	6 458	18
Rove tuberkulosehjem.....	90	85	74	63	11	85	31 831	18 566	87
Granli tuberkulosehjem.....	30	21	14	11	8	16	7 653	7 568	21
Preståsen tuberkulosehjem.....	33	23	32	27	1	27	8 207	4 408	23
Telemark.									
Høgås tuberkulosehjem.....	35	38	32	31	2	37	13 568	10 694	37
Furulund tuberkulosehjem.....	24	24	16	14	6	20	8 117	7 338	22
Solbakken tuberkulosehjem.....	44	41	21	18	9	35	13 078	11 954	14
Granlien tuberkulosehjem.....	20	13	12	4	5	16	5 191	4 951	14
Tinn komm. helseheim for tub.....	28	19	4	6	1	16	5 949	5 726	16
Lyngbakken tuberkulosehjem.....	32	23	30	20	8	30	11 171	8 231	31
Aust-Agder.									
Egra tuberkulosehjem.....	55	59	42	33	13	55	20 050	13 059	55
Furukollen tuberkulosehjem.....	40	35	56	37	22	32	11 816	5 112	32
Vest-Agder.									
Kongsgård tuberkulosehjem.....	38	22	17	5	5	29	10 299	9 339	28
Solhøgda tuberkulosehjem ²⁾	64	-	-	-	-	-	-	-	-

1) Tuberkulosehjemmet. 2) Oppgave mangler. 3) Se note 4, side 79.

Tabell 3 (forts.). Sykeplasser og behandlede tuberkuløse på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaller i 1941.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Syke- senger pr. 31/12 1941	Belegg					Pr. 31/12 1941	Forplei- nings- dager i året	Herav for pa- sienter innl. etter tu- berku- loselov.s § 6	Gjen- nom- snittlig daglig belegg
		Pr. 1/1 1941	Inn- lagt	Utgått		Pr. 1941				
				Lev.	Døde					
Rogaland.										
Førre tuberkulosehjem	28	25	13	8	4	26	9 750	9 193	27	
Nedstrand tuberkulosehjem	15	13	8	4	4	13	4 937	4 606	14	
Ramsvig tuberkulosehjem	50	46	56	29	17	56	17 365	10 579	48	
Høyland helseheim ¹⁾	30	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skåland tuberkuloseheim	35	35	17	13	9	30	11 675	8 273	32	
Hordaland.										
Fagerlid tuberkulosehjem	18	17	11	6	5	17	5 486	—	15	
Bjørkelid tuberkuloseheim, Voss....	32	37	82	76	11	32	11 138	—	31	
Lindås tuberkulosehjem	40	39	31	25	9	36	14 876	13 982	41	
Laksevåg tuberkulosehjem	32	32	17	17	3	29	10 955	8 283	30	
Jondal sykehus for tuberkuløse ...	50	45	72	44	27	46	17 714	14 243	49	
Sogn og Fjordane.										
Lærdal fylkessykehus ²⁾	16	13	13	6	7	13	4 666	2 628	13	
Lavik helseheim	32	24	84	68	9	31	11 118	9 399	30	
Måløy sjukeheim	14	14	8	13	—	9	4 276	3 840	12	
Gloppen tuberkulosehjem	50	46	27	17	13	43	17 067	13 824	47	
Askvoll pleiehjem	13	11	7	4	3	11	3 871	3 137	11	
Møre og Romsdal.										
Romsdal fogderis tub.hjem, Vestnes	38	40	23	18	7	38	14 896	14 635	41	
Vonheim tuberkulosehjem	49	47	28	11	19	45	16 947	16 051	46	
Haukås tuberkulosehjem, Ørskog...	30	30	15	5	12	28	10 135	10 135	28	
Volda tuberkulosehjem	18	17	3	2	9	9	4 653	4 653	13	
Kringsjå tuberkulosehjem.....	32	33	30	24	7	32	11 990	6 889	33	
Herøy sykehjem ²⁾	14	10	5	3	2	10	3 728	3 667	10	
Sør-Trøndelag.										
Singsås helseheim	19	15	16	12	3	16	6 178	5 335	17	
Åfjord tuberkulosehjem	35	31	23	20	8	26	11 621	9 567	32	
Melhus tuberkulosehjem	18	20	6	5	2	19	7 068	6 499	19	
Hemne tuberkulosehjem	20	19	16	9	9	17	5 790	4 205	16	
Ålen helseheim	20	11	7	1	4	13	4 843	4 284	13	
Opdal sykehjem ²⁾	12	8	11	6	1	12	3 705	2 890	10	
Orkdal N.K.S. sjukehus ²⁾	36	39	63	50	10	42	12 976	6 832	36	
Meldal sykehjem ²⁾	23	32	18	13	12	25	9 297	7 862	26	
Frøya N.K.S. sykehjem ²⁾	14	15	14	11	3	15	6 092	5 668	17	
Selbu sykehjem	38	35	32	23	7	37	13 320	7 344	36	
Rennebu helseheim	30	28	45	29	15	29	10 857	10 366	30	
Nord-Trøndelag.										
Meråker sykehjem ²⁾	26	18	12	3	3	24	8 001	6 782	22	
Namdals helseheim	53	57	67	49	17	58	21 248	—	58	
Hegra tuberkulosehjem	18	9	14	6	4	13	4 873	3 267	13	
Verdal pleiehjem	18	18	9	6	6	15	6 624	5 829	18	
Steinkjer pleiehjem	18	12	11	6	6	11	4 898	4 006	13	
Trondhjems lægef.s tub.hjem for barn	35	34	21	25	—	30	12 166	294	33	
Innherreds helseheim	50	53	47	35	9	56	21 232	15 342	58	

¹⁾ Oppgave mangler. ²⁾ Tuberkulosehjemmet.

Tabell 3 (forts.). Sykeplasser og behandlede tuberkuløse på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaller i 1941.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Sykesenger pr. 31/12 1941	Belegg				Pr. 31/12 1941	Forplei- nings- dager i året	Herav for pas- sienter innl. etter tu- berku- loselov.s § 6	Gjen- nom- snittlig daglig belegg
		Pr. 1/1 1941	Inn- lagt	Utgått					
				Lev.	Døde				
Nordland.									
Brønnøysund tuberkulosehjem	16	18	2	3	—	17	6 465	6 465	18
Vefsn tuberkulosehjem	30	25	15	7	4	29	10 063	8 270	28
Mo tuberkulosehjem	28	27	42	40	11	18	8 393	6 457	23
Meløy tuberkulosehjem	22	21	7	4	8	16	6 935	—	19
Røvik tuberkulosehjem	41	40	26	18	8	40	14 537	13 626	40
Vågan tuberkulosehjem	48	52	62	49	17	48	17 787	17 482	49
Hadsel tuberkulosehjem ¹⁾	23	—	—	—	—	—	—	—	—
Sortland tuberkulosehjem	23	21	24	12	9	24	8 458	8 428	23
Narvik tuberkulosehjem	25	23	22	21	9	15	7 969	7 205	22
Bodin tuberkulosehjem	50	47	33	29	11	40	16 970	15 939	47
Bjerkåsen sykeh. ²⁾	7	10	9	11	6	2	—	—	—
Saltdalen sykehjem ²⁾	9	6	7	1	3	9	3 173	3 168	9
Troms.									
St. Elisabeths hospital, Harstad....	45	41	90	81	12	38	15 440	13 144	42
Gullhaug tuberkulosehjem	39	39	31	19	12	39	14 163	13 725	39
Ibestad tuberkulosehjem	17	16	12	7	4	17	6 042	6 042	17
Salangen tuberkulosehjem	12	12	6	5	3	10	4 082	3 884	11
Målselv tuberkulosehjem	14	12	6	2	3	13	4 439	4 439	12
Tromsø tuberkulosehjem	38	36	17	6	9	38	13 401	12 478	37
Lyngen tuberkulosehjem	18	15	14	3	9	17	6 102	—	17
Skjervøy sykestue ²⁾	10	9	10	5	3	11	3 314	3 314	9
Midtfylkets tuberkulosehjem	37	43	30	24	12	37	14 516	14 029	40
Sykestuen «Heimly», Borkenes ²⁾	14	16	10	13	2	11	5 811	4 801	16
Finmark.									
St. Vinsenz hospital, Hammerfest ..	36	15	72	48	17	22	7 783	2 938	21
Talvik tuberkulosehjem	33	31	60	51	3	37	13 142	8 717	36
Tanagård tuberkulosehjem ³⁾	10	—	11	2	1	8	1 098	911	6
Karasjok tuberkulosehjem	20	19	57	46	14	16	6 711	5 175	18
Vardø tuberkulosehjem ³⁾	13	8	9	12	2	3	1 902	1 658	5
Nesseby tuberkulosehjem	17	16	10	11	2	13	5 504	4 944	15
Kjelvik tuberkulosehjem	33	35	38	43	8	22	9 516	6 985	26
I alt på tuberkulosehjem	3345	2912	42986	2184	825	2889	—	—	—
Kysthospitaller.									
Stavern kysthospital ⁵⁾	160	120	102	112	3	107	41 587	—	111
Hagevik — ⁵⁾	200	165	225	192	8	190	66 357	—	184
Tromsø —	75	67	112	99	5	75	25 662	1 832	70
Vadsø — ³⁾	22	15	22	16	1	20	7 417	—	20
Saltburå skrofulosehjem, Stjørdal...	24	21	13	12	—	22	7 842	—	21
I alt på kysthospitaller	481	388 ⁶⁾	474	431	17	414	—	—	—
Martina Hansens hospital	110	110 ⁷⁾	225	209	9	117	43 357	—	119

1) Oppgave mangler. 2) Tuberkulosehjemmet. 3) Se note 4, side 79. 4) Herav 229 for annen sykdom enn tub. 5) Budsjetåret 1940—41. 6) Herav 47 for annen sykdom enn tuberkulose. 7) Herav 38 for annen sykdom enn tuberkulose.

Tabell 4. Dødsfall med kjent
Causes de décès,

Nomenklatur- nummer ¹⁾	Dødsårsaker <i>Causes de décès</i> L = {Landdistrikter <i>Districts ruraux</i> B = {Byer <i>Villes</i>		Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold		
				M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
				I. Infeksjonssykdommer.														
1	Tyfoidefeber	L	9	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Paratyfus	L	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Epidemisk cerebrosplinalme- ningitt	L	55	1	-	1	-	-	-	2	1	1	3	1	3	1	1	1
		B	24	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Skarlagensfeber	L	24	-	-	-	-	-	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-
		B	14	-	-	-	-	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Kikhoste	L	69	-	2	-	3	-	-	4	3	3	3	1	3	-	-	-
		B	18	1	-	1	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Difteri	L	31	1	1	2	2	-	-	2	-	-	-	3	2	2	2	-
		B	37	-	1	-	-	-	9	11	-	-	-	-	1	3	-	-
11	Rosen	L	38	-	3	1	1	-	-	3	-	2	2	-	1	1	1	1
		B	10	-	1	-	-	2	3	-	-	-	-	-	1	1	-	-
12	Stivkrampe	L	7	1	-	1	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	1	-
		B	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Lunge- og strupetuberkulose.	L	1 367	34	29	55	46	-	-	48	59	24	22	29	31	20	18	18
		B	533	17	17	-	2	95	57	-	2	5	4	15	8	10	7	7
13	Tuberkuløs plevritt	L	43	6	2	2	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	1	-
		B	12	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1
13	Tuberkulose i andre ånde- drettsorganer	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Tuberkuløs meningitt og tub. i nervesystemet	L	155	3	4	4	1	-	-	4	3	4	4	2	1	2	2	2
		B	39	-	-	-	-	7	3	-	-	-	-	-	-	-	-	2
15	Tarm- og bukhinnetuberku- lose	L	25	-	1	-	1	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
		B	13	-	-	-	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16, 17	Ben- og ledtuberkulose....	L	39	-	-	2	-	-	-	5	-	-	2	2	-	1	-	-
		B	17	-	1	-	-	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Hud- og bindevevstuberku- lose	L	5	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Tuberkulose i lymfekjertlene	L	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Urogenitaltuberkulose	L	32	1	-	3	-	-	-	2	-	-	1	1	-	1	-	-
		B	17	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-
21a	Tuberkulose i binyrene, Addi- sons sykdom, tub.	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21b	Tuberkulose i andre organer	L	9	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-
		B	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
22	Miliærtuberkulose, akutt og kronisk	L	44	1	1	3	-	-	-	3	2	3	1	2	1	-	-	-
		B	22	1	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Spedalskhet	L	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹⁾ Nummer i den internasjonale dødsårsaksnomenklatur av okt. 1938. *Numéro de la nomenclature*

dødsårsak etter fylker i 1941.
par préfecture 1941.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	2	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	-	2	1	3	6	2	-	-	-	1	6	2	1	1	-	3	4	1	2	3	-	1	
-	1	-	-	5	-	8	1	-	-	1	-	-	1	1	1	-	-	2	-	1	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4	4	3	1	-	-	3	1	1	1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	1	1	1	-	-	-	-	1	1	1	1	
1	-	-	-	-	1	2	2	3	-	1	1	-	-	1	4	3	-	-	6	8	4	4	1	6	
-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-	1	2	-	-	-	-	2	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	
1	1	-	-	1	-	5	-	2	1	-	-	-	1	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	4	3	2	-	1	2	2	2	1	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
24	20	20	21	28	20	37	27	55	49	-	-	41	32	54	52	58	58	35	37	82	65	54	35	27	
8	12	8	4	5	12	38	27	-	-	42	29	1	-	17	12	20	21	3	-	11	5	10	3	4	
2	1	2	1	1	-	1	1	4	2	-	-	-	-	1	1	3	1	2	1	-	2	1	-	1	
1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	2	2	-	2	1	7	7	3	7	-	-	2	2	5	2	6	8	6	2	20	9	11	6	8	
1	-	-	-	2	4	5	-	-	-	3	-	-	-	-	3	1	1	-	2	1	1	1	-	2	
-	1	-	1	-	1	1	-	2	-	-	3	2	-	1	-	2	1	1	1	-	2	-	1	-	
-	1	-	2	-	1	-	2	1	-	-	-	-	-	1	1	2	1	2	2	4	2	1	2	1	
-	1	1	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	1	1	-	1	-	1	3	1	-	-	-	2	-	3	1	1	-	-	-	2	-	4	-	1	
-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	
2	-	2	-	-	1	1	2	-	-	-	-	2	-	1	2	-	-	-	3	6	1	1	-	1	
-	1	-	-	-	2	1	-	-	-	1	3	-	-	1	-	2	1	-	2	-	1	-	1	1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
			24, a, b	Septikæmi og blodforgiftning utenom svangerskap og barselseng.....	L B	104 50	2 2	1 1	12 -	3 -	- 11	- 6	3 -	2 -	1 -	4 -	7 1
24c	Luftgangren.....	L B	1 -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
27a	Basillærdysenteri.....	L B	7 -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
27b, c	Amøbedysenteri.....	L B	3 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
28	Malaria.....	L B	1 1	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -
30d, a	Medfødt syfilis.....	L B	4 3	- -	1 -	1 -	- -	- 1	1 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
30db- dd	Ervervet syfilis.....	L B	29 39	2 -	- 1	2 -	5 -	- 15	- 3	- -	1 -	- -	1 -	- 1	- -	1 2	2 -
30a	Ryggmargstøring.....	L B	4 4	1 -	- -	1 -	- -	- 2	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -
30b	Paralysis generalis.....	L B	12 20	- -	- -	2 -	- -	- 7	- 4	- -	- -	- -	- -	1 1	- -	1 -	1 -
30c	Aorta-anevrisme.....	L B	10 13	- 1	- -	1 -	- -	- 1	- 2	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	1 -	- -
32a	Weils sykdom, Icterus hæ- morrhagica.....	L B	1 3	- 1	- -	- -	- -	- 2	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
33a	Influenza med lungekompli- kasjoner.....	L B	39 12	1 1	2 1	- -	- -	- 1	3 2	4 -	1 -	1 -	- -	1 1	- -	- 1	- 1
33b	Influenza uten lungekompli- kasjoner.....	L B	271 89	6 2	4 5	9 -	11 1	- 2	9 11	5 -	8 3	18 2	5 2	4 7	3 2	6 3	6 3
35	Meslinger.....	L B	23 12	- 1	1 -	1 -	2 -	- 3	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	1 -	- -
36	Akutt poliomyelitt.....	L B	269 46	6 -	- -	5 -	2 -	- 3	- 2	26 -	11 -	4 -	2 -	1 -	2 -	1 -	1 -
37	Akutt encefalitt (epidem. og letargisk).....	L B	14 6	2 -	- -	- -	- -	- 1	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	2 -	1 -	- -
38e	Vannkopper.....	L B	2 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -
44c	Kusma.....	L B	5 4	- -	- -	1 -	- -	- -	- 2	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- 1
42	Trikinose.....	L B	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
43	Aktinomykose.....	L B	11 2	- -	- -	- -	- -	- 1	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	2 -	- -
44b	Malign lymfgranulomatose.	L B	28 4	2 1	1 -	1 -	2 -	- 1	- 1	- -	1 -	1 -	- -	- -	- -	1 -	2 -
25, 26, 29, 31, 32b, 38a, b, c, d og f, 44a, g, d	Andre infeksjonssykdommer	L B	10 2	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	1 -

dødsårsak etter fylker i 1941.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
-	1	1	2	2	-	5	1	1	3	-	-	2	3	1	3	1	-	4	1	7	10	2	5	3	2
1	-	1	2	-	4	3	4	-	-	1	1	-	-	2	2	4	2	-	-	1	-	1	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
-	1	2	-	2	-	3	-	1	-	3	1	-	1	2	2	2	-	1	-	-	1	-	-	-	1
-	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
1	-	-	-	1	-	-	3	-	1	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
-	1	-	1	-	-	1	1	1	-	-	4	2	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	1	-	-	-	2	1	1	-	2	7	-	-	2	1	-	-	1	1	4	2	-	1
3	3	3	6	1	7	9	15	22	34	-	-	14	33	3	1	1	4	5	3	3	6	3	-	2	2
2	3	2	3	1	1	2	3	-	3	3	14	-	1	1	2	1	1	1	1	3	4	-	1	-	-
1	-	-	-	-	-	1	3	3	-	1	4	-	-	-	1	-	-	3	-	4	1	-	1	-	-
6	2	2	2	10	4	3	2	21	9	-	-	13	7	36	18	11	11	8	6	9	8	12	7	1	-
-	-	-	3	2	-	-	-	-	-	12	9	-	-	6	2	2	-	-	3	1	-	1	1	-	-
1	-	-	-	-	-	1	2	1	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	2	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	2	2	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	1	1	2	-	2	-	2	-	-	-	1	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
			51	Sarkom	L B	1 3	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
51	Andre svulster	L B	1 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
	<i>Karcinom og andre maligne svulster i urinorganene....</i>	L B	76 36	4 1	2 1	3 -	7 4	- 4	- 4	1 -	1 -	4 -	- -	4 1	2 -	2 1	- 4
52	Karcinom i nyrer og binyrer	L B	16 7	1 -	- -	1 -	1 1	- 1	- -	- -	- -	2 -	- -	- 1	- -	1 -	- 2
52	Karcinom i blære og urin- veier	L B	45 22	2 1	2 1	1 -	5 3	- 3	- 3	1 -	1 -	2 -	- -	2 -	1 -	1 1	- 2
52	Sarkom	L B	2 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
52	Andre svulster	L B	13 7	1 -	- -	1 -	1 -	- -	1 1	- -	- -	- -	2 -	1 -	- -	- -	- -
	<i>Karcinom og andre maligne svulster i huden (uten scro- tum)</i>	L B	40 20	1 -	4 -	1 -	1 4	- 7	- -	1 -	4 7	2 1	1 1	1 -	- -	1 1	3 -
53	Karcinom i huden	L B	30 15	1 -	4 -	1 -	1 4	- 4	- 4	1 -	3 -	3 1	1 1	- -	1 1	1 1	2 -
53	Sarkom i huden	L B	1 1	- -	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
53	Andre svulster i huden	L B	9 4	- -	- -	- -	- -	- 2	- -	1 -	2 -	1 -	- -	- -	- -	1 -	- -
	<i>Karcinom og andre ondartede svulster i hjernen og andre organer i nervesystemet ...</i>	L B	11 2	1 -	- -	1 -	- -	- -	- -	1 -	- -	- 1	1 -	- -	- -	- -	- -
54a	Gliom	L B	5 2	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -
54b—c	Andre ondartede neoplasmer	L B	6 -	1 -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	1 -	1 -	- -	- -	- -	- -
	<i>Karcinom og andre ondartede svulster i andre organer og uten sikker ang. av organ.</i>	L B	169 76	5 1	2 2	13 1	10 -	- 18	- 12	6 -	4 -	4 2	6 -	4 1	8 3	2 -	4 3
55	Karcinom	L B	51 22	3 -	- 1	5 -	3 3	- -	- 3	1 2	- -	- -	- 1	1 1	4 1	1 -	3 1
55	Sarkom	L B	51 21	1 -	2 1	3 -	2 -	- 6	- 3	- -	3 -	3 -	1 -	1 -	1 -	- -	1 1
55	Andre svulster	L B	67 33	1 1	- -	5 1	5 -	- 9	- 7	2 -	2 -	1 -	5 -	2 2	3 -	1 -	1 1

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur-nummer	Dødsårsaker	Riket til-sammen	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
69	Pellagra.....	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
70	Rakitt.....	L	5	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
		B	3	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV. Blodsykdommer.																
72a	Purpura Werlhofs sykdom..	L	7	2	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
		B	5	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
72b	Hæmofili.....	L	6	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
73a	Perniciøs anæmi.....	L	31	-	-	2	3	-	1	1	-	1	3	-	-	2
		B	20	1	1	-	-	1	6	-	1	-	1	1	-	-
73b-d	Andre anæmier.....	L	36	2	1	2	1	-	1	1	-	2	1	2	-	1
		B	29	-	1	-	-	2	10	-	1	-	1	1	1	1
74a-b	Leukæmi og aleukæmi.....	L	66	5	2	6	1	-	4	2	2	2	2	-	1	1
		B	23	1	-	-	4	5	-	-	-	-	1	1	3	1
76a	Agranulocytose.....	L	4	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	5	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
72c, 75 76b-d	Andre blodsykdommer.....	L	4	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
		B	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V. Kroniske forgiftninger.																
77a	Akutt alkoholisme.....	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	6	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
77b-e	Kronisk alkoholisme.....	L	2	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
79b-d	Andre kroniske forgiftninger, ikke yrkessykdom.....	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI. Nervesykdommer, sinussykdommer og sykdommer i sanseorganene.																
80a	Hjerneabsess.....	L	14	1	-	2	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
80b	Encefalitt, ikke epid. og ikke etter vaksinasjon.....	L	40	-	1	2	2	-	2	1	-	-	1	1	1	-
		B	14	-	-	-	-	2	3	-	1	-	-	-	1	-
81	Meningitt (ikke meningokok- ker).....	L	82	-	1	6	4	-	2	-	2	4	1	-	6	3
		B	47	-	1	-	-	2	3	-	-	-	3	-	2	-
82	Ryggmargssykdommer.....	L	18	-	-	1	2	-	1	-	2	-	-	-	-	-
		B	9	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
83a	Hjerneblødning, apopleksi..	L	1911	46	58	97	143	-	60	96	45	74	51	47	37	41
		B	868	19	28	1	3	110	191	3	3	1	5	15	19	29
83b	Hjerneemboli og trombose..	L	35	1	2	2	2	-	-	3	1	3	1	4	-	-
		B	20	-	1	-	-	3	9	-	-	-	-	-	-	-

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
			83c-e	Andre intrakranielle skader	L B	24 20	1 -	- -	1 -	- -	3 3	3 -	- -	- -	- -	- -	1 -
84	Sinnssykdommer.....	L B	40 11	- -	- -	1 -	4 -	- 3	- 1	- -	1 -	- -	- -	1 -	1 -	- -	
85	Epilepsi.....	L B	55 23	1 1	2 -	5 -	4 -	- 2	- 3	2 -	1 -	1 -	2 -	1 1	2 -	1 2	
86	Kramper hos småbarn (0—5 år).....	L B	48 6	1 -	1 -	1 -	1 -	- -	- -	3 -	2 -	1 -	- -	- -	- -	1 -	
87	Andre nervesykdommer	L B	64 24	3 -	6 -	2 1	2 -	- 4	- 4	4 -	3 -	2 1	1 1	2 1	2 1	1 1	
89	Ørebetendelse og mellomøre- betendelse.....	L B	42 17	1 -	1 -	2 -	2 -	- 2	- 7	1 -	2 -	- -	- 1	1 1	1 1	- -	
88	Andre sykdommer i sanse- organene.....	L B	3 1	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
VII. Sykdommer i sirkula- sjonsorganene.																	
90	Perikarditt.....	L B	- 3	- -	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
91	Akutt og subakutt endokar- ditt, ikke revmatisk	L B	20 10	2 1	- -	1 -	2 -	- 2	- 2	2 -	1 -	- -	- 1	2 -	- -	1 -	
92	Kronisk endokarditt, klapp- feil.....	L B	767 277	21 2	16 1	39 -	45 -	- 49	- 75	15 -	25 -	26 -	34 3	10 3	24 6	8 9	12 10
93	Akutt (ikke revmat.) og kron- isk hjertemuskelsykdom, hjerteinfarkt.....	L B	988 584	36 12	21 16	62 1	53 2	- 84	- 89	30 2	47 5	20 8	26 5	30 11	31 22	21 12	26 19
94	Arteriosclerose, emboli, blod- propp i hjertet, aneurisme i koronararteriene, hjerte- krampe.....	L B	231 118	6 4	10 1	17 1	18 -	- 11	- 19	13 1	6 -	8 -	3 -	4 3	4 1	11 1	5 3
95	Andre hjertesykdommer....	L B	234 158	4 10	8 6	20 -	15 -	- 27	- 22	8 -	11 -	5 -	15 1	4 2	5 4	14 9	5 4
96	Aneurisme (ikke aorta).....	L B	1 1	- -	- -	- -	1 -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
97	Arteriosklerose, universell ..	L B	768 232	48 9	30 21	35 2	45 1	- 21	- 33	26 -	17 1	27 1	26 1	18 9	16 8	16 4	17 14
98	Koldbrann.....	L B	112 39	- 4	2 2	6 -	6 -	- 5	- 3	1 -	6 -	9 -	2 1	2 1	- -	3 1	2 1
99,100	Blodåresykdommer.....	L B	30 22	2 1	2 1	2 -	4 1	- 2	- 3	1 -	2 -	1 -	1 -	- -	- -	1 -	2 1
101	Sykdommer i lymfesystemet	L B	3 1	- -	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	
102, 103	Andre sykdommer i sirkula- sjonsorganene.....	L B	29 16	1 1	- 1	1 -	4 -	- 1	- 3	2 -	1 -	1 -	1 1	1 -	- -	- -	

dødsårsak fordelt etter fylker i 1941.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Ser-Trendelag		Nord-Trendelag		Nordland		Troms		Finnmark		
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	2	3	1	3	-	-	3	3	1	-	1	1	
-	1	-	-	-	-	3	1	-	3	3	-	-	-	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	2	1	1	-	1	-	1	-	-	5	2	-	-	1	3	2	2	4	2	1	2	1	-	
-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
1	2	3	1	1	-	-	-	1	4	-	-	3	-	5	2	1	-	1	1	-	1	1	2	2	1	
2	-	1	-	1	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	1	-	-	1	-		
-	-	3	1	-	-	5	1	-	2	-	-	1	-	4	2	3	-	2	-	3	2	2	-	2	4	
-	-	1	1	1	3	1	3	2	1	-	-	1	2	4	-	1	3	1	1	5	1	1	-	-	1	
1	1	1	-	-	-	2	1	5	1	-	-	2	1	-	1	1	1	2	1	3	1	1	2	1	2	
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	1	-	1	2	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	16	13	19	13	10	11	18	29	45	-	-	10	26	24	31	25	33	17	29	31	34	10	21	5	7	
3	10	4	6	2	4	10	10	-	-	5	9	-	-	16	4	5	9	-	1	1	3	2	11	2	2	
22	11	15	15	23	18	34	30	40	40	-	-	15	17	38	35	30	36	21	33	40	26	16	12	11	7	
12	11	8	11	5	5	18	25	-	-	46	46	1	-	13	14	26	26	1	1	6	7	6	2	5	1	
3	4	3	1	3	3	9	6	18	9	-	-	6	-	5	7	3	4	3	4	15	8	4	4	4	-	
3	-	1	1	1	2	8	10	-	-	13	7	-	-	1	4	4	12	-	-	2	2	-	-	-	-	
4	3	3	6	3	5	4	5	2	5	-	-	5	4	5	6	7	4	6	3	5	9	12	11	3	-	
6	5	1	1	-	1	10	7	-	-	6	12	-	-	1	-	4	8	1	2	3	1	2	-	-	2	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	15	14	14	8	8	14	24	23	24	-	-	23	25	34	31	27	17	16	18	30	18	21	13	4	7	
9	8	3	1	6	6	7	18	-	-	15	8	-	-	4	3	4	-	1	1	3	3	1	2	2	2	
3	2	2	1	1	2	-	5	5	2	-	-	5	2	4	8	3	4	-	2	4	6	3	3	1	-	
1	-	1	2	-	-	1	-	-	2	2	-	-	1	1	1	2	-	-	-	1	1	1	-	1	2	
1	2	1	-	-	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	
1	1	-	2	-	-	-	2	-	1	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	1	1	1	-	-	1	-	2	-	-	-	1	-	2	-	2	1	2	-	3	-	1	-	-	-	
-	1	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	

dødsårsak fordelt etter fylker i 1941.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
5	8	1	1	2	2	2	14	8	9	-	-	4	9	6	12	5	6	7	4	6	6	5	3	2	-
3	2	-	-	3	1	4	5	-	-	9	16	-	-	2	-	1	6	-	-	3	2	1	-	-	-
18	26	24	25	24	30	43	34	35	60	-	-	24	20	19	43	37	34	25	30	46	57	25	21	18	9
12	12	2	12	9	9	21	24	-	-	16	32	-	-	6	10	15	21	1	2	5	6	3	5	1	2
12	13	10	10	11	15	24	21	31	23	-	-	10	5	12	9	20	17	15	15	22	15	10	8	8	2
1	4	2	-	6	4	5	5	-	-	17	7	-	-	3	2	8	5	-	-	1	-	2	2	2	3
5	2	2	-	2	2	6	5	3	6	-	-	6	3	2	3	3	4	3	3	6	3	2	3	2	3
2	2	3	1	2	4	7	8	-	-	3	4	-	-	-	-	1	3	-	-	1	2	2	2	2	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	-	4	-	3	1	-	-
-	-	-	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	3	1	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
-	1	-	1	-	-	3	-	-	-	-	3	-	-	1	-	1	-	-	1	-	2	-	-	-	1
2	2	4	-	1	1	2	2	1	7	-	-	-	1	1	3	3	1	5	1	3	4	1	3	1	-
-	1	-	-	1	1	1	-	-	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2	1	1	-	-	2	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1	1	1	3	-	1	-	5	-	-	-	-	-	1	1	3	1	-	-	1	1	-	1	-	2
-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	2	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-	-
1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	4	-	1	6	2	4	2	6	2	-	-	7	6	3	-	2	2	4	3	4	5	6	1	1	1
4	2	1	-	2	3	2	2	-	-	1	-	-	-	1	3	2	-	-	2	2	-	2	-	-	-
3	4	5	8	3	2	3	1	5	6	-	-	5	5	3	2	8	5	1	5	6	7	5	14	9	5
3	3	1	1	1	1	1	2	-	1	5	-	1	5	3	1	1	4	-	-	1	1	1	1	1	1
-	-	-	-	-	1	-	1	1	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	3	-	2	-	-	1	-
1	1	1	-	-	-	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	1	1	2	3	1	6	3	3	3	-	-	4	1	9	3	3	6	5	4	7	6	5	2	1	2
1	2	1	1	-	5	1	-	-	2	4	-	-	-	2	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	1	-	3	1	2	1	5	-	-	1	1	2	2	-	5	2	1	7	6	1	-	2	3
-	-	1	1	1	1	1	3	-	1	5	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	1
6	2	4	3	1	4	4	5	8	5	-	-	5	6	14	4	7	3	6	2	6	7	1	3	4	3
3	-	2	2	-	1	1	2	-	2	3	-	-	-	2	2	1	6	1	-	1	1	-	-	-	-
2	1	-	-	2	-	2	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
1	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
XI. Sykdommer i svangerskap og barselseng.																	
140	Septisk abort.....	L	9	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
		B	12	-	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-
141	Abort (sepsis ikke ang.)....	L	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
142	Svangerskap utenfor livmoren	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
143a	Forliggende morkake.....	L	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
143b, c	Andre blødninger i svangerskap (uten abort).....	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
144a	Svangerskapseklampsi.....	L	11	-	1	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
144b	Albuminuri og nefritt i svangerskapet.....	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
144c, d	Andre forgiftninger i svangerskapet.....	L	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
146	Blødninger under og etter fødsel.....	L	7	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
147a, b	Barselseber.....	L	8	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-
		B	6	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
147c, d	Blodpropp og årebetennelse etter fødsel, plutselig død.	L	5	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
148a	Eklampsi under og etter fødsel.....	L	6	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
148b	Albuminuri under og etter fødsel.....	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
148c, d	Andre forgiftninger i barselseng.....	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
149a	Livmorbristing.....	L	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
149b, 150	Andre barselsykdommer....	L	5	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII. Sykdommer i hud og bindevev.																	
151, 152	Abscess, flegmone, furunkel.	L	33	-	2	3	4	-	-	1	2	2	1	-	1	1	-
		B	5	-	-	-	1	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
153	Akutt dermatitt, eksem....	L	14	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-
		B	6	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
153	Andre sykdommer i hud og bindevev.....	L	4	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
		B	4	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
			164d	Skarpe eller spisse instru- menter.....	L B	3 -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
164e	Fall	L B	- 4	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- 1	- 1	- -	- -
164g	Annen eller uoppgitt døds- måte	L B	3 1	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
	Selv mord i alt	L B	98 29	6 2	2 -	8 -	5 -	- 13	- 2	11 -	1 -	8 -	1 1	5 1	- 1	4 1
	<i>Mord.</i>															
165	Barnemord (barn under 1 år)	L B	2 1	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
166	Andre mord (personer 1 år	L	14	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-
167	og over)	B	13	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
168	Mord i alt	L B	16 14	- 2	- -	1 -	2 -	- 2	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -
	<i>Ulykkeshendelser.</i>															
	<i>Landtransport.</i>															
169	med jernbane og sporvei utenf. alm. gate og vei ..	L B	22 12	1 -	- -	8 -	2 -	- 4	- -	- 1	- -	3 -	- 1	1 1	- 1	1 -
170a	med motorkjøretøy i kolli- sjon med tog.....	L B	3 1	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -
170b	med motorkjøretøy i kolli- sjon med sporvogn.....	L B	- 1	- -	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
170c	andre automobilulykker ..	L B	100 39	2 1	4 1	18 -	3 -	- 6	- 2	4 -	1 -	4 -	- -	4 -	1 -	7 4
171a	med sporvogn som trafi- kerer gater og veier	L B	- 9	- -	- -	- -	- -	- 5	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
171b	med andre kjøretøyer (mo- torkjøretøy ekskl.).....	L B	26 11	- -	1 -	2 -	- -	- 2	- 2	- -	- 1	2 -	1 -	1 -	- -	3 1
	<i>Transport tilsjøs</i>															
172	under fiske.....	L B	76 3	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
172	under skipsfart (også i havn).....	L B	56 32	2 1	- -	2 -	- -	- 4	- -	1 -	- -	- -	- 1	- 1	- -	12 3
172	krigsforlis	L B	¹⁾ 508 381	33 14	1 -	20 3	- -	- 55	- 1	2 -	- -	1 -	- -	6 9	- -	98 36
173	Luftfart.....	L B	1 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- 1
174	Ulykker i gruver og stein- brudd.....	L B	49 8	- -	- -	- -	- -	- 1	- -	2 -	- -	1 -	- -	2 -	- -	- -

1) Her er tatt med 7 m. med uoppgitt bosted.

dødsårsak fordelt etter fylker i 1941.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark	
M.	K.	K.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	1	2	-	3	-	2	1	3	4	-	-	4	-	3	3	4	1	2	-	4	2	1	-	2	-
2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	1	-	1	1	1	-	1	1
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	-	1	1	1	-	1	1	1	-	1	1	1
-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	1	1	2	-	-	1	1	1	-	1	1	1	1	-	1	1
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	1	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	2	-	3	-	5	6	7	-	-	-	2	-	2	-	3	3	3	-	4	1	2	2	3	2
1	-	-	-	2	2	2	3	-	-	5	3	-	-	-	-	4	2	-	-	1	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	2	-	1	1	2	-	-	1	3	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	3	-	1	-	3	-	-	-	1	-	1	-	4	-	-	-	12	-	15	-	35	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
2	-	3	-	1	-	6	-	8	-	-	-	3	-	3	-	5	-	2	-	4	-	1	-	-	-
-	-	1	-	1	-	7	-	-	-	8	1	-	-	2	-	2	-	-	1	1	-	-	-	-	-
19	-	26	-	11	-	44	2	52	-	-	-	11	-	11	-	9	2	3	1	72	7	18	7	19	26
37	1	4	-	8	-	50	1	-	-	43	6	2	-	19	1	23	-	1	-	22	15	4	5	15	6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	2	-	6	-	3	-	5	-	-	-	3	-	1	-	5	-	3	-	8	-	6	-	1	-
-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
175	Ulykker ved jordbruks- og skogsarbeid	L B	15 -	1 -	- -	1 -	- -	- -	4 -	- -	- -	- -	1 -	- -	2 -	- -
176	Ulykker ved maskiner	L B	12 5	1 -	- -	1 1	1 -	- 1	- -	- -	1 -	- -	1 -	- -	- 3	1 -
177	Næringsmiddelforgiftning ...	L B	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -
178	Gassforgiftning	L B	1 9	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
179	Akutt forgiftning med alkohol	L B	38 39	2 -	- -	6 -	- -	26 4	- 1	- -	2 -	1 -	1 -	- -	- 1	1 -
179	Akutt forgiftning med nar- kotiske stoffer.....	L B	4 8	- -	- -	- -	- 3	- 4	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	1 1
179	Andre akutte forgiftninger .	L B	18 13	2 1	- -	4 -	- -	- 3	1 1	1 -	- -	- -	2 -	- -	- -	- -
180	Ildebrann	L B	10 7	- -	- -	1 -	- -	- 2	- 2	- -	1 -	1 -	- -	- -	- -	- 1
181	Forbrenning (unntatt ved ildebrann).....	L B	36 8	3 -	1 2	3 -	3 -	- -	2 3	1 -	- -	- -	1 -	1 -	- -	1 -
182	Kvelning ved mekaniske midler	L B	16 7	- -	- -	- -	- 2	- 1	3 1	1 -	3 -	- -	1 1	1 1	- -	1 -
183	Drukning under badning	L B	34 9	- -	- -	3 -	2 -	- 2	3 -	- -	2 -	- -	3 -	2 -	1 -	- 1
183	ved fall gjennom isen....	L B	19 6	2 -	- -	1 -	- -	- 1	- 1	- -	- -	- -	2 -	- -	- -	- -
183	andre tilfelle (eller drukn. uten annen ang.).....	L B	151 54	8 4	1 -	6 -	1 -	- 3	- -	5 -	1 -	20 -	1 -	4 5	1 -	3 3
184	Vådeskudd	L B	4 2	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- 1	- -	1 -	- -	- -	- -
185	Stikk-, snitt- og huggsår ...	L B	3 2	- -	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
186	Kvestelser, knusinger ved nedfallende gjenstander, ved fall, nedstyrtning etc.	L B	67 48	1 4	- -	7 -	2 -	- 8	- 7	4 -	1 -	1 -	- -	2 2	1 -	3 1
187	Skred og andre naturkata- strofer	L B	22 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
194	Stikk og bitt av giftige dyr	L B	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
188	Skade forvoldt av andre dyr (unnt. under jordbruks- og skogsarb.).....	L B	2 -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -
189	Sult og utmattelse.....	L B	6 1	- -	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -

dødsårsak fordelt etter fylker i 1941.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	3	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	8	-	2	-	2	-	2	-	5	-	-	-	2	-
1	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	1	-	2	1	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-
-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	-	1	1	-
1	1	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	1	-	2	-	2	-	-	-	3	4	1	1	-	1
-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-
1	-	-	-	-	-	1	1	4	1	-	-	1	1	2	-	-	-	2	-	2	1	-	-	-	1
1	2	2	-	-	-	1	-	-	-	3	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	2	2	1	5	-	10	2	9	4	-	-	4	2	9	1	5	2	5	1	17	1	4	1	6	1
3	-	3	-	1	1	2	3	-	-	4	1	-	-	3	2	7	-	1	6	-	1	1	1	1	-
2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
2	-	4	-	2	-	2	3	9	1	-	-	1	2	1	-	6	-	1	1	5	1	-	-	-	1
4	1	-	-	1	-	1	-	-	6	1	-	1	-	-	2	2	-	-	1	1	4	-	1	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	1	-	-	-	-	1	1	3	-	5	4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nonsenklatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
190	Forfrysning	L	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
191	Heteslag og solstikk	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
192	Lynslag	L	5	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
193	Elektrisk strøm	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
195b	Komplikasjoner ved medi- sinsk og kirurgisk beh. i ikke kurativt eller ikke oppg. øyemed	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
195c-d	Beinbrudd etc. uten annen angivelse	L	179	3	9	8	17	-	6	16	7	12	3	3	-	4
		B	141	3	9	-	-	11	40	-	2	-	1	3	9	5
195c-d	Ulykkeshendelser av annen årsak eller av uoppgitt årsak	L	89	1	-	8	1	-	-	-	-	-	2	-	8	1
		B	41	2	-	-	-	10	3	-	-	-	1	-	5	-
196	Dødsfall under krigsopera- sjoner blandt militære ...	L	57	6	-	5	-	-	2	-	2	-	2	-	15	-
		B	41	4	-	-	-	9	-	-	1	-	1	-	12	-
197	Dødsfall under krigsopera- sjoner blandt sivile	L	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
		B	18	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-
198	Henrettelser ifølge dom	L	¹⁾ 18	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
		B	18	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	3	-
	Dødsfall ved ulykkeshendelser	L	1680	69	17	107	33	-	-	42	24	52	15	43	10	160
		B	978	34	12	3	-	166	74	2	3	2	3	25	11	79
	XVIII. Uoppgitt og ube- stemt oppgitt dødsårsak.															
199	Plutselig død	L	334	17	7	17	11	-	-	23	14	16	12	1	2	10
		B	130	5	5	-	-	21	18	2	-	-	-	3	-	6
200	Andre tilfelle	L	1392	17	12	39	18	-	-	30	20	31	40	18	16	21
		B	252	5	2	-	-	70	31	-	2	1	1	4	-	7
	Sum døde i alt	L	²⁾ 22656	668	545	1218	1149	-	-	768	835	669	702	527	505	605
		B	9251	237	266	22	28	1450	1529	28	36	51	66	182	193	282

1) Her er tatt med 7 m. med uoppgitt bosted.

2) » » » » 14 » » » »

dødsårsak fordelt etter fylker i 1941.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	2	1	7	1	1	5	3	10	6	-	-	1	8	1	7	6	5	5	6	3	4	1	4	1	-
1	2	1	3	1	3	2	4	-	-	2	5	-	1	2	2	5	9	-	1	-	2	1	1	-	1
2	-	-	-	5	1	4	-	17	-	-	-	6	-	3	-	3	-	14	1	6	1	3	2	-	-
2	-	1	2	-	-	3	-	-	-	6	-	1	-	1	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	2	-	-	-	3	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	4	-	10	-	-	-
7	-	-	-	2	-	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	3	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	6	-	-	-	3	1
-	-	-	-	-	-	4	1	-	-	1	-	-	-	2	-	2	-	-	-	3	1	-	-	1	-
1	-	-	-	1	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
-	-	-	-	1	-	7	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
54	9	49	8	43	3	96	20	138	16	-	-	49	14	44	12	62	13	47	11	159	24	67	20	80	40
63	4	11	8	22	6	92	16	-	-	88	19	3	1	34	7	52	16	5	1	41	18	10	6	21	7
13	8	10	6	12	8	10	5	20	9	-	-	10	2	9	4	15	8	7	7	13	8	7	3	9	1
10	3	2	-	4	3	7	4	-	-	4	3	-	-	4	-	9	5	-	-	4	2	3	-	1	-
31	22	13	7	14	19	42	26	73	83	-	-	71	94	53	51	51	41	15	20	69	98	72	58	53	46
7	5	3	2	1	5	23	5	-	-	16	10	-	-	9	5	6	4	1	-	4	7	3	6	2	3
489	386	381	339	394	362	610	558	963	916	-	-	568	537	737	719	711	638	502	513	1065	907	606	472	374	282
250	197	114	132	148	160	444	366	-	-	554	563	9	7	217	195	307	323	33	34	147	122	99	77	69	58

A n m. De nomenklaturnummer hvorunder det ikke forekom dødsfall i 1941 er ikke tatt med i tabellen.

Tabell 5. Dødsfall med kjent dødsårsak
Causes de décès

Nomenklatur- nummer)	Dødsårsaker <i>Causes de décès</i> L = {Landdistrikter <i>Districts ruraux</i> B = {Byer <i>Villes</i>	Til- sam- men	Derav		Alder = fylte år <i>Age = années d'âge</i>						Alder = <i>Age =</i>						
					0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år		10—14 år		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
I. Infeksjonssykdommer.																	
1	Tyfoidfeber	L	9	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
		B	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Paratyfus	L	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Epidem. cerebrospinalmenin- gitt	L	55	28	27	5	4	2	2	-	3	7	8	1	2	1	2
		B	24	19	5	3	-	1	-	-	-	4	-	1	-	-	-
8	Skarlagensfeber	L	24	15	9	2	-	3	1	1	1	6	2	2	-	4	2
		B	14	5	9	-	-	1	2	1	2	2	4	-	2	-	1
9	Kikhoste	L	69	30	39	21	26	7	9	1	2	29	37	1	2	-	-
		B	18	8	10	7	7	1	3	-	-	8	10	-	-	-	-
10	Difteri	L	31	19	12	3	-	3	2	2	2	7	4	3	4	1	1
		B	37	29	17	-	-	1	1	5	6	6	6	8	5	3	2
11	Rosen	L	38	16	22	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
		B	10	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Stivkrampe	L	7	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
13	Lunge- og strupetuberkulose	L	1367	725	642	-	2	4	-	-	1	4	3	-	2	3	2
		B	533	309	224	-	-	3	-	1	1	4	-	2	3	1	2
13	Tuberkuløs plevritt	L	43	29	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	12	5	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Tuberkulose i andre ånde- drettsorganer	L	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Tuberkuløs meningitt og tub. i nervesystemet	L	155	93	62	9	4	10	8	7	4	23	15	6	6	12	7
		B	39	21	18	-	1	2	2	2	-	3	3	3	2	2	2
15	Tarm- og bukhinnetuberku- lose	L	25	9	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	13	7	6	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
16, 17	Ben- og leddtuberkulose ...	L	39	24	15	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-
		B	17	6	11	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-
18	Hud- og bindevevstuberkulose	L	5	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Tuberkulose i lymfekjertlene	L	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
20	Urogenitaltuberkulose	L	32	26	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	11	6	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21a	Tuberkulose i binyrene, Ad- disons sykdom, tub.	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21b	Tuberkulose i andre organer	L	9	6	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Miliærtuberkulose, akutt og kronisk	L	44	26	18	-	-	1	1	-	1	1	-	4	1	1	-
		B	22	13	9	-	-	1	1	-	1	1	2	-	1	-	-
23	Spedalskhet	L	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1) Nr. i den internasjonale dødsårsaksnomenklatur av okt. 1938. *Numéro de la nomenclature*

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Til- sam- men	Derav	Alder = fylte år						Alder							
				0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år		10—14 år			
				M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
24a, b	Septikæmi og blodforgiftn. utenom svangerskap og barselseng.....	L	104	55	49	5	3	3	3	2	2	10	7	2	4	2	3
		B	50	27	23	2	1	1	1	1	1	4	1	1	1	-	1
24c	Luftgangren.....	L	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27a	Basillærdysenteri.....	L	7	7	-	1	-	2	-	-	-	3	-	-	-	1	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27b, c	Amøbedysenteri.....	L	3	-	3	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	Malaria.....	L	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30d, a	Medfødt syfilis.....	L	4	2	2	1	1	-	-	-	1	1	2	-	-	1	-
		B	3	1	2	-	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
30d, b dd	Ervervet syfilis.....	L	29	14	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	39	30	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30a	Ryggmargstæring.....	L	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	4	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30b	Paralysis generalis.....	L	12	8	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	20	13	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30c	Aorta-anevrisme.....	L	10	7	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	13	8	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32a	Weils sykdom, Icterus hæ- morrhagica.....	L	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33a	Influenza m. lungekompli- kasjoner.....	L	39	17	22	2	1	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-
		B	12	3	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
33b	Influenza u. lungekompli- kasjoner.....	L	271	109	162	11	7	2	2	1	-	13	9	1	1	-	1
		B	89	26	63	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
35	Meslinger.....	L	23	14	9	3	-	2	3	-	1	5	4	2	2	1	1
		B	12	7	5	-	2	-	-	3	2	3	4	-	-	1	1
36	Akutt poliomyelitt.....	L	269	175	94	-	1	7	3	10	3	16	5	21	16	18	21
		B	46	29	17	1	-	5	-	1	2	7	1	5	11	1	2
37	Akutt encefalitt (epidem. og letargisk).....	L	14	8	6	1	-	1	1	-	-	2	1	-	-	-	1
		B	6	5	1	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-
38e	Vannkopper.....	L	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
44c	Kusma.....	L	5	3	2	1	-	-	1	1	-	2	1	-	-	-	-
		B	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
42	Trikinose.....	L	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
43	Aktinomykose.....	L	11	8	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2
		B	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
44b	Malign lymfogranulomatose	L	28	15	13	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
		B	4	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25, 26, 29 31, 32b, 38a, b, c, d og f, 44a, g, d	Andre infeksjonssykdom- mer.....	L	10	5	5	3	3	-	1	-	-	3	4	-	-	-	-
		B	2	-	2	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1941.

= differensen mellom dødsår og fødselsår												Uoppgitt alder											
15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år			60—69 år		70—79 år		80—89 år		90—99 år		100 år og over		
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.
4	4	5	4	1	4	4	6	12	4	4	5	8	4	3	2	-	1	-	1	-	-	-	
1	-	2	2	1	1	3	1	4	3	6	5	4	5	1	3	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	-	-	1	2	3	6	3	2	2	3	2	5	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	8	3	6	2	11	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	1	3	2	4	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	-	-	5	3	2	3	3	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	3	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	-	2	3	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	3	2	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	2	-	1	4	8	7	6	1	1	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	2	1	1	4	1	1	-	-	-	
-	-	2	2	1	1	-	3	2	2	9	7	12	10	18	40	37	62	11	27	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	2	-	1	1	3	6	4	5	17	11	26	11	9	-	-	-	-	
2	1	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
31	19	29	15	21	8	24	7	11	1	1	-	3	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
3	1	4	-	5	-	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	2	1	-	1	-	2	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	2	1	1	1	5	3	-	2	2	2	1	1	1	2	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1941.

= differensen mellom dødsår og fødselsår

15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70—79 år		80—89 år		90—99 år		100 år og over		Uoppgitt alder	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1	-	-	-	1	-	1	4	3	7	4	11	10	14	13	5	4	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	1	4	7	7	4	4	2	-	5	2	5	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2	3	1	2	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	1	1	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	5	3	6	7	8	8	3	3	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	6	2	2	2	-	3	1	4	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	1	3	1	3	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	2	-	2	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	2	1	2	5	7	8	11	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	2	2	2	2	4	2	1	4	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	2	1	1	1	4	5	5	9	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2	3	3	1	1	2	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	-	-	-	-	-	-
1	1	1	-	-	-	2	-	2	1	2	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	1	-	2	1	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	4	-	2	-	8	4	11	9	17	13	16	15	22	15	11	10	1	-	-	-	-	-
-	1	1	-	1	1	4	11	3	4	8	5	12	13	10	8	2	5	-	1	3	-	-	-
-	-	-	-	-	2	1	4	2	5	3	4	4	7	6	7	4	4	1	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	2	4	4	5	1	4	-	2	-	1	-	-	-	-
3	-	4	-	1	-	4	2	2	2	4	4	5	3	8	4	2	1	-	1	-	-	-	-
-	1	1	-	-	-	2	2	2	1	2	2	2	2	4	1	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	2	1	5	5	8	6	7	5	8	4	5	5	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	2	5	5	1	6	6	5	3	-	3	-	-	-	-	-	-

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1941.

= differensen mellom dødsår og fødselsår														Uoppgitt alder									
15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år			70—79 år		80—89 år		90—99 år		100 år og over		
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	2	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	
-	I	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	2	4	4	1	5	5	2	3	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	I	I	I	2	4	8	I	2	-	-	-	-	-	
-	1	-	-	-	-	1	-	4	1	2	3	3	8	1	1	2	3	-	1	-	-	-	
-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	2	4	I	4	2	7	I	5	I	-	-	-	-	
1	2	1	1	1	1	2	2	5	3	8	3	6	5	4	1	-	1	-	-	-	-	-	
I	I	I	-	-	I	I	-	I	I	2	2	4	3	2	4	I	-	-	-	-	-	-	
1	1	-	-	I	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
I	-	-	-	-	I	-	-	I	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	-	3	2	2	-	-	1	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	-	-	2	1	2	3	2	3	3	2	1	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
I	-	-	-	-	I	2	I	-	2	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	4	6	2	-	2	3	2	4	4	3	4	4	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	
6	-	I	-	-	1	1	I	I	2	2	I	I	I	-	2	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	1	-	-	1	2	2	1	2	3	2	2	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	I	-	2	I	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	1	-	1	1	1	7	4	18	25	53	82	147	213	312	377	268	306	39	50	1	-	-	
2	-	I	-	I	-	3	2	17	10	39	58	84	96	99	210	87	143	4	12	-	-	-	
-	1	-	-	-	-	-	-	3	1	5	2	3	4	8	2	6	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	I	-	2	-	4	4	2	2	4	-	I	-	-	-	-	-	

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1941.

= differensen mellom dødsår og fødselsår

15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70—79 år		80—89 år		90—99 år		100 år og over		Uoppgitt alder	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	5	3	2	4	2	3	1	2	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	3	3	-	-	-	-	1	1	-	-	-	
-	1	2	-	2	-	5	2	4	3	4	6	1	9	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	1	4	-	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	2	4	2	3	3	4	4	3	4	2	3	2	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-	
2	4	1	1	3	-	1	1	1	1	2	1	-	3	-	1	-	1	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	2	1	-	3	1	5	2	6	8	11	6	5	7	1	1	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	-	1	1	-	1	2	3	6	1	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	-	3	1	-	2	1	1	1	2	1	2	3	2	3	4	3	-	-	-	-	-	-	
-	1	1	-	2	-	1	1	-	-	-	-	-	2	1	3	1	2	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	-	-	-	-	-	4	1	2	-	1	1	3	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-	
1	1	2	-	-	1	1	1	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	3	1	2	1	3	10	10	18	18	28	38	69	80	107	179	75	100	8	6	-	-	-	
1	2	1	-	1	2	7	7	9	13	18	20	32	30	26	52	16	34	1	3	-	-	-	
2	1	1	-	2	1	2	2	22	11	39	26	102	81	189	193	122	148	20	19	-	-	1	
-	-	-	1	-	2	2	2	19	10	25	16	69	64	94	109	62	92	6	13	-	-	-	
-	-	-	-	-	1	-	-	6	3	22	6	35	13	40	31	27	38	5	5	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	13	5	12	18	19	17	8	19	-	3	-	-	-	
1	-	-	-	1	2	2	4	8	4	19	13	25	26	29	39	26	23	2	5	-	-	-	
1	-	-	-	-	2	2	2	4	3	7	7	22	15	24	20	19	26	2	3	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	1	-	-	-	6	3	20	7	149	107	198	204	37	43	1	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	9	4	31	40	46	74	11	11	1	-	-	-
-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2	4	16	19	22	33	6	7	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	2	7	3	10	9	2	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	4	-	1	2	4	3	4	4	-	6	3	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	2	1	1	1	3	5	3	3	-	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	1	3	1	1	-	-	4	6	3	3	2	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	2	-	-	1	1	3	-	2	4	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Til- sam- men	Derav		Alder = fylte år						Alder							
					0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år		10—14 år			
					M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
164d	skarpe eller spisse in- strumenter	L	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
164e	fall	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		B	4	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
164g	annen eller uoppgitt dødsmåte	L	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		B	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Selvmord i alt	L	98	77	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		B	29	25	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Mord.</i>																		
165	Barnemord (barn under 1 år)	L	2	2	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
		B	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
166	Andre mord (personer 1 år og over)	L	14	8	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
		B	13	8	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
168	Mord i alt	L	16	10	6	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	2
		B	14	9	5	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
<i>Ulykkeshendelser.</i>																		
Landtransport:																		
169	med jernbane og sporvei utenf. alm. gate og vei	L	22	19	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
		B	12	10	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
170a	med motorkjøretøy i kol- lisjon med tog.....	L	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
170b	med motorkjøretøy i kol- lisjon med sporvogn .	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
170c	andre automobilulykker	L	100	76	24	—	—	3	—	5	2	7	2	14	4	2	1	—
		B	39	26	13	—	—	—	—	3	3	2	2	3	2	1	—	—
171a	med sporvogn som tra- fikerer gater og veier	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	9	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
171b	med andre kjøretøyer (motorkjøretøy ekskl.)	L	26	21	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—
		B	11	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Transport tilsjøs																		
172	under fiske.....	L	76	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
172	under skipsfart (også i havn).....	L	56	56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	32	31	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
172	krigsforlis	L	¹⁾ 508	¹⁾ 462	46	—	1	—	—	—	2	—	3	1	1	—	—	—
		B	381	345	36	—	—	—	—	1	1	1	1	2	—	—	—	—
173	Luftfart.....	L	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ulykker																		
174	i gruver og steinbrudd .	L	49	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Her er tatt med 7 med uoppgitt bosted.

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

Nomenklatur-nummer	Dødsårsaker	Til-sam-men	Derav		Alder = fylte år						Alder						
					0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år		10—14 år		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
190	Forfrysning	L	8	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
191	Heteslag og solstikk	L	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
192	Lynslag	L	5	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
193	Elektrisk strøm	L	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	
		B	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
195b	Komplikasjoner ved medi-sinsk og kirurgisk beh. i ikke kurativt eller ikke oppg. øyemed	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
195c-d	Beinbrudd etc. uten annen angivelse	L	179	65	114	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	141	37	104	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
195c-d	Ulykkeshendelser av annen årsak eller av uoppg. årsak	L	89	82	7	-	2	-	2	-	4	-	2	2	5	1	
		B	41	36	5	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	
196	Dødsfall under krigsopera-sjoner blandt militære ..	L	57	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	41	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
197	Dødsfall under krigsopera-sjoner blandt sivile	L	22	23	2	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	
		B	18	16	2	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	
198	Henrettelser ifølge dom ..	L	¹ 18	¹ 18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	¹ 18	¹ 18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Dødsfall ved ulykkeshen-delser	L	1680	1375	305	3	5	35	15	18	14	53	32	50	19	34	9
		B	978	753	225	2	5	4	3	9	5	13	12	18	8	7	5
XVIII. Uoppgitt og ube-stemt oppgitt dødsårsak.																	
199	Plutselig død	L	334	219	115	30	12	2	-	-	2	32	13	-	2	1	1
		B	130	85	45	5	6	1	-	-	-	6	6	-	-	-	-
200	Andre tilfelle	L	1382	713	679	119	79	12	7	2	2	131	88	8	3	6	4
		B	252	162	90	5	10	1	-	-	-	6	10	1	-	1	1
	Sum døde i alt	L	² 22656	² 11869	10787	886	689	187	135	91	68	1151	878	144	114	136	106
		B	9251	4643	4608	214	177	51	36	30	35	290	240	62	45	30	29

¹ Her er tatt med 7 med uoppgitt bosted.² » » » » 14 » » »

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1941.

= differensen mellom dødsår og fødselsår														Uoppgitt alder									
15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år				70—79 år		80—89 år		90—99 år		100 år og over	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	1	-	2	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	6	3	20	39	27	51	9	19	1	1	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	7	12	31	18	46	2	19	-	-	-	-
5	-	14	1	8	-	12	1	13	-	4	1	5	1	3	-	2	-	-	-	-	-	5	-
-	-	8	-	7	-	9	1	2	-	4	2	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-
6	-	20	-	22	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
9	-	17	-	7	-	4	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
1	-	3	-	-	-	5	1	7	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	2	1	4	-	1	-	2	-	2	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
-	-	1	-	-	-	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
106	18	215	23	170	13	255	23	175	15	115	17	68	10	51	52	39	54	9	19	1	1	20	-
52	7	97	9	86	10	155	14	124	19	85	14	44	19	21	40	21	47	3	20	-	-	27	1
4	1	2	1	3	1	12	5	21	7	19	9	50	18	46	35	28	19	1	3	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	5	1	11	3	17	3	18	7	18	14	9	8	1	1	-	-	-	-
7	5	17	9	20	6	31	16	39	21	39	51	85	66	130	138	147	200	48	68	1	2	4	2
5	1	7	2	11	4	12	3	23	6	29	6	36	18	20	22	4	17	1	-	-	-	6	-
321	183	506	220	418	236	766	433	782	534	931	856	1534	1382	2368	2506	2260	2313	505	710	7	13	26	3
117	66	186	87	182	92	365	179	463	287	545	405	785	757	875	1170	617	1047	89	200	2	3	35	1

An m. De nomenklaturnummer hvorunder det ikke forekom dødsfall i 1941 er ikke tatt med i tabellen.

Tabell 6. Dødsfall av tuberkulose i de forskjellige
Décès de tuberculose par

Fylker <i>Préfectures</i> L = { Landdistrikter. <i>Districts ruraux.</i> B = { Byer <i>Villes</i>	Alder = fylte år <i>Age = années d'âge</i>						Alder <i>Age</i>										
	0—11		1—2		3—4		0—4		5—9		10—14		15—19		20—24		
	mnd.		år		år		år		år		år		år		år		
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
Riket. <i>Royaume</i>	9	8	22	13	10	7	37	26	14	17	21	14	90	82	167	143	
Bygder. <i>Districts ruraux</i>	9	6	15	10	7	5	28	20	6	12	17	10	71	60	126	103	
Byer. <i>Villes</i>	—	2	7	3	3	2	9	6	8	5	4	4	19	22	41	40	
Østfold	{	—	—	1	3	—	—	1	3	—	—	—	1	3	1	2	6
	{	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2
Akershus	{	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	4	2	7	4
	{	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oslo	B	—	—	1	1	1	—	2	1	—	1	2	1	3	4	7	9
Hedmark	{	—	—	2	—	2	—	3	—	—	—	2	2	5	3	6	14
	{	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Opland	{	—	—	—	1	—	1	—	2	—	—	1	2	3	1	8	3
	{	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
Buskerud	{	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	1	6	3
	{	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Vestfold	{	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	5	5
	{	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Telemark	{	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	2	—	3	2
	{	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	3	—
Aust-Agder	{	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	3	4	4
	{	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Vest-Agder	{	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	5	1	3	3
	{	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	1	2	—
Rogaland	{	—	2	—	—	1	1	1	3	—	1	—	—	4	3	6	4
	{	—	—	2	1	1	—	2	1	3	—	—	2	5	2	9	8
Hordaland	L	1	—	1	1	—	—	2	1	—	2	1	—	3	5	9	9
Bergen	B	—	—	1	—	1	1	2	—	2	2	—	1	3	5	5	8
Sogn og Fjordane	{	—	—	2	1	—	—	2	1	—	—	—	—	4	2	8	2
	{	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Møre og Romsdal	{	2	—	—	—	—	1	2	—	—	2	2	—	3	8	7	4
	{	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2	1
Sør-Trøndelag	{	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	2	1	5	7	13	13
	{	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	1	4	5	2
Nord-Trøndelag	{	—	1	—	—	1	—	1	1	2	—	1	1	1	2	10	—
	{	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Nordland	{	4	1	4	1	—	—	7	2	2	3	3	1	8	11	17	16
	{	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	—	2	2
Troms	{	—	1	1	1	2	—	2	2	1	—	1	1	11	4	9	7
	{	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	4	—	—
Finnmark	{	1	—	2	2	—	1	3	3	—	1	—	—	5	5	3	4
	{	—	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	1

1) Her er tatt med 1 med uoppgett alder.

aldersgrupper i 1941. Bygder og byer i hvert fylke.

åge et préfecture 1941.

= differensen mellom dødsår og fødselsår = la différence entre l'année de mort et l'année de naissance												Tuberkulose i alt <i>Tuberculose,</i> <i>total</i>		Herav lunge- tuberkulose <i>Dont tub.</i> <i>pulmon.</i>	
25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70 år og over		M.	K.	M.	K.
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.				
172	157	285	219	205	144	131	92	103	83	83	87	1) 1 309	1 064	1 069	837
126	117	201	155	135	106	94	78	74	58	63	62	941	781	755	656
46	40	84	64	70	38	37	14	29	25	20	25	1) 368	283	314	231
3	6	13	4	8	5	5	4	4	5	6	2	45	37	40	31
1	2	6	5	6	2	1	—	—	3	—	2	18	18	17	17
3	7	20	12	16	8	4	4	4	5	11	3	69	48	57	46
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2
10	10	26	17	32	12	13	3	9	6	8	12	112	76	96	60
16	8	10	9	2	9	9	6	4	12	7	5	64	68	50	61
—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
5	3	6	8	6	5	1	3	2	1	1	3	33	31	24	22
—	—	3	—	1	1	—	2	—	—	—	—	5	4	5	4
2	7	8	7	12	3	—	7	4	6	1	—	38	34	29	31
3	1	3	2	1	4	4	1	1	—	1	—	15	8	15	8
2	5	9	2	3	—	5	4	2	—	2	5	29	22	22	18
3	—	1	2	2	—	1	2	3	4	—	1	11	11	10	8
2	1	6	8	4	7	2	4	6	1	4	3	31	27	26	21
1	1	2	3	1	3	1	1	1	1	2	2	10	14	9	12
5	1	3	1	3	4	5	7	4	2	1	4	27	26	22	22
1	1	3	1	2	—	1	1	2	—	—	—	9	5	8	4
3	5	10	5	3	4	1	1	4	3	1	1	32	23	29	20
2	3	1	1	1	2	1	1	1	1	—	1	8	14	5	12
7	6	10	8	6	6	5	2	8	3	1	2	48	38	38	28
10	5	5	7	5	6	6	—	3	2	1	4	49	37	39	28
14	11	15	12	8	4	11	3	6	6	2	7	71	60	59	51
4	5	10	7	8	4	4	1	4	3	4	1	1) 47	37	43	29
4	3	7	7	7	6	6	8	5	1	4	5	47	35	41	32
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
14	11	17	10	9	10	8	7	2	2	1	6	65	60	55	53
1	3	8	6	1	1	2	1	2	2	—	1	18	15	17	13
10	10	11	12	14	13	6	5	4	3	5	4	72	70	61	59
5	6	4	4	5	2	1	1	1	3	3	—	25	24	20	22
3	4	10	15	7	9	5	4	3	—	3	7	46	43	37	38
—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	5	—	3	—
17	18	25	16	10	7	11	5	6	6	8	4	114	89	82	67
1	1	4	4	3	—	1	—	1	—	—	—	16	7	12	5
10	7	12	14	15	4	5	3	3	2	3	1	72	45	55	35
4	1	3	2	1	—	1	—	—	—	—	—	14	4	10	3
6	4	9	5	2	2	5	1	3	—	2	—	38	25	28	21
—	1	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	5	5	4	2

Tabell 7. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av
Cas des maladies épidémiques déclarés

Fylker <i>Préfectures</i>	Tyfoidefeber	Paratyfus	Cerebrospin. meningitt, epidemisk	Encephalitt, epidemisk	Poliomyelitt, akutt	Skarlagens- feber	Meslinger	Difteri	Dysenteri	Septico- pyæmi	Septico- pyæmi etter fødsel	Septico- pyæmi etter abort	Pemfigus hos nyfødte	Rosen	Kusma	Kikhoste
Riket. <i>Royaume.</i>	75	52	495	54	1793	6162	21396	2605	279	176	84	19	405	3744	7977	20557
Bygder. <i>Distr. ruraux.</i>	61	48	310	38	1525	3814	11793	128	269	133	72	15	299	2525	4745	13615
Byer. <i>Villes</i>	14	4	185	16	268	2348	9603	477	10	43	12	4	106	1219	3232	6942
Østfold	{L 1 3		3	2	17	142	968	85	-	3	1	2	11	137	79	693
	{B - -		2	-	2	13	339	106	-	15	1	-	13	100	94	306
Akershus	{L 10 -		12	4	42	638	4063	332	35	13	1	-	30	313	437	2381
	{B - -		-	-	-	-	7	10	-	-	-	-	-	2	27	20
Oslo	B 4 -		12	-	18	944	3613	797	1	1	1	-	5	205	227	937
Hedmark	{L 1 1		7	3	115	177	191	107	28	7	9	1	26	192	143	1318
	{B - -		-	-	-	22	4	-	-	-	-	1	-	12	1	161
Opland	{L - -		5	2	30	203	148	32	-	7	3	1	5	166	252	1547
	{B - -		-	-	1	12	17	-	-	-	1	-	-	2	4	202
Buskerud	{L 5 1		18	3	85	83	423	262	-	9	3	-	8	153	639	376
	{B - 1		8	-	-	40	141	9	-	-	4	-	8	50	885	397
Vestfold	{L 1 -		8	-	3	73	379	1	-	1	1	-	8	123	1116	788
	{B - -		3	-	2	49	481	6	-	-	1	1	11	76	616	525
Telemark	{L - 1		3	-	31	81	58	13	-	1	-	-	18	81	220	715
	{B - -		3	-	4	60	22	21	-	2	-	-	11	55	302	795
Aust-Agder	{L 1 15		2	3	29	113	22	3	153	8	-	2	16	101	10	270
	{B - -		2	1	-	58	5	-	1	-	1	-	3	37	-	211
Vest-Agder	{L 3 6		17	2	68	75	19	110	16	2	2	-	17	66	63	304
	{B 1 -		15	1	18	18	4	88	3	-	1	-	2	54	10	511
Rogaland	{L 1 -		46	1	22	181	1212	59	-	8	1	1	9	109	638	562
	{B 1 -		62	4	9	288	1210	327	-	9	-	1	12	187	337	909
Hordaland	L - 7		38	5	228	273	1583	51	2	17	4	-	29	239	272	760
Bergen	B - 2		21	5	142	334	2731	18	3	7	-	1	15	209	39	690
Sogn og Fjord.	{L - 2		11	-	98	103	267	8	7	10	9	-	12	100	192	324
	{B - -		1	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Møre og Romsd.	{L 1 6		54	-	305	375	51	5	-	7	7	1	38	151	346	256
	{B - -		25	-	43	136	17	11	2	6	1	-	1	44	191	65
S.-Trøndelag	{L 3 -		11	4	158	383	118	22	5	7	6	1	25	162	252	580
	{B - 1		12	-	8	195	406	83	-	3	-	-	10	119	484	665
N.-Trøndelag	{L 1 3		14	-	101	157	729	34	-	7	2	-	19	90	50	542
	{B 1 -		-	-	1	4	208	-	-	-	-	-	8	3	4	131
Nordland	{L 3 1		25	1	83	268	1523	2	8	15	12	4	22	170	25	1084
	{B 5 -		7	1	6	17	271	1	-	-	1	-	5	20	5	120
Troms	{L 26 2		27	4	101	320	30	2	8	8	9	1	4	143	9	810
	{B 2 -		9	-	14	80	31	-	-	-	-	-	2	26	1	143
Finnmark	{L 4 -		9	4	9	169	9	-	7	3	2	1	2	29	2	305
	{B - -		3	4	-	53	96	-	-	-	-	-	-	18	5	154

lægene i 1941. Bygder og byer i hvert fylke.

par les médecins, répartis par préfecture en 1941.

Influenza	Laryngitt og bronkitt, akutt	Broncho-pneumoni	Lungebetennelse, kroupøs	Erythema nodosum	Pleuritt	Tuberkulose i lungene	Tuberkulose i andre organer	Giktfeber	Malaria	Febris undul.	Weilsykdrom (Icterus hæ-morrhagica)	Gastroenteritt, akutt	Skabb	Ulcus molle	Syfilis, ervervet (nye tilfelle)	Syfilis, medfødt	Gonorrhé, uretritt	Lymfogrannuloma inguinale
69345	115168	9718	8566	1374	2989	3700	524	1815	7	-	30	77083	24500	38	506	41	4976	7
43488	69508	6831	6132	958	2124	2551	405	1340	1	-	17	47834	16988	17	120	24	1290	5
25857	45660	2837	2434	416	865	1145	119	475	6	-	13	29249	7512	21	386	17	3686	2
3358	4928	455	333	38	89	117	4	90	-	-	4	4017	401	1	16	-	51	-
2456	3301	144	150	29	53	78	13	38	-	-	1	2598	314	2	10	1	111	-
8179	12482	1155	854	90	152	301	13	148	-	-	9	11174	1591	7	30	3	162	-
116	207	10	7	-	2	1	-	-	-	-	-	199	8	-	-	-	2	-
7049	9262	804	595	86	99	355	15	69	3	-	11	6364	2303	10	282	3	1748	-
3952	5279	393	413	59	99	183	22	72	-	-	1	3671	1572	1	2	1	49	1
362	317	11	15	1	7	13	1	5	-	-	-	158	69	-	2	-	10	-
3602	5084	433	410	52	97	82	17	97	-	-	-	3040	2674	-	2	-	36	-
501	724	32	9	2	6	11	1	2	-	-	-	350	129	-	1	-	9	-
3097	4060	265	339	50	74	91	19	74	-	-	-	3195	1137	-	8	-	53	-
2480	3408	93	141	13	20	28	2	29	-	-	-	2568	274	-	2	4	91	-
2518	2823	321	207	27	56	82	9	37	-	-	1	3130	471	1	5	1	54	-
1858	2233	166	148	14	48	48	-	20	-	-	1	2318	364	-	3	-	107	2
1833	2747	179	260	38	59	68	2	114	-	-	-	2295	988	1	-	1	26	-
1248	2288	116	143	17	56	47	1	17	-	-	-	2380	428	-	7	-	131	-
1088	2168	204	131	22	47	67	10	36	-	-	-	1547	309	-	-	-	36	-
822	980	46	56	6	20	26	3	7	-	-	-	712	97	-	-	1	29	-
994	1412	211	194	32	81	72	7	47	-	-	-	1164	313	-	5	8	15	-
1013	2199	224	151	11	58	30	20	20	-	-	-	1712	295	-	5	-	81	-
2159	2728	375	361	53	131	128	16	65	-	-	-	1511	500	2	5	1	82	1
3332	4926	290	259	41	94	133	20	48	-	-	-	2723	959	4	20	3	417	-
2062	4584	496	593	96	223	220	42	130	-	-	-	3440	800	1	3	-	51	-
1331	4942	329	300	62	141	139	13	108	2	-	-	2947	603	-	8	-	253	-
1498	1655	220	179	26	69	91	18	52	-	-	1	1397	578	-	1	-	16	-
154	19	8	4	1	1	2	-	-	1	-	-	25	5	-	-	-	1	-
1310	3460	307	275	58	171	145	34	69	-	-	-	1942	1082	1	3	1	59	-
525	1662	65	32	22	39	55	8	14	-	-	-	1086	549	3	14	1	173	-
1625	4822	465	423	60	185	210	20	70	-	-	-	1640	1581	1	9	1	86	-
1206	6807	306	234	55	99	97	5	50	-	-	-	1807	683	1	21	-	286	-
1750	4153	327	303	37	108	94	19	88	-	-	-	1025	839	1	3	-	58	-
286	450	52	33	5	12	12	1	7	-	-	-	144	76	-	1	-	10	-
3004	4197	623	454	140	290	301	93	93	1	-	-	1513	1078	-	6	3	178	3
791	1187	84	41	21	35	32	4	10	-	-	-	436	201	1	4	1	75	-
944	2040	213	237	64	141	190	37	32	-	-	1	1167	714	-	15	3	91	-
197	520	55	82	16	53	17	3	26	-	-	-	507	71	-	3	-	63	-
515	886	189	160	16	52	109	23	26	-	-	-	966	360	-	7	1	187	-
130	228	52	34	14	22	25	9	5	-	-	-	215	84	-	3	3	89	-

Tabell 8. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av lægene i bygdene etter måned i 1941.
Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les districts ruraux par mois en 1941.

Sykdom <i>Maladie</i>	I alt <i>Total</i>	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember	Uoppg. mnd. <i>Mois inc.</i>
Tyfoidfeber	61	2	—	2	8	6	12	—	7	5	6	8	5	—
Paratyfus	48	1	—	1	—	2	9	3	12	9	3	4	4	—
Cerebrospinalmeningitt, epidemisk	310	43	30	35	49	35	27	17	22	19	11	12	10	—
Encephalitt, epidemisk	38	4	3	8	8	3	3	1	4	2	1	1	—	—
Poliomyelitt, akutt	1 525	11	6	28	109	92	92	175	304	325	242	89	50	2
Skarlagensfeber	3 814	219	255	158	198	229	197	236	232	284	421	682	703	—
Meslinger	11 793	195	204	357	556	376	383	337	275	631	1 418	2 948	4 113	—
Difteri	1 128	2	9	11	5	5	6	58	48	79	232	353	345	—
Dysenteri	269	11	4	15	4	4	9	93	96	8	9	8	8	—
Septico-pyæmi	133	5	6	3	8	12	15	11	7	12	6	26	22	—
Septico-pyæmi etter fødsel	72	3	3	4	7	8	11	3	8	5	8	3	9	—
Septico-pyæmi etter abort	15	—	—	2	2	—	2	3	—	1	—	2	3	—
Pemfigus hos nyfødte	299	25	15	10	20	22	25	19	24	47	33	30	29	—
Rosen	2 525	145	147	127	143	184	201	208	219	252	286	283	300	—
Kusma	4 745	512	461	437	493	530	343	219	193	186	259	459	653	—
Kikhoste	13 615	1 246	1 135	1 087	1 119	1 192	1 127	1 153	1 053	1 217	1 177	1 148	961	—
Influenza	43 488	14 718	13 317	4 754	2 571	1 597	1 024	500	578	889	1 022	1 023	1 495	—
Laryngitt og bronkitt, akutt	69 508	8 254	8 623	7 887	7 548	6 214	4 733	3 353	2 859	4 134	4 915	5 472	5 510	—
Bronchopneumoni	6 831	939	1 015	969	898	794	459	251	175	243	345	343	397	—
Lungebetennelse, krupøs	6 132	788	720	648	717	801	477	216	157	246	353	510	499	—
Erythema nodosum	958	95	120	104	107	109	102	66	45	34	53	53	70	—
Pleuritt	2 124	175	160	172	211	244	201	194	169	149	148	152	149	—
Tuberkulose i lungene	2 551	222	231	268	261	239	239	218	175	153	199	191	155	—
Tuberkulose i andre organer	405	29	46	36	38	26	39	28	32	51	31	30	19	—
Giktfeber	1 340	121	116	75	115	121	122	107	77	89	113	123	161	—
Malaria	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Febris undulans	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Weils sykdom, Icterus hæmorrhagica ..	17	—	—	—	—	1	2	8	—	—	—	4	2	—
Gastroenteritt, akutt	47 834	1 781	1 925	3 151	3 529	3 062	3 376	6 967	8 976	5 699	3 907	2 857	2 604	—
Skabb	16 988	1 512	1 264	1 311	1 185	1 116	1 025	717	1 152	1 919	1 969	2 090	1 728	—
Ulcus molle	17	1	1	1	1	1	—	1	2	2	3	2	3	—
Syfilis, ervervet (nye tilfelle)	120	6	4	3	8	9	12	9	11	11	16	13	18	—
Syfilis, medfødt	24	—	4	—	2	1	—	4	3	4	1	3	2	—
Gonorrhé, uretritt	1 290	101	98	75	91	105	104	134	149	121	118	109	85	—
Lymfograduloma inguinale	5	—	—	—	1	—	3	—	—	—	1	—	—	—

Tabell 9. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av lægene i byene etter måned i 1941.

Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les villes par mois en 1941.

Sykdom <i>Maladie</i>	I alt <i>Total</i>	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember	Uoppg. mnd. <i>Mois inc.</i>
Tyfoidfeber	14	-	-	2	-	1	-	1	3	1	4	1	1	-
Paratyfus	4	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	1	-	-
Cerebrospinalmeningitt, epidemisk	185	17	27	27	26	21	19	11	6	13	3	6	9	-
Encephalitt, epidemisk	16	3	2	6	1	1	-	2	-	-	-	1	-	-
Poliomyelitt, akutt	268	-	3	26	68	32	30	23	26	24	21	8	4	-
Skarlagensfeber	2 348	55	45	79	59	129	146	90	147	255	443	432	468	-
Meslinger	9 603	77	57	131	161	577	357	130	145	369	1 596	2 864	3 109	-
Difteri	1 477	14	30	21	12	13	12	15	45	155	388	339	373	-
Dysenteri	10	-	-	-	1	-	-	1	5	2	1	-	-	-
Septico-pyæmi	43	5	5	2	2	2	4	2	6	5	3	3	4	-
Septico-pyæmi etter fødsel	12	2	-	-	-	-	2	-	1	3	-	2	2	-
Septico-pyæmi etter abort	4	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	1	-	-
Pemfigus hos nyfødte	106	5	5	1	8	7	9	3	14	16	12	11	15	-
Rosen	1 219	71	80	65	60	88	98	81	98	127	135	145	171	-
Kusma	3 232	278	127	160	235	303	247	126	145	159	322	459	606	-
Kikhoste	6 942	710	572	577	546	676	594	459	494	558	523	698	625	-
Influenza	25 857	10 415	7 614	2 536	1 148	558	290	226	323	497	677	689	864	-
Laryngitt og bronkitt, akutt	45 660	6 246	5 602	5 260	4 053	3 329	2 438	1 800	1 918	3 478	3 622	3 935	3 987	-
Bronchopneumoni	2 887	435	520	445	302	241	132	70	77	107	124	233	201	-
Lungebetennelse, krupøs	2 434	391	365	263	221	190	141	77	60	127	128	230	236	-
Erythema nodosum	416	38	42	49	51	54	50	24	17	18	20	26	27	-
Pleuritt	865	90	86	84	78	91	88	68	68	54	47	53	58	-
Tuberkulose i lungene	1 149	106	106	121	100	89	102	107	84	85	85	76	88	-
Tuberkulose i andre organer	119	12	14	18	15	14	10	4	8	6	3	8	7	-
Giktfeber	475	43	35	33	54	43	60	30	36	27	37	34	43	-
Malaria	6	-	-	-	1	-	1	1	1	1	-	-	1	-
Febris undulans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Weils sykdom, Icterus hæmorrhagica	13	1	-	-	-	11	1	-	-	-	-	-	-	-
Gastroenteritt, akutt	29 249	1 370	1 434	2 059	2 157	1 940	1 835	3 277	5 285	3 727	2 729	1 870	1 566	-
Skabb	7 512	553	478	531	551	523	455	390	598	926	904	818	782	-
Ulcus molle	21	3	1	1	-	2	1	4	5	3	-	1	-	-
Syfilis, ervervet (nye tilfelle)	386	11	10	21	28	33	45	47	38	39	40	44	30	-
Syfilis, medfødt	17	-	2	2	1	-	-	-	-	6	-	3	3	-
Gonorré, uretritt	3 686	250	212	301	261	272	319	334	334	344	365	361	303	-
Lymfogranuloma inguinale	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-

Tabell 10. Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1941 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Cas des maladies tuberculeuses déclarés d'après les registres des commissions de santé publique 1941.

Lægedistrikter <i>Sections médicales</i>	Tilfelle innført i året <i>Cas déclarés pendant l'année</i>					Utgått <i>Sorties</i>		Tilf. under tilsyn <i>Cas sous surveillance</i>			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6 ³⁾
	M. <i>H.</i>	K. <i>F.</i>	Tils. <i>Tot.</i>	Lunge- tub. ¹⁾	Tub. i andre org. ²⁾	I alt <i>Tot.</i>	Døde <i>Décédés</i>	pr. ^{31/12} 1941			
								M.	K.	Tils.	
Riket	2252	1930	4172	4003	169	4564	1861	10808	10271	21079	1571
Bygder	1555	1372	2917	2772	145	3184	1335	7026	6837	13863	1132
Byer	697	558	1255	1231	24	1880	526	3782	3434	7216	439
Fylker:											
Østfold	131	117	248	242	6	209	100	571	515	1086	46
Halden stadsl.distr. ...	13	10	23	23	—	9	6	39	33	72	3
Sarpsborg ——— ...	9	6	15	15	—	11	9	30	31	61	2
Fredrikstad stadsfysikat	10	13	23	23	—	27	15	47	40	87	1
Moss stadslægedistrikt.	14	9	23	22	1	12	3	60	43	103	7
Skiptvet	3	1	4	4	—	1	—	13	9	22	—
Rakkestad	4	3	7	7	—	6	3	14	23	37	—
Eidsberg	15	13	28	24	4	25	14	37	35	72	6
Aremark	5	4	9	9	—	2	2	18	16	34	2
Idd	3	6	9	9	—	9	8	29	26	55	4
Hvaler	1	3	4	4	—	12	6	11	10	21	1
Borge	6	1	7	7	—	11	3	14	10	24	2
Tune	10	14	24	24	—	13	8	86	109	195	—
Glemmen	19	19	38	37	1	32	12	85	64	149	8
Råde	8	12	20	20	—	18	8	62	50	112	6
Rygge	9	3	12	12	—	19	2	23	13	36	3
Hobøl	2	—	2	2	—	2	1	3	3	6	1
Akershus	199	165	364	355	9	344	91	797	754	1551	58
Kråkstad	5	3	8	8	—	6	1	32	27	59	2
Frogn	1	6	7	7	—	7	2	22	20	42	2
Oppgård	3	2	5	5	—	2	—	22	23	45	—
Aker	98	87	185	183	2	187	41	331	336	667	15
Bærum	24	24	48	47	1	38	12	104	83	187	8
Asker	10	10	20	20	—	15	2	25	27	52	6
Aurskog	4	—	4	1	3	—	—	17	17	34	1
Høland	1	1	2	2	—	14	4	7	17	24	—
Enebakk	—	1	1	—	1	6	1	10	9	19	—
Ullensaker	9	8	17	16	1	7	6	47	52	99	2
Lillestrøm	16	6	22	22	—	34	5	41	39	80	—
Skedsmo	16	11	27	27	—	10	9	103	76	179	18
Nes	4	1	5	5	—	7	5	21	16	37	2
Eidsvoll	4	3	7	7	—	9	2	11	8	19	1
Hurdal	4	2	6	5	1	2	1	4	4	8	1
Oslo	230	166	396	381	15	484	170	1347	1200	2547	190
Hedmark	130	113	233	227	6	212	108	386	382	768	106
Hamar stadslægedistr. .	5	4	9	9	—	5	1	16	17	33	2
Ringsaker	4	3	7	7	—	20	9	34	32	66	8
Nes	2	2	4	4	—	5	—	3	4	7	2
Vang	11	4	15	15	—	19	9	22	16	38	7
Romedal	16	5	21	21	—	25	9	41	29	70	11

¹⁾ Tuberculose des poumons. ²⁾ Tuberculose des autres organes. ³⁾ Admissions dans hôpitaux d'après la loi du 8 mai 1900 § 6.

Tabell 10. (forts.). Meldte tilfelle av tuberkulose sykdommer i 1941 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Lægedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. 31/12 1941			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lo-vens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Sør-Odal	8	2	10	9	1	4	2	12	18	30	3
Nord-Odal	1	1	2	2	—	4	2	9	7	16	4
Vinger	7	7	14	13	1	15	7	6	10	16	7
Eidskog	5	3	8	7	1	16	8	18	23	41	3
Brandval	3	2	5	5	—	7	5	21	16	37	2
Grue	11	4	15	14	1	12	10	30	18	48	7
Hof	12	17	29	29	—	19	8	40	53	93	15
Våler	5	3	8	8	—	9	4	11	3	14	7
Elverum	17	33	40	40	—	12	12	¹⁾ 25	44	69	14
Trysil	2	8	10	10	—	9	6	21	19	40	2
Åmot	4	5	9	9	—	6	3	27	23	50	7
Stor-Elvdal	1	2	3	3	—	1	1	1	2	3	1
Rendal	2	1	3	3	—	1	1	8	6	14	1
Alvdal	1	1	2	2	—	3	1	8	8	16	—
Tynset	2	1	3	2	1	6	1	6	8	14	—
Tolga	6	5	11	11	—	7	6	15	18	33	2
Engerdal	3	—	3	2	1	4	1	7	2	9	1
Kvikne	2	—	2	2	—	3	2	5	6	11	—
O p l a n d	54	62	116	112	4	99	44	260	263	523	45
Lillehammer stadsl.distr	3	1	4	4	—	6	3	13	17	30	1
Gjøvik —→—	4	5	9	9	—	4	2	17	12	29	1
Lesja	2	1	3	3	—	4	1	5	5	10	—
Lom	—	1	1	—	1	1	1	8	17	25	1
Vågå	—	2	2	2	—	2	—	6	5	11	2
Sel og Heidal	3	4	7	6	1	5	4	7	9	16	7
Nord-Fron	1	1	2	2	—	—	—	7	9	16	—
Sør-Fron	2	2	4	4	—	—	—	9	10	19	2
Ringebu	—	—	—	—	—	1	1	2	8	10	—
Øyer	—	—	—	—	—	1	—	2	1	3	—
Fåberg	2	2	4	4	—	10	5	28	25	53	3
Biri	1	—	1	1	—	3	1	5	1	6	—
Snertingdal	3	1	4	3	1	2	1	5	2	7	—
Vardal	8	6	14	14	—	9	3	19	22	41	1
Ø. Toten	3	3	6	6	—	12	5	8	2	10	5
V. Toten	4	8	12	12	—	6	1	16	15	31	7
Lunner	1	1	2	2	—	—	—	4	6	10	—
Jevnaker	7	5	12	12	—	2	2	14	12	26	5
Gran	4	5	9	9	—	3	2	8	12	20	1
Land	2	7	9	9	—	6	3	24	34	58	3
Torpa	—	—	—	—	—	—	—	10	4	14	—
Sør-Aurdal	2	1	3	2	1	3	1	13	8	21	2
Nord-Aurdal	—	5	5	5	—	8	3	11	8	19	—
Etnedal	1	1	2	2	—	3	2	3	1	4	2
Vestre Slidre	—	—	—	—	—	6	1	14	16	30	1
Øystre Slidre	1	—	1	1	—	2	2	2	2	4	1
B u s k e r u d	75	85	160	151	9	146	76	375	410	785	69
Drammen stadsfysikat	7	11	18	17	1	23	15	87	74	161	7
Kongsberg stadsl.distr.	8	6	14	14	—	8	1	18	21	39	3

¹⁾ Arkivet brente under krigen, så opplysningene er temmelig ufullstendige.

Tabell 10 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1941 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Lægedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. ^{31/12} 1941			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Norderhov	6	8	14	14	—	11	7	46	52	98	6
Ådal	1	—	1	1	—	3	2	4	5	9	—
Nes	3	2	5	4	1	5	4	7	14	21	—
Gol	6	3	9	8	1	3	2	13	12	25	4
Ål	2	3	5	5	—	6	4	4	15	19	2
Hol	—	2	2	1	1	2	—	2	7	9	—
Sigdal	1	7	8	8	—	5	3	7	16	23	3
Krødsherad	5	—	5	3	2	1	1	7	5	12	5
Modum	4	7	11	10	1	17	4	31	39	70	6
Eiker	3	17	20	20	—	26	5	41	60	101	9
Drammen	18	12	30	30	—	26	20	78	57	135	20
Sandsvær	3	6	9	7	2	8	6	16	27	43	—
Rollag	5	1	6	6	—	2	2	8	2	10	3
Nore og Uvdal	3	—	3	3	—	—	—	6	4	10	1
Vestfold	79	57	136	134	2	149	56	342	287	629	59
Horten stadsl.distrikt..	11	3	14	14	—	11	8	34	21	55	4
Tønsberg —>—	14	7	21	21	—	21	5	34	26	60	—
Sandefjord —>—	2	2	4	4	—	3	2	10	10	20	2
Larvik —>—	3	1	4	4	—	7	3	30	16	46	4
Skoger	7	5	12	12	—	11	9	30	24	54	1
Hof	4	3	7	5	2	18	7	39	49	88	—
Holmestrand	6	4	10	10	—	10	3	21	15	36	9
Stokke	9	7	16	16	—	15	6	47	54	101	4
Sem	15	10	25	25	—	16	4	39	31	70	9
Nøtterøy	5	8	13	13	—	23	3	36	17	53	10
Brunlanes	3	7	10	10	—	11	6	22	24	46	16
Telemark	57	71	128	127	1	150	54	334	324	658	83
Notodden stadsl.distrikt	4	9	13	13	—	8	7	19	19	38	2
Skien stadsfysikat	12	10	22	22	—	18	5	42	52	94	7
Porsgrunn stadsl.distr.	1	8	9	9	—	17	2	16	21	37	5
Drangedal	1	1	2	2	—	6	1	12	12	24	—
Skåtøy	1	4	5	5	—	9	4	32	23	55	1
Bamble	2	2	4	4	—	5	1	22	18	40	7
Eidanger	4	4	8	8	—	20	3	33	20	53	6
Gjerpen og Siljan	1	9	10	10	—	8	6	15	22	37	6
Solum	3	3	6	6	—	9	3	19	16	35	2
Holla	14	12	26	25	1	13	7	35	33	68	15
Tinn	4	2	6	6	—	6	4	27	22	49	2
Hjartdal	4	2	6	6	—	12	3	26	21	47	24
Seljord	2	2	4	4	—	5	1	8	13	21	1
Kviteseid	—	—	—	—	—	1	1	7	7	14	—
Nissedal	2	—	2	2	—	7	1	4	2	6	1
Fyresdal	—	—	—	—	—	1	1	6	7	13	—
Lårdal	—	2	2	2	—	1	1	6	9	15	—
Vinje	2	1	3	3	—	4	3	5	7	12	4

Tabell 10 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1941 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Lægedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. ³¹ / ₁₂ 1941			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Aust-Agder	55	56	111	102	9	115	62	227	222	449	18
Risør stadslegedistrikt	1	1	2	2	—	1	1	7	3	10	2
Arendal —»—	12	9	21	21	—	21	6	26	31	57	5
Holt.....	—	1	1	—	1	5	3	18	26	44	1
Søndeled.....	4	2	6	5	1	3	2	27	24	51	—
Åmli.....	3	1	4	3	1	10	5	10	3	13	1
Froland.....	6	9	15	14	1	8	6	29	33	62	1
Tromøy.....	4	6	10	9	1	15	8	21	16	37	2
Grimstad.....	9	9	18	16	2	17	14	35	32	67	5
Lillesand.....	4	2	6	6	—	7	3	22	18	40	—
Vegusdal.....	2	1	3	3	—	3	3	5	9	14	—
Evje.....	6	7	13	12	1	15	9	18	13	31	—
Bygland.....	1	2	3	3	—	7	1	3	7	10	—
Valle.....	3	6	9	8	1	3	1	6	7	13	1
Vest-Agder	52	50	102	102	—	124	55	325	333	658	32
Kr.sand stadsfysikat..	12	12	24	24	—	30	15	108	88	196	8
Oddernes.....	7	11	18	18	—	13	6	46	59	105	5
Søgne.....	2	1	3	3	—	12	2	13	10	23	1
Halse.....	—	1	1	1	—	5	4	20	43	63	1
Laudal.....	3	1	4	4	—	4	4	11	5	16	—
Bjelland.....	—	3	3	3	—	5	3	11	17	28	1
Audnedal.....	1	3	4	4	—	10	3	9	6	15	6
Lista.....	2	3	5	5	—	4	2	25	25	50	—
Farsund.....	2	6	8	8	—	9	3	8	13	21	1
Lyngdal.....	2	1	3	3	—	7	1	15	18	33	2
Hægebostad.....	3	—	3	3	—	3	1	7	1	8	—
Kvinesdal.....	7	3	10	10	—	14	6	17	6	23	2
Flekkefjord.....	7	3	10	10	—	4	4	27	35	62	4
Sirdal.....	4	2	6	6	—	4	1	8	7	15	1
Rogaland	157	140	297	292	5	277	114	950	930	1880	94
Stavanger stadsfysikat	51	53	107	107	—	93	42	347	339	686	48
Egersund stadsl.distr..	4	—	4	4	—	2	—	7	6	13	—
Haugesund stadsfysikat	15	12	27	27	—	33	17	98	90	188	3
Sokndal.....	2	2	4	4	—	2	2	7	7	14	1
Lund.....	1	—	1	1	—	1	—	8	7	15	—
Eigersund.....	1	—	1	1	—	16	6	17	11	28	5
Time.....	9	6	15	14	1	15	1	96	114	210	—
Sandnes.....	13	9	22	21	1	15	5	50	51	101	2
Hetland.....	20	14	34	33	1	28	6	86	93	179	7
Høgsfjord.....	3	9	12	10	2	8	5	12	9	21	1
Finnøy.....	3	1	4	4	—	9	3	7	9	16	—
Nedstrand.....	3	3	6	6	—	6	1	19	15	34	4
Hjelmeland.....	6	3	9	9	—	6	4	30	20	50	4
Sand.....	8	13	21	21	—	12	6	25	25	50	2
Kopervik.....	10	6	16	16	—	22	9	78	57	135	11
Skåre.....	8	6	14	14	—	9	7	63	77	140	6
Hordaland	124	128	252	239	13	252	104	549	481	1030	77
Strandebarm.....	3	—	3	3	—	3	2	18	10	28	1
Jondal.....	—	—	—	—	—	1	—	5	1	6	—
Kvinnherad.....	3	3	6	5	1	13	6	18	14	32	1

Tabell 10 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1941 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Lægedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. ³¹ / ₁₂ 1941			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Skånevik.....	2	3	5	5	—	11	9	19	21	40	4
Ølen.....	4	4	8	8	—	4	3	29	31	60	3
Sveio.....	9	8	17	17	—	13	7	32	23	55	—
Finnås.....	3	5	8	8	—	8	4	32	27	59	6
Stord.....	7	3	10	10	—	23	5	15	13	28	4
Tysnes.....	3	4	7	5	2	8	2	13	9	22	2
Fusa.....	5	4	9	8	1	17	6	25	26	51	6
Fana ¹⁾	—	—	—	—	—	—	4	29	32	61	4
Os.....	4	1	5	5	—	4	1	5	4	9	1
Sund-Austevoll.....	10	10	20	18	2	5	4	36	18	54	2
Askøy.....	9	5	14	14	—	10	7	17	16	33	5
Laksevåg.....	20	23	43	41	2	34	12	60	56	116	7
Haus.....	3	10	13	13	—	26	—	35	26	61	4
Bruvik.....	3	8	11	11	—	10	5	9	20	29	—
Hosanger.....	1	2	3	3	—	7	3	15	13	28	—
Manger.....	12	11	23	20	3	14	4	26	25	51	2
Lindås.....	2	6	8	8	—	4	4	19	26	45	7
Røldal.....	2	—	2	2	—	2	—	4	2	6	—
Odda.....	1	5	6	6	—	13	5	40	25	65	4
Ullensvang.....	3	1	4	2	2	4	3	9	4	13	—
Ulvik.....	1	1	2	2	—	3	1	4	2	6	1
Kvam.....	7	3	10	10	—	3	—	19	14	33	2
Voss.....	7	8	15	15	—	12	5	16	23	39	11
Bergen.....	80	63	143	139	4	158	66	469	416	885	44
Sogn og Fjordane	76	46	122	107	15	162	68	280	275	555	40
Hafslo.....	6	4	10	7	3	10	1	10	15	25	3
Luster.....	2	2	4	4	—	4	2	10	5	15	—
Lærdal.....	3	1	4	4	—	6	5	11	7	18	—
Sogndal.....	1	—	1	1	—	6	5	3	—	3	—
Aurland.....	3	1	4	3	1	2	—	11	7	18	2
Leikanger.....	4	1	5	4	1	2	2	6	3	9	—
Balestrand.....	1	3	4	2	2	8	2	4	5	9	—
Vik.....	4	2	6	4	2	7	2	6	7	13	3
Kyrkjebø.....	4	—	4	4	—	5	3	15	19	34	—
Lavik.....	7	1	8	7	1	8	1	16	15	31	3
Gulen.....	4	5	9	9	—	14	8	10	10	20	5
Solund.....	1	3	4	4	—	2	2	12	13	25	4
Askvoll.....	5	1	6	4	2	11	6	18	18	36	2
Fjaler.....	4	1	5	4	1	6	2	15	12	27	2
Gaular.....	4	1	5	5	—	6	5	7	7	14	—
Førde.....	2	—	2	2	—	2	1	4	5	9	—
Gloppen.....	1	1	2	2	—	5	3	20	17	37	1
Naustdal.....	2	1	3	3	—	2	1	6	7	13	—
Kinn.....	6	5	11	9	2	16	5	17	16	33	6
Bremanger.....	3	3	6	6	—	4	—	16	23	39	—
Selje.....	4	4	8	8	—	2	1	24	21	45	1
Vågøy (Ytre Nordfjord)	1	2	3	3	—	5	3	10	21	31	3
Davik.....	1	2	3	3	—	18	4	19	14	33	4
Nordfjordeid.....	1	—	1	1	—	4	2	5	4	9	—
Innvik.....	2	2	4	4	—	7	2	5	4	9	1
Møre og Romsdal	108	102	210	192	18	368	135	742	781	1523	56
Ålesund stadsfysikat	13	12	25	25	—	25	13	79	59	138	5
Kristiansund —>	12	9	21	21	—	43	14	56	65	121	5

¹⁾ Ufullstendig oppgave for 1941.

Tabell 10 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1941 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Lagedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. ³¹ / ₁₂ 1941			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Vanylven	3	3	6	5	1	10	1	24	24	48	4
Sande	3	4	7	2	5	1	1	24	22	46	1
Herøy	4	3	7	6	1	19	3	27	31	58	3
Ulstein	5	1	6	6	-	5	5	21	15	36	2
Volda	4	2	6	6	-	10	7	19	25	44	1
Ørsta	1	1	2	2	-	8	4	15	24	39	-
Hjørundfjord	-	1	1	1	-	2	2	4	7	11	1
Stranda	-	-	-	-	-	1	1	14	9	23	-
Norddal	-	2	2	2	-	2	1	3	2	5	-
Ørskog	1	-	1	1	-	18	2	14	13	27	-
Borgund	9	2	11	11	-	18	10	53	47	100	2
Haram	3	6	9	8	1	5	5	23	30	53	1
Vestnes	6	2	8	6	2	4	-	17	10	27	3
Eid	3	1	4	3	1	8	3	16	16	32	-
Grytten	3	3	6	6	-	7	4	17	19	36	-
Nesset	2	5	7	6	1	32	1	9	15	24	2
Molde	8	6	14	13	1	10	8	27	26	53	3
Bud	1	4	5	5	-	28	6	57	66	123	2
Aukra	3	1	4	4	-	5	1	30	32	62	1
Kvernes	7	6	13	11	2	50	6	50	44	94	7
Gjemnes	2	6	8	8	-	10	8	51	86	137	-
Tingvoll	3	2	5	5	-	7	6	23	21	44	1
Sunddal	2	2	4	4	-	5	4	7	6	13	3
Surnadal	-	1	1	1	-	5	5	12	5	17	1
Stangvik	-	1	1	1	-	2	-	5	6	11	1
Rindal	1	1	2	2	-	6	2	6	11	17	-
Aure	2	3	5	5	-	10	5	13	12	25	2
Halsa	3	10	13	12	1	6	5	17	24	41	5
Edøy	4	2	6	4	2	6	2	9	9	18	-
Sør-Trøndelag....	186	152	338	334	4	403	171	867	846	1713	116
Trondheim stadsfysikat	60	52	112	112	-	113	41	392	373	765	30
Bjørnør	2	1	3	3	-	4	4	21	8	29	5
Åfjord	4	3	7	7	-	25	9	20	14	34	3
Bjugn	11	5	16	16	-	20	5	36	33	69	7
Rissa	1	1	2	2	-	9	3	16	29	45	-
Ørland	11	7	18	17	1	4	4	33	21	54	3
Frøya	14	15	29	28	1	39	18	56	30	86	14
Hitra	3	1	4	3	1	10	6	28	19	47	3
Hemne	5	4	9	9	-	10	8	10	9	19	2
Orkdal	6	6	12	12	-	28	6	41	46	87	13
Meldal	6	3	9	9	-	16	13	20	22	42	1
Rennebu	1	2	3	3	-	5	2	4	6	10	-
Opdal	1	1	2	2	-	6	3	3	9	12	3
Røros	2	1	3	3	-	11	4	13	21	34	3
Singsås	2	-	2	2	-	8	-	10	20	30	-
Støren	4	2	6	6	-	13	8	15	19	34	3
Melhus	10	5	15	14	1	9	5	27	29	56	-
Børsa	8	9	17	17	-	19	6	21	15	36	5
Leinstrand	8	4	12	12	-	14	8	8	8	16	9
Strinda	24	24	48	48	-	34	16	67	67	134	7
Malvik	-	2	2	2	-	-	-	12	17	29	1
Selbu	3	4	7	7	-	6	2	14	31	45	4

Tabell 10 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1941 etter utdrag av tuberkuløseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Lægedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. 31/12 1941			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Nord-Trøndelag .	63	58	121	110	11	175	73	315	330	645	64
Meråker	1	—	1	1	—	5	1	12	5	17	—
Hegra	1	1	2	2	—	3	2	13	22	35	1
Stjørdal.....	7	3	10	10	—	18	4	21	29	50	4
Leksvik	1	2	3	3	—	11	6	9	9	18	1
Frosta	—	—	—	—	—	5	2	2	6	8	—
Skogn	2	1	3	3	—	5	4	19	11	30	2
Levanger	5	6	11	11	—	7	5	11	21	32	4
Verdal	6	4	10	10	—	1	1	25	28	53	9
Verran.....	8	7	15	8	7	3	2	15	13	28	3
Indøy	2	—	2	2	—	9	5	22	13	35	1
Stod.....	5	4	9	9	—	15	7	25	26	51	2
Snåsa.....	—	1	1	1	—	3	1	6	6	12	1
Beitstad	4	3	7	6	1	17	4	30	19	49	—
Grong	1	8	9	9	—	10	5	13	21	34	4
Lierne	—	—	—	—	—	1	1	4	3	7	—
Overhalla	3	5	8	7	1	4	2	10	11	21	5
Namsos	2	4	6	6	—	11	3	10	9	19	8
Klinga	1	—	1	—	1	4	—	9	8	17	—
Fosnes	6	2	8	8	—	8	6	14	13	27	7
Flatanger	1	1	2	2	—	6	2	7	16	23	4
Vikna	5	3	8	8	—	7	5	10	6	16	6
Leka	1	2	3	2	1	5	3	8	9	17	1
Kolvereid	1	1	2	2	—	17	2	20	26	46	1
Nordland	182	152	334	314	20	393	151	764	670	1434	185
Mosjøen stadslægedistr.	4	3	7	7	—	4	—	7	7	14	—
Bodø —>	7	1	8	8	—	7	5	20	15	35	—
Narvik —>	8	9	17	17	—	49	5	41	29	70	2
Svolvær —>	4	1	5	5	—	21	4	14	14	28	4
Bindal	2	1	3	3	—	6	1	13	7	20	—
Vik	4	—	4	4	—	3	—	12	7	19	3
Brønnøy	1	3	4	4	—	4	1	10	15	25	—
Vega	7	4	11	11	—	3	2	27	16	43	10
Velfjord	2	3	5	5	—	—	—	5	9	14	—
Tjøtta	6	—	6	5	1	4	—	26	17	43	2
Vefsn	3	—	3	3	—	9	4	8	9	17	2
Hattfjelldal	2	1	3	3	—	2	2	10	9	19	—
Alstahaug	5	6	11	11	—	7	1	14	19	33	1
Herøy	13	4	17	12	5	14	5	22	19	41	4
Nesna	6	1	7	6	1	7	2	19	6	25	3
Hemnes.....	6	4	10	8	2	13	7	22	14	36	2
Mo	4	4	8	8	—	4	4	22	14	36	8
Lurøy	1	5	6	6	—	14	1	13	16	29	2
Rødøy	4	3	7	6	1	8	2	10	10	20	11
Meøy	4	1	5	5	—	8	8	18	12	30	—
Gildeskål.....	5	—	5	5	—	11	4	23	14	37	2
Beiarn	1	—	1	—	1	9	2	3	6	9	—
Bodin	3	1	4	4	—	8	4	21	7	28	3
Skjerstad	4	1	5	5	—	3	—	12	8	20	2
Fauske	2	8	10	10	—	19	4	21	23	44	9
Saltdal	2	3	5	5	—	4	3	12	10	22	7
Sørfold	3	3	6	5	1	11	3	14	17	31	8
Nordfold	2	5	7	7	—	3	3	13	19	32	2

Tabell 10 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1941 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Lægedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. ^{31/12} 1941			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Steigen	—	5	5	5	—	1	—	12	21	33	3
Hamarøy	4	3	7	7	—	7	2	12	14	26	1
Tysfjord	11	7	18	17	1	9	7	29	19	48	9
Ankenes ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Evenes	8	6	14	14	—	22	13	31	25	56	11
Lødingen	4	5	9	9	—	15	5	32	29	61	11
Vågan	9	3	12	12	—	13	6	21	22	43	6
Gimsøy	—	7	7	7	—	6	3	11	14	25	10
Borge	5	12	17	15	2	12	9	26	24	50	2
Buksnes	3	5	8	8	—	14	10	30	28	58	9
Flakstad	4	1	5	5	—	10	5	8	13	21	4
Værøy	—	4	4	3	1	4	1	10	13	23	5
Hadsel ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bø	9	9	18	14	4	4	4	30	33	63	2
Øksnes	2	4	6	6	—	6	2	20	19	39	12
Sortland	3	4	7	7	—	2	2	19	11	30	9
Dverberg	5	2	7	7	—	13	5	21	17	38	4
T r o m s	115	92	207	199	8	139	102	511	479	990	120
Tromsø stadslægedistr.	8	2	10	10	—	14	8	25	47	72	3
Harstad —→—	6	—	6	6	—	10	—	10	3	13	3
Kvæfjord	4	3	7	5	2	8	3	8	7	15	3
Trondenes	8	7	15	15	—	21	11	61	51	112	9
Bjarkøy	5	4	9	9	—	6	3	12	24	36	6
Ibestad	5	3	8	8	—	15	6	32	20	52	4
Salangen	7	5	12	12	—	2	1	29	37	66	7
Tranøy	5	4	9	9	—	10	7	48	26	74	8
Sørreisa	6	3	9	9	—	3	—	14	17	31	17
Berg	3	1	4	4	—	12	4	17	20	37	3
Hillesøy	2	6	8	8	—	4	3	14	18	32	2
Lenvik	10	5	15	15	—	6	6	28	18	46	14
Målselv	2	3	5	5	—	2	1	16	18	34	—
Bardu	5	1	6	5	1	11	4	9	5	14	3
Balsfjord	14	8	22	21	1	8	8	41	28	69	12
Tromsøysund	5	9	14	13	1	14	11	47	47	94	2
Lyngen	6	16	22	22	—	21	12	35	38	73	15
Karlsøy	4	5	9	9	—	18	5	23	28	51	4
Skjervøy	8	7	15	12	3	8	6	26	26	52	2
Nordreisa	2	—	2	2	—	3	3	16	1	17	3
F i n n m a r k	99	55	154	144	10	145	61	397	373	770	69
Alta	6	4	10	5	5	5	4	23	23	48	7
Talvik	2	5	7	7	—	9	4	13	18	31	2
Loppa	6	5	11	11	—	26	7	26	15	41	7
Hammerfest	16	13	29	28	1	20	13	55	46	101	11
Måsøy	3	4	7	6	1	7	7	22	26	48	3
Kjelvik	3	1	4	4	—	10	3	23	19	42	5
Kistrand	1	1	2	2	—	2	2	8	16	24	2
Karasjok	5	1	6	6	—	4	—	11	9	20	4
Lebesby	4	1	5	5	—	8	—	14	14	28	5
Tana	2	1	3	3	—	3	3	8	14	22	2
Gamvik	5	—	5	5	—	1	1	24	16	40	4
Vadsø	9	1	10	10	—	11	6	43	29	72	4
Sør-Varanger	25	8	33	31	2	23	7	85	96	181	7
Vardø	12	10	22	21	1	16	4	42	30	72	6

¹⁾ Oppgave mangler for 1941.

Tabell II. Fødsler meldt av jordmødre og læger i 1941.
Naissances déclarées par les sages-femmes et les médecins en 1941.

Fylker <i>Préfectures</i>	Barselkvinner <i>Femmes accouchées</i>					Fosterleier: <i>Présentation du fœtus:</i>					Fødselen fullendt ved <i>Accouchement avec application de:</i>			
	I alt <i>Total</i>	Derav: <i>Dont:</i>				Isselleie <i>Tête</i>	Ansiktsleie <i>Face</i>	Sete- eller fotleie <i>Siège ou pied</i>	Tvertleie <i>Couche transverse</i>	Annet eller uopp- gitt leie <i>Autres couches</i>	tang <i>forceps</i>	vending <i>version</i>	uttrekning <i>extraction</i>	etterbyrds- operasjoner <i>autres opérations</i>
		Forstefødende <i>Primiparæ</i>	Flergangs- fødende <i>Multiparæ</i>	Gifte <i>Maritæes</i>	Ugifte <i>Célibataires</i>									
Riket. <i>Royaume</i>	44 946	20 192	24 754	41 886	3 060	42 279	358	1 695	85	1 096	259	28	202	168
Bygder. <i>Districts ruraux</i>	28 066	10 566	17 500	26 296	1 770	26 246	300	899	43	912	56	11	134	144
Byer. <i>Villes</i>	16 880	9 626	7 254	15 590	1 290	16 033	58	796	42	184	203	17	68	24
Østfold	2 219	1 053	1 166	2 087	132	2 130	8	83	2	14	8	1	3	5
Akershus	2 108	946	1 162	1 998	110	2 045	8	66	2	20	-	-	2	3
Oslo	4 441	2 753	1 688	4 030	411	4 235	9	224	6	38	-	-	-	-
Hedmark	2 481	1 063	1 418	2 272	209	2 334	23	90	5	58	10	1	5	8
Opland	2 321	925	1 396	2 158	163	2 189	24	80	5	61	10	-	6	13
Buskerud	1 903	940	963	1 824	79	1 816	1	71	3	42	5	2	16	4
Vestfold	1 561	742	819	1 464	97	1 475	10	70	6	19	2	-	4	3
Telemark	1 526	733	793	1 459	67	1 468	9	52	3	14	30	2	6	6
Aust-Agder	1 011	400	611	973	38	981	4	24	1	18	4	1	2	2
Vest-Agder	1 439	679	760	1 378	61	1 383	3	48	4	15	1	-	11	2
Rogaland	3 246	1 488	1 758	3 088	158	2 937	76	124	5	132	7	-	10	5
Hordaland	2 437	820	1 617	2 398	39	2 160	17	83	2	207	6	-	13	14
Bergen	2 034	1 091	943	1 911	123	1 939	6	102	4	10	148	10	33	5
Sogn og Fjordane	1 445	482	963	1 380	65	1 367	14	51	8	28	-	1	14	13
Møre og Romsdal	2 969	1 212	1 757	2 835	134	2 807	28	119	5	51	3	1	22	19
Sør-Trøndelag	3 046	1 415	1 631	2 723	323	2 907	10	113	6	49	1	1	7	8
Nord-Trøndelag	1 709	673	1 036	1 589	120	1 585	20	57	6	61	4	2	7	10
Nordland	3 566	1 420	2 146	3 233	333	3 316	38	100	8	143	6	3	12	23
Troms	2 152	939	1 213	1 913	239	1 958	47	100	4	69	14	3	13	17
Finnmark	1 332	418	914	1 173	159	1 247	3	38	-	56	-	-	11	8

Tabell 11 (forts.). Fødsler meldt av jordmødre og læger i 1941.

Fylker	Fødte barn i alt <i>Enfants nés au total</i>			Levendefødte barn <i>Enfants vivants</i>												Barn født uten liv <i>Enfants morts</i>						Tvillingfødsler <i>Acc. doubles</i>	Trillingfødsler <i>Acc. triples</i>
				Samlet antall <i>Total des nés vivants</i>						Derav døde innen 24 timer ¹⁾						født i 5.—7. svanger- skaps- måned ²⁾		Dødfødte <i>Mort-nés</i>					
				født i 5.—7.		født i 8.		født etter 8.		født i 5.—7.		født i 8.		født etter 8.				født i 5.—7.		født i 8.			
				svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾	svanger- skaps- måned ²⁾		
				M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
Riket	³⁾ 45512	23418	22094	107	113	372	378	22301	21147	66	61	48	39	65	51	112	110	99	98	427	248	555	6
Bygder	28400	14525	13875	49	53	201	201	13964	13363	27	34	30	24	37	26	46	56	52	51	213	151	328	3
Byer	³⁾ 17112	8893	8219	58	60	171	177	8337	7784	39	27	18	15	28	25	66	54	47	47	214	97	227	3
Østfold	³⁾ 2236	1129	1107	3	7	28	22	1066	1059	1	4	4	4	2	2	3	2	8	1	21	16	18	—
Akershus	2141	1038	1073	4	7	31	25	1020	1028	2	6	4	—	4	1	4	5	1	4	8	4	33	—
Oslo	4512	2307	2205	18	17	40	44	2179	2085	14	7	3	6	8	9	13	17	14	20	43	22	67	2
Hedmark	2510	1270	1240	4	—	13	19	1216	1188	3	—	3	2	4	4	4	5	4	11	29	17	29	—
Opland	2359	1248	1111	5	—	37	19	1168	1059	5	—	5	4	3	5	5	5	5	13	28	15	36	1
Buskerud	1933	985	948	10	12	21	15	923	904	5	7	1	3	1	3	9	3	2	3	20	11	30	—
Vestfold	1580	802	778	3	5	12	16	767	743	1	4	4	2	3	1	3	3	3	3	14	8	19	—
Telemark	1546	784	762	1	1	9	11	754	734	—	1	2	1	2	—	6	3	1	3	13	10	18	1
Aust-Agder	1028	498	530	—	4	8	8	489	513	—	3	2	1	2	—	—	1	—	—	10	4	17	—
Vest-Agder	1453	737	716	6	8	15	24	694	674	4	5	3	3	3	1	6	5	4	3	12	2	14	—
Rogaland	3274	1691	1583	7	9	15	20	1620	1520	4	4	—	3	4	2	9	8	9	8	31	18	26	1
Hordaland	2469	1250	1219	4	6	16	15	1210	1181	3	3	2	1	3	1	2	3	3	4	15	10	32	—
Bergen	2061	1115	946	8	3	16	14	1060	909	3	—	—	1	4	3	6	7	8	6	17	7	27	—
Sogn og Fjordane ..	1468	776	692	1	2	14	12	741	666	1	2	1	2	3	2	1	5	1	1	18	6	23	—
Møre og Romsdal ..	3010	1522	1488	4	6	22	26	1456	1423	1	3	4	2	5	5	7	11	4	4	29	18	39	1
Sør-Trøndelag	3076	1632	1444	4	4	34	33	1552	1376	3	2	5	2	3	2	13	9	5	6	24	16	30	—
Nord-Trøndelag ...	¹⁾ 1729	898	831	6	5	8	11	864	796	3	2	—	—	3	5	5	8	1	1	14	10	20	—
Nordland	3605	1902	1703	10	6	20	22	1822	1643	6	1	3	1	3	3	6	4	13	6	31	22	39	—
Troms	2178	1127	1051	6	7	9	12	1062	1002	6	5	1	—	4	—	8	6	10	1	32	23	26	—
Finnmark	1344	677	667	3	4	4	10	647	644	1	2	1	1	1	2	2	—	3	—	18	9	12	—

¹⁾ Dont décédés pendant les premières 24 heures. ²⁾ Mois de gestation.

³⁾ Hertil kommer et misfoster med ubestemtlig kjønn og uoppgitt utviklingsgrad.

⁴⁾ For Namsos er bare oppgitt 18 fødte barn (12 gutter og 6 piker), mens det etter Medisinalberetningen skal være født 195 barn (90 gutter og 105 piker). Det mangler altså oppgave for 177 barn (78 gutter og 99 piker).

Norges Offisielle Statistikk, rekke X.
(Statistique Officielle de la Norvège, série X.)

Rekke X.

Trykt 1945.

- Nr. 84. Forsikringselskaper 1943. (*Sociétés d'assurances.*)
- 85. Norges Fiskerier 1942. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 86. Fagskolestatistikk 1941/42—43/44. (*Écoles professionnelles.*)
- 87. Norges bergverksdrift 1943. (*Mines et usines.*)
- 88. Kommunenes gjeld m. v. pr. 30. juni 1944. (*Dette etc. des communes.*)
- 89. Norges Postverk 1944. (*Statistique postale.*)
- 90. Meieribruket i Norge 1943. (*L'industrie laitière.*)
- 91. Skattestatistikk 1944—45. (*Répartition d'impôts.*)
- 92. Kriminalstatistikk 1941 og 1942. (*Statistique de la criminalité pour les années 1941 et 1942.*)
- 93. Veterinærvesenet 1943. (*Service vétérinaire.*)
- 94. Telegrafverket 1943—44. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 95. Folkemengdens bevegelse 1941. (*Mouvement de la population.*)
- 96. Skolestatistikk 1942—43. (*Instruction publique.*)
- 97. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1941. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)

Statistisk Sentralbyrå har dessuten bl. a. gitt ut disse verker:

Statistisk Årbok for Norge, siste årgang 1942. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)

Statistisk-økonomisk oversikt, siste årgang 1939. (*Aperçu de la situation économique en 1939.*)

Statistiske Meddelelser. Trykkes månedvis. (*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)

Månedsoppgaver over vareomsetningen med utlandet. Trykkes månedvis. (*Bulletin mensuel du commerce extérieur.*)

Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31. desember 1920. Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique Officielle.*)

Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926. (*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Alle verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av følgende årganger av «Statistisk Årbok» og «Norges Handel» er Byråets beholdning meget knapp, og Byrået er takknemlig for å få overlatt enkelte eksemplarer:

Statistisk Årbok 1914—1916, 1919, 1920, 1926—1930, 1934 og 1938—1940.

Norges Handel 1911—1915, 1921 og 1929.

1. november 1945.